

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๒๓

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่ครั้งที่ ๒)

วันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

รายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๗

ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

๑

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

๑

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทุ้งถาม ไม่มี

๑

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑ รายงานสรุปผลการดำเนินงาน ๕ ปี

๑

(กัญชา ๒๕๖๒ – ธันวาคม ๒๕๖๖) ซึ่งคณะกรรมการการเทคโนโลยี

สารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคมพิจารณาเสร็จแล้ว

ผู้อภิปราย

- พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์ (ประธานคณะกรรมการ)

๒

- นางรัศมิภรณ์ เกียรติกุล (อนุกรรมการและเลขานุการ)

๒

- พลเอก สุรใจ จิตต์แจ้ง (ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ)

๑๒

- นาวาเอก ยศภาค โชติพิพงค์ (อนุกรรมการ)

๑๔

- นายภาสกร ประถมบุตร (อนุกรรมการ)

๒๐

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๒๓

หน้า	
๒๒	- นายสุทธิพงศ์ ชาญชญาณนท์ (ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ)
๒๙	- พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา (กรรมาธิการ)
๓๕	๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัด
5	ชายแดนภาคใต้ : พัฒนาการและความท้าทายของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการ การทหารและความมั่นคงของรัฐพิจารณาเสร็จแล้ว
	<u>ผู้อภิปราย</u>
๓๗	- พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ (ประธานคณะกรรมการ)
๓๘,๑๐๙,	- พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ
๑๑๖	(ประธานคณะอนุกรรมการ)
๔๑	- พลโท สุเมธ ไผตรีประศาสน์ (อนุกรรมการ)
๔๕	- พลโท เวชยันต์ ชูดวง (อนุกรรมการ)
๕๒	- พลเอก สมชาย เพ็งกรุด (อนุกรรมการ)
๖๑	- ศาสตราจารย์นิสดาร์ก เวชยานนท์ (กรรมาธิการ)
๖๓	- นายกษิต อภิชาต
๖๗	- พลเอก พหล สง่าเนตร
๗๑	- พลเอก อักษรา เกิดผล
๗๓	- นายกิตติ วะสินนท์
๗๗	- นายเจตน์ ศิรธรานนท์
๘๑	- นายจรินทร์ จักกะพาก
๘๔	- นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิตร
๘๙	- นายชาญวิทย์ ผลชีวิน
๙๒	- นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ
๙๕	- หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๒๓

- นายถวิล เปลี่ยนศรี

๙๙,๑๑๕

(รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่สาม)

- นายภาณุ อุทัยรัตน์

๑๐๓

5

๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ไข

๑๑๗

ปัญหาเขตแดนทางบกระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านโดยสันติวิธี
ซึ่งคณะกรรมการธิการการทหารและความมั่นคงของรัฐพิจารณาเสร็จแล้ว

ผู้อภิปราย

- พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ (ประธานคณะกรรมการ)

๑๑๘

10

- พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ

๑๑๙,๑๔๖

(ประธานคณะอนุกรรมการ)

- นายสงกรณีย์ เสียงสืบชาติ (ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ)

๑๒๑

- พลโท เวชยันต์ ชูดวง (อนุกรรมการ)

๑๒๙

- นางเด่นเดือน กลั่นสอน (ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ)

๑๓๔

15

- ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชักดิ์ (กรรมการ)

๑๔๓,๑๔๕,

๑๔๙

- นายถวิล เปลี่ยนศรี (รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม)

๑๕๐

- นายชลิต แก้วจันดา

๑๕๑

20

๔.๔ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การติดตามการถ่ายโอน

๑๕๒

ภารกิจ สอน./รพ.สต. ไปยัง อบจ. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการดำเนินการ”

ซึ่งคณะกรรมการธิการการสาธารณสุขพิจารณาเสร็จแล้ว

25

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๒๓

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายเจตน์ ศิรธรานนท์ (ประธานคณะกรรมการธิการ) ๑๕๔,๑๘๑
- พลโท อำพน ชูประทุม (กรรมาธิการ) ๑๕๖,๑๗๑
- นายวิฑูรย์ เอี่ยมโสภาส (อนุกรรมาธิการ) ๑๕๗
- ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชกดี ๑๖๔,๑๘๐
- นายธานี อ่อนละเอียด ๑๖๖,๑๗๗
- นายสาธิต เหล่าสุวรรณ ๑๖๙
- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม (กรรมาธิการ) ๑๗๗

๕ ๔.๕ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ทางเลือกเชิงนโยบาย : ๑๘๓

การประกันสังคมกับการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ ซึ่งคณะกรรมการธิการ
การแรงงานพิจารณาเสร็จแล้ว
(เลื่อนการพิจารณา)

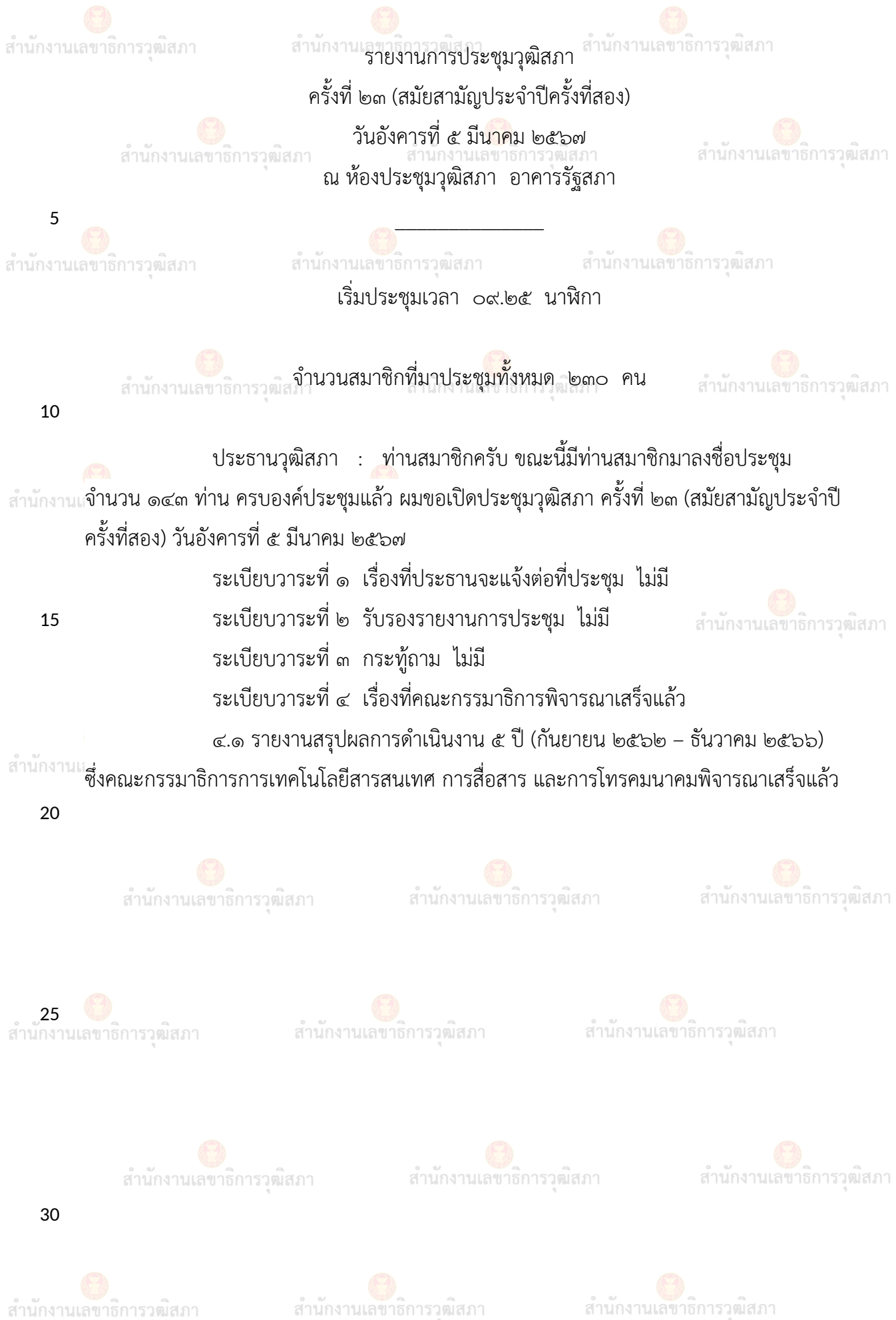
๑๕ **ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา** ไม่มี ๑๘๓

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี ๑๘๓

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี ๑๘๓

20

25

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๗

ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา

5

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๒๕ นาฬิกา

10

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมด ๒๓๐ คน

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกครับ ขณะนี้มีท่านสมาชิกลงชื่อประชุม
จำนวน ๑๔๓ ท่าน ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปี
ครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๗

15

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทุ้งถาม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑ รายงานสรุปผลการดำเนินงาน ๕ ปี (กันยายน ๒๕๖๒ – ธันวาคม ๒๕๖๖)
ซึ่งคณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคมพิจารณาเสร็จแล้ว

20

25

30

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญคณะกรรมการธิการเข้าประจำที่ครับ
(คณะกรรมการธิการเข้าประจำที่)

5 ประธานวุฒิสภา : คณะกรรมการธิการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม ได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบ การพิจารณารายงานฉบับนี้ ดังนี้

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการธิการ

๑. นายสุทธิพงศ์ ชาญชญาณนท์

10

๒. พลเอก สุรใจ จิตต์แจ้ง

อนุกรรมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล

๑. นายภาสกร ประถมบุตร

๒. นาวาเอก ยศภาค โชติภพพงศ์

อนุกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

15

๑. นางรัศมิภรณ์ เกียวศรีกุล

นอกจากนี้ คณะกรรมการธิการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์

(PowerPoint) ประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาอนุมัติ

ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

20

ประธานวุฒิสภา : เมื่อคณะกรรมการธิการและผู้ชี้แจงเข้าประจำที่แล้ว

ขอเชิญท่านประธานคณะกรรมการธิการหรือผู้แทนแถลงต่อที่ประชุมครับ

(ฉายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์ (ประธานคณะกรรมการธิการ) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์ ประธานคณะกรรมการธิการ

25

การเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา ขอรายงานสรุปผล

การดำเนินงาน ๕ ปี ของคณะกรรมการธิการ ดังนี้

30

คณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาขอรับรองข้อเท็จจริง

- 5 หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร การสื่อสารสาธารณะ และการโทรคมนาคม รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสื่อสารและสารสนเทศ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันคณะกรรมการ ประกอบด้วย กรรมการ จำนวน ๑๔ ท่าน

- 10 ตลอดระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการเป็นกลไกสำคัญของวุฒิสภา ในการติดตาม ตรวจสอบ ผลักดันการดำเนินงานของหน่วยงาน รวมถึงการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี สารสนเทศ การสื่อสารสาธารณะและการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน โดยรวม ที่ผ่านมามีคณะกรรมการได้จัดทำรายงานสรุปผลเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา
- 15 อย่างสม่ำเสมอ โดยจัดทำรายงานประจำปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ เป็นลำดับ ในการพิจารณา ศึกษาและการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องใด ๆ นั้น คณะกรรมการได้แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อช่วยดำเนินการ ปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น ๕ คณะ

- ๑) คณะอนุกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร
- ๒) คณะอนุกรรมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล
- 20 ๓) คณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม

- ๔) คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
- ๕) คณะอนุกรรมการศึกษาตรวจสอบการปฏิบัติงานของ กสทช. เกี่ยวกับการตีความบทบัญญัติของกฎหมายที่ไม่ตรงกัน กรณีการคัดเลือกและแต่งตั้งเลขาธิการ กสทช.
- 25 ซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งเมื่อไม่นานมานี้

คณะกรรมการธิการและคณะอนุกรรมการได้กระทำการตามหน้าที่และอำนาจ
สรุปดังนี้

5 การประชุมคณะกรรมการธิการและคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการธิการได้มีการประชุมปรึกษาหารือ รับฟังข้อมูล แลกเปลี่ยน

ความคิดเห็น เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการธิการและคณะอนุกรรมการ

โดยเชิญหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งภาคเอกชนเข้าร่วมประชุม จำนวนทั้งสิ้น ๖๖๓ ครั้ง

มีการจัดสัมมนาในรูปแบบทั้งออนไลน์ และออนไซต์ (onsite) จำนวน ๑๓ ครั้ง มีการเดินทาง

- 10 ไปรับฟังข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นกับผู้บริหารหน่วยงานทั้งในส่วนกลาง
และส่วนภูมิภาค จำนวนทั้งสิ้น ๓๙ ครั้ง เช่น การลงพื้นที่เพื่อศึกษาตรวจสอบสภาพพื้นที่จริง

เพื่อประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ วมถึงการติดตามความคืบหน้า

การดำเนินงานโครงการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้ใช้บริการต่าง ๆ

เช่น โครงการเน็ตประชารัฐ โครงการยูโซ (Universal Service Obligation : USO)

- 15 ในพื้นที่ห่างไกลและพื้นที่ชายขอบ โครงการเมืองอัจฉริยะ สมาร์ทซิตี้ (Smart City) โครงการ
เชื่อมต่อสัญญาณโทรศัพท์อินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ เป็นต้น จากการลงพื้นที่ การดำเนินการ
โครงการ รับฟังความคิดเห็น และข้อขัดข้องของประชาชนผู้ใช้บริการนั้น คณะกรรมการ
ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการแก้ไขปัญหาของประชาชนได้หลายเรื่อง เช่น การย้าย

จุดกระจายสัญญาณโครงการเน็ตประชารัฐไปติดตั้งในจุดที่ประชาชนมีความหนาแน่นและสะดวก

- 20 ในการใช้งาน รวมทั้งการจัดระเบียบสายสื่อสาร เรื่องที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อน
จากเสาสัญญาณที่ไม่ได้ใช้งาน เป็นต้น

สำหรับเรื่องการจัดตั้งกระทู้ถาม คณะกรรมการได้มีการตั้งกระทู้ถาม

ซึ่งกระทู้ถามเป็นกลไกหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

ของฝ่ายบริหาร คณะกรรมการได้ตั้งกระทู้ถาม จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

25

กระทู้ที่ ๑ เรื่อง นโยบายการแก้ไขปัญหาข่าวปลอมที่เผยแพร่ในสังคมออนไลน์ หรือเฟกนิวส์ (fake news) ซึ่งในช่วงนั้นเป็นเรื่องที่มีการหลอกลวงทางออนไลน์มาก

5

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กระทู้ที่ ๒ เรื่อง การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นพระราชบัญญัติใหม่ ซึ่งคิดว่าการขับเคลื่อนหรือการบังคับใช้ยังไม่ค่อยมีผล จึงได้ตั้งกระทู้ถาม โดยท่านรัฐมนตรีมาตอบ และมีการแก้ไขเพิ่มเติมตามที่ได้ให้ข้อสังเกตไป

10

- ๒/๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- กระทู้ที่ ๓ เรื่อง การติดตามความคืบหน้าการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ที่ตั้งเป็นกระทู้ถาม เนื่องจากมีการหลอกลวงทางเทคโนโลยีจำนวนมาก หลังจากตั้งกระทู้ถามไป ๑ เดือน มีการดำเนินการโดยฝ่ายบริหาร มีการออกพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งทำให้อำนาจของตำรวจ ๕ ธนาการ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) หรือกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีมากขึ้น และสามารถแก้ไขปัญหาได้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้ยังมีจุดอ่อนอยู่บ้าง คณะกรรมาธิการได้ติดตามและจะเสนอแนะแก้ไข 10 ในบางส่วนต่อไป ในเรื่องเวลาที่จะต้องรวดเร็วกว่านี้ เพราะว่าอาชญากรรมใช้เวลาสั้นมาก แต่ในพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้มีเวลาให้ถึง ๗๒ ชั่วโมง ซึ่งใช้เวลานานเกินไป เป็นต้น

การพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการได้แบ่งงานออกเป็น ๔ ด้าน

- 15 ตามคณะอนุกรรมการ ที่ได้เรียนให้ทราบแล้ว ทั้งนี้ การดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ ตลอด ๕ ปีที่ผ่านมา ได้ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเชิงประจักษ์หลายเรื่อง ทั้งการกำหนดมาตรการทางกฎหมาย การจัดโครงสร้างองค์กร การกำหนดนโยบาย การดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับผลการพิจารณา รวมถึงข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ ทำให้บรรลุ ๒๐ เจตนารมณ์ของคณะกรรมาธิการในการพัฒนางานด้านนิติบัญญัติ ยุกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และลดความเหลื่อมล้ำด้านดิจิทัล สำหรับรายละเอียดของการดำเนินงาน ขออนุญาตท่านประธานให้คณะอนุกรรมการได้รายงานต่อท่านประธานในประเด็นที่สำคัญต่อไปครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญท่านอนุกรรมการชี้แจงครับ

- นางรัศมิมาลย์ เกียวศรีกุล (อนุกรรมการและเลขานุการ) : กราบเรียน ๒๕ ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพดิฉัน นางรัศมิมาลย์ เกียวศรีกุล อนุกรรมการและเลขานุการ ในคณะอนุกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ขอกราบเรียนเรื่องการศึกษา และการทำงานของ

คณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ในอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการการการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร มีหน้าที่รวบรวมข้อมูล

- 5 ข้อเท็จจริงเบื้องต้น ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับด้านการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัล และการประสานงาน
กับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษา ติดตามให้ความเห็น และข้อเสนอ
แนะเกี่ยวกับการสร้างทรัพยากรบุคคลทางด้านเทคโนโลยี ทั้งภาครัฐภาคเอกชน และมีการดำเนิน
การอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่คณะกรรมการได้มอบหมายการดำเนินงานที่ผ่านมา มีการศึกษา
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งหมด ๔ เรื่อง ดังนี้

- 10 ๑. ทิศทางการขับเคลื่อนเทคโนโลยี 5G ในประเทศไทย
 ๒. การติดตาม เสนอแนะ และกำหนดทิศทางของการขับเคลื่อนเทคโนโลยี 5G
 ๓. ปัญหาข่าวปลอมที่เผยแพร่ทางสื่อสังคมออนไลน์
 ๔. การบูรณาการฐานข้อมูลบิ๊กดาตา (Big Data) ให้เป็นดิจิทัลคันทรี่

15 (Digital Country)

๕. การเสนอแนวทางการประชุมคณะกรรมการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๖. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะด้านนวัตกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยี
สารสนเทศสำหรับกลุ่มการศึกษาตามอัธยาศัย

- 20 ๗. นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้มีภาวะพึ่งพิง
 ด้านสุขภาพ

 ๘. การแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ในพื้นที่ทางไกลเทเลเมดิซีน (Telemedicine)

๙. การติดตามการแก้ไขปัญหาข่าวปลอมที่มีการเผยแพร่ทางสื่อออนไลน์

- 25 และปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและการหลอกลวงออนไลน์

- รวมถึงภารกิจที่คณะกรรมการธิการได้มอบหมายให้ทำการศึกษาประเด็นต่าง ๆ
- ถ้าเป็นข้อความตามรายงานไม่ต้องแก้ ทั้งหมด ๙ เรื่อง ๑๑ ประเด็นย่อย คณะอนุกรรมการ
- 5 ได้ตั้งข้อสังเกตภาพรวมทั้งหมดกับปัญหาหรือสิ่งที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขมีความเชื่อมโยงกับการศึกษาที่ได้ศึกษาทั้ง ๙ เรื่อง ๑๑ ประเด็น มีข้อสรุปจากการตั้งข้อสังเกต ๔ เรื่อง
๑. การสร้างทรัพยากรบุคคลของภาครัฐด้านเทคโนโลยีขาดการวางแผนยังไม่สอดคล้องกับพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
 ๒. ปัญหาระบบการจัดการ จัดซื้อ จัดจ้าง ไม่ตอบสนองการใช้งานเทคโนโลยี
- 10 อย่างคุ้มค่าและต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันยังไม่ตอบสนองต่อการใช้งานของเทคโนโลยี
๓. ปัญหาการหลอกลวงโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการก่อปัญหาอาชญากรรม
 ๔. การยึดติดกฎหมาย ระเบียบของหน่วยงานภาครัฐ ก่อนมีพระราชบัญญัติ
- การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ทำให้การขับเคลื่อน
- 15 เรื่องการพัฒนาด้านเทคโนโลยีมีข้อติดขัด
- การสร้างทรัพยากรบุคคลของภาครัฐด้านเทคโนโลยีขาดการวางแผน
- ในรายละเอียดประเด็นที่ ๑ การสร้างทรัพยากรบุคคลของภาครัฐ วันนี้พลวัตของดิจิทัลถูกเปลี่ยนแปลงค่อนข้างรวดเร็วมาก เพราะฉะนั้น ในเรื่องการศึกษาทั้งหมด ๙ เรื่อง ๑๑ ประเด็นที่คณะอนุกรรมการได้มีการหาข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเกือบทุกหน่วยงาน
- 20 ได้ยกประเด็นปัญหาเรื่องการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลขึ้นมาเกือบทุกโครงการที่มีการติดตามงานจะมีข้อติดขัดในเรื่องบุคลากรอาจไม่เพียงพอหรือคนที่มีทักษะสูงในเรื่องเทคโนโลยีจะเกิดอาการเหมือนกับเป็นสมอingleไปทำงานกับภาคเอกชนและการพัฒนานวัตกรรมตั้งแต่ต้นทาง คนที่มีความรู้ โดยเฉพาะในเรื่องเทคโนโลยีขั้นสูงของเรามีน้อยมากทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา และภาพที่แสดงให้เห็นอยู่ตรงนี้เป็นภาพเมื่อสัปดาห์

ที่ผ่านมากณะอนุกรรมการได้ลงพื้นที่ไปจังหวัดนครศรีธรรมราชไปดูเด็ก ๆ ที่มีการเรียนการสอนที่โรงเรียนเทศบาลวัดเสมาเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำเมตาเวิร์ส (Metaverse)

5 เออาร์ (Augmented Reality : AR) วีอาร์ (Virtual Reality : VR) เข้าไปสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล

จนถึงระดับประถมศึกษา ทำให้เด็ก ๆ สนุกกับการเรียนมาก อันนี้เป็นเหมือนกับต้นทุน

หรือแนวทางหนึ่งที่จะเห็นว่า การใส่เรื่องเทคโนโลยีทั้งหมดไปในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ตั้งแต่เด็กเล็ก ๆ สามารถที่จะทำได้ อีกส่วนหนึ่ง คือ ในมหาวิทยาลัยที่ได้ติดตามข้อมูล

จะมีการจัดทำฐานข้อมูล เพื่อให้ดีมานด์ (demand) กับซัพพลาย (supply) ของบุคลากร

10 ด้านเทคโนโลยีมีความต้องการที่ตรงกัน อย่างเช่น การออกแบบหรือการจัดทำดาตา (data)

ในเรื่องสกิลแมปปิง (skill mapping) การกำหนดฐานของตำแหน่งงานในเรื่องทักษะ เนื้องาน

ตลาดแรงงานที่มีความต้องการบุคลากรด้านดิจิทัลเพื่อภาคผู้ผลิต อย่างเช่น มหาวิทยาลัย

หรือหน่วยงานต่าง ๆ จะสามารถออกแบบหลักสูตรได้ เพื่อป้อนบุคลากรได้ตรงกับความต้องการ

ทั้งในส่วนการออกแบบหลักสูตรในระบบและหลักสูตรที่เป็นนอนดีกรี (non degree) ด้วย

15 อันนี้เป็นข้อสังเกตในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

การจัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง ไม่ตอบสนองการใช้งานเทคโนโลยีอย่างคุ้มค่าและต่อเนื่อง

มีหลายหน่วยงานที่ให้ความเห็นจากการเก็บข้อมูล การศึกษา การตั้งงบประมาณหรือข้อกำหนด

ต่าง ๆ มีการทำล่องหนนานเป็นรายปี ซึ่งลักษณะแบบนี้ไม่ค่อยจะเหมาะสมกับการจัดหาโครงการ

ที่เป็นด้านเทคโนโลยี เพราะมีการพัฒนาและมีการเปลี่ยนแปลงเร็วมาก มีข้อเสนอที่เป็นแนวทาง

20 ของข้อกำหนดให้ทำในลักษณะแซนด์บ็อกซ์ (sandbox) การให้ผู้สนใจประมูลงานก่อน

การจัดซื้อจัดจ้างโครงการใหญ่ทั้งโครงการน่าจะมีการทดลองการทำในพื้นที่ขนาดเล็กก่อน

ถ้าทำได้และได้เรียนรู้อุปสรรคปัญหาข้อติดขัดต่าง ๆ จะได้ถูกนำมาแก้ไขและกำหนดเป็นการทำงาน

ในลักษณะของโครงการขนาดใหญ่ต่อไป เพราะโครงการขนาดใหญ่ด้านเทคโนโลยีใช้งบประมาณ

ค่อนข้างสูง

ปัญหาการหลอกลวงโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการก่ออาชญากรรม ประเด็นนี้หลายท่านให้ความสำคัญและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา

- 5 หลายแนวทางที่เห็นจะเป็นแนวทางหลังจากที่เกิดปัญหาขึ้น ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา จะมีการให้ความสำคัญในการป้องกันก่อนที่จะเกิดปัญหา อย่างเช่น กระบวนการการใช้สื่อ หรือใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการแจ้งเตือน เพื่อที่จะมีศูนย์รวมในการบอกวิธีการใหม่รายวัน ที่มีจรรยาบรรณได้มีการพัฒนารูปแบบขึ้นมามากมาย ๆ กับตอนที่มีการทำศูนย์ข้อมูลโควิดที่ทำให้ประชาชน ได้รับรู้ทุกข้อมูล

ทุกความเคลื่อนไหวของวิธีการจะเป็นส่วนหนึ่งของการป้องกันได้ หรือแม้แต่การแสดงชื่อหมายเลขโทรศัพท์ต้นทาง ซึ่งกระบวนการหรือวิธีการที่สามารถที่จะผลักดันให้เกิดขึ้นได้

- 5 คาดว่าน่าจะมีการลดการเกิดปัญหาในเรื่องอาชญากรรมออนไลน์ได้ อีกส่วนหนึ่ง คือ การใช้เอไอ (ปัญญาประดิษฐ์) เข้ามาช่วยในการคัดกรอง ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลการโพสต์บนโซเชียลมีเดีย (social media) หรือแม้แต่เสียงที่มีการใส่คีย์เวิร์ด (keyword) ต่าง ๆ เช่น เรื่องการลงทุน ราคา ผลตอบแทน เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นตัวคัดกรองในเบื้องต้นก่อน จากนั้นจึงใช้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ดูแลเข้าไปตรวจสอบโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เห็นว่า
- 10 ปริมาณปัญหาหรือสิ่งที่เห็นค่อนข้างมาก ถ้าใช้คนทำทั้งหมดไม่น่าจะเพียงพอ อีกส่วนหนึ่ง ตัวอย่างในหลายประเทศ เรื่องการชะลอหรือดีเลย์ (delay) เวลาที่มีการโอนหรือทำธุรกรรมทางการเงินอาจขึ้นอยู่กับจำนวนเงินหรือบัญชีที่มีการทำธุรกรรมที่อาจไม่เคยทำมาก่อน ตัวอย่างที่เกิดขึ้นในหลายประเทศจะโอนเงินหรือไม่ได้โอนเงินไปในทันที อาจชะลอเงินไว้ก่อนที่เงินจะไปถึงปลายทาง
- 15 การยึดติดกฎระเบียบของหน่วยงานภาครัฐ คณะอนุกรรมการตั้งข้อสังเกต เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูลและการเชื่อมโยงเพื่อใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์ หรือการขับเคลื่อนด้านอื่นต่อไป จุดนี้ยังเป็นอุปสรรค จากข้อกำหนดต่าง ๆ ของหน่วยงาน ในลักษณะโครงสร้างของข้อมูลหรือดาตาฟอร์มแมต (data format) เท่าที่ถามจากหลายหน่วยงาน จากการศึกษาพบว่า เป็นการต่างคนต่างทำตามระเบียบขององค์กรตัวเอง ยังไม่มีฐานข้อมูล
- 20 ในรูปแบบเดียวกันที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาต่อ เพราะฉะนั้น การทำข้อมูลเหล่านี้ให้สามารถเชื่อมโยงกันได้ มีอุปสรรค ต้องใช้เวลา และมีต้นทุนค่อนข้างมาก สำหรับประเด็นนี้ คณะอนุกรรมการได้ศึกษาจากบริษัท เทนเซ็นต์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นเทคคอมพานี (Tech Company) รายใหญ่ที่ทำให้หลายโครงการในประเทศจีน มีข้อมูล มีรายละเอียด ให้ความเห็นและมีวิธีการนำเสนอ การที่มีฟอร์มแมตเป็นรูปแบบเดียวกันตั้งแต่ต้นจึงสามารถ
- 25 ขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาได้ค่อนข้างรวดเร็ว เพราะฉะนั้น ในภาพรวม

ของการบริหารจัดการหรือต้นทุนการดำเนินงานในขั้นตอนต่าง ๆ ของประเทศไทยอยู่ในระดับค่อนข้างสูงทั้งการจัดเก็บและการนำข้อมูลต่าง ๆ ไปวิเคราะห์เพื่อขับเคลื่อนเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้อง

- 5 กับเทคโนโลยีทั้งหมดเป็นประเด็นหลักหรือประเด็นเด่นที่คณะกรรมการได้คัดเลือกบางประเด็นมานำเสนอ รายละเอียดทั้งหมดอยู่ในรายงานและประเด็นย่อยอื่น ๆ ขอบการนำเสนอเพียงเท่านี้ค่ะ

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

พลเอก สุรใส จิตต์แจ้ง (ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ) : กราบเรียนท่าน

- 10 ประธานวุฒิสภาที่เคารพกระผม พลเอก สุรใส จิตต์แจ้ง ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ขอรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ๕ ปี (กันยายน ๒๕๖๒ – ธันวาคม ๒๕๖๖) ของคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสาร และการโทรคมนาคม โครงการเน็ตประชารัฐ และโครงการยูโซ พื้นที่ห่างไกลและพื้นที่ชายขอบเพื่อทราบ ดังนี้

ความเป็นมาของโครงการ รัฐบาลมีนโยบายที่จะนำพาประเทศไทย

- 15 ก้าวเข้าสู่ “ไทยแลนด์ ๔.๐” (THAILAND 4.0) ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในเวทีโลก สอดรับกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยมีเป้าหมายเพื่อขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านของประเทศ และได้กำหนดให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รับผิดชอบโครงการเน็ตประชารัฐ จำนวน ๒๔,๗๐๐ หมู่บ้าน
- 20 ในพื้นที่โซนซี (Zone C) หรือพื้นที่ห่างไกล สำนักงาน กสทช. รับผิดชอบโครงการยูโซ จำนวน ๑๕,๗๓๒ หมู่บ้านในพื้นที่โซนซี และจำนวน ๓,๙๒๐ หมู่บ้าน ในพื้นที่โซนซีบวก (Zone C+) หรือพื้นที่ชายขอบ

สถานะปัจจุบันของโครงการ

โครงการเน็ตประชารัฐ เปิดให้บริการปี ๒๕๖๐ และในปี ๒๕๖๖

- 25 คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีมติเห็นชอบหลักการอินเทอร์เน็ต

ของโครงการให้กับสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้อนุมัติงบประมาณ

- 5 ตามโครงการบับกร็อก (Big Rock) จำนวน ๓ กิจกรรม ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินงาน

โครงการยูโซพื้นที่ชายขอบ เปิดให้บริการเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒ จะสิ้นสุดโครงการเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ และขยายไปถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ โครงการยูโซพื้นที่ห่างไกล เปิดให้บริการเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ และสิ้นสุดโครงการเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ ปัจจุบันโครงการยูโซ ทั้ง ๒ โครงการ อยู่ระหว่างการขยายโครงการต่อไปอีก ๓ ปี

- 10 การศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของโครงการเน็ตประชารัฐ

และโครงการยูโซพื้นที่ห่างไกลและพื้นที่ชายขอบดำเนินการโดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า โครงการสามารถสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจ

ได้อย่างคุ้มค่า ทั้งภาคการผลิต ภาคครัวเรือน และภาครัฐ สามารถช่วยให้เกิดการพัฒน

ยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำ ช่วยให้ประชาชนเข้าถึงการบริการ

- 15 ภาครัฐ เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเศรษฐกิจดิจิทัล เพิ่มศักยภาพในการสร้างอาชีพ

สร้างรายได้ รวมทั้งด้านการศึกษาและสาธารณสุข ทั้งนี้ รัฐจำเป็นต้องดำเนินการลงทุนในพื้นที่ที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์เพื่อลดช่องว่างในการเข้าถึงดิจิทัล

การดำเนินการของคณะกรรมการธิการ

จัดให้มีการประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

- 20 กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมหรือดีอีเอส (Ministry of

Digital Economy and Society : DES) สำนักงาน กสทช. บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด

(มหาชน) และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

ลงพื้นที่โครงการเพื่อรับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง และแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็นทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน ๑๑ จังหวัดทั่วประเทศ โดยเฉพาะ

- 25 ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พบว่า โครงการนี้

ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในทุกด้านเป็นอย่างมาก

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครีอนงค์ ๓/๔

คณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษาแนวทางการบูรณาการ
โครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ มีการจัดทำรายงานเสนอต่อสมาชิก

5 วุฒิสภา สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการบูรณาการโครงข่ายของโครงการเน็ตประชารัฐ โครงการยูโซ

และโครงการยูเน็ต (Inter University Network : UniNet) ของกระทรวงศึกษาธิการเข้าด้วยกัน

ควรมีการกำหนดนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานต่าง ๆ ใช้ประโยชน์

10 จากโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

ควรมีการบูรณาการด้านการประชาสัมพันธ์ และการสร้างการรับรู้ของประชาชน

ในพื้นที่

ควรมีการบูรณาการพัฒนาและต่อยอด โดยการระดมศักยภาพของ

กระทรวงดีอีเอส สำนักงาน กสทช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน

15 โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า คณะกรรมการได้มีการติดตามประสานงาน

และให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง การขับเคลื่อนโครงการ

ทั้ง ๒ โครงการ มีพัฒนาการที่ดีขึ้นตามลำดับ ประเทศชาติและประชาชนได้รับประโยชน์อย่างมาก

กระผมขอจบการชี้แจงเพียงเท่านี้ ขอบขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

20 นาวาเอก ยศภาค โชติกพงค์ (อนุกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน

วุฒิสภาที่เคารพ กระผม นาวาเอก ยศภาค โชติกพงค์ อนุกรรมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านดิจิทัล ขอนำเรียนผลการศึกษาและการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการด้านดาวเทียม

การสื่อสารภายในประเทศ

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ

25 ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ประกอบด้วย ปัจจัยหลัก ๔ ปัจจัย คือ

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติ

5 ของชาติเพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน”

๒. การสิ้นสุดของสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๕ จึงเป็นโอกาสที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบในส่วนของการออกระเบียบและหลักเกณฑ์ ซึ่งสำนักงาน กสทช. จะได้มีการทบทวนถึงแนวทางการอนุญาต การให้บริการในส่วนนี้เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการให้บริการและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

10 ในโลกปัจจุบัน

๓. การสิ้นสุดอายุการใช้งานของดาวเทียมสัญชาติไทยหลายดวงในระยะเวลาอันใกล้ ประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๐ กล่าวคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณาจัดทำแผนงานรองรับวงโคจรดาวเทียมที่ว่างลง ให้มีการใช้งาน ที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศหรือไอทียู (International Telecommunication Union : ITU) เนื่องจากอวกาศเป็นพื้นที่สาธารณะที่ประเทศไทย

15 ต้องปฏิบัติตามหลักสากลในส่วนนี้ กล่าวคือ หากต้องการรักษาสิทธิของวงโคจรดาวเทียมจะต้องมีการใช้งานอย่างต่อเนื่อง

การเริ่มให้บริการของโครงข่ายดาวเทียมสื่อสารวงโคจรต่ำ แอลอีโอ (Low Earth Orbit : LEO) หรือโลว์เอิร์ธออร์บิตแซตเทลไลต์คอนสเทลเลชัน (Low Earth Orbit (LEO)

- 5 satellite constellation) ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาการนำเทคโนโลยีด้านการสื่อสารผ่านดาวเทียมรูปแบบใหม่ดังกล่าว โดยมีการนำดาวเทียมขนาดเล็กจำนวนหลายพันดวงถึง ๑๐,๐๐๐ ดวง มาวางตัวเป็นโครงข่ายการสื่อสารที่ชั้นความสูง ๘๐๐ - ๑,๒๐๐ กิโลเมตรเหนือพื้นโลก เพื่อให้บริการช่องทางการสื่อสารความเร็วสูง เช่น โครงการวันเว็บ (OneWeb) หรือสตาร์ลิงก์ (Starlink) ล้วนมีความพยายามเข้ามาให้บริการในประเทศไทย

- 10 การดำเนินงานสำคัญที่ผ่านมา เนื่องจากเป็นช่วงที่ดาวเทียมหลายดวงจะหมดอายุการใช้งาน และจากนโยบายของรัฐที่ต้องการขยายขีดความสามารถด้านโครงข่ายการสื่อสารของประเทศไปสู่พื้นที่ห่างไกลที่โครงข่ายภาคพื้นดินไม่สามารถดำเนินการได้ คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ จึงมีแนวคิดในการจัดทำนโยบายการดำเนินงานดาวเทียมสื่อสารแห่งชาติ แนวคิดหลัก คือ

- 15 ๑. จัดให้มีดาวเทียมสื่อสารของประเทศที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐ หรือรัฐมีสิทธิในการควบคุมหรือบริหารจัดการ

๒. ใช้ประโยชน์จากเอกสารข่างานดาวเทียมและตำแหน่งวงโคจร
ในนามประเทศไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓. มอบหมายให้บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)

- 20 เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการ

๔. ดำเนินการภายใต้กรอบแห่งกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กำหนดแนวทางการดำเนินการ ๓ แนวทาง ดังนี้

๑. ดาวเทียมที่รัฐลงทุนโดยตรงโดยไม่ต้องมีการประมูลวงโคจร

๒. มอบหมายให้บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) เข้าร่วมประมูล

- 25 วงโคจรแข่งขันกับภาคเอกชนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดย กสทช.

๓. กำหนดให้สำนักงาน กสทช. กำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมในประกาศการประมูล สำหรับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมให้มีการจัดสรรช่องสัญญาณบางส่วน

- 5 เพื่อสนับสนุนกิจการของรัฐ รวมถึงให้มีการเจรจาเพื่อร่วมทุน ท้ายที่สุดได้มีการดำเนินการ ในแนวทางที่ ๒ และแนวทางที่ ๓

การดำเนินการสำคัญที่ต่อเนื่องมา คือ การประมูลการอนุญาตให้ใช้สิทธิ ในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๖ คณะกรรมการ กสทช. ได้จัดการประมูลอนุญาตให้ใช้สิทธิวงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด จำนวน ๕ ชุดขายงาน

- 10 โดยผลการประมูล

ชุดขายงานที่ ๑ และชุดขายงานที่ ๕ ไม่มีผู้ประกอบการเข้าร่วมการประมูล

ชุดขายงานที่ ๒ และชุดขายงานที่ ๓ ที่ตำแหน่ง ๗๘.๕ และ ๑๑๙.๕ บริษัท สเปซ เทค อินโนเวชั่น จำกัด ได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจร

ชุดขายงานที่ ๔ บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ได้รับสิทธิเข้าใช้

- 15 วงโคจร

เงื่อนไขที่สำนักงาน กสทช. ระบุไว้ในประกาศหลักเกณฑ์ดังกล่าว คือ

๑. ผู้ได้รับอนุญาตมีหน้าที่จัดให้มีช่องสัญญาณสำหรับให้บริการสาธารณะ

และประโยชน์ของรัฐ หรือ สเตตยูสแอนด์พับบลิกเซอร์วิส (State Use and Public Service)

๒. ต้องยินยอมให้หน่วยงานภาครัฐตั้งสถานีควบคุมการบริหารจัดการช่องสัญญาณ

- 20 ในส่วนที่ได้รับมอบหมาย

จากแผนการส่งดาวเทียมเข้าสู่วงโคจรของผู้ประกอบการภาคเอกชน ทำให้ทราบว่า ภายในปี ๒๕๖๘ รัฐจะได้รับช่องสัญญาณความจุ ๔๐๐ เมกะบิตเปอร์เซกคัน (Megabit per second : Mbps) เพื่อใช้งาน และในปี ๒๕๖๙ จะเพิ่มเป็น ๘๐๐ เมกะบิตเปอร์เซกคัน รวมถึงมีสิทธิในการควบคุมช่องสัญญาณในส่วนที่ได้รับการจัดสรรมา

- 25

การดำเนินการอื่น ๆ ที่สำคัญที่อยู่ระหว่างการดำเนินการในส่วนของ กสทช.

๑. เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีอนุญาตให้ใช้สิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

5 ณ ตำแหน่งวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออก ๕๑ องศาตะวันออก และ ๑๔๒ องศาตะวันออก

ซึ่งไม่มีผู้เข้าร่วมประมูลในคราวที่แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการแก้ไขปรับปรุงประกาศ

หลังมีการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเรียบร้อยแล้ว ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่สำคัญ

และต้องมีการเร่งดำเนินการ เนื่องจากในกรณีวงโคจร ๕๐.๕ องศาตะวันออก

และ ๕๑ องศาตะวันออก สิทธิการใช้งานที่ประเทศไทยเป็นเจ้าของสิทธิอยู่ในปัจจุบันจะสิ้นสุด

10 ช่วงปลายปี ๒๕๖๗ ต้องมีการดำเนินการอย่างเร่งด่วน

๒. ประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียม

ต่างชาติให้บริการในประเทศ วัตถุประสงค์หลัก เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์เดิมที่มีประกาศใช้งาน

มาแล้ว ๓ ปี และรองรับการเปิดน่านฟ้าเสรีให้กับผู้ประกอบการต่างชาติเข้ามาให้บริการ

ช่องสัญญาณการสื่อสารผ่านดาวเทียมในประเทศ ขณะนี้อยู่ระหว่างการแก้ไขปรับปรุง

15 ประกาศหลังมีการประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย และประชาชนทั่วไป

การดำเนินการที่สำคัญอีกส่วนหนึ่ง คือ การที่สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ

และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (สทอภ.) หรือจิสต์ดา (Geo-Informatics and Space

Technology Development Agency (Public Organization) : GISTDA ได้มีการจัดทำ

แผนการพัฒนาเศรษฐกิจอวกาศยุคใหม่ของประเทศไทย ระยะ ๕ ปี และระยะ ๑๐ ปี

20 เพื่อรองรับการนำเทคโนโลยีด้านกิจการอวกาศมาใช้ในการพัฒนาประเทศ

ระยะเวลา ๓ - ๕ ปีแรก มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ

๑. มีกฎหมายและหน่วยงานกลางด้านกิจการอวกาศ มีกรอบความร่วมมือ

ระหว่างรัฐ เอกชน และองค์กรต่างประเทศ

๒. ยกระดับขีดความสามารถบุคลากรด้านกิจการอวกาศ

๓. สร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชนเกี่ยวกับการใช้กิจการอวกาศ
ในการสร้างประโยชน์

5 ระยะเวลา ๑๐ ปี มีจุดมุ่งหมาย คือ

๑. เกิดการให้บริการจากเศรษฐกิจอวกาศอย่างแพร่หลาย และสร้างมูลค่า
ให้แก่เศรษฐกิจของประเทศ

๒. มีผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอวกาศทั้งต้นน้ำและปลายน้ำเพิ่มขึ้น

10 ในอนาคต คณะอนุกรรมการมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้
๑. ควรมีการเร่งรัดการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ.

ซึ่งขณะนี้อยู่ในการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. ควรมีการประสานความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานที่มีหน้าที่
ในการบริหารจัดการและกำกับดูแลเรื่องดาวเทียมสื่อสารโดยตรง จนกว่าจะมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่
15 รับผิดชอบกิจการอวกาศของชาติ

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น กสทช. ควรกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการรักษา
ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม การบริหารจัดการเอกสารข่ายงานดาวเทียม นโยบายการเปิดน่านฟ้าเสรี
และการอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการในประเทศไทย

๔. สนับสนุนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน
20 เพื่อให้กิจการอวกาศของประเทศไทยมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับทุกภาคส่วน

๕. สนับสนุนในการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการในประเทศ
และต่างประเทศ

๖. เตรียมความพร้อมในการรองรับการใช้งานดาวเทียมแบบวงโคจรไม่ประจำที่
หรือนอนจีโอสเตชันนารีแซตเทลไลต์ออบิต (Non-Geostationary Satellite Orbit)

25 ขออนุญาตนำเรียนเพื่อกรุณาทราบครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญผู้ชี้แจงครับ

นายภาสกร ประถมบุตร (อนุกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

- 5 ที่เคารพกระผม นายภาสกร ประถมบุตร ขออนุญาตนำเรียนสรุปผลการดำเนินงานของ คณะกรรมการการประจำ ๕ ปี เรื่อง เมืองอัจฉริยะ ซึ่งคณะกรรมการได้มีการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบติดตาม ลงพื้นที่และให้ข้อเสนอแนะกับหน่วยงานปฏิบัติ

เมืองอัจฉริยะเป็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๖

พื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ และอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

- 10 ฉบับปัจจุบัน รัฐบาลให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งต้องอาศัยโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล หมายความว่าสำคัญ

เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ รัฐบาลได้มีแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา

เมืองอัจฉริยะ มีท่านรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน คณะนี้ได้กำหนดแผนแม่บท และกำหนด กลไกในการขับเคลื่อน กลไกที่สำคัญ คือ การจัดตั้งสำนักงานเมืองอัจฉริยะและมีการกำหนด

- 15 ตราสัญลักษณ์เมืองอัจฉริยะ มาพร้อมกับแรงจูงใจของภาครัฐ เช่น การลดหย่อนภาษี จากสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนหรือบีโอไอ (The Board of Investment : BOI) และเข้าร่วม เอเชียเอ็น (ASEAN Smart Cities Network : ASCN) ในปี ๒๕๖๑ ในสไลด์นี้แสดงให้เห็น โครงสร้างของคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ และมีคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานตามลำดับ

- 20 เมืองที่เข้าร่วมในการขับเคลื่อนเมืองอัจฉริยะ มีเมืองที่เข้าร่วมส่งข้อเสนอโครงการ ที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด ๓๖ เมือง ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ จะสังเกตได้ว่า เมืองไม่ใช่หมายถึง จังหวัด แต่หมายถึงพื้นที่ที่มีประชากร ๑๐,๐๐๐ คนขึ้นไป รวมตั้งแต่เทศบาล เทศบาลตำบล สามารถที่จะเข้าร่วมโครงการได้ และมีเมืองใหม่ที่เป็นของภาคเอกชน ยกตัวอย่าง เช่น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ที่ส่งเมืองวังจันทร์วัลเลย์ เป็นต้น

25

การลงทุนพัฒนาเมือง ๓๖ เมือง จะเห็นว่ามีผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ จำนวน ๖,๖๓๔,๓๑๗ คน และมีมูลค่าการลงทุน จำนวน ๖๖,๖๙๓ ล้านบาท

- 5 ส่วนใหญ่จะเน้นด้านการเดินทางและขนส่งอัจฉริยะ หรือสมาร์ทโมบิลิตี้ (Smart Mobility) และสมาร์ทเอ็นไวรอนเมนต์ (Smart Environment) เรื่องสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ ตามลำดับ
- คณะกรรมการได้รวบรวมข้อเสนอแนะและความท้าทายที่เกิดขึ้นทั้งหมด ๔ ด้าน ดังนี้

- ด้านที่ ๑ เรื่องงบประมาณ เนื่องจากการพัฒนาเมืองอัจฉริยะจำเป็นต้องใช้โครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการลงทุนจากภาครัฐ แต่ขณะเดียวกันต้องการให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม เป็นความท้าทาย ข้อเสนอแนะ คือ พยายามที่จะดึงเอกชนเข้ามาด้วยการให้แรงจูงใจ เช่น แรงจูงใจทางภาษีกับภาคเอกชน เป็นต้น

- ๕/๑

ด้านที่ ๒ เรื่องเทคโนโลยี ปัญหา คือ เมืองหรือผู้บริหารเมืองอาจขาดความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีที่ไม่ตรงหรือไม่ได้ประโยชน์สูงสุด จึงเสนอว่า ควรมีการจัดทำแพลตฟอร์มกลาง

5 ของภาครัฐและสร้างมาตรฐานในการเชื่อมโยงข้อมูล

ด้านที่ ๓ เรื่องการพัฒนากำลังคน เนื่องจากเรื่องเมืองอัจฉริยะเป็นเรื่องใหม่ ขาดนักดิจิทัลที่จะลงไประดับพื้นที่หรือระดับเทศบาลและผู้นำเมืองยังขาดความเข้าใจ จึงควรมีการเพิ่มหลักสูตรในด้านนี้รวมถึงตั้งแต่หลักสูตรที่อยู่ภาคการศึกษา และมีการกำหนดเป็นสายอาชีพใหม่

10 ด้านที่ ๔ เรื่องกฎระเบียบ และกฎหมาย อาจเปลี่ยนแปลงไม่ทัน

กับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ควรมีการจัดตั้งเลกทูลาทอรีแซนด์บ็อกซ์ (regulatory sandbox) ยกตัวอย่างเช่น การให้เกิดการซื้อขายไฟฟ้าในพื้นที่ที่ได้รับตราสัญลักษณ์สมาร์ทซิตี้ หรือมีการใช้รถอัจฉริยะไร้คนขับในพื้นที่ เรื่องเหล่านี้กฎหมายยังไม่ไปถึง แต่สามารถกำหนดเป็นเลกทูลาทอรีแซนด์บ็อกซ์เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนไปก่อน

15 จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอจบการนำเสนอเพียงเท่านี้ ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญท่านสุทธิพงศ์ ชาญชญาณนท์ ครับ

นายสุทธิพงศ์ ชาญชญาณนท์ (ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายสุทธิพงศ์ ชาญชญาณนท์ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม

20 ขออนุญาตนำเสนอการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด ผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการชุดที่ ๓ ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา จำนวน ๙ เรื่อง รายละเอียดปรากฏอยู่ในรายงานตั้งแต่หน้า ๑๓๙ – ๑๕๖ ดังนี้

๑. เรื่องการติดตามการปรับรวมกฎหมาย ๓ ฉบับ ของสำนักงานคณะกรรมการ

25 กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.)

๒. การติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามรายงานการพิจารณาศึกษา
พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๕ ๓. การติดตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. การติดตามการปรับปรุงกฎหมาย การออกกฎหมายลำดับรอง
และแผนการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่

๕. อำนาจ กสทช. ในการกำกับดูแลโอทีที (Over-the-top : OTT)
แนวทางการกำกับดูแลและความคืบหน้าการประมวลเทคโนโลยี 5G ของสำนักงาน กสทช.

10 ๖. การพิจารณาศึกษา เรื่อง อากาศยานไร้คนขับ โดรน (Drone)

๗. การพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญญาประดิษฐ์ เอไอ (Artificial intelligence : AI)

๘. การติดตามความคืบหน้าการควบรวมบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
และบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) รวมทั้งกรณีที่จะมีการควบรวมบริษัท
แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)

15 ๙. การติดตามการบังคับใช้พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖

ขออนุญาตสรุปสาระสำคัญและผลการดำเนินการของแต่ละเรื่อง ดังนี้

๑. เรื่องการติดตามการปรับรวมกฎหมาย ๓ ฉบับ ของสำนักงาน กสทช.
มาจากการหลอมรวมเทคโนโลยีตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับ

20 การประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
ซึ่งจะไม่แยกการประกอบกิจการวิทยุโทรทัศน์และการโทรคมนาคม

ผลการดำเนินการดังกล่าวเป็นเรื่องที่อยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศ มีการศึกษา
รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย ๓ ฉบับ ได้แก่

๑.๑ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

25 ๑.๒ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
พ.ศ. ๒๕๕๕

๑.๓ พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘

การดำเนินการเรื่องดังกล่าว มีการจัดสัมมนาและเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้

- 5 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกต จำนวน ๑๐ ประเด็น และได้นำ
รายงานดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่าง
สำนักงาน กสทช. จัดตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมาพิจารณารายละเอียดการปรับกฎหมาย
ทั้ง ๓ ฉบับ ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๗

๒. การติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามรายงานการพิจารณาศึกษา

- 10 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
เป็นการรับฟังข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำรายงานการศึกษา และส่งรายงานไปยัง
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีจำนวน ๔ ประเด็น

๒.๑ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบังคับใช้กฎหมาย

๒.๒ การบังคับใช้

- 15 ๒.๓ อำนาจหน้าที่และแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

๒.๔ ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการ

ผลการดำเนินการได้มีการรายงานไปยังกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

และผลการดำเนินการจะเป็น ๔ เรื่องใหญ่ ๆ ด้วยกัน ดังนี้

๑) การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมออนไลน์ เอโอซี

- 20 (Anti Online Scam Operation Center : AOC)

๒) การดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

พ.ศ. ๒๕๖๒ ตรวจสอบช่องโหว่ของระบบไซเบอร์ซีเคียวริตี้ (cyber security)

๓) การดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

๔) การดำเนินการภายใต้พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม

- 25 อาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖

๓. การติดตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวมีพระราชกฤษฎีกาเลื่อนการบังคับใช้ ๒ - ๓ ครั้ง มีผลบังคับใช้จริง
- 5 เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาผลกระทบจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติ ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำเอกสารแผ่นพับเพื่อเผยแพร่จำนวน ๑,๐๐๐ ชุด จัดเสวนา เรื่อง ชีวิตหลังการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือพีดีพีเอ (Personal Data Protection Act : PDPA) โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมให้ข้อคิดเห็น และมีการติดตามการออกกฎหมายลำดับรอง ซึ่งกฎหมาย
- 10 ลำดับรองที่ต้องออกตามพระราชบัญญัติฉบับนี้มีจำนวน ๒๑ ฉบับ ขณะนี้ได้ออกไปแล้วประมาณ ๑๕ ฉบับ
๔. การติดตามการปรับปรุงกฎหมาย การออกกฎหมายลำดับรอง และแผนการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่ การดำเนินการมีหนังสือสอบถามไปยังสำนักงาน กสทช. ขอข้อมูลเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย การออกกฎหมายลำดับรอง
- 15 และแผนการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
- ๔.๑ การศึกษาหรือจ้างวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ซึ่งสำนักงาน กสทช. เคยว่าจ้างสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการหลอมรวมทางเทคโนโลยี ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างคณะกรรมการของสำนักงาน กสทช. พิจารณาในรายละเอียดของการปรับปรุงกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับ
- 20 ๔.๒ ความครบถ้วนของการออกกฎหมายลำดับรอง ได้มีการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจในการบริหารคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม
- ๔.๓ แผนการจัดสรรคลื่นความถี่และการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงที่จะหมดอายุ มีประกาศของสำนักงาน กสทช. จัดทำแนวทางการจัดทำแผนความถี่วิทยุ
- 25 กระจายเสียงระบบเอฟเอ็มภายหลังปี ๒๕๖๗ มีการจัดทำ

ประกาศหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านจากการทดลองไปสู่ระบบการอนุญาต
จำนวน ๗ ฉบับ

- 5 ๕. อำนาจ กสทช. ในการกำกับดูแลโอทีที ซึ่งเป็นการเผยแพร่ภาพและเสียงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมทั้งแนวทางการกำกับดูแลและความคืบหน้าการประมูลเทคโนโลยี 5G ของสำนักงาน กสทช. ซึ่งได้มีการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการกำกับดูแลโอทีที แนวทางการกำกับดูแล และความคืบหน้าการประมูลเทคโนโลยี 5G ของสำนักงาน กสทช. รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทิศทางการกำกับดูแลโอทีทีที่ได้มีหนังสือสอบถามไปยัง

10 สำนักงาน กสทช. จำนวน ๔ ประเด็น

๕.๑ สำนักงาน กสทช. ได้มีการกำหนดนิยามความหมายและขอบข่ายของโอทีทีไว้อย่างไร

๕.๒ สำนักงาน กสทช. มีแนวทางในการกำกับดูแลโอทีทีที่ตามแผนแม่บทหรือให้ความคุ้มครองอุตสาหกรรมโทรทัศน์และโทรคมนาคมภายในประเทศอย่างไร

15 ๕.๓ กฎหมายที่ใช้อยู่กำกับดูแลโอทีทีได้หรือไม่ หรือต้องปรับปรุงกฎหมายในส่วนใด

๕.๔ สำนักงาน กสทช. ได้มีการติดตามแพลตฟอร์มโอทีทีของต่างประเทศที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

20 ทิศทางความคืบหน้าการประมูล 5G ได้มีหนังสือสอบถาม จำนวน ๒ ประเด็น

๑) ความคืบหน้าการให้บริการเทคโนโลยี 5G ภายหลังการประมูล

๒) มีข้อขัดข้องทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยี 5G มาใช้ประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

ทั้งหมดนี้อยู่ระหว่างการประสานงานขอหนังสือตอบกลับของสำนักงาน กสทช.

๖. การพิจารณาศึกษา เรื่อง อากาศยานไร้คนขับ หรือโดรน

25 ได้มีการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลและจัดสัมมนาเกี่ยวกับอากาศยานไร้คนขับ จัดทำรายงาน

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จักราวีร์ ๕/๕

การพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ
 มีการลงพื้นที่ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ ได้นำเสนอรายงาน

- 5 การพิจารณาศึกษาเรื่องนี้ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ซึ่งที่ประชุมเห็นด้วยกับผลการรายงาน มีข้อสังเกต
 และข้อเสนอแนะ ๔ ประเด็น เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ ดังนี้

- ๖/๑

๑) ควรจะมีการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสนใจ
เรื่องการบินและเทคโนโลยี

๒) ควรจัดตั้งหน่วยงานเพื่อศึกษา วิจัย การใช้งานของอากาศยานไร้คนขับ

เฉพาะทาง

๓) เรื่องการปรับปรุงอำนาจตามกฎหมายให้ครอบคลุมเกี่ยวกับอากาศยานไร้คนขับ

ในทุกมิติ

๔) เร่งรัดการกำหนดมาตรฐาน ตั้งมาตรฐานอากาศยาน มาตรฐาน
เกี่ยวกับผู้ปล่อยอากาศยาน มาตรฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติการบิน และมาตรฐานด้านความปลอดภัย

๗. เรื่องการพิจารณาศึกษาปัญญาประดิษฐ์หรือเอไอ จะมีการศึกษางานวิจัย

มีความเห็นด้านกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งได้มีการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร
และประเทศจีน ปัจจุบันเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กลายเป็นเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญ

กับชีวิตประจำวันของมนุษย์ หลายประเทศได้นำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ไปใช้ในอุตสาหกรรม
และงานด้านต่าง ๆ จนทำให้เกิดการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ซึ่งประเทศไทยยังไม่มีมาตรการ
กำกับดูแลที่เป็นระบบและชัดเจน ได้นำรายงานการศึกษาเรื่องนี้เสนอที่ประชุมวุฒิสภา

เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๗ และได้ส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๘. เรื่องติดตามความคืบหน้าการรวบรวมบริษัท ทูรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

และบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) รวมทั้งกรณีที่จะมีการควบรวม

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด

(มหาชน) ซึ่งได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกิจการ

กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) สำนักงานคณะกรรมการ

การแข่งขันทางการค้า และมีหนังสือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากสำนักงาน กสทช. ซึ่งได้นำเสนอ

เรื่องนี้ต่อที่ประชุมวุฒิสภาเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๖ มีข้อเสนอแนะต่อรายงานที่เกี่ยวข้อง

๒ ประการ

๑) การดำเนินการของสำนักงาน กสทช. และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
ควรเป็นลักษณะเชิงรุกมากกว่านี้ ควรเริ่มวิเคราะห์และเตรียมรับมือกับสถานการณ์ไว้มาก่อน

5 ไม่ควรรอให้รายละเอียดเกี่ยวกับการควมรวมทุกอย่างชัดเจนแล้วจึงค่อยดำเนินการ

๒) สำนักงาน กสทช. ควรให้มีการส่งเสริมศักยภาพของการแข่งขัน
ในผู้ประกอบการรายเล็กและรายใหม่ โดยกำหนดให้ต้องมีการให้บริการลักษณะเอ็มวีเอ็นโอ
(Mobile Virtual Network Operator : MVNO) คือ ผู้ให้บริการที่ไม่มีโครงข่ายของตนเอง
ภายใต้โครงสร้างราคาที่เหมาะสมและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน กสทช.

10 ๙. เรื่องการติดตามการบังคับใช้พระราชกำหนดมาตรการป้องกัน

และปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาให้ข้อมูลเบื้องต้น คือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงาน กสทช.

ธนาคารแห่งประเทศไทย กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สมาคมธนาคารไทย รวมทั้งได้มีการตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณา

15 ศึกษาเป็นการเฉพาะและการรายงานของคณะทำงานและติดตามการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

ทางเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง โดยได้รายงานการศึกษาต่อคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๔

พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ซึ่งควรมีการประสานงานในรูปแบบศูนย์บริการร่วม คือ หน่วยงาน

ที่ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์และโทรคมนาคม สถาบันการเงิน และหน่วยงานป้องกัน

และปราบปรามการกระทำความผิด ปัจจุบันรัฐบาลโดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

20 ได้บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมออนไลน์

หรือศูนย์เอโอซี ๑๔๔๑ (Anti Online Scam Operation Center : AOC 1441) ไว้แล้ว

ขออนุญาตสรุปผลการดำเนินการทั้ง ๙ เรื่อง ขอบพระคุณครับ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญ พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา ครับ

พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

25 ที่เคารพ กระผม พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธาน

คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ในคณะกรรมการ

การเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา ขอรายงานผลการดำเนินงาน
ในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา ตามที่ปรากฏในหน้า ๑๕๗ ของเอกสารรายงานที่ได้แจกให้กับท่านประธาน

- 5 และท่านสมาชิกเรียบร้อยแล้ว กระผมขอกราบเรียนท่านประธานและที่ประชุมว่า แผนการปฏิรูป
ประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำโดยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ

ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อปี ๒๕๖๑ ด้วยการศึกษาจากสถานการณ์

และประเด็นปัญหาด้านสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกิดขึ้นก่อนเวลา หมายถึง

การศึกษา สมมติว่าปี ๒๕๖๑ ศึกษาย้อนกลับไปถึงตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ ว่า มีประเด็นปัญหา

- 10 เรื่องการสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญประเด็นอะไรบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

การกำหนดประเด็นปัญหาสำคัญเพื่อกำหนดแผนการปฏิรูปประเทศที่จะทำในอนาคต โดยมี

เป้าหมายที่คาดหวังว่าเมื่อสิ้นสุดของการดำเนินการตามแผนแล้ว จะทำให้การใช้พื้นที่ดิจิทัล

เพื่อการสื่อสารอย่างมีจรรยาบรรณ และสื่อจะเป็นโรงเรียนของสังคมในการให้ความรู้แก่ประชาชน

เพื่อปลูกฝังวัฒนธรรมของชาติและการปลูกฝังทัศนคติที่ดี ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาประเทศ

- 15 โดยรวมต่อไป

ประเด็นที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศได้กำหนดเป็นประเด็นสำคัญที่จะต้องปฏิรูป

จำนวน ๖ ประเด็น ได้แก่

๑. การรู้เท่าทันสื่อของประชาชน

๒. การส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อ

- 20 ๓. การปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ

๔. การปฏิรูปแนวทางการกำกับดูแลสื่อออนไลน์

๕. การปฏิรูปการบริหารจัดการความปลอดภัยไซเบอร์ กิจกรรมอวกาศและระบบ

เครื่องมือด้านสื่อสารมวลชนและโทรคมนาคม เพื่อสนับสนุนภารกิจการบรรเทาสาธารณภัย

๖. การปฏิรูประบบการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ

- 25

ทั้ง ๖ ประเด็นหลัก ที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศได้กำหนด
และคณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศนำมาเป็น

5 ตัวตั้งในการทำงาน

สำหรับแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการ
ได้ใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินผลผ่านกลไกตามที่คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ
และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา
หรือคณะอนุกรรมการ ตร. วุฒิสภา เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ซึ่งมีส่วนที่สำคัญ

10 ๓ ส่วน ประกอบด้วย

๑. การติดตามและการประเมินผลในแบบ ๖ มิติ

๒. การวิเคราะห์เชิงการตัดสินใจจากการประเมินผล

๓. การวิเคราะห์โอกาสของการบรรลุเป้าหมายเพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะ

และแนวทางการเร่งรัดการดำเนินงานตามแผนให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

15 วิธีการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูป
ประเทศ ได้ใช้วิธีการดำเนินงานในหลายลักษณะ เช่น การเชิญหน่วยงานมาปรึกษาหารือชี้แจง
ถึงโครงการ/แผนงานต่าง ๆ ที่ดำเนินการอยู่ อนาคตจะดำเนินการไปอย่างไร จะมีตัวชี้วัดหรือ
การติดตามประเมินผลอย่างไรกับหน่วยงานที่รับผิดชอบตามแผน ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี
จากหน่วยราชการต่าง ๆ ถึงแม้ว่าการปฏิรูปในเรื่องต่าง ๆ เป็นเรื่องใหม่ในการปฏิบัติราชการของ

20 แต่ละหน่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เครื่องมือสำคัญของคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด
การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ คือ การดำเนินการติดตาม
ความก้าวหน้าของโครงการหน่วยราชการผ่านระบบอีเมนส์ (Electronic Monitoring and
Evaluation System of National Strategy and Country Reform : eMENSCR) ตามที่ประชุม
ได้ทราบกันดีอยู่แล้ว ผลการดำเนินการในเรื่องการติดตามปรากฏตามเพาเวอร์พอยต์ เป็นตัวชี้วัด

25 ๑๐ ประการ ที่คณะอนุกรรมการได้นำเสนอคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุมา ๖/๕

การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติว่า ในส่วนของสื่อสารมวลชน จะมีตัวชี้วัดอย่างไร เห็นในภาพรวมว่าสีเขียว คือ สามารถดำเนินการได้ดี สีเหลือง ปานกลาง

- 5 ที่น้อย คือ สีชมพู ผมเรียนว่า ในส่วนของสีเขียวที่อยู่ในเกณฑ์ดี ได้คะแนนมาก เป็นกิจกรรมที่ไม่สลับซับซ้อน สามารถดำเนินการได้ ยกตัวอย่างเช่น การจัดหลักสูตร การจัดสรรคลื่นความถี่ หรือการบริหารจัดการรายการในสื่อสารมวลชนต่าง ๆ โดยเฉพาะสถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ประเด็นการปฏิรูปประเทศที่คณะกรรมการการ ตสร. เป็นผู้ให้ข้อพิจารณา ---

ส่วนเรื่องสี่เหลี่ยมมีการดำเนินการขับเคลื่อนไปได้ระยะหนึ่ง เรื่องที่น้อยที่สุด คือ เรื่องกฎหมาย คิดว่าน่าจะเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องต่อไป เมื่อดำเนินการติดตามมาระยะหนึ่ง

- 5 เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้โครงการที่จะต้องพิจารณา ๖ ประเด็นปฏิรูป ไม่สามารถดำเนินการต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน ภาครัฐมีการดำเนินการที่จะพิจารณาอย่างไรให้กิจกรรมปฏิรูปที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญหรืออย่างที่ได้พูดกันว่า เป็นกิจกรรมที่เป็นบิกრიค โดยมีการปรับปรุงให้มีรายละเอียดและมีเหตุผลในการปรับปรุงเป้าหมายและตั้งตัวชี้วัดใหม่ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์

- 10 ๒๕๖๔ มีกิจกรรมหลัก ๓ ประการ คือ

๑. การพัฒนาระบบคลังข้อมูลข่าวสาร เพื่อการประชาสัมพันธ์เชิงรุก

และการจัดการข่าวปลอม

๒. การกำกับดูแลสื่อออนไลน์ โดยการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการป้องกัน

ปราบปรามและแก้ไขปัญหาการเผยแพร่ข้อมูลเท็จทางสื่อสังคมออนไลน์

- 15 ๓. การยกระดับการรู้เท่าทันสื่อ โดยการพิจารณาเรื่องการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม

ผลการประเมินเป็นไปตามที่ปรากฏบนแผ่นฉาย อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการ

คิดว่าการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศของคนไทยในภาพรวม

เป็นหัวใจสำคัญและสอดคล้องกับเรื่องประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกเหนือจากเป้าหมาย

- 20 และตัวชี้วัดของแต่ละกิจกรรมแล้ว การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศของคนไทยถือเป็นหัวใจหลัก

และเป็นตัวชี้วัดสำคัญของแผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

ฉบับปรับปรุง (๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔) จากการติดตามและสำรวจประเมินผลของหน่วยงาน

ที่รับผิดชอบในการประเมินพบว่า ผลการสำรวจการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศของคนไทยปี ๒๕๖๓

คะแนนเฉลี่ย ๖๘.๖ คะแนน ถือว่าอยู่ในระดับดี อย่างไรก็ตาม การใช้ความสามารถในการประยุกต์ใช้

- 25 เทคโนโลยีสารสนเทศเรื่องการดำเนินชีวิตประจำวันนั้นทำได้อย่างเหมาะสม แต่จำเป็นต้องมี

การสร้างความรู้ ความตระหนักในเรื่องภัยที่เกิดขึ้น ซึ่งจะพบกับภัยดังกล่าวแทบทุกวันในการใช้เทคโนโลยีที่มีรูปแบบและวิธีการที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาในการหลอกลวง และผลการสำรวจ

- 5 สถานภาพการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศของคนไทยปี ๒๕๖๖ คะแนนเฉลี่ย ๗๔.๔ คะแนน จะเห็นได้ว่า มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ ดีขึ้น เข้าใกล้เป้าหมาย เพราะว่าในปี ๒๕๖๖ ตัวชี้วัดของเป้าหมายต้องมีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวม ๘๐ คะแนนขึ้นไป ห่างอยู่ประมาณ ๕.๖ คะแนน อันนี้จะเป็นสิ่งที่คิดว่า การดำเนินการปฏิรูปที่ผ่านมาใน ๕ ปี มีทิศทางที่น่าจะถูกต้อง และมีการพัฒนาดีขึ้นตามลำดับ

- 10 ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประยะต่อไปในส่วนของสื่อสารมวลชน และเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ

๑. การจัดทำแผนงาน/โครงการ ควรมีการบูรณาการหลากหลายมิติของหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ พูดยกันมาตลอดเรื่องการบูรณาการ การกำหนดเป้าหมาย กำหนดตัวชี้วัด
 ๒. การติดตามประเมินผล ควรมีการเพิ่มขีดความสามารถในการรวบรวมข้อมูล
- 15 เพื่อประโยชน์ต่อการประเมินผลได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ
๓. การกำกับดูแลการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ให้บริการสื่อออนไลน์อย่างเคร่งครัด ตามกระบวนการกฎหมายและระบบยุติธรรมของประเทศไทย เป็นสิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัดต่อไป

กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

- 20 ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณครับ มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปรายหรือไม่ครับ (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย คณะกรรมาธิการชี้แจงครบถ้วนแล้ว เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ๕ ปี (กันยายน ๒๕๖๒ – ธันวาคม ๒๕๖๖) ซึ่งคณะกรรมาธิการการเทคโนโลยีสารสนเทศ

- 25 การสื่อสาร และการโทรคมนาคมพิจารณาเสร็จแล้ว ขอขอบคุณคณะกรรมาธิการและผู้ชี้แจง จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๑

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

บัญชี ๗/๓

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ :
พัฒนาการและความท้าทายของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ

5 พิจารณาเสร็จแล้ว

10

15

20

25

30

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ
เข้าประจำที่ครับ

5 (คณะกรรมการการเข้าประจำที่)

ประธานวุฒิสภา : ในการนี้คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ
ได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกซึ่งเป็นอนุกรรมการและที่ปรึกษาอนุกรรมการ
ศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการรักษาความมั่นคง
และปกป้องผลประโยชน์ของชาติทั้งทางบกและทางทะเล เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบ

10 การพิจารณารายงานฉบับนี้ ดังนี้

๑. พลเอก สมชาย เพ็งกรุด อนุกรรมการ

๒. พลโท สุเมธ ไม้ตรีประศาสน์ อนุกรรมการ

๓. พลโท เวชยันต์ ชูดวง อนุกรรมการ

๔. นางสาวปรียาภรณ์ ดวงพิกุล อนุกรรมการ

15 ๕. นางเด่นเดือน กลั่นสอน ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

๖. นายสงกรณ์ เสี่ยงสืบชาติ ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

๗. พันเอกหญิง องค์อร ประคองจิตร ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

ทั้งนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลดังกล่าวเข้าร่วมประชุม
เพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณารายงานการศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาเขตแดน

20 ทางบกระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านโดยสันติวิธี ในระเบียบวาระที่ ๔.๓ ด้วย

และได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ประกอบการพิจารณารายงาน

ทั้ง ๒ ฉบับ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผนัอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ -----

การพิจารณารายงาน ๒ เรื่องนี้ เป็นการพิจารณาในสาระของแต่ละเรื่องแตกต่างกัน ดังนั้น จะเริ่มด้วยระเบียบวาระที่ ๔.๒ รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดน

5 ภาคใต้ : พัฒนาการและความท้าทายของรัฐ หลังจากนั้นจึงจะพิจารณารายงานการพิจารณาการศึกษา

เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาเขตแดนทางบกระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

โดยสันติวิธี ดังนั้น ถึงแม้จะเป็นคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐทั้ง ๒ คณะ

พิจารณาเรียงตามลำดับในเนื้อหาและการชี้แจงของคณะกรรมการและบุคคลภายนอก

ที่เข้าร่วมประชุมชี้แจงตามลำดับ เริ่มด้วยระเบียบวาระที่ ๔.๒ รายงานการพิจารณาการศึกษา

10 เรื่อง ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ : พัฒนาการและความท้าทายของรัฐ

เมื่อประธานคณะกรรมการหรือผู้แทนพร้อมแล้ว ขอเชิญแถลงครับ

พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ประธานคณะกรรมการ

การทหารและความมั่นคงของรัฐ ขออนุญาตชี้แจงเพื่อกรณาทราบ ดังนี้

15 คณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัด

ชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการรักษาความมั่นคงและปกป้องผลประโยชน์ของชาติทั้งทางบก

และทางทะเล ในคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา ได้พิจารณา

สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นับเป็นปัญหาที่มีความสำคัญกับ

ความมั่นคงภายในประเทศและเกิดขึ้นต่อเนื่องเป็นเวลานาน มีพัฒนาการของสภาพปัญหาที่ซับซ้อน

20 ในหลายมิติและมีกลุ่มผู้ก่อเหตุ ลักษณะการก่อเหตุรุนแรงที่แปรเปลี่ยนไปตามระยะเวลา นำมา

ซึ่งความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน และมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างมากมาย ภาครัฐมีความพยายาม

ในการแก้ไขปัญหาโดยการจัดทำนโยบายเฉพาะในจังหวัดชายแดนภาคใต้ การทุ่มเทงบประมาณ

ทรัพยากรต่าง ๆ และบุคลากรจำนวนมากลงไปแก้ไขปัญหาในพื้นที่ แต่ปัญหาความไม่สงบ

ยังไม่ยุติอย่างสิ้นเชิง นับเป็นความท้าทายของภาครัฐที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาให้ภาคใต้มีความสงบสุข

25 ร่วมเย็นตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

คณะกรรมการการจึงขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความไม่สงบ
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ : พัฒนาการและความท้าทายของรัฐ ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ในลำดับต่อไป

- 5 ขอให้ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหามันในพื้นที่จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการรักษาความมั่นคงและปกป้องผลประโยชน์ของชาติทั้งทางบก
และทางทะเลเป็นผู้รายงานต่อไปครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญ พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ ครับ

(นายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

- 10 พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ (ประธานคณะอนุกรรมการ) :

กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ
ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหามันในพื้นที่จังหวัดชายแดน
ภาคใต้ รวมทั้งการรักษาความมั่นคงและปกป้องผลประโยชน์ของชาติทั้งทางบกและทางทะเล
ในคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ ขอรายงานการพิจารณาศึกษา ดังนี้

- 15 ในการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามันในพื้นที่จังหวัด
ชายแดนภาคใต้นั้น ในห้วง ๔ ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖ คณะอนุกรรมการ
ได้จัดทำรายงานแล้วจำนวน ๔ ฉบับ รายงานทั้ง ๔ ฉบับ มีวัตถุประสงค์โดยรวม คือ

เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์การก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
ที่เป็นจริง ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เพื่อศึกษาการแก้ไขปัญหามันเฉพาะของเยาวชน

- 20 ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา และเพื่อศึกษาถึงการพัฒนาและยกระดับมาตรฐาน
การศึกษาของเยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้

รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ :
พัฒนาการและความท้าทายของรัฐ มีวัตถุประสงค์การศึกษา เพื่อทบทวนสถานการณ์
การก่อความไม่สงบตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุ วิธีการ และแนวโน้มของปัญหา

ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อศึกษาพัฒนาการการแก้ไขปัญหาของฝ่ายรัฐตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โดยในการศึกษาได้แบ่งขอบเขตห้วงระยะเวลาของสถานการณ์เป็น ๓ ระยะ คือ

- 5 ระยะที่ ๑ ช่วงก่อนเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงใน พ.ศ. ๒๕๔๗
- ระยะที่ ๒ ช่วง พ.ศ. ๒๕๔๗ – ๒๕๖๒
- ระยะที่ ๓ ช่วง พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นห้วงของการใช้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

อันมีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน

- 10 ในภาพรวมของสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง หรือที่เรียกว่า “กลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ” ได้ก่อตั้งเป็นรูปธรรมตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๒ เพื่อต่อต้านอำนาจรัฐ ปกป้องและปลูกฝังอุดมการณ์ในการแยกตัวเป็นอิสระ โดยการทำงานของกลุ่มดำเนินการทั้งทางทหารและทางการเมือง ซึ่งในช่วงต้นการปฏิบัติการทางทหารจะมีการเคลื่อนไหวในพื้นที่ป่าเขาเป็นหลัก มีการก่อเหตุรุนแรงในชุมชนรอบ ๆ มากกว่าชุมชนในเมือง และมีการดำเนินการทางการเมืองทั้งในประเทศและต่างประเทศคู่ขนานกันไป ที่สำคัญ
- 15 ของการดำเนินการทางการเมืองในประเทศ คือ การปลูกฝังบ่มเพาะเยาวชนให้ต่อต้านอำนาจรัฐ และคัดสรรเยาวชนเข้าร่วมขบวนการมาอย่างต่อเนื่องโดยปิดลับ โดยใช้เงื่อนไขประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ อัตลักษณ์และศาสนาที่ถูกบิดเบือนมาเป็นเงื่อนไขในการบ่มเพาะมาโดยตลอดต่อเนื่องถึงปัจจุบัน จากการเคลื่อนไหวของกำลังปฏิบัติการอยู่ในพื้นที่ป่าเขาทำให้เป็นเป้าหมายที่เด่นชัดในการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ จนใน พ.ศ. ๒๕๒๗ ถึงปัจจุบัน ผู้ก่อเหตุรุนแรงได้เปลี่ยน
- 20 รูปแบบการเคลื่อนไหวจากพื้นที่ป่าเขามาเป็นเคลื่อนไหวแอบแฝงปิดลับในหมู่บ้านเพื่อสร้างฐานมวลชน สร้างพื้นที่อิทธิพล ปรับรูปแบบกลยุทธ์เป็นการปฏิบัติแบบกองโจรปิดลับ ไม่แสดงความรับผิดชอบ อันเป็นข้อเสียเปรียบของฝ่ายเจ้าหน้าที่ และจากผลการดำเนินงานมวลชนของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงอย่างต่อเนื่องจนมีความพร้อม การก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่ภาคใต้ จึงปรากฏชัดตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเริ่มรุนแรงสูงสุดใน พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยเริ่มรุนแรงมาตั้งแต่
- 25 พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นปีที่มีนโยบายลดบทบาทของหน่วยความมั่นคงและถ่ายโอนภารกิจ

ให้หน่วยงานปกติ เหตุการณ์รุนแรงสูงสุดในปี ๒๕๕๗ คือ เหตุการณ์ปล้นปืนที่ค่ายปิเหล็ง จังหวัดนราธิวาส เหตุการณ์ตากใบที่จังหวัดนราธิวาส และเหตุการณ์กรือเซะจังหวัดปัตตานี

5 ถือเป็นจุดเปลี่ยนของสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่หลังจาก

พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นปีที่มีเหตุการณ์สูงสุด เหตุการณ์รุนแรงใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

ได้ลดลงตามลำดับจนถึงปัจจุบันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ เนื่องจากผลการปฏิบัติงาน

ของเจ้าหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามกฎหมายต่อผู้กระทำความผิดอย่างถูกต้อง

และตรงตัว ทำให้กำลังปฏิบัติการของผู้ก่อเหตุรุนแรงลดลงเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันแม้สถานการณ์

10 การก่อเหตุรุนแรงจะลดลงอย่างมาก และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้

ยุทธศาสตร์ชาติ แต่กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงยังคงมีเสรีในการก่อเหตุรุนแรงตามเป้าหมายที่ตนกำหนด

โดยเฉพาะในปัจจุบันพุ่งเล็งต่อเป้าหมายที่เป็นสัญลักษณ์ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่เป็นหลัก -----

- ๘/๑

ซึ่งยังคงส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของฝ่ายรัฐ ยังคงสร้างความหวาดกลัวให้กับคนไทยพุทธ และคนไทยมุสลิมในพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับผู้ก่อเหตุรุนแรง มีการสร้างสถานการณ์ในพื้นที่

5 ให้เข้าเงื่อนไขกฎหมายระหว่างประเทศหรือความไม่ชอบธรรม เพื่อให้เกิดการแทรกแซงจาก

ต่างประเทศ และที่สำคัญยังคงใช้เป็นเครื่องมือหลักในการต่อรองในการเจรจาเพื่อสันติสุข

ที่กล่าวถึงสถานการณ์โดยย่อที่ผ่านมาเพื่อต้องการชี้ให้เห็นว่า ปัจจุบันการก่อเหตุรุนแรงยังคง

เป็นแนวทางที่สำคัญในการแสดงควมมีตัวตน ในการหลอเลียงสถานการณ์ทั้งเป็นการส่งเสริม

งานทางด้านการเมืองทั้งในประเทศและต่างประเทศของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง โดยเฉพาะการจัดตั้ง

10 และการขยายฐานมวลชนเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในอนาคต ด้วยการบ่มเพาะทั้งในสถานศึกษา

และนอกสถานศึกษาและปัจจุบันมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างแพร่หลาย จึงเป็นความท้าทาย

ในการแก้ไขปัญหาของรัฐต่อประเด็นดังกล่าว

ในลำดับต่อไปกระผมขออนุญาตให้ พลโท สุเมธ ไม้ตรีประศาสน์ อนุกรรมาธิการ

ได้ชี้แจงถึงสถานการณ์ของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง พลโท เวชยันต์ ชูดวง ได้ชี้แจงถึงพัฒนาการ

15 ในการแก้ไขปัญหา พลเอก สมชาย เพ็งกูต อนุกรรมาธิการ ได้ชี้แจงถึงข้อเสนอแนะ

และท่านสุดท้ายศาสตราจารย์นิสสารก์ เวชยานนท์ ได้ชี้แจงเรื่องการศึกษาในการแก้ไขปัญหา

จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้เวลาประมาณไม่เกินท่านละ ๑๒ นาที

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

พลโท สุเมธ ไม้ตรีประศาสน์ (อนุกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน

20 วุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลโท สุเมธ ไม้ตรีประศาสน์ อนุกรรมาธิการ ขออนุญาตชี้แจงสถานการณ์

ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนี้ การศึกษาสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดน

ภาคใต้ได้แบ่งขอบเขตการศึกษาออกเป็น ๓ ระยะ คือ

ระยะที่ ๑ ช่วงก่อนเหตุการณ์ความรุนแรงใน พ.ศ. ๒๕๔๗

ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ – ๒๕๖๒ ช่วงก่อนประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ

25 ระยะที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖ ช่วงการบังคับใช้ยุทธศาสตร์ชาติ

ช่วงการบังคับใช้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๘๐ ผลการศึกษา
สรุปได้ ดังนี้

- 5 ขบวนการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ก่อตั้งอย่างเป็นรูปธรรม
เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒ โดยจัดตั้งเพื่อเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐและผลักดันอุดมการณ์แบ่งแยกดินแดน
โดยมีการพัฒนาชื่อกลุ่มและแนวร่วมในการต่อสู้มาตามลำดับ ขึ้นอยู่กับผู้นำของกลุ่มในยุคนั้น
โดยปัจจุบันสามารถยืนยันได้ว่า ยังมีกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐที่เคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ รวม ๖ กลุ่ม
ซึ่งบางกลุ่มได้มีการสลายตัวลงไปแล้วและมีบางกลุ่มยังคงเคลื่อนไหวอยู่จนถึงปัจจุบัน โดยใช้
- 10 ชื่อว่า กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง การก่อเหตุรุนแรงในระยะที่ ๑ มีลักษณะการก่อเหตุส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่
ป่าเขา ชุมชนนอกเมือง มากกว่าชุมชนในเมือง จากการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐและกลุ่ม
ผู้ก่อเหตุรุนแรงจะดำเนินการใน ๕ แนวทาง ดังนี้

๑. การดำเนินงานทางด้านการเมืองและการทหาร

๒. การเปลี่ยนแปลงการเคลื่อนไหวจากเดิมขยายพื้นที่มาในเมืองมากขึ้น

- 15 ๓. การใช้หลักศาสนาอิสลาม ทำให้เกิดความแบ่งแยกระหว่างไทยพุทธ
และไทยมุสลิมเพิ่มขึ้น

๔. การปลูกฝังแนวคิดและชักชวนเยาวชนเพื่อรวมกลุ่มหรือขบวนการ

๕. การปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ในการต่อสู้

นอกจากนั้น ยังมีเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๔๗ อีก ๓ เหตุการณ์ คือ

- 20 เหตุการณ์ปล้นปืนที่กองพันพัฒนาที่ ๔ ค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อำเภอเจาะไอร้อง
จังหวัดนราธิวาส เหตุการณ์ความรุนแรงที่อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส และเหตุการณ์มัสยิด
กรือเซะ ที่จังหวัดปัตตานี

การก่อเหตุรุนแรงระยะที่ ๒ การก่อเหตุได้เริ่มเข้ามาก่อเหตุในเมือง แหล่งพื้นที่
เศรษฐกิจในชุมชนเมือง จากการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้เห็นต่างและกลุ่มผู้ก่อเหตุจะดำเนินงาน

- 25 ๔ แนวทาง ได้แก่

๑. การดำเนินงานด้านการเมือง
๒. การดำเนินงานด้านการทหาร
๓. การดำเนินงานด้านต่างประเทศ

5

๔. การปฏิบัติการข่าวสารในเครือข่ายสังคมออนไลน์

- การก่อเหตุรุนแรงในระยะที่ ๓ หรือ ณ ปัจจุบัน มีเหตุในลักษณะการผสมผสานระหว่างการก่อเหตุรุนแรงและดำเนินการทางด้านการเมืองควบคู่กันไป การก่อเหตุรุนแรงในช่วงนี้จะกระทำต่อเป้าหมายอ่อนแอที่สุด และเน้นการปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่ เพื่อต่อรองในการพูดคุยเพื่อสันติสุข ในขณะที่การดำเนินงานทางด้านการเมืองจะเน้นใช้องค์กรภาคประชาสังคมที่มีสมาชิกของกลุ่มแอแบ่งอยู่ มีการปฏิบัติการข่าวสารควบคู่ไปในประเด็นต่าง ๆ เพื่อที่จะลดความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ของรัฐและการสร้างความหวาดระแวงระหว่างคนไทยพุทธและไทยมุสลิมให้กระจายออกไปในพื้นที่และนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

- การดำเนินงานด้านการเมืองยังคงมีการบ่มเพาะนำเยาวชนรุ่นใหม่เข้าสู่ขบวนการ การรณรงค์เพื่อที่จะให้มีการกำหนดใจตนเองและการปกครองตนเอง นอกจากนั้นปรากฏการณ์เคลื่อนไหวของกลุ่มนักศึกษาในการทำกิจกรรมทางการเมืองเพิ่มขึ้น โดยในมหาวิทยาลัยกลุ่มนักศึกษาได้มีการรณรงค์ในเรื่องการสร้างอัตลักษณ์ลาย มุสลิม เช่น การแต่งกายตามประเพณีมุสลิม การรณรงค์จัดกิจกรรม เรื่อง การกำหนดใจตนเอง

- การดำเนินงานด้านต่างประเทศได้มีการสร้างตัวเองของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงเพื่อให้เป็นที่ยอมรับต่อต่างประเทศ อาทิ การเปิดตัวลงนามในเจนีวาคอลล์ (Geneva Call) รวมทั้งการพูดคุยเพื่อสันติสุข เมื่อพิจารณาสถานการณ์และการดำเนินการของผู้ก่อเหตุรุนแรงในช่วงนี้มีลักษณะดำเนินการสำคัญ ดังนี้

๑. การใช้ความรุนแรง เชื่อว่ากลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงยังคงใช้ความรุนแรงต่อไปเพื่อสร้างการมีตัวตนในการต่อสู้กับรัฐ การหาสมาชิกรุ่นใหม่เข้าร่วมกับกลุ่มผู้บ่มเพาะ ช่มชู้

25

สิริพรรณ ๙/๕

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- ผู้เห็นต่างจากรัฐบางกลุ่มเพื่อช่วงชิงมวลชนในพื้นที่ไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐได้เปรียบจาก การเข้าถึงมวลชน การขยายฐานมวลชนเพื่อใช้มวลชนสนับสนุน เรียกร้องหรือให้ความเห็นอกเห็นใจ กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง ในขณะที่การอบรมบ่มเพาะสร้างคนเข้าขบวนการยังคงเข้มข้นและหลากหลาย

10 แนวทาง

- 15 ผู้เห็นต่างจากรัฐจะดาเนินการสวนใหญ่มุ่งเน้นในการขับเคลื่อนงานการเมืองในพนทและสื่อสารไปยังภายนอกในเรื่องความขัดแย้งในพื้นที่ และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาตามแนวทางที่ตนเรียกร้อง ซึ่งบางประเด็นสอดคล้องกับกลุ่มผู้ก่อเหตุ ดังนั้น จึงได้ขยายแนวทางการเคลื่อนไหวไปยังมวลชนตามความชำนาญของแต่ละองค์กร ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมาย เข้าถึงอย่างชัดเจนในพื้นที่ เพื่อเพิ่มฐานของมวลชนและให้เกิดเสียงเรียกร้องที่ดังขึ้น

20

๔. การปฏิบัติการข่าวสาร การเคลื่อนไหวในการปฏิบัติการข่าวสารจะเพิ่มขึ้น เพื่อให้ประสานสอดคล้องกับการดำเนินงานทางด้านการเมืองด้วยช่องทางสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์

- 5 สมัยใหม่ ต้นทุนต่ำ ไม่ต้องแสดงตนที่ชัดเจน และสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทั่วถึง ประเด็นในการเผยแพร่ นอกจากประเด็นหลักของกลุ่มแล้ว เป็นการเน้นที่เกิดจากความผิดพลาดของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ นโยบายหรือข้อกำหนดต่าง ๆ จากส่วนกลางที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่หรือสิ่งที่ถูกเบียดเบียนจากผู้เห็นต่างจากรัฐ

๕. การดำเนินการต่างประเทศและการสร้างความยอมรับจากต่างประเทศ
- 10 กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงจะยังคงสร้างตัวตนให้เป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ เพื่อดำเนินงานในรูปแบบสากลหรือหลักการระหว่างประเทศ รวมทั้งการนำข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ขยายผลไปยังองค์กรต่างประเทศ ซึ่งทางกลุ่มเข้าถึง

ผมขอจบการชี้แจงเพียงเท่านี้ครับ

- 15 ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญ พลโท เวชยันต์ ชูดวง ครับ
- พลโท เวชยันต์ ชูดวง (อนุกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพกระผม พลโท เวชยันต์ ชูดวง ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ปฏิบัติหน้าที่อนุกรรมการ สำหรับพัฒนาการแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคใต้ ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาทุกรัฐบาลได้นำนโยบายการเมืองนำการทหาร โดยใช้แนวทาง
- 20 สันติวิธีและเป็นที่ยอมรับในหลักสากล อีกทั้งได้น้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ซึ่งอาจกล่าวได้ เป็นแนวทางที่ทุกฝ่ายให้การยอมรับ การดำเนินงานในหัวที่ ๑ มีการดำเนินงานที่สำคัญซึ่งเป็นการบูรณาการ การทำงานร่วมกันของหน่วยงานทั้งพลเรือน ตำรวจ และทหาร เพื่อรองรับภารกิจ ๒ ด้าน คือ งานด้านความมั่นคงและงานด้านการพัฒนา ซึ่งได้จัดตั้งกองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ
- 25 ทหารที่ ๔๓ หรือ พตท. ๔๓ และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือ ศอ.บต.

ในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาลดลงต่อมา พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐบาลสมัยนั้นได้ประเมินว่า สถานการณ์การก่อเหตุได้เข้าสู่สภาวะปกติ และเห็นว่าหากดำรงหน่วยต่าง ๆ ที่เป็นองค์กรพิเศษ

- 5 ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จะเป็นการสื่อสารต่อสาธารณะว่ายังปรากฏความรุนแรงอยู่ จึงได้ตัดสินใจยุบหน่วย พตท. ๔๓ และ ศอ.บต. แล้วให้หน่วยปกติเข้ามารับผิดชอบแทน ในด้านการพัฒนาได้มีการเร่งรัดพัฒนาศักยภาพของคนและสังคม

- การดำเนินงานในหัวขั้วที่ ๒ หลังจากเกิดเหตุการณ์สำคัญ คือ เหตุการณ์ การปล้นปืนที่กองพันพัฒนาที่ ๔ รัฐบาลสมัยนั้นได้จัดตั้งกองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัด
- 10 ชายแดนภาคใต้ เพื่อมาอำนวยการแก้ไขปัญหและการควบคุมสถานการณ์ รัฐบาลต่อมา ได้มีการรื้อฟื้นหน่วย พตท. ๔๓ และ ศอ.บต. ขึ้น และได้ออกมาตรการทางกฎหมาย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยตราพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมสถานการณ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและของเจ้าหน้าที่
- 15 สำหรับด้านการพัฒนาได้มีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ โดยคำนึงถึงคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมทั้งได้ก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานและพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ อีกทั้งได้มีการ จัดทำแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้น

- การดำเนินงานในหัวขั้วที่ ๓ รัฐบาลได้มีการจัดทำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ซึ่งนำไปสู่แผนปฏิบัติการด้านการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน
- 20 ๓ ฉบับ ซึ่งถือว่าเป็นแผนระดับที่ ๓ โดยได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายให้มีความเชื่อมโยง และสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อีกทั้งได้มีการปรับปรุงโครงสร้าง การบริหารจัดการให้เกิดความเหมาะสม โดยได้แบ่งการบริหารงานเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับนโยบาย ระดับแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และระดับหน่วยปฏิบัติเพื่อให้เกิด
- 25 ความมีเอกภาพ โดยมีหน่วยงานสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยที่รับผิดชอบ
- ทางนโยบาย กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และศูนย์บริการ

บริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ สำหรับในระดับปฏิบัติการบูรณาการแผนงาน/โครงการ และงบประมาณ

- 5 ได้มีหน่วยงานประมาณ ๕๒ หน่วยงาน และให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔

ส่วนหน้าเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนงานการแก้ไขปัญหาทั้งปวง และมี ศอ.บต. ส่วนหน้ารับผิดชอบงานด้านการพัฒนา โดยกำหนดให้จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ มีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม สำหรับการพัฒนาทางการศึกษานั้นว่ามีความสำคัญ

- 10 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศให้มีการจัดการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้น เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

สรุปในภาพรวม ทุกรัฐบาลได้ดำเนินนโยบายที่มีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาโดยลำดับ สำหรับพัฒนาการการแก้ไขปัญหาที่สำคัญในหัวที่ ๑ - ๓ ขอกล่าวโดยสังเขป ดังนี้

๑. การปฏิบัติการรูกทางการเมือง จากนโยบายการเมืองนำการทหาร

- 15 หน่วยงานที่รับผิดชอบ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพัฒนาแนวทางสู่การปฏิบัติการรูกทางการเมือง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อเข้าหาประชาชน ดำเนินงานแสวงหาทางออกจากความขัดแย้ง โดยสันติวิธี ด้วยการเปิดเวทีชาวบ้านในพื้นที่ เพื่อสร้างพลังแห่งการปฏิเสธความรุนแรง เสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประชาชนเข้าสู่แนวทางสันติในเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้อยู่ร่วมกันได้

- 20 ในสังคมพหุวัฒนธรรม อีกทั้งได้สนับสนุนการแก้ไขปัญหาการบ่มเพาะ นำนักเรียนทั้งในระบบ การศึกษาและนอกระบบการศึกษาเข้าสู่กระบวนการ ดำเนินการสกัดกั้น หยุดยั้งขบวนการ ปลุกระดมบ่มเพาะเข้าสู่การเป็นสมาชิกของขบวนการ รวมทั้งได้ส่งเสริมการยกระดับมาตรฐาน การศึกษาในพื้นที่ให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ วัฒนธรรมท้องถิ่น และความต้องการของประชาชน สำหรับผู้นำศาสนา ผู้นำตามธรรมชาติ ได้สร้างความรู้ให้เกิดความเข้าใจ เพื่อขยายไปสู่

- 25 กลุ่มผู้นำชุมชนท้องถิ่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มเยาวชนและกลุ่มสตรี เพื่อจะเป็นแนวทาง เป็นต้นแบบที่ดี --

ในการสร้างชุมชนสันติสุขได้อย่างยั่งยืน สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถ

- 5 นำความรู้และหลักการต่าง ๆ นำไปใช้โดยไม่สร้างเงื่อนไข โดยเฉพาะด้านกฎหมายที่สำคัญ คือ กฎหมายสากลระหว่างประเทศและให้รู้เท่าทันการปฏิบัติของผู้เห็นต่างจากรัฐ เพื่อให้การปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

๒. ด้านกฎหมาย กลุ่มงานการดำเนินงานอำนวยความสะดวกและเยียวยา ได้เปิดโอกาสให้ผู้เห็นต่างจากรัฐกลับใจยุติการก่อเหตุตามโครงการพาคนกลับบ้านของหน่วยงาน
- 10 ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลให้มีผู้กลับใจเข้ามาสู่มาตรการทางกฎหมายและการเยียวยาโดยมีคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง อาทิ คณะกรรมการอำนวยความสะดวกด้านกระบวนการยุติธรรมและคณะอื่น ๆ
- ในการบวนการยุติธรรมให้การช่วยเหลือ เพื่อให้กลับมาใช้ชีวิตอย่างปกติสุขและสร้างสภาพแวดล้อมที่สันติสุข ผลการดำเนินงาน ได้รับการตอบรับจากผู้เห็นต่างจากรัฐและเครือข่ายจำนวนมาก

๓. รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายเปิดพื้นที่พูดคุยสันติสุขมาอย่างต่อเนื่อง
- 15 ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยที่มีความสำคัญ คือ การรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายตามแนวทางสันติวิธีเป็นที่ยอมรับจากสากล ด้วยความจริงใจ ด้วยการให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีการพูดคุยอย่างเป็นทางการมากกว่า ๑๐ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมา ผลจากการหารือล่าสุด การลดเหตุรุนแรงในพื้นที่ การหารือกับประชาชนในทุกฝ่าย และการแสวงหาทางออกจากการเมืองร่วมกันเป็นประเด็นที่สำคัญในข้อตกลง ล่าสุดเมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

- 20 โดยในภาพรวมทุกรัฐบาลได้ดำเนินนโยบายการเมืองนำการทหาร ใช้แนวทางสันติวิธีในการแก้ไขปัญหาเป็นแนวทางหลัก ทั้งในด้านมิติความมั่นคง มิติด้านการพัฒนา และมิติการพูดคุยสันติสุข โดยจะมุ่งดำเนินงานต่อจุดศูนย์ถ่วงของในแต่ละปัญหา

- การดำเนินงานด้านการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและนำจังหวัดชายแดนภาคใต้สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน การแก้ปัญหาความไม่สงบ และการพัฒนาทุกมิติ
- 25 เพื่อยุติความรุนแรง การสร้างสังคมพหุวัฒนธรรม ยกระดับด้านการศึกษา เพื่อให้เกิด

ความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำ อีกทั้งเชื่อมโยงเศรษฐกิจทั้งในระดับพื้นที่และประเทศ
เพื่อนบ้านในระดับจุลภาค มหภาค และในระดับอนุภูมิภาค เพื่อเป็นการส่งเสริมการเจริญเติบโต

- 5 ทางเศรษฐกิจของประเทศ อีกทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงของหน่วยงานในพื้นที่
การหารือเพื่อการแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งโดยสันติวิธี เป็นต้น

นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สำคัญ
ในแต่ละห้วงเวลามีดังนี้

- 10 พ.ศ. ๒๕๒๑ รัฐบาลได้ออกนโยบายความมั่นคงแห่งชาติฉบับแรก ใช้ตั้งแต่
พ.ศ. ๒๕๒๑ – ๒๕๓๐ โดยมุ่งดำเนินการเพื่อให้เกิดการประสานงานในพื้นที่ เพื่อให้เกิดความสงบ
เรียบร้อย โดยมีประเด็นที่สำคัญ เช่น

๑. การประสานงานระหว่างส่วนราชการให้มีทิศทางเดียวกัน
๒. การปรับสภาพแวดล้อมด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดการพัฒนา

ในพื้นที่และสนับสนุนหน่วยงานความมั่นคง

- 15 ๓. การปรับปรุงความเป็นอยู่และการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น
พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้มีคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ ๘/๒๕๒๔ เรื่อง นโยบายการเมือง
นำการทหารเพื่อแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี มีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑. ส่งเสริมให้ผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่ได้มีโอกาสร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิต
และความเป็นอยู่

- 20 ๒. สร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมในพื้นที่

๓. มีคำสั่งจัดตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อดำเนินงาน
ด้านการเมืองและสังคมจิตวิทยา

๔. มีคำสั่งจัดตั้งหน่วยงาน พตท. ๔๓ ซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินงานด้านความมั่นคง
ในทุกรูปแบบ

ปี ๒๕๓๑ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ มีความมุ่งมั่นเรื่องความเข้าใจ การลดความหวาดระแวงและยอมรับในความแตกต่าง โดยมีประเด็นที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

5

๑. การดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้าใจ

๒. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น

พ.ศ. ๒๕๓๗ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ โดยมีการมุ่งมั่น

ในการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจเพื่อให้บรรลุตามแผนและเกิดประโยชน์แก่ประชาชน โดยมีประเด็น ที่สำคัญ ดังนี้

10

๑. กระบวนการพัฒนาต่าง ๆ ด้านสังคมให้เป็นไปอย่างสมดุล

๒. มีการรักษา ส่งเสริมอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

๓. สร้างความสัมพันธ์ของส่วนราชการกับประชาชนให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

ของตนเอง

พ.ศ. ๒๕๔๒ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ซึ่งมุ่งเน้นดูแลคนในเชิง

15

วัฒนธรรมและส่งเสริมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวมุสลิมและมิติทางวัฒนธรรม

พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีคำสั่งนายกรัฐมนตรีและนโยบายที่สำคัญจากสถานการณ์

ที่เข้าสู่สภาวะปกติและมีการสื่อสารสาธารณะว่าไม่ปรากฏความรุนแรงในพื้นที่ จึงได้ให้หน่วยปกติ

เข้ามาดำเนินงาน และได้มีคำสั่งให้มีการยุบหน่วยงานที่สำคัญ คือ พตท. ๔๓ และ ศอ.บต.

ทั้ง ๒ หน่วยงาน

20

พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๖๐ มีนโยบายการดำเนินงานที่คล้ายกัน

พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๗ รัฐบาลได้กำหนดนโยบายที่สำคัญ คือ มีการจัดทำนโยบาย

การบริหารและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๓ ฉบับ ฉบับปัจจุบันเป็นนโยบาย

ฉบับที่ ๓ โดยมุ่งให้มีวิสัยทัศน์ให้สังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัย ปราศจากเงื่อนไข

ความรุนแรง ให้ชีวิตทุกคนได้รับการปกป้อง พัฒนาพื้นที่และมีวิถีชีวิตบนพื้นฐานสังคม

25

พหุวัฒนธรรมที่ดี โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ ๖ ประการ ดังนี้

5

๑. ให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยสงบ สันติ
๒. ให้มีพัฒนาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในพื้นที่
๓. ให้มีการยอมรับและเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม
๔. ให้มีการพัฒนาศักยภาพคน สังคม และเศรษฐกิจ ให้มีความเชื่อมั่น
๕. ให้มีหลักประกันความต่อเนื่องของกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข
๖. ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ความเป็นจริงในพื้นที่ต่อสังคมทั้งในประเทศ

และต่างประเทศ

10

รัฐบาลปัจจุบันมีการสนับสนุนนโยบายดังกล่าว ในภาพรวมสรุปว่า ทุกรัฐบาลได้ดำเนินงานนโยบายความมั่นคงของรัฐที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีสถานการณ์ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในแต่ละช่วง ซึ่งดำเนินการทั้งมิติความมั่นคงและมิติพัฒนา มีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาโดยลำดับ กระผมขออนุญาตจบการบรรยายสรุปแต่เพียงเท่านี้

15

- ๑๒/๑๒๕๖

20

25

30

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา

5 คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญครับ

พลเอก สมชาย เพ็งกรุด (อนุกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพพะผม พลเอก สมชาย เพ็งกรุด อนุกรรมการ ขออนุญาตเรียนชี้แจงข้อเสนอแนะ

10 การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อบูรณาการ ดังนี้

จากการทบทวนสถานการณ์การก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ หรือกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง พบว่า รูปแบบความรุนแรงในพื้นที่

มีหลายรูปแบบ เช่น การโจมตี การทำลาย การทำร้าย การข่มขู่ การก่อวิน

และการโฆษณาชวนเชื่อ ผลกระทบจากความรุนแรงนำมาซึ่งการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน

15 การสูญเสียโอกาสการพัฒนา การสูญเสียมูลค่าทางเศรษฐกิจ การสูญเสียความเชื่อมั่นต่อนักลงทุน การสูญเสียความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐขับเคลื่อนการดำเนินงาน ๓ แนวทาง ได้แก่

๑. ศูนย์การนำ ดำเนินนโยบายดำรงการต่อสู้ควบคู่กับการเจรจา

๒. กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง หรือกลุ่มผู้ติดอาวุธ จะใช้การโจมตีทำลายเพื่อหลอเลี้ย

20 สถานการณ์ความรุนแรงและดำรงตนของกลุ่ม

๓. แนวร่วมที่เป็นมวลชนจะแสดงออกถึงความรู้สึกไม่ได้รับความเป็นธรรม

การถูกกดทับทางอัตลักษณ์ได้เคลื่อนไหวเพื่อหาแนวร่วมทั้งในประเทศและนานาชาติ

การขับเคลื่อนทั้ง ๓ แนวทาง เพื่อนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดของกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ

คือ การแบ่งแยกดินแดนหรือรัฐเอกราช สำหรับการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของภาครัฐ

25 มีความพยายามอย่างมากในการแก้ไขปัญหา โดยหลักในการดำเนินงานของภาครัฐได้น้อมนำ

ยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา คือ การเข้าใจบริบทความเชื่อมโยงของสังคม พหุวัฒนธรรม อัตลักษณ์ วิถีชีวิตของคนในพื้นที่ การเข้าถึงรากของปัญหาที่เกิดขึ้น และคงดำรงอยู่

- 5 และการพัฒนาให้ตรงเป้าหมายให้ยั่งยืน เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสงบสุข ร่มเย็น

การดำเนินงานการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้

พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในหลายระดับ ได้แก่ หน่วยงานที่มีหน้าที่ตามกฎหมายหรือฟังก์ชัน มี ๑๙ กระทรวง

หน่วยงานในสังกัดและไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี รวมถึงหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแล

- 10 ของนายกรัฐมนตรี

๒. หน่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ หรือแอเรีย (area) ใน ๓ จังหวัดชายแดน

ภาคใต้ ๔ อำเภอ

๓. หน่วยงานที่รับมอบหมายพิเศษ หรืออะเจนดา (agenda) เช่น แผนงาน

ที่จัดเป็นกรณีพิเศษ เช่น แผนบูรณาการการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ แผนบูรณาการ

- 15 เศรษฐกิจฐานราก หรือกฎหมายเศรษฐกิจเฉพาะเรื่อง เช่น เขตเศรษฐกิจพิเศษ และนโยบายพิเศษ

ของรัฐบาล เป็นต้น

จากการศึกษามีข้อพิจารณาที่จะลดเหตุรุนแรงในพื้นที่ มี ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. การก่อเหตุรุนแรง มีรูปแบบการก่อเหตุในลักษณะปฏิบัติการแบบสงคราม

กองโจร ดำเนินงานแบบปิดลับและไม่รับผิดชอบต่อการปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นข้อเสียเปรียบ

- 20 ต่อการปฏิบัติงานของภาครัฐ อย่างไรก็ตามก็ดี ภาครัฐมีการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านข่าวกรอง

และบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงในพื้นที่ ทำให้การควบคุมสถานการณ์มีแนวโน้มที่ดีขึ้น

จำนวนเหตุการณ์รุนแรงลดลง จำนวนผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บลดลง ตามลำดับ แต่ยังไม่สามารถ

ยุติปัญหาความรุนแรงได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงยังสามารถ

สร้างสถานการณ์ความรุนแรงให้เกิดขึ้นเพื่อดำรงสถานะและควมมีเอกภาพของกลุ่ม

- 25 ได้อย่างต่อเนื่อง

สาเหตุสำคัญที่การก่อเหตุรุนแรงยังคงมีอยู่ ประการสำคัญ คือ การมีกลุ่ม

ผู้ก่อเหตุรุนแรงหรือกองกำลังติดอาวุธรุ่นใหม่ ซึ่งเป็นผลผลิตจากการบ่มเพาะเยาวชน

- 5 ซึ่งได้ดำเนินการมาแล้วอย่างต่อเนื่องยาวนาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเข้ามามีบทบาทอย่างต่อเนื่อง

๒. การดำเนินงานทางการเมือง กลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐได้มีการขับเคลื่อน

การดำเนินงานทางการเมือง โดยการขยายมวลชนและแนวร่วมให้มีแนวคิดอุดมการณ์เดียวกัน

กับกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ การใช้ความพยายามนำข้อเรียกร้องขยายไปสู่นานาชาติ เพื่อสร้างอำนาจ

ในการต่อรองกับรัฐ เป็นแนวทางคู่ขนานกับการก่อเหตุรุนแรงโดยใช้การบิดเบือนประวัติศาสตร์

- 10 การไม่ได้รับความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม ความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

การสร้าง ความเข้าใจผิดและต่อต้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐโดยเฉพาะด้านสิทธิมนุษยชน

และการบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น

แนวทางในการดำเนินงานทางการเมืองของกลุ่มผู้เห็นต่างที่สำคัญ คือ การบ่มเพาะ

โดยเริ่มต้นจากเด็กเล็กในโรงเรียนตาดีกา หรือศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด การศึกษา

- 15 ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในระดับมัธยมศึกษายังคงใช้เงื่อนไขประวัติศาสตร์

ศาสนา ชาติพันธุ์และวัฒนธรรม ส่วนนอกสถานศึกษามีการใช้สื่อสังคมออนไลน์หรือเทคโนโลยี

เป็นหลัก มีการสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมและการเข้าร่วมจากนักวิชาการ

โดยเฉพาะทางด้านประวัติศาสตร์และการเมืองการปกครองนำมาเสริมและเผยแพร่

ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดและสอดคล้องกับเงื่อนไขการบ่มเพาะที่กลุ่มผู้เห็นต่างต้องการ

- 20 ประเด็นที่ ๓ การพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ

ของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีคณะพูดคุยเพื่อสันติสุขเป็นกลไกสำคัญ

ในการขับเคลื่อน มีข้อพิจารณาที่สำคัญ ได้แก่

๑. ความจำเป็นของกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข เป็นวิธีการสากลที่ได้รับ

การยอมรับในประชาคมและระหว่างประเทศ และใช้เป็นการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทั่วโลก

๒. การดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานและกลไกของรัฐที่แก้ปัญหาเพื่อออกจากความขัดแย้งตามแนวทางและหลักการภายใต้รัฐธรรมนูญโดยสันติวิธี

5

๓. การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ต่อกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้เข้าใจในหลักพื้นฐานของการเจรจาและนำไปสู่การยุติสถานการณ์เพื่อรักษาสันติภาพของชาติและบูรณภาพแห่งดินแดน

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

10

๑. เนื่องจากสถานการณ์ในปัจจุบันกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐได้เพิ่มน้ำหนัก

ไปในการดำเนินงานทางการเมืองอย่างเข้มข้นมาแล้วในระยะเวลาหนึ่ง โดยเฉพาะการจัดตั้งขยายมวลชนด้วยการบ่มเพาะ ปลูกฝังอุดมการณ์ การเคลื่อนไหวจัดกิจกรรมการเมือง แต่้นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗ และแผนปฏิบัติการด้านการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐ ซึ่งเป็นนโยบายหลักในการแก้ไข

15

ปัญหาของภาครัฐ ภาครัฐกำลังเริ่มนำมาเป็นกรอบในการจัดทำแผนของโครงการ แต่ยังไม่ให้ความสำคัญหรือบรรจุแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบ่มเพาะ หรือการหยุดยั้งการจัดตั้งและขยายมวลชนที่ชัดเจน มีการกำหนดตัวชี้วัดและแผนปฏิบัติการบริหารและพัฒนาจังหวัด

ชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ที่กำหนดตัวชี้วัดให้จำนวนเหตุการณ์ลดลงร้อยละ ๑๐ ต่อปี โดยใช้ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นฐานในการคำนวณและกำหนดให้ภายใน พ.ศ. ๒๕๗๐ เหตุการณ์

20

การก่อเหตุรุนแรงจะต้องยุติลงโดยสิ้นเชิง ดังนั้น ควรจัดทำตัวชี้วัดในเรื่องการยับยั้ง การบ่มเพาะเพิ่มเติม ให้มีความชัดเจน ให้มีความสอดคล้องกับข้อเท็จจริงในปัจจุบันเพื่อให้ฝ่ายความมั่นคง

สามารถดำรงภารกิจการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และปัญหาที่ผ่านมาของภาครัฐ คือ การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยฝ่ายผู้กำหนดนโยบายจะต้องสื่อสารทำความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปปฏิบัติให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่ดีที่สุด

25

30

๒. การอำนวยความสะดวกและเยียวยาผู้รับผลกระทบ หน่วยงานที่รับผิดชอบ

จะต้องเร่งสร้างความเข้าใจ สร้างสภาวะแวดล้อม ลดความหวาดระแวงให้กับกลุ่มผู้เห็นต่าง

5 ให้มีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรมของรัฐ เปิดโอกาสให้กลุ่มขบวนการก่อเหตุยุติบทบาท

ของตนให้กลับมาสู่ครอบครัว และโดดเดี่ยวแกนนำกองกำลังก่อเหตุ ในห้วงที่ผ่านมา

ประสบปัญหาอุปสรรคในการแก้ปัญหา ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง -----

- ๑๓/๑ การวุฒิสภา

10

15

20

25

30

มีหลายฉบับ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหลายหน่วยงาน ดังนั้น การดำเนินงานจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายได้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบจะต้องมีการประสานการปฏิบัติและกำหนด

- 5 รายละเอียด ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินงานให้มีความชัดเจน มีความรัดกุมทั้งมิติกฎหมาย

และมิติของสังคม เพื่อให้ผู้ที่ต้องการมอบตัวกลับเข้าสู่สังคมอย่างปลอดภัย

๓. กระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นวิธีการ

ลดความขัดแย้ง ด้วยแนวทางสันติวิธี จากการศึกษากระบวนการพูดคุยที่ผ่านมามีความเห็นว่

กรอบในการพูดคุย ควรมีความชัดเจน มีความเป็นเอกภาพระหว่างรัฐบาลกับกองทัพ ผู้เจรจา

- 10 ที่เป็นตัวหลักหรือเป็นตัวแทน ผู้เห็นต่างจากรัฐต้องเป็นผู้นำและมีตำแหน่งที่ชัดเจนในโครงสร้าง ซึ่ง

จะสามารถควบคุมกำกับผู้ก่อเหตุรุนแรงได้อย่างแท้จริง การเปลี่ยนตัวผู้นำ ผู้เจรจาทั้งฝ่ายรัฐ

และกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐทำให้กระบวนการพูดคุยไม่มีความต่อเนื่อง ภาครัฐจึงควรเปิดเวที

ให้ภาคประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากกระบวนการพูดคุย

ต้องใช้เวลาในการดำเนินการและมีความเป็นไปได้น้อยที่กระบวนการพูดคุยจะประสบความสำเร็จ

- 15 ในทันที

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการเพื่อลดเหตุรุนแรง มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

การควบคุมพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่ปรากฏว่ามีความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ก่อเหตุ

รุนแรงในลักษณะการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่ มีการดำเนินงานทางการเมือง เช่น การบ่มเพาะ

เด็กและเยาวชน มีการจัดตั้งขยายแนวร่วมมวลชน การดำเนินการของฝ่ายรัฐจะต้องปฏิบัติการ

- 20 ทางทหารควบคู่กับการดำเนินงานทางการเมือง โดยใช้หลักการเมืองนำการทหารอย่างเข้มข้น

กล่าวคือการปฏิบัติการทางทหารด้วยการใช้กำลังทหารหลัก กำลังกึ่งทหาร ได้แก่ ทหารพราน

เข้าควบคุมพื้นที่เพื่อทำการกดดันและจำกัดเสรีการปฏิบัติการของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่

ให้ได้ ให้พื้นที่ที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พร้อมกับการดำเนินงานทางการเมือง

เพื่อให้ประชาชนมีความรัก เคารพ ศรัทธา มีความไว้วางใจ เชื่อใจเจ้าหน้าที่ของรัฐ และจะนำมา

- 25 ซึ่งข่าวสารอันเป็นประโยชน์ที่สำคัญในการแก้ปัญหาภาคใต้ต่อไป

๑. การควบคุมพื้นที่ การปฏิบัติการทางทหาร การควบคุมพื้นที่ชายแดน

เนื่องจากการก่อเหตุรุนแรงจะมีการสั่งการจากแกนนำที่แอบแฝงอยู่ตามแนวชายแดนนอกประเทศ

5 มีการลักลอบเคลื่อนย้ายอาวุธ สารตั้งต้น เพื่อนำมาประกอบเป็นวัตถุระเบิดผ่านช่องทางธรรมชาติ

ดังนั้น การควบคุมพื้นที่ชายแดนและช่องทางธรรมชาติจึงเป็นภารกิจสำคัญเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ

ด้วยการใช้กำลังควบคุมพื้นที่และทำการลาดตระเวนอย่างต่อเนื่อง มีเครื่องมือเฝ้าตรวจทั้งกลางวัน

และกลางคืนที่ทันสมัย สร้างรั้วลวดหนามอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติมตามช่องทางสำคัญ พร้อมกับ

ดำเนินงานด้านการเมืองต่อกลุ่มราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ช่องทางธรรมชาติให้เป็นแนวร่วมฝ่ายรัฐ

10 ความเชื่อมโยงกับภัยแทรกซ้อน ปัญหาภัยแทรกซ้อนต่าง ๆ เช่น การลักลอบค้ายาเสพติด

สิ่งของผิดกฎหมายและอื่น ๆ เป็นปัจจัยที่ต้องนำมาพิจารณาอย่างรอบด้าน เนื่องจากกลุ่มดังกล่าว

จะทำให้การสนับสนุนด้านแหล่งเงินทุน หรือแลกเปลี่ยนการรับความคุ้มครองโดยกลุ่มผู้ก่อการร้าย

ซึ่งจากข้อมูลในหัวข้อมาของกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือดีเอสไอ (Department of Special

Investigation : DSI) พบว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการกระทำผิดดังกล่าว

15 ต้องเสียชีวิตจากการกระทำโดยกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง เพื่อขัดขวางและสร้างความหวาดกลัว

ให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้น ควรแจ้งสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ที่เกิดจากการก่อเหตุรุนแรง

ของผู้ก่อเหตุรุนแรง และเกิดจากภัยแทรกซ้อนให้ชัดเจน และควรเร่งแหล่งเงินทุนที่มาจาก

กลุ่มภัยแทรกซ้อนที่นำมาสนับสนุนกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง

๒. การดำเนินงานทางการเมือง หน่วยงานที่รับผิดชอบในมิติด้านการพัฒนาจะต้อง

20 เข้ามาดำเนินงานอย่างจริงจังตามบทบาทหน้าที่ของตนเองให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างสูงสุด

ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และกรอบงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปี

ในการแก้ไขปัญหาการบ่มเพาะ การระงับยับยั้งการจัดตั้งและขยายมวลชน ควรมีแผนบูรณาการ

ในการแก้ไขปัญหาด้านสื่อสังคมออนไลน์ให้ทันเวลาและเป็นฝ่ายรุก รวมทั้งควรมีการร่วมกิจกรรม

กับภาคประชาสังคม ปัญญาชน เยาวชนทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

25 อย่างต่อเนื่องและมากขึ้น

- การดำเนินงานด้านการต่างประเทศ ควรมีกกลไกศูนย์ประสานงาน เพื่อให้ได้ข้อมูล
ที่ถูกต้องกับบุคคลและองค์กรระหว่างประเทศทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ รวมทั้ง
- 5 สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับองค์กรระหว่างประเทศที่เข้ามาเคลื่อนไหวในประเทศและที่อยู่

๓. การแก้ไขปัญหาในการบ่มเพาะ ปัจจุบันยังไม่มีกำหนดแนวทางอย่างชัดเจน
ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างครบวงจร

- การแก้ไขปัญหาดังกล่าวต้องเริ่มต้นจากสถาบันครอบครัว ชุมชน มัสยิด
- 10 และสถานศึกษา แต่ปัจจุบันหน่วยงานยังคงมุ่งเน้นการพัฒนาเพียงอย่างเดียว ทำให้การแก้ไขปัญหา
จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความยืดเยื้อและยากต่อการแก้ไข ซึ่งมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

๑. กำหนดการแก้ไขปัญหาทางความคิดและความเชื่อทางศาสนาที่นำไปสู่
ความรุนแรงทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน เป็นภารกิจสำคัญเร่งด่วนด้วยการนำเข้าสู่ความจริง
15 ทางประวัติศาสตร์และศาสนาเพื่อแก้ไขต้นตอ นำไปสู่การลดแรงจูงใจของเยาวชนที่ตกเป็น
เป้าหมายการปลุกระดมบ่มเพาะ พร้อมกับการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรอิสลามศึกษาให้เป็น
หลักสูตรแกนกลางสำหรับการเรียนการสอนสายศาสนาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา
สถาบันการศึกษาปอเนาะ ซึ่งเป็นแนวทางหลักในการตัดความเชื่อมโยง หยุดยิ่ง และทำลาย
สัณฐานการ

๒. กำหนดมาตรการให้สถานศึกษาปอเนาะ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา
ตาติกา มัสยิด เป็นสาธารณสมบัติ โดยให้สังคมและชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม
ตามบทบาทหน้าที่อย่างโปร่งใสและเปิดเผย

๓. ควบคุม กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรฐานของครูทั้งสายสามัญและสายศาสนา
โดยการพัฒนาศูนย์กลางเหล่านี้ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน กำหนดมาตรการจัดการแอบแฝงเข้ามา
25 ของนักปลุกระดมบ่มเพาะ

๔. กำหนดมาตรการการพัฒนาโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการและเป้าหมายที่นำไปสู่ชุมชนที่เข้มแข็ง

5 ๕. ส่งเสริม สนับสนุน โรงเรียน ๒ วิถี ให้เกิดขึ้นในพื้นที่พร้อมกับ

สร้างโอกาสทางการศึกษาให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาในพื้นที่ภูมิภาคอื่น ๆ

๖. หน่วยงานความมั่นคงฝ่ายทหาร พลเรือน โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรเน้นการแก้ไขการบ่มเพาะในชุมชนระบบสถานศึกษา โดยทำกิจกรรมเน้นรูปแบบให้เกิดความคิดจากชุมชนและเยาวชนเป็นหลักมากกว่ากำหนดนโยบายให้ปฏิบัติ

๗. การแก้ไขปัญหาบ่มเพาะนอกสถานศึกษาในชุมชนระดับหมู่บ้าน ควรเพิ่มบทบาทผู้นำศาสนา ควรใช้กลไกที่มีอยู่ เช่น คณะกรรมการหมู่บ้าน สภาสาธารณะสุขตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำศาสนา เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ควรมีการศึกษา ทั้งเส้นทางการสนับสนุนด้านการเงินให้กับกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงที่นอกเหนือจากหลักการพึ่งตนเอง ให้ชัดเจน ศึกษา ติดตามการจัดตั้งบริษัทบังหน้าในการประกอบธุรกิจอำพรางทั้งในและนอกพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อเสนอแนะทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว การปรับปรุงประสิทธิภาพในการข่าว เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด โดยเฉพาะงานข่าวทางยุทธวิธี ซึ่งจะนำมาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา 20 ความไม่สงบของจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกลับมาเป็นฝ่ายรุกในที่สุด กระผมขออนุญาตจบการชี้แจงเพียงเท่านี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอต้อนรับคณะผู้เข้ารับรางวัลผู้นำสตรีดีเด่น ในโครงการคัดเลือก

- 5 ผู้นำสตรีดีเด่น วุฒิสภา ที่เข้ามาเยี่ยมชมการประชุมวุฒิสภา เชิญกรรมการต้อนรับ

ศาสตราจารย์นิสสารก์ เวชยานนท์ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน

วุฒิสภาที่เคารพ ดิฉันได้รับมอบหมายให้อภิปรายขยายความ เรื่อง การบ่มเพาะ ท่านได้ยินคำว่า

“บ่มเพาะ” จากทุกท่านที่พูดมาแล้วมากมาย แนวทางในการแก้ไขปัญหา ท่านจะเห็นว่าดูเหมือนดี มีพัฒนาการไปในทางที่ดี แต่จริง ๆ ต้องดูในรายละเอียด โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ

- 10 ตั้งแต่มีปัญหา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ

คือ ศูนย์ขับเคลื่อนการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายความว่า ต้องมีโครงสร้าง ต้องมี

งบประมาณ ศูนย์นี้ปรับเปลี่ยนชื่อมาตลอดจนถึงปี ๒๕๖๓ มีการปรับเปลี่ยนอีกครั้งหนึ่ง

มีการยกระดับ มีการตั้งหน่วยงาน มีงบประมาณ พอไปดูโครงการที่ทำ สมัยก่อนเวลาแก้ปัญหา

๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ในเรื่องการศึกษา ใช้คำว่า “การศึกษาเพื่อความมั่นคง” ต้องไปดูว่า

- 15 ทำอะไรถึงทำให้การศึกษาเกิดความมั่นคง คณะกรรมการได้ทำรายงานฉบับที่ผ่านมาเคยพูด

ในวุฒิสภาแห่งนี้แล้ว โครงการต่าง ๆ ที่ทำส่วนใหญ่เป็นเรื่องการจัดอบรม อีกอันหนึ่ง ดิฉันคิดว่า

จะมีส่วนช่วย เช่น การจัดกิจกรรมเสริม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษา เรื่องดนตรี เรื่องการออก

กำลังกาย และกิจกรรมอื่น ๆ ถือว่าเป็นส่วนช่วย แต่กิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากนั้นส่วนใหญ่

จะเป็นเรื่องการปรับเปลี่ยนความเชื่อ อุดมการณ์ ซึ่งในด้านการศึกษาเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก

- 20 การไปเปลี่ยนความเชื่อ เปลี่ยนอุดมการณ์ ต้องใช้ระยะเวลาและต้องมีการบูรณาการ พอไปดู

โครงการที่ทำ โครงการเหล่านี้อยู่ในแผนบูรณาการ ซึ่งตอนต้นแผนบูรณาการแก้ปัญหา ๓ จังหวัด

ชายแดนภาคใต้งบประมาณเป็นหมื่นล้านบาท แต่ดูในเนื้อหาโครงการ โดยเฉพาะโครงการที่มาจาก

กระทรวงศึกษาธิการ พบว่าส่วนหนึ่งของโครงการเป็นโครงการตามฟังก์ชัน แต่นำมาใส่เพิ่มใน

งบบูรณาการ ซึ่งตรงนี้เป็นจุดอ่อนที่เกิดขึ้น ดิฉันไม่ใช่เวลามาก ถ้าดูใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

- 25 มีโรงเรียนมากน้อยแค่ไหน พบว่ามีประมาณเกือบ ๒,๐๐๐ แห่ง เป็นโรงเรียนของรัฐ ๑,๖๐๙ แห่ง

จากที่ศึกษามา มีนักเรียนประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ คน ตัวเลขกลม ๆ มีโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ๔๔๒ แห่ง แต่มีนักเรียนเกือบ ๓ แสนคน หมายความว่า โรงเรียนของรัฐเกือบ ๒,๐๐๐ แห่ง

- 5 มีนักเรียน ๓ แสนคน ในขณะที่โรงเรียนเอกชน ๔๐๐ กว่าแห่ง มีนักเรียนเกือบ ๓ แสนคน

เหมือนกัน หมายความว่า ผู้ปกครองในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ส่งเด็กไปเรียนที่โรงเรียน เอกชนสอนศาสนา ให้ความเชื่อมั่นมากกว่าโรงเรียนของรัฐ คำถาม คือ เมื่อเร็ว ๆ นี้

มีเอกสารฉบับหนึ่งเป็นข่าวใหญ่ เรื่อง เด็กสมองไหลไปอยู่ประเทศมาเลเซีย ตอนนั้นเด็กใน ๓ จังหวัด ชายแดนภาคใต้ย้ายไปเรียนที่ประเทศมาเลเซีย เหตุผลสำคัญ คือ ในโรงเรียนนั้นมีการสอน

- 10 ภาษาอังกฤษ มีการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งถ้ามีการสอนภาษาอังกฤษ มีการทดลอง ทางวิทยาศาสตร์ เด็กที่เรียนสามารถจะไปเรียนต่อได้ ถ้าเราเป็นพ่อแม่จะต้องสนับสนุนลูก

ให้ไปเรียน เพราะมีหลักสูตรที่เป็นสากลมากกว่าของประเทศไทย หมายความว่า กระทรวง

ศึกษาธิการ หลักการสำคัญ คือ ต้องพัฒนาและยกระดับโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการให้มีระดับ เทียบเท่ากับโรงเรียนในประเทศมาเลเซีย เคยขอทำแซนด์บ็อกซ์ (sandbox) ว่าโรงเรียน

- 15 ควรสอนทั้งศาสนา สอนภาษาอังกฤษ สอนภาษามลายู และสอนภาษาไทย ภาษาไทยเป็น ภาษาหลัก แต่ไม่เคยเห็นโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการสอนภาษาไทย ในโรงเรียน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

สรุปการแก้ปัญหาอีโคโลยี (ecology) สภาพแวดล้อมเปลี่ยนไปแล้ว

เรื่องการลดการต่อสู้ทางทหารได้ผล แต่ไปเปลี่ยนยุทธวิธี หันเข้าไปสู่การศึกษา หันเข้าไปสู่

- 20 การบ่มเพาะ ถ้าทำให้โรงเรียนมีมาตรฐาน อย่างเช่น ให้โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ไปอยู่

๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีทุกจังหวัด ให้โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย

โรงเรียนเก่ง ๆ มีหรือจะไปเรียนที่อื่น ไม่มี ตอนนี้มีกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

กองทุนนี้ช่วยได้ แต่ด้วยงบประมาณมีข้อจำกัด เพราะฉะนั้น พยายามที่จะให้เด็กเรียนฟรี ตรงจุดนี้

ค่าใช้จ่ายถูกกว่า คุณภาพดีกว่า กิจกรรมน่าสนใจกว่า มีภาษาอังกฤษเป็นใบเบิกทางมากกว่า

- 25

ผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาอังกฤษของเด็กใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่อันดับที่ ๑๐๑ ในขณะที่ประเทศมาเลเซียอยู่อันดับที่ ๒๕ เพราะฉะนั้น ควรจะแก้ไขหรือไม่ ให้คนเก่งมาสอนเด็กทางนี้

5 หรือไม่ เพราะทำให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษา ดิฉันขอเพิ่มเติมเพียงเท่านี้ ขอบคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ลำดับต่อไป ขอเชิญสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปรายยกมือแสดงตน

เพื่อเข้าชื่ออภิปราย ขณะนี้มีผู้เสนอรายชื่อ ดังนี้ ท่านกษิต อภิชาตกุล พลเอก พหล สง่าเนตร

พลเอก อภิชาต เกิดผล ท่านกิตติ วะสินนท์ ท่านเจตน์ ศิริธรรณนท์ ท่านจรินทร์ จักกะพาก

10 ท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิท ท่านสมาชิกสามารถส่งรายชื่อให้กับเจ้าหน้าที่ได้ เชิญท่านกษิต อภิชาตกุล
ครับ

นายกษิต อภิชาตกุล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายกษิต อภิชาตกุล สมาชิกวุฒิสภา วันนี้ผมขอพูดในฐานะประชาชนที่มีส่วนได้ส่วนเสีย

เพราะผมเป็นคนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยความเคารพ พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์

15 ประธานคณะกรรมการธิการ และท่านประธานคณะอนุกรรมการที่นำเสนอรายงานฉบับนี้ -----

- ๑๕/๑

20

25

30

ผมได้ฟังคณะอนุกรรมการที่นำเสนอเนื้อหาค่อนข้างมาก แต่สิ่งที่ผมอยากจะทราบเรียน

ผ่านท่านประธานวุฒิสภาไปยังท่านกรรมการและท่านอนุกรรมการว่า เราจะไม่พูดถึงในอดีต

5 ที่ผิดพลาดอย่างไร ผมเชื่อว่าทุกท่านมีเจตนาที่จะนำเสนอรายงานเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ไป

ดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จ สิ่งที่ผมอยากจะนำเสนอถือว่าเป็นความเห็นในฐานะที่เป็นคนจังหวัด

ชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง ผมยังสามารถใช้ชีวิตซึ่งอาจไม่ปกติสุขเหมือน

พื้นที่อื่น ๆ แต่ผมหวังว่าในอนาคตอยากให้คนในพื้นที่อื่น ๆ ที่ผมได้ไปพบ ไม่ว่าภาคใด เมื่อพูดถึง

จังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส พูดแล้วเขาอยากมา

10 แต่ไปพบกับคนภาคอื่นไม่ว่าจะพบกับใคร ไม่ว่าจะพูดถึงครั้งเขาจะมีความหวาดกลัว ที่สำคัญที่สุด

ผมสัมผัสและอยู่กับประชาชนจังหวัดชายแดนภาคใต้มานาน ภูมิประเทศ ธรรมชาติ สิ่งต่าง ๆ

อุดมสมบูรณ์ อาหารการกิน สถานที่ท่องเที่ยว แต่ทำไมจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัด

ยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส ยังมีรายได้ติดกับดักรั้งท้ายที่ต่ำที่สุดในประเทศไทย

เมื่อสักครู่นี้พอถือว่าคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่นได้ไปพบเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ

15 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผมมีโอกาสดำเนินการพูดคุยกับคณะทำงานของท่าน แต่ยังไม่ได้ร่วมประชุม

ซึ่งจำเป็นจะต้องรีบกลับมาเพื่อดูรายงานฉบับนี้ เพราะผมถือว่าทุกท่านได้ทำรายงานฉบับนี้

ถือว่าท่านให้ความสำคัญ ผมจึงให้ความสำคัญกับรายงานฉบับนี้ สิ่งที่ผมได้พูดก่อนที่จะมา

กับคณะทำงานของรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงมหาดไทย ไม่ว่าจะเป็นประธานที่ปรึกษา คือ ทหาร

ผมพูดถึงเรื่องชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งผมเชื่อว่าคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ

20 คงจะให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ ถ้ากระทรวงมหาดไทยให้ความสำคัญผลักดันในเรื่องบุคลากรที่ท่านมี

อยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือข้าราชการในส่วนท้องถิ่น ผมคิดว่าในเรื่องชุมชนเข้มแข็ง

สิ่งที่ท่านอนุกรรมการได้กล่าวคำว่า “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ตามที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙

ได้พระราชทานไว้จะเห็นผลเป็นรูปธรรมได้

อีกเรื่องหนึ่ง สิ่งที่ผมได้ฟังท่านอาจารย์พูดถึงเรื่องการศึกษา ผมอยู่ใน

คณะอนุกรรมการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๑ ในคณะกรรมการกิจการองค์การอิสระ

5 ตามรัฐธรรมนูญ ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านกิตติ วะสีนนท์ ประธานคณะอนุกรรมการองค์การอิสระ

ตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๑ ได้ร่วมกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ให้ความสำคัญ

เรื่องการศึกษา เรากำลังทำรายงานเรื่องการสร้างสิทธิด้านการศึกษาให้กับเด็กจังหวัดชายแดน

ภาคใต้อย่างไร ผมได้พูดถึงเรื่อง ทำอย่างไรให้เด็กในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีโอกาสได้เรียน

โดยเฉพาะท่านศาสตราจารย์นิสดาร์ก เวชยานนท์ พูดว่า อยากจะสร้างห้องเรียนให้ทันสมัย

10 ทัดเทียมกับประเทศมาเลเซียเพื่อยกระดับคุณภาพด้านการศึกษา ขณะเดียวกัน ผมได้นำเสนอ

ในคณะกรรมการที่ทำด้านนี้อยู่ในเรื่องสมาร์ตคลาสรูม (smart classroom) หมายถึงว่า

เราได้นำเทคโนโลยีระบบการศึกษาทางดิจิทัล ซึ่งตอนนี้ทั่วโลกได้ให้ความสำคัญ จะอยู่ในพื้นที่ไหน

โดยเฉพาะเด็กจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเด็กกลุ่มเปราะบางจำนวนมาก ด้วยสถานการณ์ต่าง ๆ

เป็นเด็กกำพร้า เด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจน ซึ่งไม่มีโอกาสที่จะไปเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง

15 โรงเรียนที่มีคุณภาพได้ เพราะฉะนั้น ผมจำเป็นต้องฝากคณะกรรมการการทหารและความมั่นคง

ของรัฐผ่านไปยังกระทรวงศึกษาธิการด้วย ถ้าได้นำเทคโนโลยีด้านนี้มาใช้กับโรงเรียนชายขอบ

โดยเฉพาะโรงเรียนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่ว่าจะเรียนอยู่ในโรงเรียนปอเนาะ สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถให้เด็ก ผมทราบที่

ต่างประเทศ คุณจะอยู่ในพื้นที่ใดก็แล้วแต่ ห่างกันกี่พันกิโลเมตร แต่เด็กของประเทศนั้นสามารถ

20 ได้มีบทเรียนในรายวิชา เช่น ภาควิชาคณิตศาสตร์ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกระทรวง

ศึกษาธิการได้จัดทำหลักสูตร โดยคัดสรรครูอาจารย์ แต่ละโรงเรียนมาทำคลิปวิดีโอลงยูทูบ

(YouTube) ในบทเรียนต่าง ๆ แต่ละบท เพราะว่าตอนนี้ด้วยเทคโนโลยี เด็กมีมือถือไม่ได้ไป

โรงเรียนแต่สามารถเรียนที่บ้านได้ บทเรียนที่ ๑ บทเรียนที่ ๒ เรียนกับครูท่านนี้อาจไม่เข้าใจ

แต่มีหลายเวอร์ชัน (version) อาจให้คุณครูวิชาเดียวกันสอน ซึ่งผมคิดว่าคุณครูแต่ละท่านมีแนวทาง

25 การสอนที่ต่างกัน การทำให้เกิดความเข้าใจกับเด็ก

ที่ไม่มีโอกาสเรียนแต่สามารถเปิดดูรูปได้ จะทำให้ผลการเรียนเขาสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัย
ชั้นนำได้ นั่นคือ สิ่งที่ผมได้เล่าให้ฟังในภารกิจที่คณะกรรมการธิการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

5 คณะที่ ๑ ในคณะกรรมการธิการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญกำลังทำอยู่ เรื่องการสร้าง

สิทธิและโอกาสด้านการศึกษาอย่างมีคุณภาพถือว่าเป็นการทำงานเกื้อหนุนให้กับภาครัฐอีกทางหนึ่ง

สิ่งที่ผมอยากจะพูดถึงอีกประเด็นหนึ่ง คือ เรื่องชุมชนเข้มแข็ง ผมคิดว่าทุกภาคส่วน
ตอนนี้ที่ผมสังเกตเห็นได้ ภาคส่วนที่พอจะมีกำลัง มีความสามารถ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม
อยากจะมีชุมชนเข้มแข็ง หรือจะเป็นโรงเรียนปอเนาะ ตอนนี้เห็นโรงเรียนภาครัฐ เห็นเด็กนักเรียน

10 ซึ่งอาจตามวัฒนธรรมของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย เน้นเรียนด้านศาสนา แต่เด็กยุคใหม่ตอนนี้หันมา

เน้นในเรื่องวิชาการ เพราะถือว่าเป็นอนาคตของเขา สิ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธาน

ผ่านไปยังคณะกรรมการว่า ที่น่าเป็นห่วงที่สุด คือ บทเรียนในอดีตที่ผมเป็นห่วง ไม่อยากกล่าวถึง

ไม่อยากให้รัฐบาลในปัจจุบันได้ทำซ้ำในสิ่งที่ผิดพลาดในอดีต อยากให้นำบทเรียนในอดีตมาปรับใช้
มาแก้ไขให้ทันกับยุคปัจจุบัน เพื่อให้อนาคตของลูกหลาน และพวกเราพูดอยู่ตลอดเวลา สันติสุข

15 จะต้องเกิดขึ้น แต่สิ่งสำคัญที่สุด อยากจะฝากคณะกรรมการผ่านไปยังกระทรวงมหาดไทย

และกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -----

- ๑๖/๑

ขอให้กำลังใจทุกท่านที่จะพูดต่อจากผม หลายท่านมีเจตนาอยากให้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสันติสุข น่าบประมาณในเรื่องต่าง ๆ ที่หมดไปกับเรื่องนี้มาพัฒนาเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

5 ต่อไป ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านกษิตศ อาชวคุณ ลำดับต่อไป พลเอก พหล สง่าเนตร เชิญครับ

10 กระผม พลเอก พหล สง่าเนตร สมาชิกวุฒิสภา ขออภิปรายเสนอข้อคิดเห็นต่อรายงาน

การพิจารณาการศึกษา เรื่อง ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ : พัฒนาการและความท้าทายของรัฐธรรมนูญ เสนอต่อท่านประธานผ่านไปยังคณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาการป้องกันและแก้ไข

15 ก่อนอื่นต้องขอยืนยันว่า รายงานฉบับนี้ได้ผ่านการพิจารณา รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และการวิเคราะห์จากอนุกรรมการทุกท่านที่มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้มาเป็นเวลานาน และได้พยายามเรียบเรียงอย่างระมัดระวัง เพราะเป็นเรื่องที่มีความอ่อนไหว จึงนับเป็นเอกสารที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้สนใจในปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และสำหรับภาครัฐที่ใช้เป็นแนวทางพิจารณาแก้ไขปัญหา

20 อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป การแสดงความคิดเห็นต่อรายงานฉบับนี้ของผมจึงไม่ใช่มุมมองของการปฏิบัติของบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ แต่เป็นมุมมองจากผู้อ่าน ผู้ติดตามเรื่องราวด้วยความสนใจจากภายนอกพื้นที่ และมีผลโดยตรง เพราะเป็นเจ้าของประเทศไทยเช่นเดียวกัน ต้องการเห็นเรื่องนี้จบลงอย่างสงบสันติ อยู่ร่วมกันอย่างปรองดอง สนับสนุนความคิดเห็นของท่านที่อภิปรายผ่านไปแล้ว เรื่องการศึกษาน่าจะเป็นมาตรการสำคัญที่ต้องพิจารณา รวมทั้งบทเรียนที่เกิดขึ้นในอดีต

25 เป็นเรื่องที่ต้องศึกษา อีกสิ่งหนึ่งที่ได้มีการพูดถึง เรื่องภาพลักษณ์ของพื้นที่ ขอเสนอข้อสังเกตว่า

ถึงแม้ว่ารายงานฉบับนี้จะมีชื่อหรือมีความมุ่งหมายในการศึกษาเรื่องการก่อความไม่สงบ
แต่อย่างไรก็ตาม เป้าหมายสุดท้ายของรายงานฉบับนี้ คือ การสร้างสันติสุข สร้างความสงบ

5 และได้รายงานถึงวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ เป็นมาตรการหลายมิติที่เป็นเชิงสร้างสรรค์อย่างสันติวิธี

เพราะฉะนั้น แนวทางปฏิบัติที่สำคัญที่สุด ข้อแรก คือ ต้องสร้างภาพลักษณ์ สร้างภูมิสังคม
ของความสงบตั้งแต่หน้าแรกของรายงานฉบับนี้ ต้องเป็นเอกสารที่ไม่เน้นความไม่สงบมากกว่า

ภาพของความสันติ ความปรองดอง ความร่มเย็นของพื้นที่ ซึ่งสำคัญยิ่งกว่า เพื่อสร้างการรับรู้
ของผู้อ่านให้เห็นภาพของความเป็นปกติในพื้นที่ อย่างที่ท่านผู้อธิบายได้พูดถึงว่า คนต่างจังหวัด

10 ต่างพื้นที่อยากจะไปท่องเที่ยวภาคใต้ แต่ถ้าภาพลักษณ์ สภาพภูมิสังคมที่ปรากฏจากรายงาน

จากการพูดถึงเป็นภาพที่ไม่นำไปท่องเที่ยวจะก่อให้เกิดปัญหา ตัวอย่างที่ขอเสนอเป็นข้อปรับปรุง
อย่างเช่น ข้อ ๒.๒ ลำดับเหตุการณ์จากหัวเมืองมลายูสู่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นหัวข้อในการเล่า
ความเป็นไปของบ้านเมืองในสมัยโบราณจนถึงยุคปัจจุบัน ผ่านเรื่องการต่อสู้โดยใช้คำว่า “การต่อ
ต้าน” ซึ่งเป็นคำที่รุนแรงชัดเจนว่าสร้างภาพความไม่สงบในพื้นที่ ถ้าต้องการจะเปลี่ยนให้รายงาน

15 ฉบับนี้เสริมสร้างความสันติสุข อาจจะต้องใช้คำที่ถูกต้อง แต่เบากว่าเดิม

๒.๒.๒ ยุคการต่อต้านของเจ้าเมือง อันนี้ชัดเจน และเป็นความรุนแรงที่ต้อง

เช่นฆ่ากัน ถ้าจะเปลี่ยนให้ตรงกับบริบท ไม่ได้เป็นการบิดเบือน แต่เป็นการใช้คำที่มีความหมายตรง
และให้ความสำคัญกับความสันติสุขมากกว่า อาจจะเป็น “ยุคของการรวมราชอาณาจักร”

๒.๒.๓ ยุคการต่อต้านของผู้นำศาสนา เช่นเดียวกัน เห็นเลือด เห็นชีวิต

20 แต่ถ้าสามารถจะเปลี่ยนเป็น “ยุคความสูญเสียการปกครองเพื่อพร้อมเผชิญกับการล่าอาณานิคม”

จะเห็นความรัก ความสามัคคีมากกว่า

๒.๒.๔ ยุคการต่อต้านภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ถ้าตัดคำว่า
“การต่อต้าน” ออก น่าจะใช้ได้ เปลี่ยนเป็น “ยุคภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕”

จะเป็นบริบทอะไรก็ว่าไปตามสถานการณ์จริง ไม่ใช่สถานการณ์ที่บิดเบือน

25

นอกจากนี้ ข้อ ๒.๒ ที่เป็นหัวข้อใหญ่ว่า ลำดับเหตุการณ์จากอดีตสู่ปัจจุบันผ่านยุคสมัยต่าง ๆ พูดถึงแต่ยุคการต่อสู้ความรุนแรง ผมในฐานะที่เป็นคนนอก แต่ติดตาม

- 5 ชาวสารบ้านเมืองจะพบว่า มียุคความสงบสุขในช่วงสมัยของรัชกาลที่ ๙ น่าจะเพิ่มหัวข้อเพื่อให้ผู้อ่านมีความสงบสุข อ่านแล้วมีความสบายใจได้ว่า ยุคของความร่มเย็นภายใต้ร่มพระบรมโพธิสมภารของในหลวงรัชกาลที่ ๙ น่าจะเป็นอีกหัวข้อหนึ่งที่ทำให้คนอ่านแล้วสบายใจอยากติดตาม และอยากช่วยให้ประเทศไทยน่าอยู่มากยิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่า สิ่งหนึ่งที่ต้องรับทำคือ ต้องสร้างภาพของความสันติสุขตั้งแต่เมื่อเปิดหนังสืออ่าน อย่าให้เห็นภาพของความขัดแย้ง
- 10 เพื่อให้เกิดบรรยากาศของความมุ่งมั่นในการที่จะสร้างสรรค์

อีกสิ่งหนึ่งที่พูดถึงประเด็นของการศึกษา นอกจากจะต้องเข้าใจถึงความเชื่อ ต้องสร้างความเชื่อที่ถูกต้อง แน่อนอนมีความเชื่อหลายมิติ ทั้งความเชื่อทางศาสนา วัฒนธรรม ที่อาจจะมีความแตกต่างกัน และอาจจะมีความเชื่อเดียวกันได้ยาก แต่มีความเชื่ออันหนึ่งที่สำคัญไม่แพ้กัน น่าจะต้องดำเนินการให้เป็นความเชื่อที่ถูกต้องตรงกันและน่าจะไม่น่ายากนัก คือ

- 15 ความเชื่อเกี่ยวกับศัพท์ที่เป็นบัญญัติโลก คำว่า “สิทธิมนุษยชน” และ “เสรีภาพ” ซึ่ง ๒ คำนี้ใช้เสมอในทุกพื้นที่ และรายงานฉบับนี้มีคำว่า “เสรีภาพ” ถ้าไปที่ไหนจะมีคำว่า “เสรีภาพ” กับ “สิทธิมนุษยชน” ซึ่งเป็นศัพท์บัญญัติโลก ทุกชาติ ทุกศาสนา ใช้คำนี้เหมือนกันหมด แต่ความจริงแล้วคำนี้มีเงื่อนไขที่ไม่ได้ศึกษา จะไม่เข้าใจ ถ้าจะพูด คือ ไม่ใช่ทุกสเกล

ใช้ในสเกลโลกกับสเกลที่เป็นส่วนบุคคล ถ้าอยู่ห้องคนเดียว เสรีภาพ สิทธิมนุษยชน หรืออยู่ใน

- 20 บริบทโลก ถ้าพูดภาพรวมทุกคนในโลกมีเสรีภาพ มีสิทธิมนุษยชน แต่เมื่อเป็นสเกลของพื้นที่เหมือนอยู่ในสนามฟุตบอล ถ้าอยู่นอกสนามฟุตบอลจะเล่นฟุตบอลด้วยวิธีไหนก็ได้ จะโหม่งจะเตะ จะใช้มือชกอะไรก็ได้ แต่พอลงสนามฟุตบอลแล้วใช้มือไม่ได้ ถ้าหน้าไม่ได้ ในแต่ละพื้นที่จะมีกติกาเงื่อนไขกำหนดไว้ เพราะฉะนั้น ในพื้นที่ของประเทศหรือในแต่ละพื้นที่จะมีค่าที่ชัดเจนมากกว่า ใช้เฉพาะมากกว่าเสรีภาพหรือสิทธิมนุษยชน คือ คำว่า “สิทธิและหน้าที่”

- 25 น่าจะเป็นการทำความเข้าใจเกี่ยวกับศัพท์บัญญัติที่ทำให้บุคคลกับสังคมเชื่อมโยงกัน

สิทธิ หมายถึง สิ่งที่คุณจะได้รับจากสังคม หน้าที่ หมายถึง สิ่งที่คุณจะต้องทำให้สังคม
สังคมจึงจะอยู่ได้อย่างร่มเย็นเป็นสุข เพราะฉะนั้น การสร้างความร่มเย็นเป็นสุข ที่สำคัญ

- 5 อีกอย่างหนึ่ง คือ ต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกัน โดยอาศัยความเชื่อที่ถูกต้อง
ในเรื่องศัพทบัญญัติโลกที่ว่าด้วยเรื่องสิทธิและหน้าที่ เป็นความคิดเห็นจากคนที่ไม่มีการสนทนา
ในพื้นที่มากนัก ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑ ทหารทุกคนที่ไปปฏิบัติการในภาคใต้ ผมเป็นหัวหน้า
ครูฝึก คงจะเกี่ยวข้องโดยส่วนหนึ่ง ขอเป็นกำลังใจให้กับคณะอนุกรรมการและคณะกรรมการ
ที่จะทำสิ่งที่เป็ประโยชน์ สร้างสังคมให้สันติสุข ไม่ใช่เฉพาะภาคใต้ แต่เพื่อคนไทยทุกคน ขอชื่นชม
10 ที่ได้ใช้ความระมัดระวัง รอบคอบ ในการเรียบเรียงเอกสารและพยายามจัดทำให้เกิดประโยชน์
แก่ผู้อ่าน ติดตามได้ แต่ไม่เกิดความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์อย่างร้ายแรง แต่บางคำที่ผมขออนุญาต
ปรับเปลี่ยนเห็นว่าช่วยให้งบรรมเย็นมากขึ้น ขอขอบคุณท่านประธานที่กรุณาให้โอกาสผม
ได้เสนอข้อคิดเห็น ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

- 15 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณ พลเอก พหล สง่าเนตร ลำดับต่อไป พลเอก อักษรา เกิดผล
เชิญครับ

พลเอก อักษรา เกิดผล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม พลเอก อักษรา เกิดผล สมาชิกวุฒิสภา ขออภิปรายให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

5 ต่อรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ :

พัฒนาการและความท้าทายของรัฐ ที่คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐได้จัดทำขึ้น

กระผมขอขอบคุณท่านประธานคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา

คณะอนุกรรมการ และที่ปรึกษาทุกท่าน ที่ได้กรุณาจัดทำรายงานฉบับนี้ขึ้นมา

เพราะถือเป็นความท้าทายของคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ เช่นเดียวกับ

10 ความท้าทายของรัฐ จากการอ่านรายงานฉบับนี้ ผมขอให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ๒ ข้อ
 ดังนี้

๑. ในรายงานฉบับนี้ได้สรุปผลการดำเนินงานของรัฐบาลในห้วงเวลาที่ผ่านมา
 โดยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ คือ

ระยะที่ ๑ ช่วงก่อนเหตุการณ์ความรุนแรงในปี พ.ศ. ๒๕๔๗

15 ระยะที่ ๒ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๗ – ๒๕๖๒ ก่อนการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ
 ๒๐ ปี

ระยะที่ ๓ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖ หลังการบังคับใช้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒๐ ปี

โดยคณะอนุกรรมการใช้มิติด้านสังคม จิตวิทยา ด้านการเมือง ทั้งในประเทศ

20 และต่างประเทศ ใช้มิติด้านเศรษฐกิจ และมิติด้านการปราบปรามผู้ก่อเหตุรุนแรงมาเป็นกรอบ

ในการพิจารณา ผมมีข้อสังเกตว่า ด้านการปราบปรามผู้ก่อเหตุรุนแรงทั้ง ๓ ระยะ ดูจะไม่ค่อย

สอดคล้องกัน คือ ใน ๒ ระยะแรกจะเน้นการปรับปรุงหน่วยงานให้มีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

ที่จะรับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ส่วนระยะที่ ๓ ซึ่งเป็นระยะที่ประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว

กลับไปเน้นกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข ผมจึงมีข้อเสนอแนะ สมควรที่จะเพิ่มรายละเอียด

25 ของผลสัมฤทธิ์ด้วยว่า ในระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ หน่วยงานที่ได้ดำเนินการมาแล้วมีเอกภาพ

และมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด มีจริงหรือไม่ กระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขบรรลุผลสัมฤทธิ์เพียงใด มีเป้าหมายเพื่ออะไร รายงานทำดีมาก แต่น่าจะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของห้วงเวลาที่ผ่านมาว่า

5 เป็นอย่างไร เพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป

๒. เรื่องกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข รายงานฉบับนี้ได้กล่าวรวมไว้ตั้งแต่เริ่มต้น พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๖ รวมระยะเวลา ๑๐ ปี แต่ในรายงานระบุเพียงผลของการพูดคุยครั้งล่าสุด ในปัจจุบัน ที่จบลงด้วยหลักการ ๓ ข้อ ของแผนสันติสุขแบบองค์รวม หรือที่รู้จักกันในเรื่องเจซีพีพี (Joint Comprehensive Plan towards Peace : JCPP) ซึ่งโดยข้อเท็จจริงในห้วง

10 พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑ รวมระยะเวลา ๔ ปี ผมได้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะพูดคุยและสามารถบรรลุข้อตกลงกับกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ ในเรื่องหลักการ ๘ ข้อ ของพื้นที่ปลอดภัย เมื่ออ่านดูแล้ว

ท่านจะเห็นว่าประชาชนได้รับประโยชน์เต็ม ๆ ไม่มีข้อเรียกร้องใด ๆ ทั้งของรัฐและของกลุ่มขบวนการผู้เห็นต่างจากรัฐ ที่ทุกฝ่ายต่างอ้างว่าต้องทำเพื่อประชาชน เป็นขั้นตอนแรกของการกระบวนการพิสูจน์ความไว้วางใจ ซึ่งได้ทำสำเร็จแล้ว คือ การกำหนดพื้นที่ปลอดภัยนำร่องร่วมกัน

15 ที่อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส หน่วยงานต่าง ๆ ได้ไปดูพื้นที่และเตรียมความพร้อมกันแล้ว เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ว่า จังหวัดชายแดนภาคใต้จะมีความสุขร่มเย็นใน พ.ศ. ๒๕๗๐ ต่อมาเมื่อผมต้องพ้นหน้าที่หัวหน้าคณะพูดคุยมาเป็นสมาชิกวุฒิสภา

กระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขยังคงดำเนินการต่อไป แต่ก็เหมือนกับที่ท่านอนุกรรมการได้รายงานให้ที่ประชุมได้รับทราบไปแล้วว่า เรื่องความต่อเนื่องของนโยบาย แนวทางเรื่อง

20 พื้นที่ปลอดภัยได้ถูกยกเลิกแนวทางพื้นที่ปลอดภัยนั้น ในขั้นตอนต่อไปที่ผมตั้งใจไว้ คือ

จะไปวางแผนร่วมกับประชาชน ภาควิชาการ ผู้รู้ทั้งหลาย เพื่อเอาชนะขบวนการก่อการร้ายในพื้นที่ แต่ได้ถูกเปลี่ยนไปเป็นการวางแผนร่วมกับขบวนการผู้เห็นต่างจากรัฐให้ได้แผนสันติสุขแบบองค์รวม แล้วมีข้อเรียกร้องต่าง ๆ มากกว่าความปลอดภัยของประชาชน ผมจึงมีข้อเสนอแนะว่า กระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขเป็นเรื่องที่ดี เป็นทางออกจากความขัดแย้งอย่างที่ท่าน

25 ได้รับทราบแล้ว นอกจากนี้ ทำให้องค์กรลับที่ลับมาตลอดต้องเปิดเผยตัวตน ทำให้รัฐบาลสามารถ

รู้โครงสร้างกลุ่มขบวนการว่ามีใครบ้าง และรู้จักตัวละครในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งฝ่ายรัฐ และแนวร่วมมุกกลับทั้งหลายจากเดิมที่ไม่เคยรู้เลย นอกจากการรายงานของหน่วยข่าวกรองเท่านั้น

- 5 ทั้งนี้ หากไม่มีการพูดคุยกับกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ สถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้จะย้อนกลับ ไปสู่ความมืดมนที่ไม่รู้ว่าใครก่อเหตุ ใครทำ และทำไปเพื่ออะไร

สำหรับเรื่องพื้นที่ปลอดภัย ผมเรียนให้ทราบอีกครั้งหนึ่งว่า เป็นพื้นที่

ที่งานยุทธศาสตร์ งานยุทธการ และงานยุทธวิธี จะมาบรรจบกันในพื้นที่นี้ เป็นการแสดงผลสัมฤทธิ์ ของการพูดคุยเพื่อสันติสุขให้ภาควิชาการและภาคประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ในพื้นที่

- 10 ดังกล่าวอย่างปลอดภัย ผมอยากจะเน้นความสำคัญของพื้นที่ปลอดภัยอีกครั้งหนึ่ง

๑. ไม่ใช่ความต้องการของกระผม แต่เป็นความต้องการของประชาชนในพื้นที่

จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทุกกลุ่มอาชีพ ทุกศาสนา ทุกเพศ ทุกวัย

๒. เป็นเครื่องมือขึ้นเดียวที่จะใช้พิสูจน์ความไว้วางใจระหว่างรัฐบาลและกลุ่ม

ผู้เห็นต่างจากรัฐว่า จะไม่มีฝ่ายใดใช้ความรุนแรงในพื้นที่นั้น ๆ และจะสามารถวัดความก้าวหน้า

- 15 ของโครงการต่าง ๆ ที่รัฐบาลได้ทุ่มเทลงไปในในการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างชัดเจน แล้วสามารถจะขยายพื้นที่ปลอดภัยออกไปให้ทั่วได้ หากปราศจากพื้นที่ปลอดภัยแล้วจะไม่มี เครื่องมือใด ๆ ที่จะพิสูจน์ความไว้วางใจต่อประชาชนได้เลย

๓. พื้นที่ปลอดภัยจะตอบโจทย์การแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ตรงประเด็น มากที่สุด คือ การยุติเหตุร้ายรายวัน และจะไม่มี การสูญเสียอีกต่อไปในพื้นที่ดังกล่าว

- 20 ผมขอจบการอภิปรายเพียงเท่านี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณ พลเอก อักษรา เกิดผล ลำดับต่อไปเชิญท่านกิตติ วะสีนนท์

นายกิตติ วะสีนนท์ : กราบขอบพระคุณท่านประธานที่เคารพ กระผม นายกิตติ วะสีนนท์ สมาชิกวุฒิสภา ก่อนอื่นต้องขอชื่นชมผ่านท่านประธานไปยังคณะกรรมการที่ได้จัดทำ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ราตรี ๑๗/๔

รายงานฉบับนี้ขึ้น เรียนตามตรงว่า อ่านง่าย กระชับ มีข้อมูลลำดับเหตุการณ์ได้เป็นอย่างดี
สอดคล้องกับคนนอกพื้นที่อย่างผมที่จะติดตามและเข้าใจได้ทั้งหมด-----

5

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ๑๘/๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

แต่มีประเด็นที่ผมขออนุญาต ซึ่ง พลเอก อักษรา เกิดผล ได้พูดถึง ที่ท่านใช้คำว่า เจซีพีพี แปลเป็นภาษาไทยว่า แผนปฏิบัติการร่วมเพื่อสร้างสันติสุขแบบองค์รวม ผมเป็นคนหนึ่งที่เห็นด้วย

- 5 กับการยุติความรุนแรงด้วยการพูดคุย แต่หลักการพื้นฐาน คือ ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผมว่าทุกคนเห็นตรงกันหมด คือ เป็นปัญหาภายในประเทศ สอดคล้องตามรัฐธรรมนูญทุกฉบับ ที่ผ่านมามีที่ผมจำความได้ว่า “มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้” พอเกิดข่าวเรื่องนี้ขึ้นมาผมตกใจ รู้สึกห่วงกังวลว่า ทำไมข่าว ไม่ว่าจะ เป็นเอกสารร่วม และข่าวยังบอกว่า จะมีการลงนาม จะถูกต้องหรือไม่ที่รัฐบาลไทยจะไปทำเช่นนั้น
- 10 กับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ ถ้าทำตรงนั้นผมนึกถึงพีซแพ็ค (Peace Pac) สัญญาสันติภาพ ซึ่งไม่ควรจะเป็น ท่านกรรมาธิการคงทราบดี แม้แต่ในอดีตที่สามารถแก้ปัญหาคอมมิวนิสต์ได้ เป็นคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๖๖/๒๕๒๓ และคำที่ใช้กันมาตลอด คือ การเมืองนำการทหาร ผมเห็นด้วย แต่ภายหลังคำว่า “การเมือง” อาจไม่เหมือนสมัย พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ จะเป็นการเมืองแบบโพลิติกส์ (politics) หรือนโยบายพรรคการเมืองเพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง
- 15 ควรจะต้องเป็นรัฐศาสตร์หรือไม่ ผมขออนุญาตตั้งเป็นข้อสังเกตเรียนท่านประธานผ่านไปยัง คณะกรรมาธิการ มีความสงสัยแบบที่อาจตั้งเงินกว่านั้นว่า ทำไมเอกสารต้องทำเป็นภาษาอังกฤษ ในเมื่อภาษาราชการ คือ ภาษาไทย ส่วนท่านจะแปลเป็นภาษาอะไร เป็นคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ ผมไม่ติดใจอะไร เป็นข้อสังเกตที่ขออนุญาตฝากไว้ด้วย ทำให้ผมย้อนนึกไปถึงเมื่อ ๑๑ ปีก่อน ตอนนั้นผมเกษียณแล้ว แต่รู้สึกไปด้วยที่ยกกลุ่มขบวนการแนวร่วมปฏิวัติแห่งชาติ
- 20 มลายูปัตตานี หรือกลุ่มปียาร์เอ็น (Barisan Revolusi Nasional Malayu Patani : BRN) ให้ขึ้นโต๊ะเจรจา ซึ่งเป็นการให้ลิจิทิเมซี (legitimacy) ให้สถานะทางกฎหมายกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบหรือเห็นต่างจากรัฐ ซึ่งในรายงานของคณะกรรมาธิการปียาร์เอ็นไม่ใช่กลุ่มเดียวมี ๖ กลุ่ม อาจแอ็กทีฟ (active) หรือไม่แอ็กทีฟ จึงเกิดความเป็นห่วงเหมือนหลายคนว่า เราคุยอยู่กับใคร สิ่งที่จะออกมาทั้งหมดจะให้กับใคร อย่างน้อย ๖ กลุ่ม ที่ท่านพูดถึงจะเห็นด้วยหรือไม่
- 25 ย้อนนึกไปถึงการเมืองเมื่อ ค.ศ. ๒๐๑๓ ซึ่งผมเกษียณแล้วผมจำได้ว่า ขณะนั้นมีคำวิจารณ์

เป็นการเอาใจมาเลเซีย อดีตนายกรัฐมนตรีสมัยนั้น ซึ่งจะมีการเลือกตั้งในปลายปี และเขาชนะการเลือกตั้ง แท้จริงแล้วเป็นการเสริมสร้างสถานะหรือไม่ ผมเห็นใจผู้ปฏิบัติที่ต้องปฏิบัติตาม

5 นโยบาย จะใช้คำว่า “ตกกระไดพลอยโจน” อาจแรงไปนิดหนึ่ง แต่เมื่อเริ่มแล้วต้องทำต่อไป

และขอแสดงความยินดีกับหน่วยราชการฝ่ายความมั่นคง กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ที่สามารถยับยั้งมิให้กลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐเหล่านั้นนำเรื่องนี้ขึ้นเป็นเรื่องระหว่างประเทศ ไม่ว่าในองค์การความร่วมมืออิสลาม โอไอซี (Organisation of Islamic Cooperation : OIC) หรือในคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เป็นต้น มีหลายเวที

10 ฉะนั้น ผมขออนุญาตฝากไว้ว่า สิ่งที่หน่วยราชการกำลังพยายามทำโดยใช้หลักรัฐศาสตร์เพื่อหาข้อยุติเพื่อความสงบ ต้องระมัดระวังอย่างยิ่งในเรื่องรายละเอียดเหล่านี้ แม้แต่ในรายงานของ

คณะกรรมการธิการ หน้า ๓๓ สมัยท่านทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ยุบศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ยุบกองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหารที่ ๔๓ ผมคิดว่าฝ่ายความมั่นคงไม่ค่อยเห็นชอบกับช่วงนั้นเท่าไร เพราะเป็นการเมืองแท้ ๆ หรือไม่ อีกข้อหนึ่ง

15 คือ ตอนที่เริ่มกระบวนการพูดคุยใน พ.ศ. ๒๕๕๖ ในนั้นระบุว่า มีการริเริ่มกระบวนการพูดคุยอย่างเปิดเผยและเป็นทางการโดยการลงนามระหว่างรัฐบาลไทยกับกลุ่มบีอาร์เอ็น ผมพยายามอ่านดู เข้าใจว่าท่านเลขาธิการ สมช. ขณะนั้นไปลงนาม แน่นนอนท่านได้รับมอบหมาย

แต่เป็นการลงนามในนามของรัฐบาลหรือไม่ ผมตั้งข้อสงสัย เพราะประสบการณ์ของผมการลงนามต้องมีหนังสือรับรอง ต้องมีฟูลพาวเวอร์ (full power) โดยเฉพาะเอกสารเป็นภาษา

20 อังกฤษดูพัวพันไปหมด ผมเปิดดูเกิล วิกิพีเดียความสงบในชายแดนภาคใต้

ของประเทศไทย ในนั้นใส่ลำดับเหตุการณ์ ที่ติดใจมากที่สุดมีท่อนหนึ่งใช้คำว่า “คู่สงคราม”

วอริงปาร์ตี้ส์ (warring parties) ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับขบวนการก่อการร้ายรุนแรง

หลายขบวนการ วิกิพีเดียอ่านกันบ่อย ผมขออนุญาตฝากท่านประธานผ่านไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องว่า

จะเป็นคู่ขัดแย้ง หรือคู่อะไรยังทำเนา คู่สงครามเป็นเรื่องระหว่างประเทศ ระหว่างรัฐ

25 และผมอดไม่ได้ ขออนุญาตทิ้งท้ายไว้นิดหนึ่ง เวลาที่มีการออกข่าว สื่อมวลชนใช้ภาษาของ

กลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐว่า รัฐไทย เรื่องนี้เป็นเรื่องภายในราชอาณาจักรไทยแน่นอน แต่ไม่ใช่รัฐไทย กับอะไรไม่รู้ ผมขออนุญาตฝากสิ่งเหล่านี้ ซึ่งคิดว่าเป็นเรื่องละเอียดอ่อน และเป็นเรื่องจำเป็น

- 5 อย่างยี้ที่จะต้องยืนยันว่าปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหายภายในของประเทศ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านกิตติ วะสีนนท์ เชิญท่านเจตน์ ศิริธรรานนท์ ครับ

นายเจตน์ ศิริธรรานนท์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม นายแพทย์เจตน์ ศิริธรรานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ก่อนอื่นขอชื่นชมความตั้งใจทำงานของ

- 10 พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ ประธานคณะอนุกรรมการ และคณะกรรมการการทหาร
และความมั่นคงของรัฐ ซึ่งถือว่าความตั้งใจในการผลิตรายงานฉบับนี้เพื่อนำมาพิจารณา

ในที่ประชุมวุฒิสภา ท่านประธานคณะอนุกรรมการตั้งใจทำงานมาก โดยเฉพาะการลงพื้นที่
ของท่านกับผมในช่วงที่ผ่านมาที่จังหวัดนราธิวาส จากการลงพื้นที่พบหลายประเด็นน่าสนใจ
ก่อนอื่นในสไลด์แรกที่คณะกรรมการได้เสนอ คือ สถิติของความรุนแรงที่เกิดขึ้นตั้งแต่

- 15 พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ การก่อความรุนแรงลดลง
จาก ๑,๘๒๑ ครั้ง พ.ศ. ๒๕๖๕ ลดลงเหลือ ๑๐๘ ครั้ง พ.ศ. ๒๕๖๖ ลดลงเหลือ ๑๑๖ ครั้ง
พ.ศ. ๒๕๖๗ เพิ่งเริ่มยังนับไม่ได้ -----

ผมดูสถิติปีนี้ได้ความคิดว่า เราควบคุมสถานการณ์ได้ในระดับหนึ่ง อาจจะยังมีปัญหาอยู่ คนไทยคงอยากให้ ๑๑๐ ครั้ง ลดลงเหลือ ๑๐ ครั้ง เป็นสถานการณ์ที่ใกล้ปกติหรือปกติ แต่ที่แน่ ๆ

- 5 คือ ความรับรู้ของประชาชนในเรื่องความปลอดภัยในการลงไปในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประชาชนยังมีความรู้สึกที่ไม่อยากไป อันตราย ซึ่งจะมีผลต่อการท่องเที่ยว การทำมาหากิน ของพี่น้องประชาชนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผมมีประเด็นที่เป็นข้อสังเกตเพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อย

- ประเด็นที่ ๑ เรื่องการถอดบทเรียนจากประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน มี ๒ ประเทศ ที่เกิดความรุนแรงในประเทศ เช่น ประเทศอินโดนีเซีย มีกลุ่มญะมาอะห์ อิสลามียะห์ หรือกลุ่มเจโอ (Jemaah Islamiyah) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ก่อเหตุรุนแรง และครั้งหลังที่มีการวางระเบิดที่เกาะบาหลิ มีผู้เสียชีวิต ๒๐๒ คน เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ค.ศ. ๒๐๐๒ ผ่านมา ๒๒ ปีแล้ว รัฐบาลอินโดนีเซีย

- สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ เรียกว่าเอาอยู่ ซึ่งเราควรจะถอดบทเรียนว่าทำอย่างไร อีกประเทศหนึ่งที่น่าสนใจและเป็นประเทศที่กลัวว่าจะเกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้น คือ ประเทศ ฟิลิปปินส์ ที่เกาะมินดาเนา มีเขตปกครองตนเองบังซาโมโรในมินดาเนามุสลิม ตอนนั้นมีการทำ ประชามติ ตอนแรกแยกออกเป็นบังซาโมโรออโตโนมัสรีเจียน (Bangsamoro Autonomous Region) หลังจากที่ถูกกลายมาจากออโตโนมัสรีเจียนอินมุสลิมมินดาเนา (Autonomous Region in Muslim Mindanao) มีการทำประชามติและแยกตัวออกจากฟิลิปปินส์เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ผมเสียดายที่ไม่มีรายงานเรื่องนี้อยู่ในเอกสารรายงานฉบับนี้ เพียงแต่ว่าเรื่องนี้มีความสำคัญ

- 15 และมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาและเรียนรู้ว่าทำอย่างไร แล้วเราจะไม่ไปถึงขั้นที่ไปทำประชามติ ได้อย่างไร ที่เหลือคณะอนุกรรมการได้ทำการศึกษาเรื่องนี้มามากมาย ผมเห็นว่าเรื่องการศึกษา ในต่างประเทศที่เป็นอาเซียนด้วยกันมีความจำเป็นและมีความสำคัญที่จะต้องเรียนรู้และใช้ปัญหา ของประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันของอาเซียน เพื่อใช้ประโยชน์ ในการป้องกันในสิ่งที่กลัวว่าจะเกิดขึ้น คือ การทำประชามติเพื่อแบ่งแยกดินแดนต่อไป

ประเด็นที่ ๒ มีสมาชิกวุฒิสภา ๒ - ๓ ท่านได้พูดถึงเรื่องเจซีพีพี ซึ่งผมฟังอย่างตั้งใจ

- 25 ผมเห็นว่าการเจรจา

เป็นสิ่งที่สากลยอมรับ ถ้าปฏิเสธการเจรจาจะถูกแยกตัวออกมาจากกลุ่มของประชาคมที่ได้รับ
การยอมรับ เพราะฉะนั้น การเจรจาจึงเป็นสิ่งที่ต้องทำ ไม่ทำไม่ได้ เพียงแต่จะทำกับใคร

5 ในเอกสารรายงานฉบับนี้บอกว่า ยังมีกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐที่เคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ

รวม ๖ กลุ่ม มีกลุ่มปีอาร์เอ็น และกลุ่มอื่น ๆ อีก ๕ กลุ่ม ประเด็น คือ จะเจรจากับใคร
กลุ่มปีอาร์เอ็นคือตัวแทนของทั้ง ๖ กลุ่มหรือไม่ ถ้าหากกลุ่มปีอาร์เอ็นคือตัวแทนของทั้ง ๖ กลุ่ม
ถือว่าคุยกันได้ แต่ถ้าไม่ใช่เจรจากับกลุ่มปีอาร์เอ็นแล้วอีก ๕ กลุ่มที่เหลือก่อเหตุความรุนแรงขึ้น
ใครจะรับผิดชอบ เพราะฉะนั้น การยกฐานะขึ้นมาบนโต๊ะเจรจากับแม้ว่าเป็นสิ่งที่หลายคน

10 ไม่อยากเห็น แต่เป็นการเจรจาที่เป็นเรื่องสากล เพราะฉะนั้น ประเด็นนี้ผมคิดว่าถ้าสามารถ
ที่จะบอกได้ ผมไม่ทราบว่าคุณจะบอกได้หรือไม่ หรือรับประกันได้หรือไม่
เป็นประเด็นที่ผมเห็นว่ามีคามจำเป็นและสำคัญที่จะพูดคุยกัน เพียงแต่การปล่อยเอกสาร
ซึ่งยังไม่ได้ลงนาม เอกสารนี้ยืนยันว่ายังไม่ได้ลงนาม แต่ปล่อยออกมาให้ประชาชนรับรู้
คือ กลุ่มที่ก่อความรุนแรงต้องการขมิกลาง ผมเห็นว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

15 ประเด็นที่ ๓ เรื่องการศึกษา ผมอยากให้มองไปถึง ๕ - ๑๐ ปีข้างหน้า สถานการณ์
ของจังหวัดชายแดนภาคใต้จะเป็นอย่างไร ในเมื่อแก้ไขปัญหาของโรงเรียนปอเนาะ โรงเรียน
ตาติกาไม่ได้ แก้ไขปัญหาการบ่มเพาะไม่ได้ อะไรจะเกิดขึ้น จะมีประชาชนและมีเด็กที่ถูกบ่มเพาะ
ในโรงเรียนเหล่านี้ ซึ่งเท่าที่ผ่านมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประเทศไทยยังไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้
ที่ศาสตราจารย์นิสสารก์ เวชยานนท์ พูดน่าสนใจ ผมตั้งใจฟังและเป็นห่วงว่าการแก้ไขปัญหานี้จำเป็น

20 เป็นเรื่องเร่งด่วน ผมไม่อยากโทษกระทรวงศึกษาธิการ แต่ผมเห็นว่ากระทรวงศึกษาธิการจะต้อง
เข้ามารับผิดชอบต่อเรื่องนี้ ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้ยอมรับว่าคงไม่ง่าย แต่ถ้าแก้ไขปัญหานี้ไม่ได้
ในอนาคตอีกไม่กี่ปีข้างหน้าจะเป็นปัญหาของประเทศไทย แล้วจะเกิดสิ่งที่ไม่ต้องการ

ประเด็นที่ ๔ เรื่องเศรษฐกิจ โยงเข้ากับเรื่องการศึกษา ถ้าหากพี่น้องประชาชน
จังหวัดชายแดนภาคใต้มีงานทำ มีรายได้จากเกษตรกรรมที่ดี ผมคิดว่าปัญหาเรื่องนี้จะลดลง

25 ถึงแม้ว่าผู้ก่อเหตุรุนแรงจะมีความพยายาม อันนี้เป็นสงครามแย่งชิงประชาชนอยู่แล้ว

การทำอย่างนั้นเป็นการสร้างอาชีพ จะต้องสร้างอาชีพให้กับเด็กตั้งแต่การเรียนหนังสือ
เมื่อจบการศึกษาแล้วต้องสร้างอาชีพให้เขาต่อไป ผมกับ พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ ได้ไปดู

- 5 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นศูนย์ที่ล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๙
ท่านก่อตั้งขึ้น ๖ ศูนย์ เพื่อให้ประชาชนไปดู และมีความคิดในการสร้างอาชีพ ผมคิดว่า
เป็นประโยชน์ เท่าที่ฟังมาเหมือนกับการปลูกพืชในที่ลุ่ม ในที่ต่าง ๆ สามารถที่จะพัฒนาทำได้
จะเป็นการสร้างอาชีพ แต่ที่ผมอยากจะพูด คือ ประเด็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผมคิดว่า
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ท่านบอกว่ามี ๑๙ กระทรวง ทำอะไรอยู่ โดยเฉพาะกระทรวงเกษตร
10 และสหกรณ์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพี่น้องประชาชนในการสร้างอาชีพอย่างแท้จริง ท่านทำอะไรอยู่
ท่านไม่ได้ทำในสิ่งที่ควรจะทำ ผมคิดว่าถ้าสามารถที่จะสร้างอาชีพให้พี่น้องประชาชนได้จะเป็น
ส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหา เพราะการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
คือ สิ่งที่จะต้องทำให้เศรษฐกิจของพี่น้องประชาชนดีขึ้น

ประเด็นสุดท้าย เรื่องจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในเอกสารหัวข้อเรื่อง ความไม่สงบ

- 15 ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหา คือ พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้
พ.ศ. ๒๕๕๓ คำว่า “จังหวัดชายแดนภาคใต้” มี ๕ จังหวัด ในที่นี้ท่านศาสตราจารย์นิสสารก์
เวชยานนท์ พูดถึงว่า ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตกลงมีกี่จังหวัด ผมพยายามดูพระราชบัญญัติ
ฉบับอื่น มีพูดถึงเรื่องจังหวัดชายแดนภาคใต้หรือไม่ เพราะผมอยากรู้ ตามที่ผมเข้าใจ
คือ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ในพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้
20 พ.ศ. ๒๕๕๓ มี ๕ จังหวัด ผมขอถามคณะกรรมการเพื่อให้เกิดความชัดเจนขึ้น เพราะว่าอาจจะ
มีในกฎหมายฉบับอื่น ผมไม่ทราบ แต่พยายามดูแล้วไม่เห็นมี ผมถามเป็นคำถามสุดท้าย
ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบขอบคุณท่านเจตน์ ศิรธรานนท์ ลำดับต่อไปเชิญท่านจรินทร์ จักกะพาก

5 ครี

นายจรินทร์ จักกะพาก : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายจรินทร์ จักกะพาก สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตแสดงความคิดเห็นจากการอ่าน ฟังและวิเคราะห์ ขออนุญาตตั้งข้อสังเกตรายงานการพิจารณาศึกษาฉบับนี้ เบื้องต้น ขอขอบพระคุณคณะกรรมการธิการที่ได้ใช้เวลาในการศึกษามา ๓ ชั่วโมง เป็นระยะเวลา

10 ยาวนานมากและเนื้อหาสาระครอบคลุมทั้งหมดเลย แต่สิ่งหนึ่งที่ผมอยากกราบเรียน ท่านประธานวุฒิสภาผ่านไปยังคณะกรรมการธิการ คือ เป็นการตั้งข้อสังเกตของผมจากประสบการณ์ การรับราชการในกระทรวงมหาดไทยมาทั้งชีวิต เคยเตรียมการในการที่จะลงพื้นที่ ๓ จังหวัด ชายแดนภาคใต้เหมือนกัน แต่ไม่มีโอกาสได้ลงไป ได้แค่เฉียด แต่อยู่ในสำนักที่อยากเห็น ความสงบเรียบร้อยมาโดยตลอด จากรายงานการพิจารณาศึกษาฉบับนี้ ผมขอตั้งข้อสังเกต

15 อาจเป็นประโยชน์กับคณะกรรมการบ้างในการสรุปการพิจารณาฉบับนี้ อยากเห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้น ที่แท้จริงคืออะไร จากการศึกษามา ๓ ช่วงระยะเวลา และผ่านรัฐบาลมามากมาย ผ่านกฎหมาย มามากมาย ผ่านการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินการมาโดยตลอด ขณะนี้ปัญหาคืออะไร ปัญหาในพื้นที่คืออะไร กลุ่มผู้ก่อการร้ายยังมีอยู่หรือไม่ ผู้นำเป็นอย่างไร มีการฝึกเยาวชน มีการแทรกแซงเรื่องกระบวนการ การศึกษาเรื่องภาวะความยากจนของพี่น้องประชาชน

20 เรื่องความไม่ยุติธรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมยังคงมีอยู่หรือไม่ เพราะถ้ารู้ปัญหาที่แท้จริงเหล่านี้ ในเชิงยุทธศาสตร์ นำปัญหามาตั้งเป็นเป้าหมายการทำงานและกำหนดยุทธศาสตร์ในการทำงาน ที่ชัดเจนในแต่ละเรื่องในเอกสารฉบับนี้มีครบแต่ยังไม่ได้สรุป อยากจะเห็นบทสรุป และถ้าเป็น กระบวนการในการดำเนินการอย่างนี้ ภาครัฐทำอย่างนี้จริงหรือไม่ ถ้ารายงานฉบับนี้วิเคราะห์ ให้เห็นว่า ได้ทำจริงหรือไม่ รู้ปัญหาจริงหรือไม่ ที่สำคัญปัญหาดังกล่าวได้ผ่านกระบวนการ

25 ในการเรียนรู้ของคนที่เกี่ยวข้องทั้งหมดแล้วหรือยัง หรือรู้เฉพาะคนทำงาน หรือรู้เฉพาะคนในพื้นที่

- หรือรู้เฉพาะหน่วยงานนโยบาย พี่น้องประชาชนไม่รู้เรื่อง พี่น้องประชาชนยังไม่มีโอกาส แต่พูดเรื่องชุมชนเข้มแข็ง การมีส่วนร่วมของพี่น้องประชาชน แต่ความจริงหน่วยงานภาครัฐ
- 5 มีเอกภาพในการรับรู้ปัญหาที่แท้จริงของพื้นที่แล้วหรือยัง ถ้ากระบวนการในการรับรู้ และมีเอกภาพในการรับรู้ปัญหาที่แท้จริงของปัญหาที่เกิดขึ้นที่สั่งสมมายาวนานและมาทำ ยุทธศาสตร์นำมาตั้งเป้าหมายในการทำงาน กำหนดการบริหารจัดการ วิเคราะห์ได้อีก ขณะนี้มีกฎหมายมาหลายฉบับเวิร์ก (work) หรือไม่ ทำไมยังมีปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ ปลีกย่อยบ้าง ใหญ่บ้าง แผนยุทธศาสตร์อยู่ไหน ครบหรือไม่ วิเคราะห์ระบบ
- 10 บริหารจัดการมีปัญหาอะไร ปัญหาถึงเหมือนเดิม ตรงนี้ต่างหาก ผมอยากให้เห็น เพราะเอกสาร ฉบับนี้จะเสนอรัฐบาล และผมคิดว่าท่านใช้ความอดทนในการรวบรวม และประสบการณ์ หลาย ๆ ท่านที่อยู่ในคณะทำงานทำมาอย่างดีแล้ว แต่อ่านไปเรื่อย ฟังไปเรื่อย ถ้าสรุปดีตอนพอยต์ (hit the point) และสร้างการรับรู้ร่วมกันต้องเป็นเอกภาพ ขณะนี้สังคมไทยขาดความเป็นเอกภาพ โดยเฉพาะเรื่องการรับรู้ โดยเฉพาะระบอบราชการ ระบบบริหารจัดการเพื่อแก้ปัญหา ระบบบริหารจัดการที่ผ่านมามีได้กฎหมายที่ทำอยู่ฉบับนี้เวิร์กหรือไม่ มีเอกภาพจริงหรือไม่ แผนบูรณาการ ที่บอกว่าต้องมีแผนบูรณาการ บูรณาการจริงหรือไม่ งบประมาณยังอยู่ในบงกชกันอยู่เลย กำหนดเป้าหมาย กำหนดพื้นที่เป้าหมายตรงกันหรือไม่ รูปแบบบริหารจัดการที่อยู่ขณะนี้ เหมาะสมหรือไม่ ควรจะเป็นอย่างไร มี กอ.รมน. ภาคบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นอยู่แล้ว ตรงนี้ต้องเฉพาะหรือไม่ หรือระบบงบประมาณที่ลงไปควรจะพิเศษหรือไม่
- 20 หรือมอบอำนาจให้จังหวัดหรือไม่ หรือมอบอำนาจให้ กอ.รมน. จังหวัด ผมคิดว่าตรงนี้ต่างหาก เป็นสิ่งที่น่าจะเป็นประโยชน์และตรงเป้าหมาย เพราะข้อเสนอต่าง ๆ เคยอ่านเคยฟังกันมาแล้ว แต่ถ้าชี้ชัดลงไปอะไรคือปัญหาที่แท้จริง ทุกมิติ ทั้งปัญหาในพื้นที่ ปัญหาการแทรกแซง จากต่างประเทศ ปัญหาภายใน ความอยู่ดีศรีธรรม ความยากจน เพราะมันคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ต้องกินอิ่มนอนอุ่น พี่น้องมีความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ข้าราชการสามารถปฏิบัติงานได้
- 25 อย่างมีความคล่องตัวและเป็นเพื่อน เป็นมิตรกับพี่น้องประชาชน ต้องพูดกันให้ชัดเจน

แผนบูรณาการทุกยุคทุกสมัยทุกกระบวนการในการบริหารประเทศ ไม่ว่าจะเป็น ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้หรือส่วนอื่นของประเทศ ไม่เคยบูรณาการอย่างแท้จริง เพราะไม่ได้นำเข้าหมาย

- 5 และปัญหาที่แท้จริงมาเป็นตัวตั้ง และเอาภารกิจของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมาดูล่าเข้าหมายตรงกันหรือไม่ ทั้งคนและพื้นที่และจัดสรรเงินลงไปเพื่อให้เกิดการบูรณาการในการสั่งการและกำกับดูแลอย่างแท้จริง แต่ยังเป็นอย่างที่ศาสตราจารย์นิสสารก์ เวชยานนท์ พูด ต้องขอภัยที่เอ่ยนาม ด้วยความเคารพอาจารย์ของผมเอง งบการศึกษาอยู่ที่ส่วนกลาง อันนี้คือวาระแห่งชาติ ถ้าเป็นอยู่อย่างนี้เหมือนเดิมแก้ปัญหาก็ไม่ได้ เพราะฉะนั้น เรียนท่านประธานผ่านไปยัง
- 10 คณะกรรมาธิการ ถ้าท่านสรุปชี้ให้เห็นชัดเจนว่าอะไรคืออะไร ปัญหาที่แท้จริงในพื้นที่ ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการและนำไปสู่ข้อเสนอแนะที่จำเป็นต้องมีแผนบูรณาการรูปแบบการบริหารจัดการควรจะมีรูปแบบอย่างไร ผมคิดว่าท่านมีประสบการณ์ทั้งหมดแล้วสามารถระบุได้ การบริหารจัดการควรจะเป็นอย่างไร ระบบงบประมาณควรจะเป็นอย่างไร ควรจะมีการมอบอำนาจไปยังพื้นที่หรือไม่ แต่ถ้าปล่อยอยู่อย่างนี้อะไรก็ไม่สำเร็จ
- 15 สำเร็จเป็นเรื่อง เป็นจุด แต่ไม่สามารถสำเร็จในภาพรวมได้ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้คือ เรื่องระบบการบริหารจัดการ ระบบความเป็นเอกภาพที่แท้จริง การมองปัญหาและรับรู้ปัญหาร่วมกันของทุกฝ่าย และดึงทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้ อำนาจอธิปไตยเป็นผู้กำหนด การกำหนดนโยบายรัฐบาล ซึ่งผมมั่นใจว่าบทบาทหน้าที่ของวุฒิสภา คือ เสนอให้ชัดให้เข้มข้น เพราะไม่มีหน่วยงานไหนที่จะสามารถเสนอตรง ๆ แบบนี้ได้ ไม่มีหน่วยงานอื่น ผมรับราชการรู้ปัญหา
- 20 รู้ทั้งรู้แต่ไม่กล้าเสนอ เพราะมีแต่เจ้กับเจ้า แต่ตรงนี้ทำได้ เพราะฉะนั้น ถือโอกาสนี้ได้ แสดงความคิดเห็นว่า สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นโอกาสแล้ว ขอใช้โอกาสดังนี้ให้เต็มที่และทำให้จริงจังกทำให้ดี

ที่สำคัญคือปัญหาต่าง ๆ ในสังคมไทยมีมาก ลดลงไปทีละนิด แต่มีแผน มีจังหวะ รู้ปัญหาที่แท้จริง และมีระบบบริหารจัดการที่เป็นประโยชน์จริง แผนบูรณาการเป็นแผนบูรณาการจริง สามารถ

- 5 ดำเนินการได้ภายใต้อำนาจที่มีอยู่ จำเป็นที่จะต้องตัดเสียให้เหมาะกับเชป (shape) ตัดเสียโหลส่งไป นั่งไม่ได้ สั่งไปใส่ไม่ได้ คับ หลวม หมดยุคแล้ว งบประมาณต้องเฉพาะ หรือถ้าไม่เฉพาะคุณทำแผนปฏิบัติการ แผนบูรณาการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมอบอำนาจตามทีคณะกรรมการธิการเสนอก็ได้ อาจจะเป็นรูปแบบมอบ กอ.รมน. ภาคหรือไม่ หรือมอบไปยังจังหวัดและมีการกำกับดูแลอะไรก็ว่าไป ผมคิดว่าอยู่ในสถานะที่ท่านสามารถเสนอได้ แต่ต้องมีจังหวะ

- 10 และชัดเจน ต้องกราบขอบพระคุณอีกครั้งหนึ่งที่ข้อเสนอและรายงานฉบับนี้ให้รายละเอียด

และแนวทางการทำงานกว้างขวางครอบคลุมรอบด้านและประทับใจ แต่อยากจะฝากว่า

ขอให้มีบทสรุปให้ชัด เพื่อเสนอต่อรัฐบาลในการทำงานต่อไป อย่างไรก็ตาม จะเป็นเอกสาร

ที่อยู่ในสภาแห่งนี้ คณะใหม่มาอาจจะเปิดดูแล้วสนใจอาจจะไปศึกษาต่อก็ได้ ผมคิดว่า

จะเป็นประโยชน์กับพี่น้องประชาชนและบทบาทของสมาชิกวุฒิสภา กราบขอบพระคุณครับ

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านจรินทร์ จักกะพาก ลำดับต่อไปเชิญท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต

นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต สมาชิกวุฒิสภา ได้อ่านเอกสารรายงานของคณะกรรมการ

มีรายละเอียดที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ทั้งย้อนไปถึงอดีตมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสามารถที่จะใช้อ้างอิง

- 20 ในงานต่าง ๆ ได้ แต่อย่างไรก็ตาม จะมีข้อเสนอ และข้อคิดเห็น ๕ ประเด็น ที่จะให้คณะกรรมการ

ได้รับไปพิจารณา

ปัญหาใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ความเข้าใจส่วนตัวมองว่ามีปัญหา ๔ ชั้น

พบว่า ๔ ชั้น เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้ปัญหาของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้อาจจะมี ความรุนแรง

มากหรือน้อยตามสภาพไป

เรื่องปัญหาพื้นฐาน ปัญหาพื้นฐานอาจจะไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องความสงบหรือไม่สงบ แต่เป็นข้อเท็จจริงที่ควรจจะรับทราบ

- 5 ฐานประชากร ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประชากรอยู่ประมาณ ๒.๔ ล้านคน อายุต่ำกว่า ๑๗ ปี ประมาณ ๗ แสนคน ๓๐ เปอร์เซนต์ อายุต่ำกว่า ๒๕ ปี ประมาณ ๓ แสนคน ประชากรของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอายุตั้งแต่ ๒๕ ปีลงมา ประมาณ ๑ ล้านคน

เกือบ ๔๗ เปอร์เซนต์ โครงสร้างฐานประชากรของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้แตกต่างจาก โครงสร้างประชากรของประเทศไทยทุกจังหวัด ตอนนี้จะเจอปัญหาเรื่องสูงวัย ประชากรทั้งประเทศ

- 10 ของประเทศไทย อยู่ในประชากรสูงวัยเป็นฐานกลางจนถึงฐานบน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ฐานที่ใหญ่ที่สุดเป็นฐานล่าง นี่คืโครงสร้างประชากรที่แตกต่างจากทุกจังหวัดของประเทศ เป็นข้อเท็จจริงที่ต้องพิจารณา เท่ากับว่ามีคนที่อายุต่ำกว่า ๒๕ ปี ประมาณ ๔๗ เปอร์เซนต์ เป็นปัญหาเยาวชน ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัญหาที่สำคัญ

๑. ปัญหาเรื่องความยากจน เมื่อสักครู่นี้ท่านสมาชิกได้พูดไปแล้ว ในภาพหนึ่ง

- 15 ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ ชายหาด ทะเล อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ แต่ภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ประชากรกลับมีความยากจน ดิตอันดับของประเทศ ทั้ง ๓ จังหวัด ๒ ปัญหาบวกันสิ่งที่พบคือ ปัญหาคุณภาพชีวิต เรื่องการศึกษา เรื่องโอกาสต่าง ๆ เป็นปัญหาพื้นฐาน ถ้าเป็นศัพท์สมัยก่อน สมัยต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ เรียกว่า ยากไร้ทางวัตถุ นี่คืปัญหา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

- 20 ๒. ปัญหาอัตลักษณ์ที่แตกต่างจากจังหวัดต่าง ๆ ที่จริงอัตลักษณ์ไม่ใช่ปัญหา เพราะจะมีปัญหาอัตลักษณ์ไม่ว่าศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม ถึงแม้แตกต่างกัน ถ้ามีแนวปฏิบัติ ที่ไปด้วยกันได้ก็ไม่ใช่ปัญหา แต่ที่อาจจะเกิดปัญหาขึ้นอาจจะเป็นเรื่องของความรู้สึกว่า ไม่ได้รับ ความเป็นธรรมหรือถูกปฏิบัติที่ไม่ดี ซึ่งอาจจะมีความคิดนี้ได้ เรียกว่า เป็นความคับแค้นทางจิตใจ ในระยะที่ผ่านมาจะเป็นแบบนี้ นโยบายของรัฐ อาจจะบวกหรือลบหรืออาจจะรุนแรง

- 25 หรืออ่อนลงมาก็จะมีผลทั้งสิ้น

๓. ปัญหาภัยแทรกซ้อน โครงสร้าง อำนาจ อิทธิพล ผลประโยชน์ ยาเสพติด
มีอยู่ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ค่อนข้างมาก

- 5 ๔. ปัญหาขบวนการในรายงานฉบับนี้ ขบวนการในเรื่องการแบ่งแยกดินแดน
หรือจะเรียกชื่ออะไรก็ตาม มีประวัติมายาวนานหลายปี เป็นปัญหาสำคัญ ๓ ปัญหาแรก อาจจะ
มีส่วนที่ทำให้เกิดปัญหาที่ ๔ รุนแรงมากขึ้น ผมคิดว่าปัญหาพื้นฐาน ปัญหาที่จะดำรงอยู่ ๔ ชั้น
ของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

- 10 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
๑. ปัญหาพื้นฐานยังคงอยู่ ๒๐ ปีของการแก้ไขปัญหา ในรายงานฉบับนี้
ดูเรื่องพื้นฐานประชากร เรื่องความยากจน เรื่องโอกาส เรื่องการทำงานต่าง ๆ ดูแล้วจะคล้ายเดิม
อาจจะดีขึ้นไม่มากนัก ผมคิดว่าปัญหานี้เป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขต่อไป

๒. โครงสร้างอิทธิพลอำนาจหรือภัยแทรกซ้อน โดยเฉพาะเรื่องยาเสพติด
ยังมีอยู่มาก และชาวบ้านอยากจะแก้ไขปัญหานี้
15 ๓. การดำรงอยู่ของกระบวนการ ไม่ว่าจะเป็นก๊วน ก๊วน ก๊วน ก๊วน ก๊วน ก๊วน ก๊วน ก๊วน ก๊วน ก๊วน
การดำรงอยู่ในลักษณะนี้เท่าที่ผมดูมา มีการตีความ เป็น ๒ ลักษณะ
ลักษณะที่ ๑ กระบวนการอ่อนแอลงไป ดูจากตัวชี้วัดในเรื่องเหตุก่อความรุนแรง
ลดน้อยลง อันนี้คือความคิดแรก

- ลักษณะที่ ๒ ขบวนการยังอยู่ในลักษณะเดิม แต่ปรับยุทธวิธีการเคลื่อนไหว
20 โดยเน้นงานมวลชนมากขึ้น การทหารจะลดบทบาทความสำคัญลงไป
สรุปเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จำเป็นจะต้องประเมินดู
ถ้ามองในทัศนะของฝ่ายความมั่นคงหรือฝ่ายทหารเห็นว่าความรุนแรงลดลง แต่ฝ่ายวิชาการ
ฝ่ายอื่น ๆ มองว่ามีการปรับยุทธวิธีการขับเคลื่อนหรือการเคลื่อนไหว อันนี้ต้องพิจารณา
เพราะ ๒ สมมุติฐานที่ต่างกันมีผลต่ออนาคตข้างหน้าว่าจะแก้ปัญหานี้อย่างไร เป็นเรื่องที่ค่อนข้าง
25 มีความสำคัญ

เรื่องยุทธศาสตร์การต่อสู้ของแต่ละฝ่าย เท่าที่ผมดูและฟังรายงานขณะนี้
ยุทธศาสตร์ของฝ่ายเรามีการพัฒนาตามลำดับตามเอกสารที่รายงาน แต่ประเด็นหนึ่งที่ผมคิดว่า

5 เป็นเรื่องสำคัญและยอมรับกัน คือ เรื่องเอกภาพในการแก้ไขปัญหา เอกภาพทางความคิด ผมคิดว่า

ยังไม่ตกผลึกเท่าไร ถึงแม้จะมียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แต่จริง ๆ แผนก็คือแผน สิ่งที่สำคัญ

มากกว่าแผนคือ ชุดความคิดที่เป็นระบบ การต่อสู้ที่เป็นระบบเป็นยุทธศาสตร์ที่แท้จริงคืออะไร

ผมคิดว่ายังเป็นประเด็นปัญหาอยู่ โดยเฉพาะอาจจะเป็นปัจจัยทางการเมืองเข้ามาแทรกด้วย

สมัยก่อนชัดเจน การเมืองนำการพัฒนาและเดินไปเต็มที่ สมัยนี้ท่านจะได้ยินหลายอย่าง

10 เศรษฐกิจนำ การพัฒนานำ ยุติธรรมนำ-----

ประดิษฐ์ขึ้นมาหลายอย่าง แต่สะท้อนให้เห็นถึงเอกภาพความคิดทางยุทธศาสตร์ยังไม่ชัดเจนว่าคืออะไร ซึ่งเอกภาพจะสะท้อนไปถึงการปฏิบัติว่า ไม่สามารถจะทำให้เกิดเอกภาพได้เท่าที่ควร

5 ตรงนี้อาจจะเป็นจุดอ่อนในการดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ของฝ่ายขบวนการ คืออะไร ได้ฟังจากทหารพูดแล้วว่า มีบันได ๗ ขั้น ซึ่งฟังแล้วรู้สึกตกใจ ตอนนี้ทำได้ถึงขั้นที่ ๖ แสดงว่าผ่านมา ๖ ขั้นแล้ว จนมาถึงขั้นสุดท้ายแล้วหยุดอยู่ตรงนั้น

- 10 ความคิดของฝ่ายขบวนการคืออะไรบ้าง ฉากทัศน์ในการดำเนินการคืออะไร
- โอกาสในการใช้กำลังทหารขนาดใหญ่อาจจะเป็นไปไม่ได้ แต่อาจจะใช้มาตรการต่าง ๆ ซึ่งผมคิดว่ายุทธศาสตร์ของทั้ง ๒ ฝ่าย เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการต่อสู้ครั้งนี้เป็นการต่อสู้กับกลุ่มหรือขบวนการที่มีชุดความคิด ไม่ใช่เป็นการต่อสู้กับความยากจนหรือเรื่องสุขภาพ

- 15 ปัญหาปัจจุบันผมคิดว่าเป็นเรื่องการเจรจา ซึ่งผมคิดว่าสะท้อนความเป็นเอกภาพเหมือนกันว่า ตกลงการเจรจาลักษณะนี้ข้อเสนอที่เสนอไป การยอมรับต่าง ๆ มีมากน้อยแค่ไหน รัฐบาลรับรู้ได้แค่ไหน หน่วยภาคีที่เกี่ยวข้อง ความมั่นคงต่าง ๆ ยอมรับหรือไม่ การเจรจาจะส่งผลให้เกิดการยอมรับตัวตนของอีกฝ่ายหรือไม่ ถ้าท่านมองย้อนอดีตไปจะเห็นว่า การต่อสู้ของคอมมิวนิสต์สมัยก่อนไม่มีการเจรจาที่เป็นการรับรองตัวตน แต่เมื่อมีการรับรองตัวตนขึ้นมาจะมีผลอะไร

- 15 จังหวะในการเจรจา คืออะไร ข้อเสนอของการเจรจาเป็นเรื่องใหญ่ ผมคิดว่าเรื่องนี้ผู้ชำนาญการคงจะมีการถกแถลงอยู่แล้ว แต่ผมคิดว่าเรื่องที่มีความสำคัญ คือ รัฐบาลยังไม่ตกลงหลักชัดเจนว่า

- 20 ตกลงจะเจรจาท้ายได้ยุทธศาสตร์อะไร จะเป็นปัญหาของการต่อรอง

จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามที่ผมได้เห็นเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้มีการพูดในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๗ ใช้งบประมาณประมาณกว่า ๓ แสนล้านบาท ในรอบ ๒๐ ปีที่ผ่านมา ถือเป็นงบประมาณที่มาก ถ้าไม่มีปัญหา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ งบประมาณ

- 25 ๓ แสนล้านบาท อาจจะพัฒนาประเทศได้มาก แต่เนื่องจากใช้ไปแล้วและจำเป็นต้องใช้เพราะเป็น

- พื้นที่ความมั่นคง ประเด็นหนึ่งที่ผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญมากและอยากเสนอคณะกรรมการ
อาจจะไม่ตรงกับคณะกรรมการ แต่ผมคิดว่าสำคัญมาก คือ ความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ
- 5 ถ้าพูดให้ตรง คือ ต้องควบคุมให้มีความโปร่งใส ไม่มีการทุจริตหรือคอร์รัปชัน ผมคิดว่าเรื่องนี้
เป็นเรื่องใหญ่มาก จะทำให้ปัญหาพื้นฐานข้อแรก คือ โครงสร้างอำนาจ ทำให้ประชาชนเห็นชัดเจน
กลายเป็นจุดอ่อนของฝ่ายรัฐบาล ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ ผลสะท้อนประการหนึ่ง
เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ เข้าไปดูหมู่บ้านต่าง ๆ เขาอยู่ในสภาพแบบนี้ ไปดูในปัจจุบันเขาก็อยู่ในสภาพ
แบบนี้ แต่งบประมาณใช้ไป ๓ แสนล้านบาท ตรงนี้เป็นประเด็นปัญหาที่จำเป็นต้องตอบโจทย์
10 ให้ชัดเจน การต่อสู้กับขบวนการ บางครั้งการต่อสู้กับขบวนการโดยตรงเป็นเรื่องหนึ่ง แต่การต่อสู้
กับสภาพปัญหาอื่นที่ส่งผลให้ขบวนการเติบโตหรือถดถอยลงไปมีความสำคัญอย่างยิ่ง
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้ารัฐบาลสามารถแก้ไขปัญหาลักษณะนี้ได้ แก้ไขปัญหาความยากจนได้
แก้ไขปัญหาโอกาสการมีชีวิตให้เยาวชนต่าง ๆ ได้ อาจจะแก้ไขปัญหาเรื่องความมั่นคงได้ระยะยาว
ดีกว่าที่จะไปเจาะจงกับความมั่นคงอย่างเดียว โดยพื้นฐานที่เป็นปัญหาสังคมยังคงอยู่
15 และเป็นเงื่อนไขที่เขาสามารถปลุกระดมต่อไปได้ ถ้าแก้ไขปัญหาลักษณะนี้ไม่มีทางจบ ขออนุญาต
เสนอเท่านี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบขอบคุณเพิ่มพงษ์ เชาวลิต ต่อไปเชิญท่านชาญวิทย์ ผลชีวิน ครับ

นายชาญวิทย์ ผลชีวิน : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา และสมาชิกวุฒิสภา

- 20 ที่เคารพทุกท่าน ก่อนอื่นขอชื่นชมคณะกรรมการที่พิจารณาศึกษาเรื่องนี้มาอย่างดี ชื่นชม
อย่างจริงใจ และเป็นกองเชียร์ที่อยากเห็น ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้
ที่จะเห็นความสงบ งบประมาณ บุคลากร วิธีการต่าง ๆ ลงไปมาก แต่ส่วนหนึ่งที่ผมมีโอกาสสัมผัส
กับวิถีตรงนี้ไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี เช่นเดียวกัน สมัยรับราชการที่กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยว
และกีฬา จนถึงปัจจุบันนี้ยังลงไปขับเคลื่อนอยู่ และการขับเคลื่อนของผมอาจจะออกไปอีกแนวทางหนึ่ง
25 ซึ่งเป็นแนวคิดที่ชวนให้คิดเช่นเดียวกันและตัวชี้วัดชัดเจน เป็นซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power)

ที่ใช้มานานพอสมควร เชื่อว่าเห็นผล และได้ผลพอสมควร ฝากเป็นประเด็นข้อคิดว่า สมัยที่เรียน
สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า รุ่นที่ ๒ ผมเรียนหลักสูตร ๔ ส เสริมสร้าง

5 สังคมสันติสุข และรายงานที่ผมทำ คือ เรื่องซอฟต์แวร์พาวเวอร์ ซอฟต์แวร์พาวเวอร์ใน ๓ จังหวัดชายแดน

ภาคใต้ ผมใช้ซอฟต์แวร์พาวเวอร์นี้มา ๑๐ กว่าปี ซอฟต์แวร์พาวเวอร์ของผม คือ แซม (SAM) เอส (S)

คือ สปอร์ต (Sport) เอ (A) อาร์ต (Art) คือ ศิลปวัฒนธรรม เอ็ม (M) คือ มิวสิก (Music)

นี่คือซอฟต์แวร์พาวเวอร์จริง ๆ ที่ใช้ โดยเฉพาะมุมมองด้านการกีฬาผมอยากให้เห็นภาพปัจจุบันนี้

ท่านทราบหรือไม่ว่า มีฟุตบอลที่อำเภอไหน ตำบลไหน จังหวัดไหน เด็กเต็มสนามคนดูเต็มสนาม

10 และในสนามไม่เคยมีเหตุการณ์รุนแรงแม้แต่ครั้งเดียว อันนี้เป็นตัวชี้วัด ยืนยันว่า ชุมชนมั่นคง มั่งคั่ง

เข้มแข็ง กลุ่มเป้าหมายจากที่มีดจะออกมาที่สว่าง พวกเราขับเคลื่อนมาเป็นสิบปี ณ วันนี้ยังยืนยัน

ทั้ง ๆ ที่ผู้ใหญ่หลายท่านที่อยู่ในพื้นที่เดือนผมตลอดว่า อาจารย์ชาญวิทย์อย่าไปพูดว่า ไม่เคย

มีเหตุการณ์เกิดขึ้นในสนามกีฬา อย่าไปลองของ กราบเรียนด้วยความจริงใจว่า ไม่มี ช่วงที่เรียนอยู่

ได้ออกแบบไว้ จังหวัดยะลาเก่งที่สุดตอนนี้ไม่ใช่ด้านการกีฬา แต่เป็นด้านดนตรี มีคอนเสิร์ต

15 ใหญ่ที่สุดอยู่ที่จังหวัดยะลา เป็นวงออร์เคสตรา (orchestra) ที่ใหญ่ที่สุด ผมคิดว่าจะใหญ่ที่สุด

ในประเทศไทยก็ว่าได้ ออกแบบของจังหวัดปัตตานีไว้ คือ ศิลปวัฒนธรรม จุดเด่นของจังหวัด

ปัตตานี คือ ศิลปวัฒนธรรม ที่จะนำออกมาเชิดชู จังหวัดนราธิวาส คือ กีฬา ออกแบบไว้อย่างนี้

๑๐ กว่าปีแล้ว ผลสัมฤทธิ์ ณ วันนี้ ผมขออนุญาตเน้นด้านการกีฬานิดหนึ่ง นายศุภชัย ใจเด็ด

เด็กเมื่อเกือบ ๒๐ ปีที่แล้ว ปัจจุบันเป็นศูนย์หน้าทีมชาติไทย เล่นอยู่ทีมบุรีรัมย์ยูไนเต็ด เงินเดือน

20 เกือบล้านบาท กราบเรียนให้เห็นภาพชัดเจน ดนตรี ศิลปศึกษา และวัฒนธรรม เช่นเดียวกัน

เพราะฉะนั้น แนวคิดนี้เป็นซอฟต์แวร์พาวเวอร์แนวทางหนึ่งซึ่งอยากจะเป็นข้อสังเกตว่า

เด็กใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ แม้กระทั่ง ๕ อำเภอ ที่อยู่ในเขตพื้นที่ ตระกูลอัครพงศ์

อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา นายสุเมธ อัครพงศ์ และน้องอีก ๒ คน ดิดทีมชาติทุกคน หนีจาก

เหตุการณ์รุนแรงเหล่านั้นมาเล่นฟุตบอล มาออกกำลังกาย จนกระทั่ง ณ วันนี้ นายสุเมธ อัครพงศ์

25 ผู้พี่ เป็นผู้อำนวยการสำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทย จังหวัดชุมพร น้อง ๆ รับราชการตำรวจ

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศักราช ๒๒/๔

น้องคนเล็กผมไม่แน่ใจว่ารับราชการอะไร เพราะฉะนั้น มิตินี้ฝากเป็นกรณีศึกษา อาจจะเป็น
ข้อสังเกตว่า ถ้าใช้ซอฟต์แวร์เข้าไปช่วยขับเคลื่อนทั้ง ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

5. รวมถึง ๕ อำเภอ เคยมีการประชาสัมพันธ์ให้ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้รวมตัวกันเป็นเจ้าภาพ
จัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ และได้รับการโหวตอย่างท่วมท้นว่าให้ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้จัด --

- ๒๓/๑

แต่สุดท้ายเรื่องงบประมาณ ท่านทราบหรือไม่ งบประมาณด้านการกีฬา ด้านศิลปศึกษา

และด้านดนตรี มีน้อยอยู่แล้ว ณ วันนี้ กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

- 5 ถูกตัดงบประมาณเกือบทั้งหมด กิจกรรมเหล่านี้แทบไม่เหลือ ฝากกราบเรียนท่านประธาน

ผ่านไปยังคณะกรรมการด้วย ณ วันนี้ ผมยังลงพื้นที่ไปอบรมผู้ฝึกสอนจนมีบางกลุ่มบอกว่า

อาจารย์ชาญวิทย์ ผลชีวิน ลูกศิษย์ของคุณคือกลุ่มเป้าหมายเกือบทั้งหมด เพราะมีอายุประมาณ

๒๕ - ๒๖ ปี ถ้ากลุ่มโค้ชอายุไม่เกิน ๓๐ ปี และโครงการหนึ่งซึ่งเป็นโครงการที่ดีมาก ผมขออนุญาต

กราบเรียน เคยคุยกับท่านอดีตแม่ทัพภาคที่ ๔ ที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาทั้ง ๒ ท่าน นำโค้ชที่เป็นครู

- 10 อาจารย์จากโรงเรียนปอเนาะมาอบรมโค้ชเพื่อไปฝึกเด็กที่โรงเรียนปอเนาะ และนำโรงเรียนปอเนาะ

มาจัดการแข่งขันกัน ๒๐๐ กว่าโรงเรียน เป็นกระบวนการอีกกระบวนการหนึ่งซึ่งดีมาก ได้รับ

งบประมาณปีเดียวแล้วถูกตัดไม่เหลือเช่นเดียวกัน เป็นแนวคิดหนึ่งที่จะฝากเป็นประเด็นว่า

สิ่งที่ทำให้เกิดสันติสุขได้ คือ แซมฟอร์พีซ (SAM for peace) สปอร์ตฟอร์พีซ (Sport for peace)

อาร์ตฟอร์พีซ (Art for peace) มิวสิกฟอร์พีซ (Music for peace) ฝากเป็นประเด็นและกราบเรียน

- 15 ท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมการ ถ้าเป็นไปได้อยากฝากประเด็นเหล่านี้ไว้เป็นซอฟต์แวร์

ในการขับเคลื่อนสันติวิธีใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ขอขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านชาญวิทย์ ผลชีวิน ต่อไปเชิญท่านกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ ครับ

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

- 20 กระผม นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา ต้องขอบคุณ พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์

ประธานคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ และ พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ

ประธานคณะอนุกรรมการ ก่อนอื่นต้องกราบขออภัยว่า ไม่ได้นำมะพร้าวมาขายส่วน เป็นสิ่งที่

จะต้องอัญเชิญพระราชดำรัสในหลวง รัชกาลที่ ๙ ที่ทุกท่านทราบว่า การแก้ไขปัญหาภาคใต้

ต้องเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา จะทำให้เห็นว่าในหลวง รัชกาลที่ ๙ พระราชทานพระราชดำรัสไว้

- 25 สั้น ๆ แต่ได้ใจความ ได้ข้อเท็จจริงที่จะต้องปฏิบัติ พวกเราเรียนกันมาตั้งแต่สมัยเด็กว่า คนไทย

และประเทศไทยเริ่มมาจากอาณาจักรสุโขทัย เรียกว่า ในเอเชียใต้ ประเทศไทยอยู่ในเขตสุวรรณภูมิ ต้องยอมรับความจริงว่า ประเทศไทยมาจากหลายชนเผ่า เช่น ภาคเหนือ ล้านนา ภาคตะวันออก

- 5 เียงเหนือ ผมไม่พูดรายละเอียดความเป็นมาอย่างไร แต่ในประเด็นภาคใต้ เข้าใจ เข้าถึงหรือไม่ว่า อัตลักษณ์ โดยเฉพาะประชาชนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ อาจจะมีมาก่อนอาณาจักรสุโขทัย เสียด้วยซ้ำ ถ้าเปิดใจ รัฐบาลแต่เดิมอาจจะเกิดมาก่อนอาณาจักรสุโขทัยเสียด้วยซ้ำ อัตลักษณ์

ไม่ว่าจะเป็นภาษามลายู ศาสนา ถ้าเจาะลึกลงไปจริง ๆ แลบนั่นเคยนับถือศาสนาพุทธ ศาสนาฮินดู และจนกระทั่งมาถึงศาสนาอิสลามในปัจจุบัน ดังนั้น สิ่งที่คิดว่าท่านทำอยู่แล้ว โดยเฉพาะ

- 10 ฝ่ายความมั่นคงจะได้เจาะลึกลงไปว่า อัตลักษณ์ของประชาชนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส และอาจจะรวมถึงจังหวัดสงขลาในบางอำเภอ

เหตุการณ์ร้ายบางช่วงรุนแรง บางช่วงอาจจะสงบเรียบร้อยหรือแทบจะไม่มี ผมคิดว่า

อยู่ที่การจัดการของรัฐบาลในแต่ละยุคสมัย เหตุการณ์รุนแรงใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

ถ้าจำไม่ผิด ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้นมา ผมจำไม่ได้ว่ารัฐบาลไหนใครเป็นนายกรัฐมนตรี ถึงจำได้

- 15 ก็ไม่บอก คำว่า “โจรกระจอก” เป็นการพูดโดยไร้ความรับผิดชอบ สร้างปัญหาให้กับตำรวจ ทหาร สร้างปัญหาให้กับชีวิตที่ทำให้เสียใจ เรื่องครูจุฬาลง โหดเหี้ยมมาก ทำไมจะต้องมารับวิพากกรรม

จากนักการเมือง ดังนั้น ผมจึงไม่แปลกใจว่า ในหลวง รัชกาลที่ ๙ ไม่ได้ตรัสเจาะจงว่า รัฐบาล

ทหาร หรือตำรวจ ปฏิบัติการให้เข้าใจปัญหาของประชาชนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

เมื่อเข้าใจแล้ว หมายถึงว่า เข้าใจอัตลักษณ์ ความเป็นอยู่ ภาษา ประเพณี วัฒนธรรม ของประชาชน

- 20 ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้แล้ว เข้าถึงเขาหรือไม่ ทำความเข้าใจไปจับเข้าคุยกันหรือไม่ สุดท้าย

คือ เมื่อคุยกันเข้าใจแล้ว เข้าถึงแล้ว พัฒนาเท่าเทียมกันทุกภาคหรือไม่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

พัฒนาเท่าเทียมกับจังหวัดเชียงใหม่หรือไม่ เท่าเทียมกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือไม่

เท่าเทียมกับกรุงเทพมหานครหรือไม่ เอาใจเขามาใส่ใจเรา เพราะประชาชน ๓ จังหวัดชายแดน

ภาคใต้ แม้ว่าอัตลักษณ์จะต่างกัน แต่นั่นคือคนไทย อยู่ในผืนแผ่นดินไทย ผมกราบเรียน

- 25 ท่านประธานว่า การที่จะมาแบ่งแยกดินแดน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผมเถียงว่า ไม่จริง

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อมลวันที่ ๒๓/๓

และทำไม่ได้ แต่ถ้าหากรัฐบาล ฝ่ายความมั่นคง ที่ไปดูแลตรงนั้นไม่เข้าใจ ไม่เข้าถึง ไม่พัฒนา
ผมคิดว่าตรงนี้เป็นจุดอ่อน หรือเรียกว่า เส้นผมบังภูเขา ประชาชนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

- 5 ไม่ได้มีแค่ ๓ จังหวัด ฝั่งตะวันออก ฝั่งตะวันตก ทั้งภูมิภาคเป็นพี่เป็นน้องกันคุยกันได้ ดังนั้น
ผมเข้าใจและเห็นใจฝ่ายความมั่นคงและทหารทุกท่านที่ทำงานอยู่บนความยากลำบากที่จะตัดสินใจ
อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่สิ่งที่ผมจะกราบเรียนท่านประธานว่า ที่หนักใจที่สุด คือ นักการเมือง
โดยเฉพาะนักการเมืองที่ปากยังไม่สิ้นกลิ่นน่านม คือ คนที่สร้างปัญหา-----

สร้างปัญหาทั้งภาคใต้ สร้างปัญหาทั้งภาคตะวันตกของประเทศไทย ที่เรียกว่า ชักศึกเข้าบ้าน
ฝากท่านประธานผ่านไปยังประธานคณะกรรมการการว่า เข้าใจ เข้าถึง พัฒนาแล้ว ไม่ต้องไปกังวล

- 5 ตรงนั้นมาก แต่จะฝากว่า สิ่งที่กำลังกังวล คือ นักการเมืองปากไม่สิ้นกลั่นนํ้ามจะสร้างปัญหาให้กับ
ประเทศไทย ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ ลำดับต่อไปเชิญ หม่อมหลวงปนัดดา
ดิศกุล ครับ

- 10 หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล สมาชิกวุฒิสภา ขอแสดงความคิดเห็นต่อรายงานการพิจารณา
ศึกษา เรื่อง ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ : พัฒนาการและความท้าทายของรัฐ
โดยคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ ถือเป็นโชคดีของกระผมที่ได้เคยทำเอกสาร
ภาคนิพนธ์เสนอต่อวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรตอนที่เข้าศึกษา รุ่น ๒๕๕๐ และยังได้รับ

- 15 ข้อสังเกต ข้อติติง และคำชมเชยจากครูอาจารย์ว่าเป็นเอกสารที่ได้ข้อมูลค่อนข้างครบครัน
ความครบครันดังกล่าวผมต้องขอกราบเรียนว่า สืบเนื่องมาจากได้มีโอกาสเข้าสัมภาษณ์พิเศษ
จากอดีตจุฬาราชมนตรีที่ท่านเพิ่งจากพวกเราไป และรวมถึงผู้บังคับบัญชาของกระผม ไม่ว่าจะเป็น
ในส่วนของกระทรวงมหาดไทยหรือหน่วยงาน เช่น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ซึ่งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง

- 20 จังหวัดยะลา ในขณะนั้น ซึ่งยังไม่ได้มีการประกาศยุบ เพราะการยุบเกิดขึ้นในวันที่ ๓๐
มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่มาก ยังจดจำได้ว่า ก่อนหน้าที่จะประกาศยุบได้มีการประชุม
โต้เถียงกันในห้องประชุม หมายเลข ๑ ของศาลว่าการกระทรวงมหาดไทย ริมคลองหลอด
ฝ่ายการเมืองพยายามที่จะโต้แย้งฝ่ายข้าราชการประจำ ซึ่งเรื่องนี้หลายคนลืมไปมากแล้ว น่าจะนำ
กลับมาเป็นอุทาหรณ์สอนใจว่า เรื่องอะไรเช่นนี้จะผลิผลลามตดสิ้นใจเช่นนั้นไม่ได้ เรียกว่า คิดอะไร

- 25 แบบสุดโต่งและขาดความยับยั้งชั่งใจ บุคคลหนึ่งซึ่งเป็นข้าราชการประจำ
กระผมจะขอประธานอนุญาต

- ต่อท่านประธานวุฒิสภากล่าวถึงท่าน เพราะท่านถือว่าเป็นบุคคลผู้มีความกล้าหาญมากที่สุดที่ได้แย้งทางฝ่ายการเมืองว่าไม่สมควรที่จะยุบ ศอ.บต. เพราะกำลังไปได้ดี หากแต่อาศัยเวลา
- 5 ในการปรับตัว เพราะเพิ่งจะมีรัฐบาลใหม่เกิดขึ้น แล้วเอกลักษณ์ของคนในพื้นที่นั้นไม่ใช่เฉพาะจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งหมายถึงทั้ง ๓ จังหวัด และบางส่วนของจังหวัดสงขลา ซึ่งถือว่าเป็นพื้นที่สีแดงอาศัยเวลา ไม่ชอบการไปเร่งรัด เร่งรีบและว่ากล่าวตำหนิติเตียนอะไรต่าง ๆ เหมือนกับที่ท่านสมาชิกวุฒิสภา กระผมขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ ได้กล่าวไป เขาไม่ชอบอะไรอย่างนั้น การพูดจาอะไรต้องเรียบร้อย ต้องสุภาพ ไม่ใช่หยาบคาย และในท้ายที่สุดก็ตามมา
- 10 ซึ่งการสูญเสียชีวิตของผู้คน ของเยาวชนอะไรอีกมากมาย ซึ่งเป็นเรื่องที่ทุกท่านสามารถจะย้อนกลับไปได้ แต่สิ่งหนึ่งซึ่งท่านอดีตรัฐมนตรีได้กล่าวกับกระผมอย่างเป็นวิชาการ มีตัวเลขที่ท่านแสดงให้เห็นว่า ภายหลังการยุบ ศอ.บต. ได้นำพามาซึ่งความเสียหายอย่างมาก ทั้งที่ตามจริง ศอ.บต. ได้ก่อตั้งขึ้นโดย พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ต้องถือว่าเป็นหนึ่งในร้อยของแผ่นดินที่เราจะพบนายกรัฐมนตรีเช่นนี้อีกเมื่อใดก็ไม่ทราบ ในชีวิตของกระผม
- 15 คงจะไม่มีโอกาสได้เห็นใครที่กล้าเถียงเช่นนี้อีกแล้ว ผู้ซึ่งจะเป็นแบบอย่างให้กับการรักษาประเทศชาติภายใต้หลักสุจริตธรรม ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) บัญญัติปัจจุบันว่าเป็นหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งมาจากศัพท์ธรรมาภิบาลหรือ
- กูดกัฟเวอร์นแนนซ์ (Good Governance) พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เมื่อก่อนใช้คำว่า สุจริตธรรมเท่านั้นก็ลึกซึ้งยิ่งที่สุดแล้ว ไม่ต้องพูดภาษาอังกฤษ แปลความหมายภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
- 20 ภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เพียงพูดว่าสุจริตธรรม ข้าราชการจะเกิดความสำนึกอย่างลึกซึ้งและพร้อมที่จะปฏิบัติตามแนวนโยบายของท่าน ยังจดจำได้ว่า แนวนโยบายในขณะนั้นพูดกันอยู่เป็นประจำว่าจะให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัย มีความสงบสันติ จะให้มีการพัฒนาของทุกภาคส่วนทุกฝ่ายบูรณาการการอยู่ร่วมกันโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติหรือการรังเกียจ
- เด็ดฉันทจะให้สังคมของจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นสังคมซึ่งเป็นพื้นที่ยอมรับได้ เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันภายใต้ร่มพระบารมีของพระบรมราชจักรีวงศ์ ซึ่งเรื่องนี้ผู้บริหารในสมัยนั้นย้ำเน้น
- 25 อย่างมากว่า

- ศอ.บต. มีหน้าที่ที่จะทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม เป็นจริง และสามารถที่จะให้พี่น้องประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้รวมถึงจังหวัดอื่น ๆ ด้วย สามารถครองตน ครองคน และครองงานได้ด้วยหลักสุจริตธรรม แต่กลายเป็นว่า ข้าราชการประจำ รองปลัดกระทรวงมหาดไทยที่กระผมยังไม่ได้เอ่ยนามท่าน แต่ได้กล่าวนำไปข้างแล้วเมื่อสักครู่นี้ คือ นายบัญญัติ จันทน์เสนะ ท่านงดงามเหลือเกิน ท่านพูดแทนข้าราชการประจำในห้องประชุม หมายเลข ๑ ศาลว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งตอนนั้นกระผมยังเป็นข้าราชการระดับกลาง แต่ยังจดจำได้แม่นยำว่า เป็นการดีเบต (debate) กันครั้งสำคัญ ฝ่ายการเมืองจะไม่ยอม จนกระทั่ง
- 10 ทางฝ่ายประจำมีตัวเลขมีเอกสารข้อมูลวิจัยในเชิงวิชาการพูดนำเสนอ ไม่ใช่พูดในเชิงทะเลาะเบาะแว้ง แต่นำเสนออย่างเป็นเหตุและผล จนกระทั่งฝ่ายการเมืองตอบไม่ได้ และมีที่ท้าวว่า จะไม่ยุบตามข่าวที่ว่า เป้าหมาย คือ จะยุบศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างแน่นอน นับว่าเป็นเรื่องแปลกในสิ่งหนึ่ง ซึ่งกระผมจดจำได้ว่า การประชุมนั้นบรรยากาศเริ่มขึ้นไปสู่การไม่ยุบ ศอ.บต. และกองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหารที่ ๔๓ (พตท. ๔๓)
- 15 แต่ท่านผู้ทรงเกียรติทุกท่าน รวมถึงพี่น้องประชาชนคงจะจดจำได้ว่า ในท้ายที่สุดประกาศยุบทั้งศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีท่านบัญญัติ จันทน์เสนะ เป็นผู้อำนวยการท่านสุดท้าย และ พตท. ๔๓ ถูกประกาศยุบพร้อมกัน ขออนุญาตเกินเวลานิดเดียว ศอ.บต. เปลี่ยนชื่ออะไรไปอีกมากมายหลายชื่อ ซึ่งไม่ได้ปรากฏผลสัมฤทธิ์ที่ดี แต่ที่น่าเจ็บใจและน่าเสียใจอย่างมาก คือ ส่วนราชการแตกแยกกันเอง มีส่วนราชการบางส่วนที่นำเสนอฝ่ายการเมือง
- 20 เพื่อให้เกิดความเข้าใจผิด ซึ่งมีบางเอกสาร บางข้อมูลที่กระผมได้รับมาว่าเกิดขึ้นจากความอิจฉาริษยาระหว่างหน่วยราชการด้วยกัน ไม่อยากเห็นใครโดดเด่นกว่ากัน ขอให้ยุบ

เพราะฉะนั้น ถ้าพูดตามศัพท์สมัยใหม่ งานเลยเข้า แบ่งแยกงานที่ ศอ.บต. และ พตท. ๔๓

เคยดูแล ไปเข้าสภาความมั่นคงแห่งชาติ ไปแบ่งแยกบางส่วนให้กับกระทรวงมหาดไทย

- 5 ไปเข้าสู่กองทัพภาคที่ ๔ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.) รวมถึงกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) สิ่งนี้ผมไม่เคยลืมเลย ได้มีโอกาสไปเยี่ยมสถานศึกษาเวลาลงไปปฏิบัติหน้าที่เป็นวิทยากรให้กับโครงการจิตอาสา ๙๐๔ พระราชทาน ๑๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ถือโอกาสได้ไปเยี่ยมโรงเรียนนราธิวาส ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดของจังหวัดนราธิวาส ถ้ารวมถึงโรงเรียนอัสสัมชัญหรืออิสลามียะห์ ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนอิสลามที่ใหญ่ที่สุด ครูบาอาจารย์พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า ที่นี่คือประเทศไทย อย่าได้มองเราเป็นอย่างอื่นเป็นคนอื่น และขอให้มาเยี่ยมเราบ่อย ๆ ทุกคนก็ยังพูดจากันในยามนั้นว่า ศอ.บต. คือ สิ่งที่ขาดหายไป ท่านคงจำได้ว่า ศอ.บต. มาฟื้นฟูขึ้นใหม่เมื่อ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เห็นในคุณค่าและความสำคัญ และความบกพร่องที่เกิดขึ้นก่อนหน้านั้นจึงฟื้นฟูขึ้นภายหลังการรัฐประหารในปี ๒๕๔๙ และได้ส่งบุคคลที่เรียกว่าเป็นมือหนึ่งของกระทรวงมหาดไทยไปเป็นผู้อำนวยการ
- 15 คนแรกภายหลังการฟื้นฟู คือ ยุบไปในปี ๒๕๔๕ แล้วมาฟื้นฟูในปี ๒๕๔๙ ผมใคร่ขอกราบรำลึกถึงท่านผู้อำนวยการคนแรกภายหลังการฟื้นฟู ท่านเป็นคุณูปการและเป็นชื่อเสียงเกียรติยศ เกียรติคุณให้กับกระทรวงมหาดไทย คือ ท่านพระนาย สุวรรณรัฐ ซึ่งท่านยังไม่แข็งแรงในเวลานี้ แต่ท่านได้สร้างความดีอะไรไว้อย่างมากมาย ผมขอสรุปว่า จากการที่ได้สัมภาษณ์บุคคลจากหลายฝ่ายหลายส่วนราชการ แม้แต่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 20 ได้เขียนรวมไว้ว่า ช่วงที่เกิดสุญญากาศประมาณ ๔ ปี ฝ่ายตรงข้ามหรือแม้แต่ต่างประเทศซึ่งผมไม่ได้หมายถึงประเทศเพื่อนบ้านของเรา แต่อาจจะครอบคลุมไปถึงต่างประเทศอื่น ๆ ถือว่าเป็นโอกาสทองประเทศไทยไปทำสิ่งซึ่งกลับกลายเป็นแนวร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านนั้นแล้วประเทศนั้นได้ยื่นสิ่งซึ่งไม่เป็นความต้องการของประเทศไทยสร้างความแตกแยกให้กับประเทศไทย คล้ายกับตอนที่การเมืองไทยสร้างความแตกแยกโดยใช้หลักคิดแบ่งแยกและปกครอง
- 25 เข้ามา เพราะฉะนั้นพอฟื้นฟูขึ้นในปี ๒๕๔๙ สิ่งที่จะควรกลับกลายเป็นสิ่งที่ดีงาม ดังเช่นเมื่อก่อนที่ พลเอก เปรม

ดิฉันสุลลันนท์ ได้ทำให้เกิดความสำเร็จขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ มาถึงปี ๒๕๔๕ ยุบไป ฟันฟูขึ้นปี ๒๕๔๙ ผมยังจำได้ว่าผมเป็นหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีนั่งรถไปกับท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

- 5 ซึ่งอยู่ในพรรคที่ไม่เห็นด้วยกับการมี คอ.บต. ท่านยังพูดกับผมด้วยความจริงใจว่า คิดถึง ถึงตรงนี้ เคยเห็นป้าย คอ.บต. เป็นหินอ่อนสลักสวยงามได้ถูกกลับกลายเป็นศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ ในพื้นที่ ซึ่งดูจะต่างเกรดกันมาก สิ่งนี้ผมใคร่จะขอนำเสนอว่า อย่าได้มองข้ามอดีตซึ่งถือเป็น บทเรียนสำคัญ ควรจะนำมาเป็นอุทาหรณ์สอนใจข้าราชการประจำ รวมถึงข้าราชการการเมือง อย่าเก่งแต่พูดคุยโวโอ้อวดและโฆษณาชวนเชื่อ แต่ขอให้จริงใจมาจากเรื่องความสุข คัมภีร์ภาพ
- 10 ทางความคิด และการกระทำที่จะต้องเกิดขึ้นด้วยเหตุและผลอย่างแม่นยำ กราบขอบพระคุณ ท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอบคุณท่านหม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล ต่อไปขอเชิญท่านถวิล เปลี่ยนศรี ครับ
- นายถวิล เปลี่ยนศรี (รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่สาม) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายถวิล เปลี่ยนศรี สมาชิกวุฒิสภา ความจริงผมควรจะ นั่งอยู่ข้างบน ผมตั้งใจไม่นั่งข้างบน เพราะว่าอย่าจะพูดอะไรสักเล็กน้อย เอกสารที่

- 20 คณะอนุกรรมการได้จัดทำเป็นเอกสารค่อนข้างจะสั้นมีอยู่ ๖๐ หน้า ส่วนที่เป็นเนื้อหามีอยู่ ๕ บท แต่เป็นเอกสารที่ผมขออนุญาตเรียนว่า ครอบคลุมประเด็นที่สำคัญครบถ้วนและถือว่าเป็นเอกสาร ที่ดีที่รวบรวมเอาไว้ ถึงแม้ว่าจะมีถ้อยคำบางคำ ขออนุญาตเอ่ยชื่อ พลเอก พหล สันนาตร เห็นว่า อาจเป็นถ้อยคำที่จะทำให้เกิดความรู้สึกอะไรต่าง ๆ พวกนี้ขึ้นมาบ้างก็ตาม แต่ผมคิดว่าโดยส่วนใหญ่ แล้วถ้อยคำหรือข้อความในเอกสารนี้เผยแพร่ได้โดยที่ไม่มีผลกระทบอะไร ขอชื่นชมว่าทำเอกสาร
- 25 ได้สั้น แต่ว่ากะทัดรัด และใช้ถ้อยคำที่อาจไม่มีผลกระทบอะไรในทางที่จะเป็นผลเสีย สิ่งที่ผม

อยากจะขออนุญาตนำเรียน ผมไม่ได้ไปช่วยคณะอนุกรรมการ เนื่องจากว่าติดภารกิจอีกคณะหนึ่ง ความจริงท่านก็ได้ชักชวนให้ทำ แต่ได้พูดกันในวงเล็กเท่านั้น เหตุรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัด

5 ชายแดนภาคใต้ ถ้านับเอาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่เกิดเหตุปล้นปืนมาถึง ณ วันนี้เป็นเวลา ๒๐ ปี

เหตุที่เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๔๙ ผมเป็นผู้อำนวยการสำนัก
อยู่ที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ได้มีโอกาสอยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
และได้เห็นป้าย ศอ.บต. ที่ท่านหม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล ได้พูดถึงเมื่อสักครู่นี้ ผมได้ไปทำงานใน
พื้นที่นั้นเห็นได้ว่าเหตุที่ไม่สงบซึ่งเกิดขึ้นในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙ รุนแรงมากและมีความถี่มาก

10 จากนั้นเป็นพันครั้งมาถึง ณ วันนี้เมื่อปี ๒๕๖๖ ไม่ถึง ๑๐๐ ครั้งหรือ ๑๐๐ ครั้งเศษเหลือหลักร้อย
ถ้าไม่ถือว่าเป็นความสำเร็จ ผมก็ไม่ทราบว่าจะให้เรียกว่าอะไร อยากจะบอกว่าตรงนี้ คือ

ความสำเร็จ อย่าไปคิดว่าเราทำงานมาแล้วก็มีคนมาพูดให้เสียกำลังใจว่า ยังไม่สำเร็จ
เพราะว่ายังคุกรุ่นอยู่ข้างล่าง อันนั้นก็เป็นอย่างอื่นหนึ่ง แต่ผมคิดว่าการเข้าไปควบคุมสถานการณ์
ได้ขนาดนี้ต้องถือว่าทำได้ดี และที่ทำได้ดีไม่ใช่เพราะฟลัก (fluke) ไม่ใช่เพราะว่าเหตุบังเอิญ

15 หรืออะไรทั้งสิ้น แต่เนื่องจากการทำงานของข้าราชการ ถึงแม้จะถูกโจมตีมากมายในเรื่อง
ความตรงไปตรงมา หรือสถานการณ์อะไรบ้าง แต่เราก็เดินทางมาถูกทาง ถึงไม่ถูกมากแต่ก็ถูก
มาทีละเล็กละน้อยและสะสมความสำเร็จตรงนั้นออกมา อยากจะให้กำลังใจผู้ที่ทำงานอยู่ว่า
ได้เดินทางถูกทางแล้ว ผมได้ยืนยันนี้บ่อย แต่ยืนยันว่า เรามาถูกทางแล้ว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
ในภาคใต้แล้วเราพยายามที่จะแก้ไขทั้งเรื่องมาตรการทางการเมือง การใช้กำลังในขอบเขตที่จำกัด

20 ในการรักษาความสงบเรียบร้อย ไม่ได้ไปทำสงครามกับใคร เรื่องการพัฒนา เรื่องการพูดคุย
สรุปจากสถานการณ์ของเราเองว่า เจอเหตุการณ์อย่างนี้แก้ไขปัญหายังไง เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ซึ่งเดิมเคยถูกต่อว่าเข้าไปเบียดเบียนพี่น้องประชาชน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ มาวันนี้ผมคิดว่าทำดีขึ้น
มากแล้ว แล้วไม่ใช่เพิ่งมาทำดี เขาทำดีมาตลอด เพราะทราบสถานการณ์ดีว่าไปอยู่ในสถานการณ์
ในพื้นที่ที่อันตรายล่อแหลมต่อความมั่นคง ความผิดพลาดนั้นอาจนำมาซึ่งอันตรายต่อชาติบ้านเมือง

25 ทำให้ปรับตัวดีขึ้น เพราะฉะนั้น ผมคิดว่าได้เดินทางถูกทางแล้ว ทั้งเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ชรินทร์ทิพย์ ๒๕/๕

การพัฒนา การสร้างความเข้าใจ แม้กระทั่งเรื่องของการพูดคุย ซึ่งเมื่อสักครู่นี้หลายท่าน
ได้ให้ข้อสังเกตต่าง ๆ ไป ผมคิดว่า ทำทุกอย่างให้ดีขึ้น ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ให้โปร่งใส

5 ตรงไปตรงมา -----

- ๒๖/๑

10

ผมคิดว่า บทที่ ๔ เป็นข้อวิเคราะห์ บทที่ ๕ ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะที่ดี ถ้าได้น้อมรับนำเรื่องพวกนี้ไปทำให้มีประสิทธิภาพ สรบบทเรียนที่เกิดขึ้นและสร้าง

5 ความเจ็บปวด ผมว่าจะประสบความสำเร็จไปสู่จุดนั้นได้ ผมไม่เสียดายงบประมาณ

๓ - ๔ แส้นล้านบาทแลกกับความมั่นคงปลอดภัยของชาติบ้านเมืองใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสถานการณ์รุนแรงช่วงที่ผมไปอยู่ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๔๙ ไปอยู่ที่นั่น เพื่อนที่อยู่

กรุงเทพมหานครถามผม ซึ่งผมเสียใจจนถึงทุกวันนี้ว่า อยู่ที่นี่ผมอยู่สบายดี อาจจะมีระเบิดบ้าง มียิงกันบ้าง แต่เพื่อนที่อยู่กรุงเทพมหานครบอกว่า ไปหาตึกใหญ่ได้หรือไม่ ผมสะท้อนใจบอกเพื่อนว่า

10 หาตึกใหญ่ไม่มีอะไร ไปได้ จังหวัดยะลาไปได้ จังหวัดปัตตานีก็ไปได้ ทุกวันนี้สถานการณ์

ความไม่เรียบร้อย หรือความกลัวอันตรายต่าง ๆ หายไปมาก ไปเที่ยวภาคใต้ได้ ท่านนายกรัฐมนตรีเพิ่งไปอำเภอเบตงเมื่อ ๒ วันที่ผ่านมา ไปได้ครับ ขณะนี้สถานการณ์ดีขึ้นมาก ถ้าไม่จำกัดความสำเร็จ แล้วจะให้เรียกอย่างไร แต่อย่าไปคิดว่าจะคงทนถาวร ควรทำให้สำเร็จและต่อยอดยิ่งขึ้น

ขออย่างเดียว อย่าทำความผิดใหญ่ ๆ ซ้ำอีก อย่างที่ผ่านมา ซึ่งทุกท่านกรรมการที่นั่งอยู่ด้านบน

15 ทราบดีว่า ความผิดใหญ่ ๆ คืออะไร เมื่อสักครู่นี้ หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล ได้พูดถึงความอหังการ หรือความผลิผลามในเรื่องสำคัญทำให้เกิดความผิดพลาดได้อย่างไร ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในอดีต ครั้งใหญ่ต้องไม่เกิดขึ้น ต้องประสบความสำเร็จพวกนี้ไปสู่จุดที่จะประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

มีเรื่องเดียวที่ผมติดใจ คิดว่าข้อสังเกตของหลายท่าน ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านกิตติ วะสีนนท์ หรือบางท่านที่พูดถึงเรื่องการพูดคุย ผมเห็นด้วยว่า เหตุที่เกิดขึ้นในภูมิภาคสภาพแวดล้อม

20 สามารถที่จะเรียนรู้ แก้ไขได้ แต่เหตุซึ่งเป็นลักษณะสากลต้องหุตากว้างขวางไม่อย่างนั้นอาจจะทำให้

เสียท่า หรือไปเข้าทาง หรือไปพลาดทำได้ การพูดคุยสันติสุขผมยืนยันเสมอว่า ไม่มีสันติภาพที่จะ

ต้องแสวงหาในภาคใต้ มีแต่สันติสุขที่ต้องแสวงหาเพราะสถานการณ์สงครามไม่เคยเกิดขึ้นในภาคใต้

มีแต่สถานการณ์ของประชาชนส่วนหนึ่งที่รู้สึกอัดอัด รู้สึกไม่ได้รับความเป็นธรรม เมื่อรัฐให้สิ่งที่เขา

ต้องการได้ก็จะเกิดความสงบสุขเพราะฉะนั้น พูดคุยสันติสุข ไม่ใช่สันติภาพ ไม่ได้รบราฆ่าฟันกับใคร

25 อย่างไรก็ตาม

เรื่องนี้อย่างที่เรียนแล้วว่าต้องระมัดระวัง เรื่องที่ท่านกิตติ วะสินนท์ ได้พูดถึงเมื่อสักครู่นี้ เรื่องพืชแพ็กอาจจะลดลงมาเป็นแค่แผนการทำงานร่วมกันของคนในประเทศนี้ เพื่อนำไปสู่

- 5 ความสงบในพื้นที่ภาคใต้ และอีกหลายเรื่องที่อาจจะประเด็นที่ยังเป็นห่วงอยู่ ผมมั่นใจ

น้อง ๆ ของผมที่ยังทำงานอยู่ที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ อาจจะมีความคิดที่ ขาดตกบกพร่องตรงไหนบ้าง ผมคิดว่าพร้อมที่จะรับฟัง แต่สิ่งหนึ่งที่ไม่เป็นอันขาด คือ

ความทรยศต่อชาติบ้านเมือง ต่อผลประโยชน์ของชาติ ต่อความมั่นคงของชาติ เพราะสิ่งนี้ปลูกฝังมา เป็นลำดับ ผมมั่นใจน้อง ๆ ที่อยู่ที่นี่ มีความมั่นใจในเรื่องนี้ได้เต็มที่ พร้อมที่จะรับฟังข้อสังเกต

- 10 และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ผมอยากสรุปตอนท้ายว่า เดินมาถูกทางและประสบความสำเร็จตามสมควร

ไม่ใช่เพราะว่าเรียนรู้จากที่อื่น แต่เรียนรู้จากความผิดพลาดของเราเองและทำให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

แต่เรื่องใดก็ตามที่ยังต้องทำต่อจะต้องทำให้ดียิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

พี่น้องประชาชนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

- 15 คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านถวิล เปลี่ยนศรี ต่อไปขอเชิญท่านภาณุ อุทัยรัตน์ อภิปราย

นายภาณุ อุทัยรัตน์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม

นายภาณุ อุทัยรัตน์ สมาชิกวุฒิสภา ผมต้องขอบคุณที่ท่านประธานวุฒิสภาให้โอกาสอภิปราย

เป็นคนสุดท้ายตามที่ผมร้องขอไว้ มีความจำเป็นที่ผมอยากจะใช้เวลาตรงนี้เพื่อนำเสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อเสนอของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนไม่มีอะไรผิดถูกทั้งหมด แต่ผมคิดว่าอยากจะให้โอกาสที่จะ

- 20 รับความเห็นไปสู่การพิจารณา ผมคิดว่าตรงนี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

อาจจะดีขึ้นและผมหวังไปจนถึงความสำเร็จที่ทำให้เกิดความสันติสุขได้ ผมอยากเรียนอย่างนี้

ว่าที่ผ่านมาทั้งหมดที่ฟังจากท่านอนุกรรมการ ท่านสมาชิก สรุปได้ว่า แก่โรคตามอาการ

รักษาโรคตามอาการแต่ไม่รู้ว่าเชื้อโรคคืออะไร เพราะฉะนั้น ตลอดระยะเวลา ๒๐ ปี

ผมเปรียบเสมือนว่าวันนี้ถ้าเป็นมวย ๕ ยก ยกละ ๓ นาที คือ ๓ ปี พัก ๑ ปี คือ พักระหว่างยก

- 25 วันนี้เป็นมวยยกที่ ๕ แล้วเป็น ๑ นาทีสุดท้าย ผมถึงบอกว่า ตรงนี้คือสิ่งที่สำคัญที่สุดในระหว่างยก

แต่ละยกฝ่ายเราต้องให้พีเลียง

- ประคบประหงมกันให้เต็มที่ แล้วพี่เลี้ยงบอก ต้องยืน ต้องสู้ แต่อีกฝ่ายหนึ่งไม่ต้องให้มีพี่เลี้ยงมาก ยืนบนเชือก แล้วบอกกับพี่น้อง ขอเสียงปรบมือจากพี่น้องประชาชน ผมคิดว่า ๑ นาที ในยกที่ ๕
- 5 ถ้าจบยกที่ ๕ กรรมการต้องตัดสิน ยกมือให้ฝ่ายเขาแน่นอน เพราะสิ่งที่ทำมาทั้งหมดเป็นการรักษา ตามอาการ ดีขึ้นแน่นอน เพราะยังอยู่บนเวที ยังชกกันอยู่ สมมุติถ้ายกมือเมื่อไร พี่น้องประชาชน ๙๕ เปอร์เซ็นต์ ๑,๗๐๐,๐๐๐ คน หรือรวมทั้งหมด ๒ ล้านคนเศษ ที่เป็นคนดู ต้องรับผลการตัดสินนั้น นี่คือนี่สิ่งหนึ่งที่ผมคิดว่าปัญหา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้วันนี้ คือ ยกสุดท้ายของปัญหา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ คงต้องคุยกันต่อว่า วันนี้ทุกอย่างมีความชัดเจน
- 10 แนวทางการแก้ไขปัญหาลดลงระยะเวลา ๒๐ ปี ดีขึ้น ผมเป็นข้าราชการในพื้นที่ ทำงานในพื้นที่เป็นคนจังหวัดปัตตานี ผมทำหน้าที่ในบทบาทของข้าราชการดีที่สุด คือ ทำงานตามนโยบาย และผ่านพ้นมาจนเกษียณอายุ ผมยังอยู่ในพื้นที่ รับร้อนรับหนาวอยู่ในพื้นที่ แต่คนที่เคยทำงาน ร่วมกันในลำดับผู้บริหารสำคัญเขาไปแล้ว แต่ตลอดระยะเวลาที่ทำงานเขาทำงานตามหน้าที่ด้วยดี แต่ผมคนในพื้นที่กำลังพยายามปลุกคนในพื้นที่ว่า ต้องทำงานด้วยจิตวิญญาณ เพราะเราไม่ไปไหน
- 15 ปลดเกษียณนั่งร้อนหนาวอยู่อย่างนั้น นี่คือนี่สิ่งหนึ่งที่ผมคิดว่าเป็นการทำงานที่ต่างกัน ที่ผมใช้คำว่า “ยกสุดท้าย” ผมมีสิ่งที่น่าคิดอย่างนี้

๑. ถ้าเรามองปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเหมือนตะกั่ว ๑ ชิ้น คนที่สร้าง

- ปัญหานี้วันนี้ คือ กะทิ กะทินิดเดียวประมาณ ๕ เปอร์เซ็นต์ หรือน้อยกว่า ๕ เปอร์เซ็นต์ แต่เนื้อกะทิ ที่หวานหอม ๙๕ เปอร์เซ็นต์ คือ ชาวบ้าน ชาวบ้านที่ผมคิดลึก ๆ ว่ายังอยู่กับเรา แต่ที่ผ่านมา
- 20 กะทิเหล่านี้ตักลงเคาะจังหวะให้พวกเราทั้งหลายเดินตามจังหวะที่เขาตี ชัดเจนมาก ทุกอย่างที่เรา มียุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ฝ่ายกะทิเขาวางแผนเหมือนกับเรา เปลี่ยนจากเข้าใจ เป็นเอาใจ

ทำอะไรคนที่เป็นข้าราชการ เป็นผู้กำหนดนโยบายต้องออกนโยบายที่เอาใจ เข้าถึงฝ่ายกะทิ คิดต่อว่าทำอะไร เขาคิดนโยบายมาและเข้าทางเรา เข้าใจมาเป็นเอาใจ เข้าถึงมาเป็นเข้าทาง

5 สุดท้ายคำตอบของยุทธศาสตร์พัฒนา คือ ถ้าทำเข้าใจ เข้าถึง มาเป็นการพัฒนา แต่ฝ่ายโน้นกำลัง

คิดว่า ทำอย่างไรได้ เอาใจ เข้าทาง สร้างปัญหา วันนีมีการเปิดเผย ๕ ขั้นตอน ของฝ่ายกะทิ

คิดอย่างไร เริ่มตั้งแต่การก่อเหตุร้ายวัน ทำให้เป็นดินแดนมึคสัญญูที่เกิดความวุ่นวาย คนหวาดกลัว

จนกระทั่งเป็นปัญหาที่ควบคุมไม่ได้ ต่างชาติเข้ามาตั้งไปถึงยูเอ็น (United Nations : UN)

แต่เดชะบุญ เราพยายามที่จะอธิบายว่า ปัญหาตรงนี้เป็นปัญหาที่ควบคุมได้เป็นปัญหภายใน

10 ประเทศ ไม่มีใครกล้าเข้ามาแล้ว เราปิดประตูไว้

๒. ใช้คำว่า “สร้างประวัติศาสตร์รัฐไทย” ต้องขอบคุณท่านกิตติ วะสีนนท์

ขออนุญาตที่เอ่ยนาม ท่านบอกว่า ที่ใช้คำว่า “รัฐไทย” เป็นคำที่ฟังแล้วไม่ใช่ประเทศ เป็นอะไร

ไม่ทราบ ผมไม่แน่ใจว่าผมจะใช้คำว่าอะไร รัฐไทยเป็นนักล่าอาณานิคม นี่คือโทที่เขาเสนอไว้

อย่างนั้น คือจุดโฆษณาเพื่อปลุกกระตมกัน ปลุกทั้งเรื่องประวัติศาสตร์ เรื่องความเชื่อทางศาสนา

15 เรื่องเชื้อชาติ ตรงนี้คือการสร้างพวก เมื่อตอบเรื่องการล่าอาณานิคมแล้ว

๓. ตั้งกองกำลังขึ้นมา เขามีขั้นตอนของเขาเฉพาะกองกำลังไปจนถึงเสียงปืนแตก

เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๗ ก่อนหน้านั้นมีมาโดยตลอด เราบอกว่า ปล้นปืนที่ค่ายกรมหลวง

นราธิวาสราชนครินทร์ ตำบลปิเหล้ง หรือค่ายปิเหล้ง รู้ว่าปืนหายไป ๔๑๓ กระบอก เราไม่เคยคิด

จะไปดูว่าใครที่มาปล้น คนปล้นทั้งหมดคือทหารเกณฑ์ที่มาจากกรมตำรวจเข้ามาตั้งแต่

20 พ.ศ. ๒๕๓๗ – ๒๕๔๕ ทั้งหมด ๑๐๐ กว่าคน ที่มาปล้นปืนคือทหารเกณฑ์ที่มาจากกรมตำรวจ

ผมเป็นนายอำเภอเกาะไอร่อง เป็นนายอำเภอศรีสาคร ผมได้รับรางวัลจากกองทัพที่มีคนมาสมัคร

เป็นทหารเสียสละเพื่อชาติ คนที่วิ่งเต้นต้องเสียเงินเสียทองดีใจ เพราะเกณฑ์ทหารทุกครั้งคนสมัคร

เข้าเป็นทหารเกณฑ์ทั้งหมด เราไม่เคยไปดูว่าลึก ๆ มาอย่างไร และทำไมวันนั้นครูฝึกทหาร ๔ คน

ถึงถูกฆ่าตาย เพราะรู้จักกับคนที่มาทั้งหมด คือคนที่ถูกฝึกตอนเป็นทหารเกณฑ์อยู่ที่ค่ายปิเหล้ง

25 มีที่มาทั้งนั้น นี่คือแผนของพวกกะทิที่วางแผนเอาไว้ ทำไมต้องลือกันเรื่องนินจา และนำไปสู่

การประชาสัมพันธ์ตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) ๒ นาย เมื่อปี ๒๕๔๖ เราไม่ได้โง่ แต่เราตามเขาไม่ทัน เราคาดไม่ถึง อันนี้คือสิ่งหนึ่งที่ผมคิดว่าเรามาทบทวนดู ผมคิดว่าถึงเวลาแล้ว ประการแรก

- 5 คือ เราว่าเขาเป็นใคร เขาเปิดเผยตัวเองแล้ว ประการที่ ๒ เรามีวิธีการในการที่จะดำเนินงาน ถ้าเป็นต้นไม้รากยังอยู่ เราตัดกิ่ง ตัดก้านไปเรื่อย ๆ ผมว่าอย่างไรก็ตาย วันนี้นอกจากเราว่าเขาแล้ว เขาเปิดเผยตัวเองแล้ว อีกประการหนึ่งที่สำคัญ คือ ที่มา ๒๐ ปี นานมาก เราเสียหายเรื่องชีวิต

ทรัพย์สิน คนตาย ๖,๐๐๐ คน คนเจ็บ ๑๒,๐๐๐ คน งบประมาณที่เสียไปประมาณ ๕ แสนล้านบาท และที่สำคัญคือการเสียโอกาส นับไม่ได้เลย ผมคิดว่าวันนี้ถึงเวลาที่เราจะต้องกำหนดว่า

- 10 เป็นยกสุดท้าย เป็นนาที่สุดท้ายของยกที่ ๕

สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ผมจะต้องขอเวลาและขอโอกาสนำเสนอเป็นข้อพิจารณา

สำหรับคณะอนุกรรมการและคณะกรรมการคณะนี้ คือ แก้ปัญหาด้วยคนของวุฒิสภา

กระทรวงมหาดไทย ปัญหาเกิดที่ไหน เกิดที่ตำบล หมู่บ้าน คนที่ดูแลตำบล หมู่บ้าน คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คนที่ดูแลข้าราชการวันนี้ที่ทำงานอยู่ในอำเภอ คือ นายอำเภอ ถ้าเราคิดพื้นที่เกิดเหตุ

- 15 ๓๓ อำเภอ วันนี้เป็นนายอำเภอที่เป็นคนพื้นที่ทั้งหมด ๓๓ อำเภอ เป็นพี่น้องที่เป็นคนไทยมุสลิม นายอำเภอที่เป็นคนไทยมุสลิม ๒๒ อำเภอ ให้เขาไปทำอะไร ผมบอกว่า ที่ผ่านมาเข้าทาง แม้กระทั่ง เรื่องเมื่อสักครู่นี้ท่านสมาชิกพูดว่า ทำไมต้องใช้คำว่า “เจรจาสันติภาพ” คือการยกระดับ

ทั้ง ๆ ที่เราบอกว่า คือ การพูดคุยสันติสุข จนวันนี้คณะพูดคุยยังยอมรับในคำว่า “เจรจาสันติภาพ”

ทั้งหมดเข้าทางหมดแล้ว เพราะฉะนั้น ผมคิดว่า วันนี้ นายอำเภอคือคนสำคัญ เมื่อคืนผมคุย

- 20 วันนักข่าว ผมระดมกลุ่มสื่อสารมวลชนคนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มาพูดคุยกัน ออกเป็น

ข้อเสนอในการนำเสนอต่อไปของสื่อมวลชน ผมหวังว่าคณะกรรมการคณะนี้นำเสนอไป

กระทรวงมหาดไทย ถ้าคิดในทางการเมืองบอกว่า ไม่อยากจะทำเรื่องนี้ ไม่อยากจะทำให้นายอำเภอ

เข้ามามีบทบาทตรงนี้ ถ้าปราบโจรเมื่อไรเสียคะแนนเสียง คิดได้ แต่ผมคิดว่าวันนี้รัฐบาล

คงจะต้องเอาบ้านเมืองไว้ก่อน ผมมั่นใจอย่างนั้น ดูจากการที่นายกรัฐมนตรีลงพื้นที่

เมื่อวันที่ ๒๗ - ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ที่ผ่านมา มีเสียงนินทามีเสียงสื่อบอกไปบอกว่า

ไม่ได้ลงมาเพื่อแก้ปัญหา เพราะนายกรัฐมนตรีไม่ได้ตกลง ไม่ได้ติดกับดักความรุนแรง

5 เลยวิพากษ์วิจารณ์ แต่จริง ๆ แล้วถ้ามาย้อนดูว่าไปเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ เน้นการส่งเสริม

การท่องเที่ยว รัฐบาลที่ผ่านมาเห็นว่า ทำอย่างไรที่จะดึงให้ผู้มาลงทุนในพื้นที่ พยายามลดภาษี

ลดค่าธรรมเนียม ยกเว้นโน่นนี่ให้มากมาย แต่สุดท้าย การตัดสินใจของนักลงทุนเขาปฏิเสธไม่ทำ

แต่วันนี้รัฐบาลใช้การพัฒนาเศรษฐกิจโดยการท่องเที่ยว คนที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการท่องเที่ยว

คือ ชาวบ้าน เพราะขายวัฒนธรรม โอกาสที่จะดูแลพื้นที่ให้ปลอดภัยเพื่อดึงนักท่องเที่ยวเข้ามา

10 เป็นคำตอบอีกเหมือนกัน ผมย้อนไปที่กระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทยทำงานเรื่องนี้

มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๖ ตั้งแต่นโยบายที่ออกมาโดยรัชกาลที่ ๖ เราเห็นว่าปัญหาอยู่ตรงไหน

กลุ่มที่สร้างปัญหาคือกลุ่มใด กลุ่มที่สูญเสียอำนาจ และกลุ่มที่แสวงหาอำนาจใหม่ กลุ่มใหม่

ที่ต้องการอำนาจและผลประโยชน์บวกกัน นี่คือรากแก้ว เพราะฉะนั้น ถ้าตัดในเรื่องเหล่านี้

โดยมอบภารกิจนี้ให้ จุดที่ง่ายที่สุด คือ นายอำเภอ ถามว่า ให้นายอำเภอทำอะไร นายอำเภอ

15 ทำอยู่ ผมเรียกว่า ๔ ย ดังนี้

ย ที่ ๑ คือ ย หยุด การหยุดเหตุ หยุดเหตุร้ายให้ได้ ถามว่า นายอำเภอทำได้หรือไม่

นายอำเภอทำได้

ย ที่ ๒ คือ ย ยก ยกคุณภาพชีวิต คนที่นั่นจน วันนี้กระทรวงมหาดไทยรู้แล้วว่า

ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีคนจนอยู่ ๑๐๗,๕๓๖ คน อยู่ตรงไหน จนเพราะอะไร ทำอย่างไร

20 ให้หายจน เพราะฉะนั้น ยกเรื่องคุณภาพชีวิต

- ย ที่ ๓ คือ ย แย่ง การแย่งมวลงน วันนีกะทิเขาคุมคน ๙๕ เปอร์เซนต์ เขาบอกว่า
เขาคือคนที่พูดแทนคน ๙๕ เปอร์เซนต์ คน ๙๕ เปอร์เซนต์ คิดเหมือนเขา นั่นคือชาวบ้าน
- 5 แต่ถ้าเราเจาะที่นายอำเภอ เจาะที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นการเจาะที่เนื้อตะกั่ว แย่งมวลงน
เอาหัวข้อที่เขาปลุกระดม ประวัติศาสตร์ที่แท้จริงเป็นอย่างไร เชื่อชาติเป็นอย่างไร คนในพื้นที่
ในวันนี้ข้าราชการ ๙๐,๐๐๐ คน เป็นพี่น้องคนในพื้นที่ ๙๐ เปอร์เซนต์ เป็นพี่น้องมลายู
มุสลิม ๗๕ เปอร์เซนต์ มากกว่าสมัยหะยีสุหลงที่เรียกร้อง ๖๐ เปอร์เซนต์ ศาสนาเราสามารถพูดได้
จุฬาราชมนตรีพูดได้และพูดมาแล้วฟัตวามาแล้วว่า ดินแดน ๓ จังหวัดไม่ใช่ดินแดนดารุลฮัรบี
- 10 ไม่ใช่เป็นดินแดนสู้รบเพื่อศาสนา แต่เป็นดินแดนที่เป็นดารุสสลาม เราไม่ได้มีการกีดกัน
ในเรื่องศาสนา หมดแล้วประวัติศาสตร์ เชื่อชาติ ศาสนา หมดเงื่อนไขทั้งหลาย
- ย ที่ ๔ คือ ย แยก แยกอะไร ต้องให้ชาวบ้านรู้ว่า การเมืองกับบ้านเมืองต่างกัน
วันนี้ชาวบ้านสุขใจเรื่องที่มีการเมืองเข้ามาดูแล เขาเอาคะแนนเสียง เหมือนกับที่วันหนึ่ง
ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ทำงานโดยวิธีการครองใจคน
- 15 แต่ ศอ.บต. ยุคหลังที่ไม่ใช่คนกระทรวงมหาดไทยเป็นการซื้อใจคน ต่างกันครับ เพราะฉะนั้น
เราแยกให้รู้ ถ้ามว่า ชาวบ้านรู้หรือยัง แนวทางการพูดคุยที่ออกมาเจซีพีพี ๔ ไม่ ต่อไปนี้
ไม่จับกุม ไม่ตรวจค้น ไม่ตรวจดีเอ็นเอ (Deoxyribonucleic Acid : DNA) ไม่ติดประกาศหมายจับ
ยอมลดด่านตรวจ ลดพื้นที่พระราชกำหนด ลดลาดตระเวน ลดและยอม ยอมให้เปิดตัวเองได้
ยอมให้เข้าเมืองไทย ยอมให้จัดเวที ยอมการพลิกฟื้นคดี ต่าง ๆ พูดว่าเป็นแนวทางในการพูดคุย
- 20 แต่ผมคิดว่าฝ่ายหนึ่งกำลังปลุกระดมว่า นี่คือการวัลที่จะได้รับไปคนละทางแล้ว ผมคิดว่า ๔
เรื่องที่กระทรวงมหาดไทยเป็นแม่งานสำคัญ คนทำงาน คือ นายอำเภอ ผมเชื่อว่าถ้าได้แนวทางนี้ไป
ให้ คือ ยกสุดท้ายและที่สำคัญ คือ มีโอกาส เขาเก็บคะแนนมาตั้งแต่ยกที่ ๑ ยกที่ ๒ ยกที่ ๓ ยกที่ ๔
พอมายกที่ ๕ ทำท่าจะชนะ แต่ดีตรงที่ว่าเราเริ่มเห็นแนวทาง เริ่มเห็นตัวตนเริ่มเห็นเป้าหมายของคน
เหล่านีว่าเขาคิดอะไรอยู่ เขาอยากจะทำอะไร และเราเอาแค่แนวทางของเขาไปบอกให้กับพี่น้อง
- 25 ประชาชนในพื้นที่ได้รับรู้ ผมคิดว่าไม่มีใครเอาด้วย เพราะฉะนั้น

คนที่ทำหน้าที่นี้ได้ดีที่สุด คือ นายอำเภอ ผมคิดว่าผมใช้โอกาสนี้ฝากข้อพิจารณาไปยัง คณะกรรมการและพิจารณา ดู ถ้าท่านได้เห็นถึงความสำคัญนี้ ผมคิดว่ามันคือสิ่งสำคัญ

- 5 ที่จะกระตุ้นทำให้แนวทางดังกล่าวนี้ได้รับการปฏิบัติ และสุดท้ายคำตอบ คือ สันติสุขกลับมา ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ขอบคุณท่านภาณุ อุทัยรัตน์ ต่อไปขอเชิญคณะกรรมการตอบชี้แจงครับ

พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ (รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง) :

- 10 กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและผู้เข้าร่วมประชุมที่เคารพ กราบขอบพระคุณเพื่อนสมาชิก วุฒิสภาที่ได้ให้เกียรติและให้ข้อเสนอแนะ ท่านประธานคณะกรรมการได้บอกกับผมแล้วว่า

ข้อเสนอแนะต่าง ๆ มีประโยชน์มาก และสิ่งที่ผมได้รับฟัง ผมยืนยันว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์

จะนำมาปรับปรุงในข้อเสนอแนะหรือข้อพิจารณาที่ทำรายงาน อันนี้เป็นภาพรวม ผมจะใช้เวลาน้อยที่สุด สั้นที่สุด เพื่อให้ท่านกรรมการและท่านสมาชิกที่ได้สอบถามรวมทั้งหมด ๑๒ ท่าน

- 15 ผมจะพูดเฉพาะประเด็นสำคัญ เป็นภาพรวมไม่ได้ตอบเป็นรายบุคคล

เรื่องที่ ๑ เรื่องภาพลักษณ์ของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ พูดง่าย ๆ ว่า

ปัจจุบันที่จังหวัดปัตตานี โรงแรมของท่าน สว. วันเสาร์ วันอาทิตย์ มีนักท่องเที่ยวเต็มไปหมด

ไม่ว่าชาวไทยและชาวมลายูเซีย ผมไปกับท่านนายแพทย์เจตน์ ศิริธรรานนท์ ที่จังหวัดนราธิวาส

เมื่อสัปดาห์ที่แล้วนักท่องเที่ยวเต็มไปหมด อาจจะเป็นชาวมลายูเซียส่วนใหญ่ เพราะจังหวัดนราธิวาส

- 20 ดิดายแดน อันนี้คือภาพจริง แต่สิ่งที่คณะกรรมการศึกษา ผมอยากจะเรียนว่า ฉบับแรก

ที่คณะกรรมการทำ ที่ผมได้กราบเรียนไปตอนต้นแล้วว่าทำไป ๔ ฉบับ ฉบับแรก ต้องการ

สร้างการรับรู้ให้กับผู้รับผิดชอบเข้าใจถึงสถานการณ์แท้จริงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันว่าคืออะไร ทั้งนี้เพื่อให้เอาภาพไปเข้าใจตรงกันและไปวางแผน ขออนุญาต

เอ่ยนาม เหมือนที่ท่านจรินทร์ จักกะพาก เสนอแนะ อันนั้นคือฉบับแรกที่คณะกรรมการทำ

ฉบับแรกเป็นเอกสารลับ คณะกรรมการไม่ได้มารายงานที่วุฒิสภา แต่รายงานผ่านวุฒิสภา และไปถึงคณะรัฐมนตรี ซึ่งรัฐบาลชุดนั้นได้ขอสำเนาเพิ่มเติมอีกประมาณ ๕๐ ชุด เพื่อไปแจกให้กับ

- 5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปศึกษา ที่ผมตอบคำถามนี้เพื่อให้เข้าใจว่า สิ่งที่ท่านพูดคณะกรรมการ ได้ทำการศึกษาไว้หมดแล้วตามบทบาทหน้าที่

เรื่องที่ ๒ ที่ผมอยากจะพูด เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด ขออนุญาตเอ่ยนาม

อย่างที่ท่านกิตติ วัชรินทร์ หรือหลายท่านพูด นี่เป็นเรื่องใหญ่ การที่จะต้องทำให้ปัญหานี้

เป็นปัญหภายในประเทศ ใน ๒๐ ปี การแก้ไขปัญหา เรารักษาสภาพแวดล้อมว่าเป็นเรื่องภายใน

- 10 ประเทศและเป็นเรื่องภายในประเทศจริง ๆ แต่กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงพยายามที่จะยกระดับ

ช่วงสถานการณ์ เมื่อก่อนมีการฆ่าครู ฆ่าเด็ก ฆ่าผู้หญิง ฆ่าพระภิกษุสงฆ์ เพราะอะไร

เพราะเพื่อหวังผลในการที่จะขับไล่ไทยพุทธ สร้างความหวาดกลัวให้เกิดความแตกแยกระหว่าง

ศาสนาตามที่เขาบ่มเพาะ มีเป้าหมายทั้งนั้นอย่างที่ท่านภาณุ อุทัยรัตน์ กล่าว ทุกวันนี้ทำไม

เขายังทำแต่เจ้าหน้าที่ เพราะเขาต้องการให้เห็นถึงความขัดแย้งระหว่างเขากับรัฐ ซึ่งที่จริงไม่ใช่

- 15 และที่พูดกันว่า มีการปฏิบัติไม่เป็นธรรม ได้มีการตรวจสอบ พูดคุยและถามทุกหน่วยแล้ว

มีบ้างแต่น้อยมาก เขาพยายามที่จะทำให้สิ่งที่ปฏิบัติได้ถูกต้องตามกฎหมายให้เป็น

เรื่องความไม่ชอบธรรม ให้เป็นเรื่องการขัดหลักสิทธิมนุษยชน โดยใช้ระบบการปฏิบัติการข่าวสาร

ใช้เครื่องมือสื่อสาร และใช้คนในพื้นที่ ที่ผมพูดมาทั้งหมดอยากจะเรียนให้ทราบว่า นโยบาย

ด้านความมั่นคงหรือแผนพัฒนาและบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งออกโดยสภาความมั่นคง

- 20 แห่งชาติ ได้เขียนครอบคลุมไว้หมด ที่พูดว่า แผนระดับ ๑ ระดับ ๒ และทุกวันนี้สภาความมั่นคง

แห่งชาติ ทำแผนระดับ ๓ แต่ประเด็นอยู่ที่การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้หรือไม่

หรือตรงเป้ากับกะทิที่ท่านภาณุ อุทัยรัตน์ กล่าว ผมเห็นด้วย คนส่วนน้อย ผมเป็นคนใต้

ในอดีตเราขึ้นหน้าบ้าน หลังบ้านด้วยกัน คนไทยพุทธไปงานไทยมุสลิม คนไทยมุสลิมไปงานไทยพุทธ

ทุกวันนี้หมู่บ้านต่าง ๆ ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้หรือ ๕ อำเภอ ยังมีหลายหมู่บ้าน

- 25 ที่ยังเป็นวัฒนธรรมนั้นอยู่ คนไทยพุทธยังพูดภาษาวิได้ คนไทยมุสลิมพูดภาษาใต้ได้-----

แต่ไม่ได้ฟื้นฟูขึ้นมา ไม่ได้สร้างให้เกิดเครือข่ายหรือให้เกิดการยอมรับ เพราะไปติดกับดักที่เขาวางไว้ คือ แยกให้เกิดสังคมเชิงเดี่ยว ให้เกิดความแตกแยกระหว่างไทยพุทธและไทยมุสลิม เพราะฉะนั้น

- 5 ทุกสิ่งทุกอย่างผมยืนยันว่า หน่วยงานของรัฐที่ผ่านมาตั้งแต่หน่วยนโยบายไปจนถึงหน่วยปฏิบัติ ได้วางนโยบายไว้ถูกต้อง ผมเห็นด้วยกับท่านภาณุ อุทัยรัตน์ ที่บอกว่าเป็นยกที่ ๕ ในรายงานฉบับนี้ ใช้คำว่า “ทำทลาย” เพราะกำลังบอกว่า เหตุการณ์ความรุนแรงแม้จะลดลง สูงสุดจากปี ๒๕๕๐

จนถึงปัจจุบัน ลดลงมาเป็นกราฟทางดิ่ง ๘๐ องศา แต่ผลของเหตุการณ์ความรุนแรงที่น้อยลง ยังส่งผลต่อสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้เหมือนกัน คือ ยกที่ ๕ ที่ท่านภาณุ อุทัยรัตน์

- 10 กล่าว ในขณะที่เหตุการณ์ความรุนแรงลดลงแต่ผลเหมือนเดิม ผลที่สร้างความน่ากลัวที่ผม ได้รายงานแล้ว ผลของความเชื่อถือ ผลของการให้คนไทยมุสลิม โดยเฉพาะเยาวชนที่ถูกปลุกฝัง ให้เห็นความชอบธรรมในการใช้ความรุนแรง อย่างเช่น เราปฏิบัติตามกฎหมายที่ถูกต้องตามข้อมูล ที่ถูกก็เบี่ยงเบนเป็นว่าปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ไม่ชอบธรรม คือ กับดัก แต่ขีดจำกัดหลักใหญ่ ของฝ่ายรัฐ สิ่งที่จะต้องรักษาความขัดแย้งนี้ให้อยู่ในระดับของปัญหาภายในประเทศ จะส่งถึง

- 15 ขีดจำกัดในหลายอย่างที่ทำให้คุยกันไม่รู้เรื่องมา ๒๐ กว่าปีแล้ว ถ้าพูดว่ากระจุกหกด้านทุกคน มองถูกทุกด้าน แต่เมื่อรวมหกด้านแล้วมาเป็นหนึ่งยังไม่เจอตวนั้น หน้าที่ของคณะกรรมการ คือ ศึกษา พยายามเป็นตัวเชื่อมให้เห็นว่า นโยบายที่ถูกต้องแล้วปัจจุบันอะไรที่เป็นจุดเน้นมากกว่า ถ้าพูดเรื่องงบประมาณ ทราบดีว่างบประมาณมีอยู่ก่อนนี้ หรืออาจลดลงหรือเพิ่มเล็กน้อย แต่กำลัง บอกว่างบประมาณที่มีควรทำให้ตรงกับกะทิที่ท่านภาณุ อุทัยรัตน์ กล่าว ในรายงานฉบับนี้บอกไว้

- 20 แล้วว่าลดเหตุการณ์ความรุนแรงที่ครบระบบหรือครบวงจรคืออะไร ถ้าหยุดยั้งการขยายมวลชน ขยายการจัดตั้งไม่ได้ คือ ยกที่ ๕ ที่ท่านภาณุ อุทัยรัตน์ กล่าวเมื่อฐานมวลชนเขาพร้อมจะทำ อาร์เอสดี (Right to Self-determination : RSD) ทำอะไรได้หมดเพราะประชาชนเป็นฝ่ายเขา ที่เสนอแนะในรายงานเรื่องภาคใต้ครั้งสุดท้ายในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ คือ ๒ ประเด็น นี้ ที่ใช้คำว่า “ความทำทลาย” เพราะฉะนั้น ปัญหาการยกระดับรายงานฉบับแรกพูดแบบไม่ได้

- 25 รายงานฉบับสุดท้ายพยายามใช้คำพูดที่ดีที่สุด ที่ไม่ทำให้เสียรัฐ

ไม่ทำให้เสียผลตอบแทนนโยบายในการดำเนินงานแก้ไขปัญห ไม่ทำให้เสียกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน
ผมจึงอธิบายภาพรวม เรื่องที่หลายท่านเสนอที่เป็นประเด็นสำคัญ ดึงกระทรวงมหาดไทยมาช่วย

- 5 คณะกรรมการเชิงยุทธศาสตร์มหาดไทยมา ๒ ครั้ง เชิญท่านผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทนมาคุย เพราะต้องการให้ใช้โครงสร้างที่มีอยู่ทั้งปกติและ กอ.รมน. จังหวัดหรือศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร (สอพท.) อำเภอกับโครงสร้างนายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด

ซึ่งมีแผนงบประมาณแยกกันระหว่างบฟังกั้นกับงบบูรณาการ พยายามให้มาสู่เป้าหมายเดียวกัน พยายามคู่ขนาน และ สมช. กำหนดนโยบายนี้มานานตั้งแต่แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริม

- 10 ความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ผ่านมา ๓ ปีที่แล้ว ทำไม่สำเร็จ ไม่สามารถ
ให้บฟังกั้นหรืองบบูรณาการของทุกภาคส่วนเข้ามาสู่เป้าหมายหรือหัวกะทิต่างที่ท่านภาณ
อุทัยรัตน์ กล่าวได้ ผมขออนุญาตตอบภาพรวมอย่างนี้

เรื่องที่มีการตัดสินใจผิดตามที่ท่านหม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล กล่าว

คณะกรรมการเห็นด้วยอย่างยิ่ง ตั้งแต่ยุค ศอ.บต. ยุค พตท. ตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ แล้วฟื้นขึ้นใหม่

- 15 ใน ๔ ปีหลัง ในช่วงนั้นทราบข่าวเรื่องนักกรบินจา โจรกระจอก คณะกรรมการไม่ได้สนใจ
เรื่องนี้ แต่สนใจว่า ๔ ปีนั้นเขาสามารถพุ่มพุก สร้างความเข้มแข็งอะไรได้บ้าง คือ การบ่มเพาะ

เยาวชน การสร้างฐานอำนาจ ฐานมวลชน การสร้างความชอบธรรมกับต่างประเทศ คือ

บทเรียนมวยยกที่ ๕ ที่ท่านภาณ อุทัยรัตน์ กล่าว คณะกรรมการเห็นด้วยว่า ต้องให้ความสำคัญ
กับ ๒ เรื่องนี้ ถ้าไม่สามารถหยุดเหตุการณ์ความรุนแรงได้ ไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่อย่าทำให้เขามีเสรี

- 20 แล้วสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมงานการเมืองของเขาได้ ถ้าไม่สามารถหยุดยั้ง

การบ่มเพาะ ขยายมวลชนโดยใช้ ๓ เงื่อนไข ได้แก่ เชื้อชาติ ศาสนา ประวัติศาสตร์ อัตลักษณ์

ซึ่งอัตลักษณ์เป็นเรื่องที่ดี จะเป็นยกที่ ๕ คือ อาจไม่ต้องใช้ความรุนแรง เมื่อมวลชนเป็นของเขา
อะไรจะเกิดขึ้นก็ได้ พยายามบอกตัวนี้ ผมขออนุญาตไม่ได้ตอบตรง ๆ

๑๑๓

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรรวรณ ๒๙/๓

ท่านนายแพทย์เจตน ศิริธรรณท์ ได้ถาม คือ แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ระบุไว้ ๕ จังหวัด รวมจังหวัดสงขลาและจังหวัดสตูล

- 5 แต่เมื่อพูดถึงปัญหาการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แผนปฏิบัติการการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งออกทุก ๓ ปี จะพูดเฉพาะ ๓ จังหวัดและ ๕ อำเภอ ตรงนี้แยกระหว่างแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติกับแผนปฏิบัติการการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

- คำถามของท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต ผมเข้าใจดี แต่อยากชี้ให้เห็นว่า
- 10 เลิกเอาเรื่องปัญหาเหตุการณ์ความรุนแรงในภาคใต้จากภัยแทรกซ้อน โดยเฉพาะเรื่องสิ่งของผิดกฎหมายยาเสพติดจากเหตุการณ์ความรุนแรงให้ชัดให้ได้ ระดับล่างบอกว่าไม่ได้ยุ่งกันแต่ระดับบนรับรองว่าเงินสนับสนุนกัน ถ้าแยกเป้าหมายอันนี้ให้ชัดจะได้เลิกสับสน
- ส่วนเรื่องงบประมาณที่ลงไปภาคใต้ ผมมีโอกาสไปทำงานเพียงปีเดียว แต่เท่าที่ตรวจสอบแล้วมองในลักษณะนี้มากกว่าว่าเงินที่ใช้ไม่ตรงเป้า คือ โครงการมีจำนวนมากเกินไป ที่มีจำนวนมาก
- 15 เพราะบทบาทและหน้าที่ไม่เหมือนกัน แต่มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกันไม่ใช่ เพราะฉะนั้น เงินที่มีกระจายมากเกินไป ที่สำคัญคือ ใช้งบประมาณไปในเรื่องที่ไม่ควรจะทำมากกว่า ยกตัวอย่างเช่นการแก้ปัญหาบ่มเพาะ

- ท่านชาญวิทย์ ผลชีวิน พูดเรื่องกีฬา เรื่องดนตรี เรื่องการศึกษา คณะกรรมการเสนอผ่านคณะรัฐมนตรีไปแล้วในรายงานฉบับที่แล้ว หน่วยงานรับผิดชอบตอบมาแล้วว่าได้ทำ
- 20 แต่ไม่อยากบอกว่าที่ทำได้ทำในงบประมาณที่ให้มาแต่ละส่วน ถ้าเทียบกับงบประมาณทั้งหมดของหน่วยงาน คือ ศอ.บต. เล็กน้อยมาก มองปัญหานั้นมากกว่า ๑. บทบาทหน้าที่ คือ ให้บทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานไม่ถูกต้อง ใช้เม็ดเงินกับโครงการที่ยังคิดว่าสำคัญแต่ไม่ตรงเป้า
- ที่จะแก้ปัญหาในระยะปัจจุบัน แต่ไปแก้ปัญหาระยะยาว เพราะฉะนั้น หลายอย่างไม่ได้เขียนในรายงาน ผมขอยืนยัน เพราะรายงานฉบับนี้เป็นเอกสารเปิด เขียนหมดไม่ได้ ถ้าเขียนหมด
- 25 จะมีผลกระทบทันที สิ่งที่ต้องรักษาไว้ให้ได้ คือ เป็นปัญหภายใน ไม่ใช่เป็นปัญหาระหว่างประเทศ

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรรวรณ ๒๙/๕

ไม่ได้สู้กับใคร ไม่มีสงคราม ภัยพิบัติเราทุกคนผ่านเหตุการณ์กันมาตลอดตั้งแต่ผู้ก่อการร้าย คอมมิวนิสต์ โจรจีนคอมมิวนิสต์ และขบวนการในช่วงก่อนปี ๒๕๒๘ ขออนุญาตตอบภาพรวม

5 เพราะเรื่องมีจำนวนมาก ท่านประธานคณะกรรมการธิการได้สั่งการแล้วว่า ให้นำข้อเสนอ

ที่เป็นประโยชน์ทั้งหมดไปปรับปรุงในรายงานให้ดีที่สุด เพราะเป็นรายงานฉบับสุดท้าย -----

- ๓๐/๑

แต่ผมขออนุญาตเรียนว่า มีขีดจำกัดสูงมาก แม้แต่จะใช้คำพูดต้องระมัดระวังมากเพื่อไม่ให้ภัยกระดืบไปเป็นแนวร่วมกำกับเอง แล้วไปทำให้หน่วยงานปวดหัว ขอให้เข้าใจประเด็นนี้ด้วย คือ ขีดจำกัด

5 ของกรณีแก้ไขปัญหายาเสพติดภาคใต้ ที่กล่าวกันว่า รู้กันทั้งหมดแต่คนที่บ้านไม่รู้ ขออนุญาตเสริม

ท่านภาณุ อุทัยรัตน์ ว่าเห็นด้วยที่ให้นายอำเภอเป็น เหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นทุกวันนี้

ผมยืนยันว่ากองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค ๔ ส่วนหน้า รู้หมด แต่ไม่รู้วาทิน

แต่นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ท้องถิ่นรู้หมด เพราะยังขาดงานการเมืองในระดับท้องถิ่น

ถ้าใช้กลไกให้ครบจริงตามบทบาทและหน้าที่ได้ โดยเฉพาะกระทรวงมหาดไทยกับหน่วยทหาร

10 ทั้ง ศอ.พท. กอ.รมน. นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นเรื่องที่เคยทำกันมาแล้ว แล้วจะทำให้เกิด

ความเปลี่ยนแปลงกลับเป็นฝ่ายรุก ไม่ใช่ฝ่ายตาม

เรื่องการเจรจาเพื่อสันติภาพ เป็นหลักสากลที่ต้องดำรง เสนอไปเพียงคำว่า

ขอให้มีความชัดเจนของขั้นตอน มียุทธศาสตร์ จากแผนปฏิบัติการร่วมเพื่อสร้างสันติสุข

แบบองค์รวมหรือเจซีซีพีที่เปิดเผยมาโดยบังเอิญหรือโดยอะไรแล้วแต่ มีข้อห่วงใยมาก

15 คณะกรรมาธิการการทหารและความมั่นคงของรัฐ กำลังเรียนเชิญท่านรองเลขาธิการ สมช.

มาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นถึงข้อห่วงใยของสังคมและของวุฒิสภาว่าจะนำไปสู่จุดนั้นจุดนี้หรือไม่

กราบเรียนสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน ขออนุญาตจบเพียงเท่านี้ ขอบขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ขอบคุณ พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ มีสมาชิกท่านใดยังติดใจในประเด็นที่

20 คณะกรรมาธิการตอบชี้แจงอีกหรือไม่ ท่านถวิล เปลี่ยนศรี ยังติดใจ ขอเชิญครับ

นายถวิล เปลี่ยนศรี (รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายถวิล เปลี่ยนศรี ขอเน้นประเด็นเรื่องสถานการณ์

ความไม่สงบที่ลดลง ไม่อยากให้เข้าใจประเด็นนี้ผิดพลาดไป แล้วทำให้ความภาคภูมิใจ

หรือความพยายามของเจ้าหน้าที่ที่ผ่านมามากหลายปีเสียเปล่า ผมอยากให้แยกว่า จากเหตุการณ์

25 เมื่อปี ๒๕๔๗ ปี ๒๕๔๘ ขึ้นมาพีค (Peak) ที่สุด ในปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๐ จากเหตุการณ์

ความไม่สงบมีทุกวัน วันหนึ่งหลายเหตุการณ์ ผมอยู่ที่นั่นได้รับรายงานตลอด ๑ ปี เป็นพันเหตุการณ์ แล้วสามารถที่ลดระดับลงมาได้ ผ่านมา ๒๐ ปีเหลือหลักร้อย ผมกล่าวมาเมื่อสักครู่นี้แล้ว

- 5 ถ้าไม่บอกว่าสำเร็จ ไม่ทราบว่าจะให้ใช้คำจำกัดความว่าอย่างไร ผมอยากให้คิดว่า ถ้ามาถึง ณ วันนี้ผ่านมา ๒๐ ปี เหตุการณ์ความรุนแรงยังเกิดขึ้นเป็นพันครั้ง ท่านลองจินตนาการดูว่า ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงหรือด้านพัฒนาจะเดินกันถึงขนาดไหน ระบบประมาณจะต้องลงไปเท่าไร ทหารต้องลงไปอีกเท่าไร เพราะฉะนั้น ถ้าไม่ภาคภูมิใจ

- ไม่รับตัวเลขนี้ไว้ว่า คือความสำเร็จในการควบคุมสถานการณ์อย่างหนึ่ง ซึ่งแล้มากับประสบการณ์ 10 ความเจ็บปวดมาก แต่เป็นความสำเร็จ แต่ปัญหาไปพูดที่อื่น เรื่องการบ่มเพาะต้องตามไปแก้ไข แต่ไม่ใช่สละความสำเร็จที่เกิดขึ้นว่าสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ แล้วเสียใจว่าเกิดเหตุการณ์

อย่างอื่นขึ้นมา ผมอยากทำความเข้าใจว่า ขอให้ภาคภูมิใจตรงนี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ขอบคุณ ท่านถวิล เปลี่ยนศรี ไม่ได้เป็นข้อโต้แย้ง แต่เป็นความคิดเห็น

- 15 มีสมาชิกท่านใดยังตั้งใจในประเด็นที่ พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ ตอบชี้แจงอีกหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ไม่มี เชิญท่าน พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ ครับ

พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ (ประธานคณะอนุกรรมการ) :

- 20 กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ อาจตีความผิด ผมอภิปรายว่า เหตุการณ์ความรุนแรงลดลงดีอยู่แล้ว สิ่งที่ผมทำเรื่องนี้แล้วไม่เหนื่อยมีอยู่เรื่องเดียว คือ ผมอยู่ในภาคใต้เพียง ๑ ปี ยืนยันว่ามีเหตุการณ์ทุกวัน ทั้งคืน ตี ๑ ตี ๒ สัปดาห์หนึ่งไม่ต่ำกว่า ๓ วัน ถ้าเทียบกับทุกวันนี้ ฟากกับดิน คนไป ๓ จังหวัดชายแดนใต้ไปสบายถ้ารู้ว่าอะไรคืออะไร คือ สิ่งที่ต้องพยายามสร้างให้สังคมรู้ เพราะฉะนั้น เหตุการณ์ความรุนแรงที่ลดลงอย่างมาก

- 25 ถือว่าเป็นผลสำเร็จของหน่วยงาน ผมเพิ่งไปคุยกับผู้ปฏิบัติเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา ผมเห็นใจ

บางคนอยู่ตั้งแต่ยศพันตรี ปัจจุบันยศพลตรีแล้ว เขาทุ่มเท เสียสละ เป็นผลงาน ผมเพียงแต่ชี้ให้เห็นว่า แม้จำนวนเหตุการณ์ลดลง ผลดี คือ การสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินลดลง

- 5 แต่ส่งผลต่อการดำเนินงานของผู้ก่อความรุนแรง อยากให้รัฐเข้าใจประเด็นว่าเหตุการณ์ความรุนแรงยังเป็นเครื่องมือหลัก แม้มีจำนวนน้อย แต่ผลที่จะส่งต่องานของเขาในอนาคตเหมือนเดิม ขออนุญาตเรียนซ้ำอีกครั้งหนึ่ง กราบขอบพระคุณครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอบคุณ พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ ครับ ท่านถวิล เปลี่ยนศรี ไม่ติดใจแล้ว
- 10 เมื่อไม่มีสมาชิกท่านใดติดใจในประเด็นที่คณะกรรมการการตอบชี้แจง ผมขอปิดการอภิปรายเป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการและได้บันทึกไว้ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ จะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็น
- 15 เป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ
- 20 ขอบคุณคณะกรรมการและผู้ชี้แจงครับ จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๒
- ๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาเขตแดนทางบก ระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านโดยสันติวิธี ซึ่งคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐพิจารณาเสร็จแล้ว

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : คณะกรรมาธิการการทหารและความมั่นคงของรัฐ ได้มีหนังสือขออนุญาตให้ผู้ชี้แจง

- 5 ในรายงานการพิจารณาศึกษาฉบับที่ผ่านมารวมชี้แจงในรายงานการพิจารณาศึกษาฉบับนี้ด้วย
 5 ขออนุญาต ขอเชิญท่านประธานคณะกรรมาธิการหรือผู้แทนแถลงครับ

พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียน
 ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ประธานคณะกรรมาธิการ
 การทหารและความมั่นคงของรัฐ ขออนุญาตชี้แจงเพื่อกรณาทราบ ดังนี้

- 10 คณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดน
 ภาคใต้ รวมทั้งการรักษาความมั่นคงและรักษาผลประโยชน์ของชาติทางบกและทางทะเล
 ในคณะกรรมาธิการการทหารและความมั่นคงของรัฐ มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาศึกษา
 แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีผลกระทบต่ออธิปไตยและความมั่นคงของประเทศ
 ทั้งทางบกและทางทะเล เพื่อให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ขอพิจารณาในการศึกษา
 15 ครั้งนี้ให้ความสำคัญกับเขตแดนทางบกของประเทศที่ใช้เป็นฐานในการกำหนดเขตอำนาจอธิปไตย
 เหนือดินแดน เขตแดนทางบกโดยรอบประเทศไทย มีความยาว ๕,๖๕๖ กิโลเมตร มีสภาพปัญหา
 ที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ทั้งจากการเปลี่ยนแปลงสภาพเส้นเขตแดนทางธรรมชาติ
 และจากการแสวงประโยชน์ในพื้นที่ ส่งผลต่อการบริหารจัดการชายแดนในมิติด้านความมั่นคง
 ภาครัฐมีพัฒนาการในการแก้ไขปัญหาเขตแดนด้วยดีมาโดยลำดับ แต่ยังคงมีบางพื้นที่

- 20 ที่ยังคงสภาพปัญหาเดิมอยู่ -----

ภาครัฐต้องสร้างความสมดุลระหว่างการรักษาความมั่นคงกับการส่งเสริมความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจในพื้นที่ชายแดน รวมทั้งการให้ความสำคัญเชิงพื้นที่และรายประเด็นยังคงเป็นกรอบแนวคิดหลัก

- 5 ที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคงปลอดภัย

คณะกรรมการการจึงขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาเขตแดนทางบกระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านโดยสันติวิธี ต่อที่ประชุมวุฒิสภา

ในลำดับต่อไปขอให้ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการรักษาความมั่นคงและการปกป้อง

- 10 ผลประโยชน์ของชาติทั้งทางบกและทางทะเล เป็นผู้รายงานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอบคุณ พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ประธานคณะกรรมการการ
เชิญ พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ ประธานคณะอนุกรรมการแถลงครับ

พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ (ประธานคณะอนุกรรมการ) :

- 15 กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการรักษาความมั่นคงและการปกป้องผลประโยชน์ของชาติทั้งทางบกและทางทะเล

ในคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ ขอรายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาเขตแดนทางบกระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

- 20 โดยสันติวิธี พอสังเขป ดังนี้

ประเทศไทยมีเขตแดนทางบกร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมระยะทางทั้งสิ้นประมาณ ๕,๖๕๖ กิโลเมตร เป็นเขตแดนประเทศไทย – ประเทศเมียนมา เขตแดน
ประเทศไทย – ประเทศลาว เขตแดนประเทศไทย – ประเทศกัมพูชา เขตแดน
ประเทศไทย – ประเทศมาเลเซีย ซึ่งความยาวของเส้นเขตแดนในแต่ละด้านของประเทศ

- 25 คณะอนุกรรมการจะได้รายงานรายละเอียดต่อไป

ปัญหาเส้นเขตแดน คณะกรรมาธิการเล็งเห็นความสำคัญในการแก้ไขปัญหา
เขตแดนทางบก เพราะจะส่งผลให้มีการพัฒนาพื้นที่ได้ในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นความมั่นคง

- 5 ด้านสังคม ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และที่สำคัญด้านเศรษฐกิจที่กำลังพัฒนาความร่วมมือ
ในภูมิภาคอาเซียนเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางการค้า การท่องเที่ยว การคมนาคมระหว่างประเทศ
ในปัจจุบัน ที่ผ่านมามีความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน
มีอยู่หลายจุด และมีปัญหาต้องพิจารณาอยู่หลายประเด็น แม้ยังไม่มี ความขัดแย้งที่รุนแรง
แต่มีความสำคัญที่ต้องได้รับการพิจารณาและแก้ไขปัญหาให้ลุล่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ป้องกันไม่ให้
10 เกิดปัญหาใหม่ในอนาคตที่อาจกระทบต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมทั้ง
ผลประโยชน์ของชาติ ดังนั้น จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการศึกษาวิเคราะห์
ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทั้งในอดีตและปัจจุบัน แนวทางในการแก้ไขปัญหา ขจัดอุปสรรคในการสำรวจ
และปักปัน แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่ไม่อาจตกลงกันได้ ที่อยู่ในหลักการ
ไม่มีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้เปรียบเสียเปรียบ และกระทบต่อการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนร่วม
15 ในอนาคต ต้องศึกษาแนวทางการสร้างความพร้อมของหน่วยงาน ของประชาชนและชุมชนในพื้นที่
รวมทั้งพัฒนากลไกที่เกี่ยวข้อง

ในพื้นที่ชายแดนทางบกของประเทศไทยที่มีการสำรวจและปักปันเขตแดน
เรียบร้อยแล้ว หรืออยู่ระหว่างการสำรวจ หรือรอการสำรวจและปักปัน ในทุกพื้นที่ที่มีลักษณะ
ปัญหาแตกต่างกัน เช่น เป็นพื้นที่ชุมชนที่มีชาวบ้านอาศัยอยู่ เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญ

- 20 ทางด้านเศรษฐกิจ เป็นพื้นที่ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง หรือเป็นพื้นที่ป่าเขา พื้นที่ป่าอนุรักษ์
ควรมีการสร้างความพร้อมตามบริบทของพื้นที่ โดยอยู่ในความสมดุลระหว่างมิติด้านความมั่นคง
และมิติด้านเศรษฐกิจอย่างแท้จริง โดยเฉพาะการสร้างความพร้อมให้กับพื้นที่ และการสร้าง
ความเข้มแข็งให้กับชุมชน

ในลำดับต่อไปผมขออนุญาตให้ นายสงกรณ์ เสียงสืบทาติ ที่ปรึกษา
คณะอนุกรรมการ ซึ่งแจ้งเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและสภาพปัญหา พลโท เวชยันต์ ชูดวง

- 5 อนุกรรมการ ซึ่งแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายและกลไกการแก้ไขปัญหา
และนางเด่นเดือน กลั่นสอน ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ซึ่งแจ้งเกี่ยวกับบทวิเคราะห์
และข้อเสนอแนะต่อไปครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ขอบคุณ พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ เชิญคุณสงกรณ์ เสียงสืบทาติ ครับ

- 10 (นายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

นายสงกรณ์ เสียงสืบทาติ (ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพกระผม นายสงกรณ์ เสียงสืบทาติ ปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษาคณะอนุ
กรรมการ ขอนำเสนอเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและสภาพปัญหาของเส้นเขตแดนทางบก เส้นเขตแดน
ทางบกนับเป็นเรื่องสำคัญระดับความมั่นคงของชาติเพราะเป็นแนวเขตแดนของประเทศ

- 15 และเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยในเขตแดน มีความสำคัญต่อการรักษาผลประโยชน์ของชาติ
ในด้านความปลอดภัย เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และอื่น ๆ โดยประเทศไทยมีเขตแดน
ทางบกติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ประเทศเมียนมา ประเทศลาว ประเทศกัมพูชา และประเทศ
มาเลเซีย ระยะทางทั้งสิ้น ๕,๖๕๖ กิโลเมตร ประเทศไทยได้เริ่มมีการกำหนดเส้นเขตแดนและ
มีการปักปันเขตแดนระหว่างประเทศไทยและเพื่อนบ้านตั้งแต่สมัยยุคล่าอาณานิคมของชาติ

- 20 ตะวันตก ประเทศอังกฤษเข้ามาปกครองประเทศเมียนมาและประเทศมาเลเซีย ประเทศฝรั่งเศสได้
เข้ามาปกครองประเทศลาวและประเทศกัมพูชา ด้วยการทำความเข้าใจในรูปแบบของหนังสือ
สนธิสัญญาตามห้วงเวลาและเหตุผลที่แตกต่างกันไป แม้ว่าในหนังสือสัญญาเหล่านั้นมีการระบุ
ตำแหน่งหลักเขตไว้แล้ว หรือมีการบันทึกคำบรรยายของตำแหน่งหลักเขตไว้แล้ว แต่ยังไม่
มีความชัดเจนประกอบกับวิธีการกำหนดเขตแดนในขณะนั้นส่วนใหญ่ใช้สภาพภูมิประเทศ เช่น

- 25 สันปันน้ำหรือร่องน้ำลึกเป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างประเทศ ซึ่งเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างประเทศ
ที่อาศัย

ทางธรรมชาติย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา อีกทั้งในอดีตวิชาการในการสำรวจ
ทางด้านภูมิศาสตร์และเทคนิคในการสำรวจ และการจัดทำแผนที่ยังไม่มีมีความก้าวหน้าเพียงพอ

- 5 ที่จะทำให้เส้นเขตแดนมีความชัดเจนได้ ซึ่งความไม่ชัดเจนทำให้เกิดปัญหาในการรุกร้า
การอ้างอธิปไตยที่แตกต่างกัน เกิดปัญหาพื้นที่ทับซ้อนตามเขตแดนประเทศไทยและประเทศ
เพื่อนบ้าน และกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า รากฐานของปัญหาทางเทคนิคในเรื่องเขตแดน
เกิดขึ้นจาก ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่

- 10 ๑. เกิดจากหนังสือสนธิสัญญาและหลักฐานประกอบไม่มีความชัดเจน
และไม่ตรงกับภูมิประเทศจริง

๒. เกิดจากวิธีการกำหนดเขตแดนในอดีตที่ใช้สภาพภูมิประเทศ เช่น สันปันน้ำ
ลำน้ำ หรือร่องน้ำลึก ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา โดยเกิดจากธรรมชาติ หรือเกิดจาก
การกระทำของมนุษย์

- 15 ๓. เกิดจากวิธีการปักปันแนวเขตแดนในอดีตที่มีการปักปันในระยะที่ห่างไกล
กันมาก และใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ไม่คงทนถาวร เช่น การใช้กองหินหรือเสาไม้ ซึ่งเกิดการชำรุด ผุพัง
สูญหาย และถูกเคลื่อนย้ายต่อไปได้

สถานการณ์การแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดนของประเทศไทย จากระยะทางทั้งหมด
ของเส้นเขตแดนทางบก ๕,๖๕๖ กิโลเมตร ได้มีการอ้างอิงสันปันน้ำเป็นระยะทาง ๓,๔๐๒ กิโลเมตร

- 20 อ้างอิงลำน้ำ ร่องน้ำลึก และแนวเขต ๒ ผังแม่น้ำเป็นระยะทาง ๒,๑๓๓ กิโลเมตร และอาศัยเส้นตรง
เป็นแนวเขตที่ระยะทาง ๑๒๑ กิโลเมตร ปัจจุบันได้มีการสำรวจเขตแดนแล้ว ๑,๙๘๖.๕ กิโลเมตร
คิดเป็นร้อยละ ๓๕ ของเส้นเขตแดนทางบกทั้งหมดที่มี แบ่งออกเป็น

เขตแดนด้านประเทศเมียนมา มีระยะทาง ๒,๔๐๑ กิโลเมตร ตลอดแนว

๑๐ จังหวัด ตั้งแต่จังหวัดเชียงรายจนถึงจังหวัดระนอง มีการร่วมสำรวจและปักปันเขตแดน

- 25 ซ่อมแซมหลักเขต และจัดทำแผนที่ภาพถ่ายร่วมกันเรื่อยมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๖ มีการสำรวจ
และจัดทำหลักเขตแดนร่วมเป็นระยะทาง ๕๙ กิโลเมตร

๑๒๓

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เขตแดนด้านประเทศลาว มีระยะทาง ๑,๘๐๑ กิโลเมตร ตลอดแนว ๑๒ จังหวัด ตั้งแต่จังหวัดเชียงรายไปทางทิศตะวันออกจนถึงจังหวัดอุบลราชธานี นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๐

- 5 ได้สำรวจและจัดทำหลักเขตแดนร่วมตลอดแนวเขต จำนวน ๒๑๑ หลัก เป็นระยะทาง

๖๗๗.๕ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๕ ของเขตแดนทางบกทั้งหมด

เขตแดนด้านประเทศกัมพูชา มีระยะทาง ๗๙๘ กิโลเมตร ตลอดแนว ๗ จังหวัด

ตั้งแต่จังหวัดอุบลราชธานีไปจนถึงจังหวัดตราด โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๖

เป็นต้นมา ได้สำรวจและจัดทำหลักเขตแดนร่วมตลอดแนวเขต จำนวน ๗๓ หลัก เป็นระยะทาง

- 10 ๖๐๓ กิโลเมตร มีความเห็นตรงกันระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา ๔๕ หลัก

และมีความเห็นไม่ตรงกัน ๒๘ หลัก

เขตแดนด้านประเทศมาเลเซีย มีระยะทาง ๖๔๗ กิโลเมตร ใน ๔ จังหวัดชายแดน

ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสตูล จังหวัดยะลา จังหวัดสงขลา และจังหวัดนราธิวาส ได้สำรวจและจัดทำ

หลักเขตแดนร่วมตลอดแนวเขตเสร็จสิ้นแล้วตั้งแต่ในช่วง พ.ศ. ๒๕๑๖ - ๒๕๕๓ แต่ยังมีพื้นที่

- 15 ทับซ้อนกันอยู่ ๒ พื้นที่ ซึ่งทั้ง ๒ ประเทศ มีข้อตกลงร่วมกันว่าจะปล่อยไว้โดยไม่มีกำหนด

จากข้อมูลของกองกำลังป้องกันชายแดน เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ได้สรุปสถานการณ์ปัญหาตามแนวเขตชายแดนของไทยและประเทศเพื่อนบ้าน พบว่ามีปัญหา

ทั้งหมด ๙๙ พื้นที่

เขตแดนด้านประเทศเมียนมา พบปัญหา ๓๓ พื้นที่ เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญ

- 20 เร่งด่วน จำนวน ๓ พื้นที่ ได้แก่

๑. บริเวณพระธาตุคอกช้างเผือก บ้านท่าอาจ ตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด

จังหวัดตาก สาเหตุเกิดจากอุทกภัยในปี ๒๕๓๗ ทำให้อ่างน้ำลึกที่เป็นแนวเขตแดนระหว่างประเทศ มีการเปลี่ยนแปลง

๒. บริเวณพื้นที่ตัดขาดบ้านแม่โกนเกน ตำบลมหาวัน อำเภอแม่สอด

- 25 จังหวัดตาก สาเหตุเกิดจากอุทกภัยในปี ๒๕๓๗

๓. บริเวณเกาะต้ายิม อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง ปัญหาเกิดจากสภาพลำน้ำเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดการอ้ำสึทธิในพื้นที่ของประเทศเพื่อนบ้าน

5 เขตแดนด้านประเทศลาว พบปัญหา ๒๗ พื้นที่ เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญเร่งด่วน จำนวน ๔ พื้นที่ ได้แก่

๑. บริเวณพื้นที่บ้านทุ่งหนองบัวและบ้านหินสูง อำเภอสิรินคร จังหวัดอุบลราชธานี ปัญหาเกิดจากการอ้ำสึทธิที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดพื้นที่ทับซ้อนกระทบกับพื้นที่ทำกินของประชาชนชาวไทย

10 ๒. บริเวณพื้นที่หาดบ้านหนาด อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ปัญหาเกิดจากเกาะดอนที่เกิดขึ้นใหม่ในลำน้ำโขง ทำให้เกิดปัญหาการอ้ำสึทธิในพื้นที่ระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

๓. บริเวณพื้นที่ดอนโคคาด อำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ ปัญหาเกิดจากเกาะดอนที่เชื่อมติดกับประเทศไทย ทำให้แนวเส้นเขตแดนของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านมีการเปลี่ยนแปลง

๔. ปัญหาการพัฒนาพื้นที่ส่งผลกระทบต่อร่องน้ำลึกและตลิ่งฝั่งประเทศไทย ในบริเวณพื้นที่ตอนกลางโขง อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย

เขตแดนด้านประเทศกัมพูชา พบปัญหา ๓๗ พื้นที่ เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญเร่งด่วน จำนวน ๓ พื้นที่ ได้แก่

20 ๑. พื้นที่ภูมะเขือ เขาพระวิหาร อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ปัญหาเกิดจากการใช้แผนที่ที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดปัญหาพื้นที่ทับซ้อนและมีการละเมิดข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน

๒. พื้นที่ช่องสะง่า อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ มีการละเมิดข้อตกลงร่วมกันของประเทศเพื่อนบ้าน

25

๓. พื้นที่ช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ประเทศกัมพูชาเห็นชอบกับประเทศไทยเรื่องหลักเขตแล้ว แต่เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

5 ทำให้ยากต่อการสร้างด้านพรมแดน

สำหรับภาพรวมของปัญหาเขตแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน แม้ว่าจะมีการร่วมมือกันระหว่างประเทศเพื่อนบ้านในการแก้ไขปัญหาเขตแดนที่ไม่ชัดเจน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา แต่ยังมีหลายพื้นที่ที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ อีกทั้งยังมีปัญหาใหม่ที่เกิดขึ้นในบางพื้นที่ โดยสรุปสาเหตุของปัญหาได้ ๙ ประเด็น ดังนี้

- 10 ประเด็นที่ ๑ ปัญหาจากการถือแผนที่คนละฉบับ โดยที่แต่ละประเทศมีการจัดทำแผนที่ภูมิประเทศสำหรับประเทศของตนเอง การกำหนดเขตแดนในแผนที่จะอ้างอิงจากการตีความหนังสือสัญญาและแผนที่แนบท้าย ทำให้แนวเขตที่กำหนดไว้ในแผนที่ของแต่ละประเทศไม่ตรงกัน เกิดเป็นพื้นที่ทับซ้อน ตัวอย่างเช่น พื้นที่ทับซ้อนระหว่างประเทศไทยและประเทศเมียนมา บริเวณดอยห้วยฮะ ดอยกลาง อำเภอแม่ฮาด จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ทับซ้อนกันประมาณ

- 15 ๓๒ ตารางกิโลเมตร
- ประเด็นที่ ๒ ปัญหาสันปันน้ำในภูมิประเทศจริงไม่สอดคล้องกับแผนที่ ที่คณะกรรมการเขตแดนร่วม หรือเจปซี (Joint Boundary Committee : JBC) อ้างอิง เป็นปัญหาที่เกิดจากกระบวนการจัดทำแผนที่ในอดีตไม่ตรงกับสภาพภูมิประเทศที่แท้จริง ตัวอย่างเช่น พื้นที่ด้านประเทศลาวในพื้นที่ภูแดนเมือง อำเภอบุญทริก จังหวัดอุบลราชธานี

- 20 แผนที่ที่คณะกรรมการเขตแดนร่วมใช้ในการแบ่งเส้นเขตแดนประเทศไทยและประเทศลาวอาศัย สันปันน้ำ โดยระบุว่าสันปันน้ำนั้นผ่านยอดภูแดนเมือง แต่สันปันน้ำในภูมิประเทศจริงแล้วไม่ผ่าน ภูแดนเมือง เป็นต้น

- ประเด็นที่ ๓ ปัญหาสันปันน้ำในภูมิประเทศจริงถูกทำลาย อาจเกิดจากภัยธรรมชาติ หรือเกิดจากการกระทำของมนุษย์ ตัวอย่างเช่น บริเวณภูโง้งกะ อำเภอสิรินคร
- 5 จังหวัดอุบลราชธานี เป็นพื้นที่ที่ทั้งประเทศไทยและประเทศลาวได้ตกลงร่วมกันได้แล้ว แต่ไม่สามารถสร้างหลักเขตแดนได้ เนื่องจากเกิดเหตุแผ่นดินไหวและหินถล่มอันเป็นภัยธรรมชาติ ในบริเวณดังกล่าว ทำให้ต้องมีการกำหนดจุดสร้างหลักเขตแดนใหม่ ในกรณีที่สันปันน้ำถูกทำลายโดยฝีมือมนุษย์ เช่น บริเวณพื้นที่ช่องเม็ก อำเภอสิรินคร จังหวัดอุบลราชธานี เปิดเป็นจุดผ่านแดนถาวร มีการพัฒนาพื้นที่และมีการก่อสร้างอย่างต่อเนื่องทั้งในฝั่งประเทศไทยและฝั่งประเทศลาว
- 10 จนกระทั่งมีผลกระทบกับสันปันน้ำ ทำให้คณะกรรมการธิการเขตแดนร่วมไม่สามารถกำหนดเส้นเขตแดนให้เป็นเส้นเดียวกันได้
- ประเด็นที่ ๔ ปัญหาอ้างแนวสันปันน้ำต่างกัน อาจเกิดจากความเห็นของแต่ละฝ่ายที่แตกต่างกันในภูมิประเทศ ตัวอย่างเช่น ดอยผาหม่น อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย เป็นกรณีที่ทั้งประเทศไทยและประเทศลาวมีความเห็นเกี่ยวกับแนวสันปันน้ำในภูมิประเทศแตกต่างกัน
- 15 โดยประเทศไทยเห็นว่าแนวสันปันน้ำจะขึ้นไปถึงบริเวณยอดเขา ในขณะที่ประเทศลาวเห็นว่าแนวสันปันน้ำไม่ผ่านไปถึงบริเวณยอดเขา เป็นต้น หรือในบริเวณห้วยดอน อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ที่ประเทศไทยและประเทศลาวอ้างแนวสันปันน้ำแตกต่างกันด้วยสาเหตุจากการตีความจากหลักฐานทางกฎหมายที่แตกต่างกัน
- ประเด็นที่ ๕ ปัญหาเส้นแบ่งเขตแดนทางบกโดยอาศัยลำน้ำ ร่องน้ำลึก หรือริมตลิ่ง
- 20 มีสภาพเปลี่ยนแปลงไป โดยลำน้ำหรือร่องน้ำลึกเหล่านี้อาจเปลี่ยนแปลงไปได้จากภัยธรรมชาติ หรือจากการกระทำของมนุษย์ที่ส่งผลให้ร่องน้ำลึกมีการเปลี่ยนทิศทาง หรือตื้นเขิน หรือไม่มีสภาพเป็นร่องน้ำลึกอีกต่อไป ริมตลิ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลง เกาะดอนอาจมีสภาพเปลี่ยนแปลง มีการเพิ่มขึ้นหรือสูญหายของเกาะดอนขึ้นตามกาลเวลา ตัวอย่างเช่น ฝั่งประเทศลาวในพื้นที่ดอนขม อำเภอปากชม จังหวัดเลย ดอนชิงขี้ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย เป็นต้น ใน ๒ พื้นที่นี้
- 25 ร่องน้ำเกิดการตื้นเขินขึ้นทำให้เส้นแบ่งเขตแดนที่อาศัยร่องน้ำลึกมีความไม่ชัดเจนและสูญหายไป

ในกรณีเกาะดอนที่หายไปและเกิดใหม่ ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนของเส้นแบ่งเขตแดนที่อาศัยร่องน้ำลึก รวมถึงการอ้างสิทธิบนเกาะดอนเกิดใหม่ ปัจจุบันเกาะดอนเกิดใหม่เหล่านี้อยู่ระหว่าง

5 การรื้อสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนร่วม ทำให้เกิดปัญหาการเข้าทำกินของประชาชนทั้ง ๒ ฝ่าย

เช่น พื้นที่ดอนโม อำเภอบางคม จังหวัดเลย และบ้านหาด อำเภอมะนัง จังหวัดนครพนม เป็นต้น

ประเด็นที่ ๖ ปัญหาการสร้างเขื่อนเพื่อผลิตไฟฟ้าตามลำน้ำ ทำให้ร่องน้ำลึก

และพื้นที่ริมตลิ่งมีการเปลี่ยนแปลง และอาจมีการขยายพื้นที่ของผืนน้ำเข้ามาในประเทศไทย

ตัวอย่างเช่น ประเทศลาวกำหนดนโยบายให้ประเทศลาวเป็นแบตเตอรี่แห่งเอเชีย

10 โครงการสร้างเขื่อนกั้นแม่น้ำโขงสายประธาน ๖ แห่ง -----

ปัจจุบันสร้างเสร็จแล้ว ๑ แห่ง คือ เขื่อนไชยะบุรีที่ส่งผลทำให้น้ำแห้งขอดในหน้าแล้งไม่สามารถ
สัญจรได้ ไม่สามารถประกอบอาชีพประมง ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร

- 5 นอกจากนี้ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อร่องน้ำลึกอันเป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างประเทศไทย
กับประเทศลาวที่อยู่ระหว่างการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนร่วม หรือในประเทศเมียนมา
มีโครงการสร้างเขื่อนสาละวินตอนบน และเขื่อนสาละวินตอนล่าง เมื่อสร้างเขื่อนเสร็จแล้ว
จะทำให้มีน้ำท่วมขัง มีการขยายผืนน้ำเข้ามาในประเทศไทยและส่งผลกระทบโดยตรงกับ
เส้นแบ่งเขตแดนที่ยังไม่มีการสำรวจ

- 10 ประเด็นที่ ๗ ปัญหามลพิษในพื้นที่ต่อต้านการจัดทำหลักเขตแดนร่วม
เกิดจากความเห็นต่างในภูมิประเทศระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนในพื้นที่ หรืออาจเกิด
ความกลัวว่าพื้นที่ที่ทำกินของตนเองจะมีการเปลี่ยนแปลงภายหลังจากการสำรวจและจัดทำ
หลักเขตแดนร่วมเสร็จแล้ว ตัวอย่างเช่น ประเทศลาวและประเทศไทย ได้แก่ แก่งผาได
อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย ประชาชนในพื้นที่ไม่ยินยอมให้มีการก่อสร้างหลักเขต
15 ที่ได้มีการสรุปร่วมกันแล้วระหว่าง ๒ ประเทศ และมีความเห็นว่าในภูมิประเทศที่แตกต่างออกไป
ต้องสูญเสียพื้นที่ในการทำกินด้านการเกษตรและการหาของป่า เป็นต้น

ประเด็นที่ ๘ ปัญหาการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ มีการละเมิดข้อตกลงร่วม

เอ็มโอยู (Memorandum Of Understanding : MOU) ปัจจุบันมีการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวร
หรือจุดผ่านแดนชั่วคราว การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษในหลายพื้นที่ชายแดน พัฒนาโครงสร้าง

- 20 พื้นฐานเพื่อการค้าและการเชื่อมต่อเส้นทางคมนาคมระหว่างประเทศ ทำให้เกิดการขยายตัว
ของชุมชนในพื้นที่ชายแดนของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน มีการก่อสร้างบ้านเรือน
อาคาร ที่อยู่อาศัย และสถานประกอบการอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ในพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการสำรวจ
หลักเขตแดนร่วมมีการก่อสร้างของชุมชน โดยไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบต่อจุดอ้างอิงทางธรรมชาติ
ที่ใช้ยึดเป็นแนวเขตของเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน
25 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สันปันน้ำเมื่อเปลี่ยนแปลงไปแล้วหรือถูกทำลายไปแล้ว ย่อมส่งผลกระทบ

ต่อการสำรวจและปักปันเขตแดน อีกทั้งในพื้นที่ที่ทับซ้อนกันและยังไม่อาจตกลงกันได้

พบว่ามี การก่อสร้างรูก้ำของประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาในพื้นที่ทับซ้อน ไม่เป็นไปตามข้อตกลงร่วม

- 5 เช่น ด้านประเทศลาว บริเวณช่องเม็ก อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี และด้านประเทศกัมพูชา บริเวณช่องอานม้า ช่องสะงำ ช่องจอม ช่องสายตะกู เป็นต้น

ประเด็นที่ ๙ ปัญหาการชำระหนี้ หรือสูญหายของหลักเขต เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ เช่น การรุ้งง เกิดน้ำท่วม ดินถล่ม ตลิ่งถูกกัดเซาะ หรือเกิดจากน้ำมือของมนุษย์ที่เข้าไปทำลาย เคลื่อนย้ายและทำให้สูญหาย ยกตัวอย่าง ด้านประเทศกัมพูชา ได้แก่

10 ปัญหาการสูญหายของหลักเขตที่ ๒๓ ก่อให้เกิดการอ้างสิทธิ์ในพื้นที่ตั้งของปราสาทตาเมือนธม และปราสาทตาเมือนโต๊ด เป็นต้น

กระผมขอจบการบรรยายในส่วนของการชี้แจงและสภาพปัญหาเขตแดนทางบกเพียงเท่านี้ ขอขอบคุณครับ

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านสกรณั เสียงสืบชาติ ขอเชิญท่านต่อไปครับ

พลโท เวชยันต์ ชูดวง (อนุกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพ กระผม พลโท เวชยันต์ ชูดวง ปฏิบัติหน้าที่อนุกรรมาธิการ ขออนุญาตบรรยายสรุปชี้แจงเรื่อง นโยบายและกลไกการแก้ปัญหาเขตแดน มี ๓ กรอบ ได้แก่ แผน กลไก และแนวทาง การแก้ปัญหา

- 20 สำหรับแผนที่เกี่ยวข้อง สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้ดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง ซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๓ เพื่อรองรับแผนระดับที่ ๑ และแผนระดับที่ ๒ ตามลำดับ โดยแผนปฏิบัติการดังกล่าวมีแนวคิดในการสร้างความสมดุลระหว่างการรักษาความมั่นคงหรือบูรณภาพแห่งดินแดน การรักษาและส่งเสริมความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ มีทั้งหมด ๙ แนวทาง สำหรับแนวทางสำคัญประกอบด้วยแนวทางที่ ๘

25

เน้นการจัดระเบียบและการควบคุมชายแดน มีคณะกรรมการรับผิดชอบ ๒ ระดับ คือ
ระดับนโยบายและระดับการขับเคลื่อนแผน หน่วยงานที่รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาเขตแดน

5 ประกอบด้วย

๑. สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ รับผิดชอบหลักในการจัดทำและขับเคลื่อน
แผนปฏิบัติการการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง และแก้ไขปัญหาเขตแดนในภาพรวม
ของประเทศ ผ่านกลไกของคณะกรรมการพิจารณาปัญหาเขตแดนของประเทศไทย

๒. กระทรวงการต่างประเทศ รับผิดชอบในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเขตแดน
๓. กระทรวงกลาโหม รับผิดชอบในด้านความมั่นคงและการรักษาความสงบ

10

เรียบร้อย

๔. กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบในการดูแลและพัฒนาพื้นที่ชุมชน
ตามแนวชายแดน

๕. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบพื้นที่อนุรักษ์
พื้นที่ป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตามแนวชายแดน

15

กลไกในการแก้ไขปัญหาเขตแดน มีกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาเขตแดน ดังนี้

๑. คณะกรรมาธิการเขตแดนร่วม หรือเจปซี มีหน้าที่ในการเจรจา สำนว
และจัดทำหลักเขตแดนร่วมระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการต่างประเทศ หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธานฝ่ายไทย

20 ในขณะที่คณะกรรมการซึ่งอยู่ในส่วนของกองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม เรียกว่า

คณะกรรมการจัดทำหลักเขตแดนร่วมระหว่างไทย – มาเลเซีย หรือแอลบีซี (Joint Thailand-
Malaysia Land Boundary Committee : LBC) มีผู้บัญชาการทหารสูงสุดเป็นประธานฝ่ายไทย
มีเสนาธิการทหาร และเจ้ากรมแผนที่ทหารเป็นรองประธาน คณะกรรมาธิการเจปซี

และคณะกรรมการแอลบีซีถือเป็นคณะกรรมาธิการ/คณะกรรมการระดับสูง รับผิดชอบ

25 และดูแลเรื่องการปักปันเขตแดนโดยตรง มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑๓๑

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อินยธิชา ๓๓/๕

- กำหนดนโยบายและเจราจาเพื่อแก้ไขปัญหาลักษณะเด่น รวมทั้งพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนตลอดแนวเพื่อให้เป็นไปตาม

5 สนธิสัญญา แผนที่ปักปันและหลักฐานอื่น ๆ ที่ได้ตกลงกันได้

- กำหนดพื้นที่ความเร่งด่วนในการสำรวจที่จะมีการปักเขตแดนร่วมกันและพิจารณาเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจและปักปันเขตแดนที่ได้กำหนดขึ้น

- พิจารณารับรองแผนแม่บทและข้อกำหนดอำนาจหน้าที่หรือทีโออาร์ (Terms of Reference : TOR) ในการสำรวจและปักปันเขตแดนร่วมกัน

10 - แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือปรับปรุงคณะกรรมการให้เหมาะสมตามความจำเป็นเพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่

- จัดทำแผนที่ร่วมเพื่อแสดงเส้นเขตแดนที่ได้ทำการสำรวจและปักปันเขตแดนเสร็จเรียบร้อยแล้ว

กลไกด้านความมั่นคงและความร่วมมือด้านต่าง ๆ มีส่วนสำคัญในการสร้าง

15 ความสัมพันธ์และช่วยดูแลรักษาสิทธิเกี่ยวกับเขตแดน มีลำดับรายละเอียดตามภาพฉาย
กลไกความร่วมมือทวิภาคีด้านอื่น ๆ ที่มีความสำคัญในการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบกับประชาชนและพัฒนาส่งเสริมการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างประเทศ มีบทบาทในการดูแลและส่งเสริมความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน วัฒนธรรม และสังคม เช่น ด้านประเทศเมียนมา มีคณะกรรมการความร่วมมือว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี

20 ไทย – เมียนมา เป็นต้น รายละเอียดตามภาพฉาย

สำหรับปัญหาและกลุ่มปัญหา ปัญหาและกลุ่มปัญหาของเส้นเขตแดนนั้นสามารถแยกออกเป็น ๔ กลุ่มปัญหาหลัก ได้แก่

๑. กลุ่มปัญหาการถือแผนที่คนละฉบับ การอ้างสันปันน้ำที่แตกต่างกัน
สันปันน้ำที่ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลง

25

๑๓๒

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อินยธิชา ๓๓/๕

๒. กลุ่มปัญหาการพัฒนาพื้นที่และการละเมิดข้อตกลงร่วม

๓. กลุ่มปัญหามวลชนต่อต้านการแก้ไขปัญหาเขตแดน

๔. กลุ่มปัญหาที่เกิดจากแนวลำน้ำที่ใช้เป็นเส้นเขตแดนเกิดการเปลี่ยนแปลง

5

ต้นเขินตามสภาพภูมิประเทศและปัญหาเกาะดอน

- ๓๔/๑

๑๓๓

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปีวรรณ ๓๔/๑

๑. กลุ่มปัญหาการถือแผนที่คนละฉบับ การอ้างสันปันน้ำที่แตกต่าง สันปันน้ำที่ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป หรือภูมิประเทศจริงแตกต่างจากแผนที่ที่ใช้ในการสำรวจ

- 5 และจัดทำหลักเขตแดนร่วม แยกออกเป็น กลุ่มปัญหาที่มีการสำรวจแผนที่แล้ว แต่มีความเห็นไม่ตรงกัน โดยปล่อยพื้นที่ไว้โดยไม่มีกำหนด และต้องมีการสำรวจเพิ่มเติม สำหรับกลุ่มเส้นเขตแดนที่ยังไม่มีการสำรวจจะดำเนินการผลักดันการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนร่วมกัน

การสร้าง ความเข้าใจกับประเทศเพื่อนบ้านโดยหลีกเลี่ยงประเด็นการเมือง สื่อสารให้สาธารณชนมีความเข้าใจที่ถูกต้อง และผลักดันการใช้เครื่องมือที่ทันสมัย หรือเทคโนโลยีไลดาร์

- 10 (Light Detection and Ranging : LiDAR)

๒. กลุ่มปัญหาการพัฒนาพื้นที่และละเมิดข้อตกลงร่วม หากมีการละเมิด

ข้อตกลงจะมีการประท้วงจากหน่วยที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นกองกำลังป้องกันชายแดนในพื้นที่ไปตามลำดับหากยังไม่ได้รับการแก้ไขจะดำเนินการประท้วงเป็นวงรอบ ๓ เดือน ๖ เดือน และรายงานหน่วยที่รับผิดชอบ คือ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ สำหรับ

- 15 กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ จะพิจารณาความเห็นด้านกฎหมายและประสานงานกับจังหวัดหรือศูนย์สั่งการจังหวัดชายแดนและกองกำลังป้องกันชายแดนเพื่อดำเนินการภายใต้กลไกระดับพื้นที่กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยแนวทางสันติ

๓. กลุ่มปัญหามวลชนต่อต้านการแก้ไขปัญหาเขตแดน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะลงพื้นที่และสร้างความเข้าใจในส่วนที่รับผิดชอบทั้งประชาชนและเจ้าหน้าที่ มีการสื่อสาร

- 20 ให้เห็นถึงประโยชน์ของการมีเส้นเขตแดนที่ชัดเจน และมีการส่งเสริมความร่วมมือการพัฒนาพื้นที่ชายแดน สำหรับมวลชนที่ต่อต้านจะมีประโยชน์ในเรื่องการเป็นสังคมหรือชุมชนทั้ง ๒ ประเทศมีการพัฒนาให้มีการเปิดจุดผ่อนปรนทางการค้าและการท่องเที่ยว เพื่อเชื่อมต่อระหว่างกัน

ในหลายมิติ

๔. กลุ่มปัญหาที่เกิดจากแนวลำน้ำที่ใช้เป็นเส้นเขตแดนเกิดการเปลี่ยนแปลง
ดินเนินขาดหาย และปัญหาเกาะดอน จะดำเนินการแก้ไขโดยกองกำลังป้องกันภัยแล้ง

- 5 มีการลาดตระเวนและเฝ้าตรวจสอบพื้นที่ เพื่อระวังป้องกันการเปลี่ยนแปลงของแม่น้ำ ลำน้ำ
การเข้ายึดครองพื้นที่ แนวลำน้ำที่ตื้นเขินและเกาะดอนที่เกิดขึ้นใหม่ ดำเนินการเจรจาและทำเขื่อน
ป้องกันตลิ่ง โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบตั้งแต่ยังไม่มีการละเมิดข้อตกลง มีการเปลี่ยนแปลง
และมีการป้องกันในพื้นที่

ข้อสังเกต

- 10 ๑. การดำเนินการจัดทำและซ่อมแซมตลิ่ง ที่ผ่านมามีการดำเนินการจัดทำ
และซ่อมแซมตลิ่ง ระยะทาง ๑,๕๑๓ กิโลเมตร ดำเนินการแล้วเสร็จตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ คิดเป็น
ร้อยละ ๔๙.๖ ในปี ๒๕๖๗ ได้เสนอขอจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการจัดทำและซ่อมแซมตลิ่ง
ระยะทาง ๓๒.๗๒๕ กิโลเมตร คงเหลือความเสียหายที่ต้องก่อสร้าง ระยะทาง ๗๒๙.๗๓๗ กิโลเมตร
ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับการจัดสรรงบประมาณดังกล่าวร้อยละ

- 15 ๒. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการตัดลดหรือจำกัดงบประมาณของหน่วยงาน
คือ แม่กองสนามจัดทำหลักเขตแดนร่วม ปัจจุบันมีการตัดลดหน่วยงานจัดทำหลักเขตแดนร่วม
จำนวนหนึ่ง ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กรมแผนที่ทหารไม่สามารถดำเนินการตามแผน
หรือจัดทำเส้นเขตแดนตามแผนที่กำหนดได้

กระผมขออนุญาตจบการบรรยายสรุปเพียงเท่านี้ครับ

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ขอบคุณ พลโท เวชยันต์ ชูดวง ขอเชิญท่านเด่นเดือน กลั่นสอน ครับ

นางเด่นเดือน กลั่นสอน (ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพดิฉัน นางเด่นเดือน กลั่นสอน อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงาน
อัยการสูงสุด ปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ขออนุญาตนำเสนอบทวิเคราะห์

- 25 และข้อเสนอแนะ ดังนี้

บทวิเคราะห์

ความสำคัญของเส้นเขตแดนและปัญหาชายแดน ที่ผ่านมามีการแก้ไขปัญห

- 5 หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการธิการเขตแดนร่วม หรือเจปซี คณะกรรมการจัดทำหลักเขตแดนร่วม หรือแอลบีซี มีนโยบายและแผนความมั่นคงในการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติในพื้นที่ชายแดนหรือที่เรียกว่าแผนระดับ ๒ ที่ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหและเขตชายแดน โดยกำหนดค่าเป้าหมายในการสำรวจและการจัดทำหลักเขตชายแดนไว้ ขณะเดียวกันมีแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง
- 10 พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๖๗๐ ซึ่งเป็นแผนระดับ ๓ รองรับการแก้ไขปัญหเขตแดน มุ่งดำเนินการเพื่อให้เห็นผลสัมฤทธิ์ในห้วงระยะเวลาตามแผน ๕ ปี ในการจัดทำแนวทางดังกล่าวพยายามแก้ไขปัญหใน ๙ พื้นที่สำคัญที่กำหนดไว้ แผนทั้ง ๒ ระดับ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบหลายระดับ ขณะเดียวกันมีคณะกรรมการพิจารณาปัญหเขตแดนของประเทศไทย ทำหน้าที่พิจารณาปัญหเขตแดน มีคณะอนุกรรมการพิจารณาประเมินและติดตามเขตแดนของประเทศไทย ทำหน้าที่ศึกษาติดตาม และประเมินความคืบหน้าของการดำเนินการเกี่ยวกับเขตแดน รวมถึงกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์และการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหเขตแดนที่มีอยู่ในปัจจุบัน แต่พบว่ายังมีปัญหในการดำเนินการ เช่น การจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหในการแก้ไขปัญหเขตแดนในพื้นที่ที่ทำการสำรวจแล้ว รวมถึงพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการรอสำรวจ และพื้นที่ที่มีปัญหเขตแดน ถึงแม้จะมีกลไกเขตแดนร่วม แต่ยังคงเกิดความล่าช้า ปัญหาดังกล่าว
- 20 เป็นอุปสรรคจากเรื่องการถือแผนที่คนละฉบับ มีการตีความที่แตกต่างกัน มีการเปลี่ยนแปลงแนวเส้นเขตแดน และปัญหการใช้เทคโนโลยีที่แตกต่างกัน การต่อต้านจากมวลชนในพื้นที่ตลอดจนความพร้อมและท่าทีของประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น ที่ผ่านมามีความพยายามแก้ไขปัญหโดยให้ความสำคัญในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และเรื่องเศรษฐกิจในพื้นที่ชายแดนเป็นหลัก ให้ความสำคัญกับประชาชนซึ่งอยู่อาศัยและทำกิน
- 25 ในบริเวณเขตชายแดนที่รัฐจำเป็นต้องดูแลเรื่องความเป็นอยู่และความปลอดภัย ซึ่งกำหนดไว้

๑๓๖

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปีวรรณ ๓๔/๔

ในนโยบายและแผนการแก้ไขปัญหานวดเขตแดนทุกระดับ จากการศีกษาพบว่ายังมีข้อจำกัดที่ทำให้การดำเนินการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนไม่แล้วเสร็จ มีปัญหาเกี่ยวกับเขตแดน

5 ที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข มีข้อพิจารณาวิเคราะห์ในการแก้ไขปัญหานวดเขตแดน ดังนี้

ประการที่ ๑ การจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหานวดและพื้นที่ปัญหานวด

ในการแก้ไขปัญหานวดเขตแดน ในระดับนโยบายและในระดับพื้นที่ที่ยังไม่สอดคล้องกัน จากการศีกษาพบว่า แม้ปัจจุบันในภาพรวมของพื้นที่จะมีปัญหานวดที่มีการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหานวด แต่หน่วยงานในระดับพื้นที่และระดับนโยบายยังให้ความสำคัญเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหานวด

10 แตกต่างกัน มีพื้นที่ที่มีปัญหานวดทั้งหมด ๙๙ พื้นที่ ในทั้ง ๙๙ พื้นที่ ระดับนโยบายได้จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนไว้ ๙ พื้นที่ แต่หน่วยงานในระดับพื้นที่เห็นว่า ต้องมีการจัดลำดับความสำคัญ

เพิ่มเติมอีกจำนวน ๑๐ พื้นที่ จากการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนไม่สอดคล้องกัน ส่งผลให้การดำเนินการจัดทำแผน/กิจกรรม/โครงการ ตลอดจนการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องต่อการแก้ไขปัญหานวดในพื้นที่ตามความสำคัญเร่งด่วน

15 ที่แท้จริงได้ นอกจากนี้ ค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในเรื่องการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนของประเทศไทยในแผนระดับ ๒ ที่กำหนดไว้ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐ ต้องทำแผนการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดน ในปี ๒๕๖๖ ยังไม่มีความชัดเจนว่า ร้อยละ ๘๐ ควรเป็นแผนดำเนินการใด

นอกจากนี้ ในส่วนของตัวชี้วัดย่อยในแผนระดับ ๓ ที่กำหนดให้ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินการแก้ไขปัญหานวดเขตแดนของไทยเพิ่มขึ้น โดยมีค่าเป้าหมายในปี ๒๕๗๐

20 สำเร็จร้อยละ ๘๐ ของแผนการดำเนินการแก้ไขปัญหานวดเขตแดนที่จะต้องจัดทำขึ้น

ในปี ๒๕๖๖-----

- ๓๕/๑

๑๓๗

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปณณิษฐา ๓๕/๑

ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการ ยังไม่ชัดเจนว่าร้อยละ ๘๐ เป็นของแผนดำเนินการใด

สำหรับการกำหนดเป้าหมายหลักที่ให้มีการสำรวจและจัดทำเขตแดนให้ได้ร้อยละ ๘๐

- 5 ภายในปี ๒๕๗๐ ในแผนระดับ ๒ หากคำนึงถึงแนวโน้มและความเป็นไปได้ ตลอดจนความพร้อมและความร่วมมือของประเทศเพื่อนบ้านในพื้นที่ที่สามารถร่วมสำรวจและปักปันที่มีความเป็นไปได้ โดยกำหนดตัวชี้วัดให้ครบลงและมีความชัดเจนปรากฏในแผน เช่น สามารถจัดทำหลักเขตให้ได้ร้อยละ ๘๐ จากแผนการดำเนินการที่กำหนดภายในระยะเวลา ๕ ปี มีกรอบเวลาและกรอบการทำงานแผนที่ชัดเจน

- 10 ประการที่ ๒ การให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดนเป็นปัญหารากฐานด้านความมั่นคง ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาการใช้พื้นที่ พบว่าในบางพื้นที่มีความเข้าใจในข้อมูลไม่ตรงกัน ทั้งแนวทางในการแก้ไขปัญหาระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติในพื้นที่ ระดับส่วนกลางและระดับนโยบาย ซึ่งยังขาดการประสานสอดคล้องหรือไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มิติด้านความมั่นคงและมิติในการพัฒนาเศรษฐกิจ การหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานระดับนโยบายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจนถึงระดับพื้นที่ในการพิจารณาหาแนวทางในการจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของปัญหาและพิจารณาในเรื่องพื้นที่ที่มีปัญหา พร้อมกำหนดแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม หากมีแนวทางหรือวิธีการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจนตรงกันจะทำให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- 20 ประการที่ ๓ ชุมชนชายแดนเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันการรุกรานเขตแดนเป็นการเฝ้าระวัง สอดส่อง ดูแล ป้องกันปัญหาอาชญากรรม จึงจำเป็นจะต้องให้ความสำคัญกับผลกระทบและความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ชายแดนควบคู่ไปกับการสร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อสร้างความมั่นคงและป้องกันปัญหาในอนาคต ที่ผ่านมามีแนวทางในการปฏิบัติมีการหารูปแบบความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเขตแดน รวมถึงการจัดระเบียบ

- 25 พื้นที่ชายแดนที่มีปัญหาความมั่นคง สามารถเชื่อมโยงกับการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในพื้นที่

ชายแดนได้ โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาในระบบพื้นที่ชายแดนที่มีแนวทางปฏิบัติที่มุ่งเน้น
 การให้ความสำคัญในการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานรักษาความมั่นคง

5 และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ซึ่งรูปแบบของการสร้างชุมชนเข้มแข็งในนโยบาย

และแผนความมั่นคงในห้วงที่ผ่านมา มุ่งเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้ชุมชน โดยมีโครงการต่าง ๆ

เช่น โครงการหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง โครงการหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนาน

ตามแนวชายแดน ผลการดำเนินการที่ผ่านมา ประชาชนทั้ง ๒ ฝ่ายร่วมมือกันด้วยดีและสามารถ

พัฒนาแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ หากให้ความสำคัญในการสร้างเสริมความเข้มแข็งในชุมชนที่มีโครงการ

10 ที่ดำเนินการมาแล้วให้มีความต่อเนื่องและมีการขยายผลจะสามารถลดปัญหาภัยคุกคาม

ต่อความมั่นคงของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำผิดเงื่อนไขชายแดนของประชาชนทั้ง ๒ ประเทศ

การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า หรือการลักลอบค้ายาเสพติด หรือปัญหาการหลบหนีเข้าเมือง

นอกจากนี้ การขยายผลในเรื่องดังกล่าวสามารถเสริมสร้างการพัฒนาาร่วมกันในระดับผู้นำของทหาร

ทั้ง ๒ ฝ่าย และประชาชนทั้ง ๒ ฝ่ายด้วย การขยายผลดังกล่าวยังสามารถเสริมสร้างเรื่องการค้า

15 เศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต สาธารณสุข วัฒนธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนสร้างเครือข่าย

ด้านการข่าวในพื้นที่ชายแดนได้ด้วย

ประการที่ ๔ วิเคราะห์แล้วเห็นว่าการนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ

ประสบปัญหาความไม่ชัดเจนในบทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานเจ้าภาพหลัก

ในการบูรณาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาแนวเขตชายแดนตามแนวทาง

20 ของแผน ทำให้การขับเคลื่อนไม่สามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังที่เห็นแล้วว่า

การขับเคลื่อนแผนมีแผนและโครงการหลายระดับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากการประเมิน

ในภาพรวมในระดับของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง ปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

พบว่าการดำเนินงานประสบปัญหาความไม่ชัดเจนของบทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงาน

เจ้าภาพหลักในการบูรณาการการขับเคลื่อนแผนและไม่สามารถกำกับประสานงานให้เป็นไปตาม

25 เป้าหมายได้ ในการบูรณาการการขับเคลื่อนแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง ปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

ซึ่งเป็นแผนเดิม ได้กำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) เป็นเจ้าภาพหลัก ฉบับปัจจุบันได้กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ดังนั้น ในส่วนของ สมช.

- 5 ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนระดับ ๒ และระดับ ๓ ควรหาวิธีในการที่จะพิจารณาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ละระดับเข้าใจในแผนงานและบทบาทหน้าที่ของตน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในส่วนของตนให้เป็นไปตามเป้าหมายและนโยบายที่กำหนดไว้ เช่น การสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ หรือการนิเทศงาน การลงสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสื่อสารไปยังผู้ปฏิบัติไม่ว่าจะโดยการลงพื้นที่ หรือการสร้างช่องทางในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์
- 10 ที่มีการสรุปเนื้อหาประเด็นนโยบายแผนความเชื่อมโยงของการทำงานแต่ละหน่วย ช่องทางดังกล่าวยังเป็นการแลกเปลี่ยนทำให้ทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ สามารถปรับปรุงการดำเนินการติดตามและประเมินผลร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักได้อย่างตรงประเด็น มีความต่อเนื่องสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและขับเคลื่อนแผนการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้

- 15 ข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์ มีดังนี้

๑. การสำรวจและจัดทำหลักเขต

๑.๑ พื้นที่ที่มีความพร้อมของประเทศเพื่อนบ้านและสามารถสำรวจและจัดทำ

หลักเขตแดนร่วมได้ เสนอให้มีการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอและสามารถทำได้อย่างต่อเนื่องร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านตามแผนงานที่วางไว้ร่วมกัน หรือสามารถเข้าแก้ไขปัญหาในพื้นที่

- 20 ที่มีปัญหา ซึ่งจะต้องอาศัยการสำรวจได้อย่างทันทั่วทั้ง พร้อมกับสนับสนุนให้มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย พร้อมกับบุคลากร เพื่อใช้ในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนในการแก้ไขปัญหา เนื่องจาก การสำรวจจะจัดทำหลักเขตแดนได้จะต้องอาศัยความพร้อมทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร และเทคโนโลยี ของทั้ง ๒ ประเทศ จึงจะมีความคืบหน้าในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดน ทั้งนี้ ได้เสนอให้มีการเจรจา และผลักดันการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้าสู่กลไก
- 25 คณะกรรมาธิการเขตแดนร่วม ทำให้ง่ายต่อการเจรจาและสร้างการยอมรับของทั้ง ๒ ฝ่าย

ในพื้นที่ที่มีปัญหา ส่งผลให้การสำรวจและการจัดทำหลักเขตแดนร่วมสามารถจะแล้วเสร็จได้รวดเร็ว
มากขึ้น ในพื้นที่ที่ทำการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนเรียบร้อยแล้ว

- 5 ๑.๒ การป้องกันการชำรุดหรือสูญหายของหลักเขตแดน เสนอให้มีการดูแลรักษา
ไม่ให้มีการสูญหาย ถูกทำลาย เพื่อป้องกันปัญหาความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดนที่อาจเกิดขึ้นได้
ในอนาคต

๒. การเตรียมความพร้อมในการแก้ไขปัญหาเขตแดน

- ๒.๑ การสร้างความพร้อมในพื้นที่ด้วยการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน
10 โดยมุ่งเน้นและสนับสนุนให้มีความต่อเนื่อง มีการขยายผลหรือฟื้นฟูกิจกรรมที่ดำเนินการมาแล้ว
ให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความมั่นคงปลอดภัย มั่นใจในพื้นที่ชายแดน เกิดประโยชน์
ในด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

- ๒.๒ การสร้างความพร้อมด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจในการแก้ไขปัญหา
เขตแดนโดยสันติวิธี เพราะองค์ความรู้และความรู้ความเข้าใจสามารถสร้างให้เกิด
15 ความร่วมมือ และป้องกันปัญหามวลชนในการแก้ไขปัญหาเขตแดนที่เกิดจากความเข้าใจ
คลาดเคลื่อนได้

๒.๓ การเตรียมความพร้อมด้วยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
ที่มุ่งเน้นในระดับพื้นที่ที่จะนำมาซึ่งความร่วมมือ ความเชื่อใจ เชื่อมั่น ที่จะช่วยยุติปัญหา
ในระดับพื้นที่ไม่ให้ลุกลามเป็นปัญหาระดับชาติได้

- ๒.๔ การสร้างความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา
เขตแดนด้วยการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาเขตแดน ทั้งระดับหน่วยนโยบาย
- 5 พื้นที่ โดยอาศัยคณะกรรมการพิจารณาปัญหาเขตแดนของประเทศไทยเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไข
ปัญหา ซึ่งควรให้ความสำคัญในการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาในระดับพื้นที่
ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ระดับนโยบายไปจนถึงหน่วยงานในระดับพื้นที่ เพื่อหาแนวทาง
ในการจัดลำดับให้เป็นเอกภาพ และหาวิธีในการพิจารณาการแก้ไขให้เหมาะสมกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะส่งผลให้มีเอกภาพในการแก้ไขปัญหาเขตแดนในระดับพื้นที่ มีข้อเสนอให้หน่วยงาน
- 10 ความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญว่าจังหวัดควรเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการ
การทำงาน มีการจัดลำดับความสำคัญที่มีอยู่เดิม และปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ให้เกิดความต่อเนื่อง
กำหนดวิธีการแก้ไขและกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถยุติปัญหาในพื้นที่ไม่ให้
ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๓. การแก้ไขปัญหาเขตแดนทางบกในพื้นที่ทับซ้อน เน้นการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี

- 15 ตามแผน เสนอให้มีการสร้างความชัดเจนในพื้นที่ทับซ้อนเพื่อสะดวกในการดูแลรักษา การบริหาร
จัดการภายในประเทศหรือการบริหารจัดการระหว่างประเทศ ในการบริหารจัดการพื้นที่ตาม
ลักษณะของพื้นที่และแนวโน้มในการให้ความร่วมมือ ในการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างประเทศ
ของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน จำแนกได้เป็น ๓ พื้นที่

๓.๑ พื้นที่ทับซ้อนที่เป็นพื้นที่เปราะบางกระทบต่อความมั่นคง หรือพื้นที่อื่น ๆ

- 20 ที่มีแนวโน้มไม่อาจบริหารจัดการร่วมกันได้ ควรพิจารณาร่วมกันให้เป็นพื้นที่โนแมนส์แลนด์
(No Man's Land)

- ๓.๒ พื้นที่ที่ทับซ้อนที่มีแนวโน้มที่จะสามารถตกลงบริหารจัดการพื้นที่ร่วมได้
ควรพิจารณาตามความเหมาะสมของพื้นที่ เช่น พื้นที่ที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวหรือพื้นที่
ที่ควรส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ พื้นที่ที่เหมาะสมในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูป่าไม้ จะได้บริหารจัดการ
พื้นที่ให้เป็นไปในแนวทางที่สอดคล้องกับบริบทและความเหมาะสมของพื้นที่ ทั้งนี้ ควรพิจารณา
- 25

ศึกษาวิธีป้องกันและควบคุมพื้นที่ หรือศึกษาหารูปแบบที่จะให้เกิดความสมดุลในเรื่องผลประโยชน์ที่จะใช้ในพื้นที่ทางด้านเศรษฐกิจกับความมั่นคงของประเทศเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

- 5 โดยผลักดันให้มีข้อตกลงร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ร่วมกันและอยู่บนพื้นฐานไม่มีฝ่ายใดได้เปรียบเสียเปรียบ และไม่กระทบต่อการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนร่วมในอนาคต

๓.๓ พื้นที่ทับซ้อนที่มีปัญหาละเมิดข้อตกลงร่วม หรือเอื้อมิอยู่ ควรให้ความสำคัญ

และนำปัญหาดังกล่าวมาพิจารณาศึกษาเพื่อหาสาเหตุ พิจารณาแนวโน้ม และวิธีการที่เหมาะสมทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ พร้อมกับผลักดันให้มีการจัดการและแก้ไขปัญหาร่วมกัน

- 10 ของทั้ง ๒ ประเทศอย่างต่อเนื่อง สำหรับพื้นที่ที่พบปัญหาละเมิดข้อตกลงร่วมที่เกิดขึ้นใหม่ต้องได้รับการแก้ไขทันทีทุกระดับอย่างประสานสอดคล้องกัน

๔. นโยบายและแผนระดับชาติด้านความมั่นคงและแผนที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาเขตแดนในปัจจุบัน

๔.๑ การกำหนดแผนปฏิบัติที่เป็นเป้าหมายและตัวชี้วัด จากค่าเป้าหมายจะต้อง

- 15 ครอบคลุมปัญหาสำคัญทุกปัญหา มีการจัดลำดับความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาที่สามารถขับเคลื่อนการสำรวจและการจัดทำหลักเขตแดนร่วมให้มีความก้าวหน้าและสามารถส่งเสริมด้านเศรษฐกิจในพื้นที่ชายแดนให้มีความสมดุลกับความมั่นคง ทั้งนี้ เสนอให้ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนควรให้ความสำคัญเร่งด่วนในการสร้างความรู้ความเข้าใจในแผนและบทบาทความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักและผู้รับผิดชอบร่วม ตลอดจนสร้างความรู้
- 20 ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ให้หน่วยงานปฏิบัติสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้ถูกต้อง นอกจากนี้ ต้องให้ความสำคัญในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ขั้นตอน วิธีการ และบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่จะนำไปขับเคลื่อน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกลไกในการบริหารแผนพัฒนาระดับพื้นที่ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยเฉพาะในเรื่องการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงในพื้นที่ ส่งผลต่อการถ่ายทอดไปสู่การจัดทำ และประสานแผนงานระดับพื้นที่ให้เป็นแผนเดียวกัน หรือวันแพลน (One Plan) ขออนุญาต

5 นำเสนอเพียงเท่านี้ ขอบพระคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอบคุณท่านเด่นเดือน กลั่นสอน ต่อไปขอเชิญท่านสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปราย ยกมือแสดงตนเพื่อเข้าชื่ออภิปราย ท่านว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชักดิ์ เป็นกรรมาธิการ ไข่หรือไม่ เชิญครับ

10 ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชักดิ์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน

วุฒิสภาที่เคารพ กระผม ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชักดิ์ สมาชิกวุฒิสภา กราบขอบคุณ ท่านประธาน ผมเป็นกรรมาธิการการทหารและความมั่นคงของรัฐ ซึ่งอยู่ในคณะกรรมาธิการนี้ และเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งที่ได้ศึกษาเรื่องเขตแดนชายแดน ระยะทาง ๕,๐๐๐ กว่ากิโลเมตร เป็นปัญหาทับซ้อน วันนี้เป็นข่าวที่ร้อนระอุไปทั่วประเทศ อาจไม่ใช่ทางบก แต่เกาะกูดถือว่า

15 อยู่บนบก เป็นที่น่ายินดีของประชาชนคนไทยทั่วประเทศ ถ้านึกถึงผมยังไม่เกิด ปี ๒๕๐๕ ประเทศไทยสูญเสียเขาพระวิหาร ที่ผมจะพูด คือ ผมเห็นด้วยกับการที่จะพัฒนาเขตพื้นที่ทับซ้อน เขตพื้นที่ติดต่อกัน และผมเชื่อว่าเรารู้อยู่แล้วว่าประเทศไทยติดต่อกับชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน ตรงไหน อย่างไร ผมเคยไปหลายที่ อยากเสนอแนะเพิ่มเติมหลังจากที่คณะกรรมาธิการ ได้เสนอแล้ว ผมอยากให้มีการเปิดด่าน ที่เรามีทหารอยู่ฝั่งประเทศไทยและฝั่งประเทศลาว

20 หรือฝั่งประเทศไทยกับฝั่งประเทศพม่า ผมเชื่อว่าทั้งชาวไทยและเพื่อนบ้านไปมาติดต่อกัน เป็นปกติ แต่วันนี้มีบางด่านยังไม่เปิด และบางด่านลงทุนไปแล้วมากมาย เช่น ด่านภูฏาน จังหวัดอุดรดิตถ์ ประเทศเขาพร้อมหมดแล้ว โครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนภาคเหนือ ตอนล่าง ผมมีโอกาสไปจังหวัดอุดรดิตถ์ นั่งรถไปกับผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ประเทศเขาพร้อมหมดแล้ว ประเทศไทยก็พร้อม วันนี้ประเทศไทยมีรถขนส่งข้ามชายแดน แต่ทำไมไม่เปิดให้เป็นปกติประชาชน

25 จะได้ไปทำมาค้าขายได้ด้วย ไม่ใช่ให้ใครกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ท่านกรรมาธิการต้องระบุลงไปให้ชัด

ดีมากที่คณะกรรมการได้ศึกษา แต่น้อยไปนิดหนึ่ง ต้องศึกษาให้ทุกเขตที่ประเทศไทยเคยเปิดด่าน
กับประเทศเพื่อนบ้านและพัฒนา เพราะประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านไปมาหาสู่กัน

- 5 ผมจำอีกจังหวัดหนึ่งไม่ได้ เป็นรัฐและมีต้นไม้ใหญ่อยู่ ๒ – ๓ ต้น มีโอกาสไปกับ พลเอก สิงห์ศึก
สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ทหารของประเทศไทยอยู่ฝั่งประเทศไทย ฝั่งประเทศ
เพื่อนบ้านก็มี ประเทศเขาพร้อมที่จะพัฒนาพื้นที่ตรงนั้น เพราะฉะนั้น คณะกรรมการ
ได้ศึกษาแล้ว เห็นด้วยที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาชายแดนทางบกระหว่างประเทศไทย
และประเทศเพื่อนบ้านโดยสันติวิธี -----

คำว่า “โดยสันติวิธี” คือ การพัฒนาร่วมกัน ให้เดินไปมาหาสู่ ค้าขายกัน พัฒนาให้เจริญขึ้น

ในบริเวณตรงนั้น ผมเชื่อว่ามีหลายร้อยจุดที่เดินไปมาถึงกันแล้วสามารถจะพัฒนาร่วมกันได้

5 เริ่มจากตรงนี้ก่อน วันนี้มีแผนที่ จะมีวันแม่ป แต่ยังไม่สามารถประกาศใช้ได้ ไม่รู้จะประกาศ

ตอนไหน พอประกาศไปทับซ้อนกันเอง ผมทราบว่าประเทศไทยมีพื้นที่อยู่ประมาณ

๓ ล้าน ๒ แสนไร่ วันนี้ต่างคนต่างถือแผนที่ รวมกันแล้ว ๕ ล้านกว่าไร่ แต่ถ้าประกาศเป็นวันแม่ป

เหลือเพียง ๓ ล้านกว่าไร่ จึงไม่ได้ประกาศ เพราะถ้าประกาศแล้วต้องนำแผนที่ของทุกกระทรวง

ทบวง กรม มายืนยันกัน แม้แต่พื้นที่ในประเทศไทยยังทับซ้อน เขตอำเภอลาดยาว

10 จังหวัดนครสวรรค์กับเขตจังหวัดกำแพงเพชรในหมู่บ้านยังทับซ้อนกันอยู่ เขตจังหวัดกำแพงเพชร

กับเขตจังหวัดพิจิตร บ้านผมอำเภอบึงสามัคคี บ้านท่านกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ หมู่บ้านบึงบ้าน

บางหลัง อยู่เขตจังหวัดกำแพงเพชร บางหลังอยู่เขตจังหวัดพิจิตร แล้วแต่ประชาชนสะดวกไป

จังหวัดไหนก็ไปทำบ้านเลขที่จังหวัดนั้น อย่างนี้ครับ คณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการ

แก้ไขปัญหาเขตแดนทางบกระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านโดยสันติวิธี อยากเพิ่ม

15 ในข้อเสนอแนะว่าให้มีการเปิดจุดผ่านแดนโดยเฉพาะที่สร้างเสร็จแล้ว คือ จุดผ่านแดนถาวรภูตู่

จังหวัดอุตรดิตถ์ ให้เขาได้มีโอกาสค้าขายกันอย่างเสรีภาพและทั่วถึง ไม่ใช่รถขนน้ำมันบางคัน

วิ่งส่งได้ รถขนส่งวัสดุก่อสร้างวิ่งข้ามได้ ในขณะที่ประชาชนอยากจะเข้ามาค้าขายกับประเทศ

เพื่อนบ้านกราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาผ่านไปยังประธานคณะกรรมการด้วยความเคารพ

กราบขอบพระคุณครับ

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ตอนประชุมคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ ท่านไม่ได้เสนอแนะ

ไว้หรือครับ

ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ (กรรมการ) : คนละคณะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

25 คนที่สอง) : ขอบคุณครับ มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปรายอีกหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดรับรายชื่อผู้อภิปราย ขอเชิญคณะกรรมการธิการตอบชี้แจง

5 ท่านว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชักดิ์ ครับ

พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ (ประธานคณะอนุกรรมการธิการ) :

กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ขออนุญาตเรียนชี้แจงว่า การศึกษาของคณะอนุกรรมการ เรื่องการแก้ไขปัญหาเขตแดนทางบก มี ๒ ประเด็น เส้นเขตแดนมีปัญหาหลัก ๓ ปัญหา คือ จากสนธิสัญญาตั้งแต่ในอดีตสมัยยุคอาณานิคมคงไม่ต้องกล่าวถึง ทำให้เกิดเส้นเขตแดน

10 ไม่ชัดเจน เพราะสมัยก่อนไม่มีเทคโนโลยีอะไร กับยึดแผนที่กันคนละฉบับ ทำให้เกิดพื้นที่ทับซ้อน คณะกรรมการจึงชี้ให้เห็นปัญหาว่า การปักปันเส้นเขตแดนเป็นเรื่องทางเทคนิค โดยมี

คณะกรรมการธิการเขตแดนร่วม หรือเจบีซี เป็นหน่วยงานหลัก มีกระทรวงการต่างประเทศ

กับกรมแผนที่ทหารเป็นหน่วยงานหลักในขณะนี้ มีหน้าที่ทางเทคนิคในการสำรวจและปักปัน

ปัจจุบันเรียกว่าการจัดทำเขตแดนร่วม ในรายงานฉบับนี้ชี้ให้เห็นว่า การปักปันเขตแดนมีลักษณะ

15 พื้นที่อยู่

ประเด็นที่ ๑ ปักปันได้ แต่ไม่ได้รับบ ทุกวันนี้นับถูกต้องมา ๒ ปีแล้ว เป็นข้อมูล

จากหน่วยงานที่เสนอคณะกรรมการ ทั้งที่มีพร้อมทั้งประเทศเพื่อนบ้านกับประเทศไทย

แต่งบประมาณไม่ให้ความสำคัญ เป็นการเสียโอกาสอย่างสูง สอดคล้องอย่างที่ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม

เพ็งพานิชักดิ์ อภิปราย เมื่อเส้นเขตแดนชัดเจน การเปิดจุดผ่านแดนต่าง ๆ จะง่ายขึ้น

20 ประเด็นที่ ๒ คณะกรรมการชี้ให้เห็นว่า พื้นที่ที่กำลังสำรวจและปักปันแล้วทำได้

กลไกที่มีอยู่จะต้องช่วยกัน เพราะฉะนั้น กลไกเจบีซีเป็นเรื่องเทคนิค แต่มีกลไกอื่น ๆ อีก เรียกว่า

กลไกทางด้านความมั่นคง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยทหาร เจบีซี (Joint Boundary Commission : JBC) ภูมิภาค

อาร์บีซี (Regional Border Committee : RBC) คุยกันตลอด กลไกพวกนี้จะพยายามผลักดัน

ให้เป็นประเด็นข้อเสนอแนะว่า ในแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง

25 (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) กำหนดไว้เพียง ๙ พื้นที่ แต่หน่วยป้องกันชายแดนรวมไว้ ๙๙ พื้นที่

เนื่องจากมองปัญหาไม่ตรงกัน บางปัญหาไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณ ใช้แผนงานปกติของหน่วย คือ มองพื้นที่หมู่บ้านตามแนวชายแดน หรือพื้นที่ป่าเขาตามแนวชายแดน อะไรต่าง ๆ เหล่านี้

- 5 มีงบประมาณของหน่วยปกติอยู่แล้วที่จะทำให้พื้นที่เกิดความพร้อม มุ่งไปสู่การพัฒนาการปักปัน

เขตแดน

ประการที่ ๓ พื้นที่ที่ปักปันเขตแดนไม่ได้ เราควรจะฟรีซ (freeze) เป็น

โนแมนส์แลนด์ เหมือนพื้นที่ทางภาคเหนือ หรือพื้นที่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้

ประการที่ ๔ การละเมิดเอมโอยู ซึ่งเอมโอยูทางบกของประเทศไทยเป็นเอมโอยู

- 10 ปี ๒๕๔๓ แต่ที่กำลังมีปัญหาตอนนี้เกี่ยวกับพื้นที่ทับซ้อนทางทะเลที่เมื่อวานคณะวิชาการได้คุยกัน

เป็นเอมโอยูปี ๒๕๔๔ คนละเอมโอยูกัน ปัญหาเส้นเขตแดนทางบก คือ ประเทศไทยถูกละเมิด

เอมโอยู แต่ไม่ได้รับการแก้ไข ทำได้เพียงการประท้วง เพราะต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

แต่การที่ถูกละเมิดไปนาน ๆ เมื่อมีผลระยะยาวจะมีผลต่อการสำรวจและปักปัน สังคมภายนอกรับรู้

เพียงอย่างเดียวว่าเมื่อมีการรบกัน เหตุการณ์ที่ผ่านมามีการปะทะเป็นจุด ๆ ประเทศไทย

- 15 เพียงจะเสนอว่าพื้นที่ต่าง ๆ ต้องมีกระบวนการพูดคุยแก้ไขปัญหากันตั้งแต่บัดนี้ ไม่ใช่ปล่อยให้

ให้พอที่จะถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นเงื่อนไขความขัดแย้งระหว่างประเทศได้ กลับมาประเด็น

ของท่านว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ จุดผ่านแดนต่าง ๆ เป็นเรื่องของกระทรวงมหาดไทย

และบางเรื่องต้องขออนุมัติจาก สมช. คือ เริ่มตั้งแต่จุดผ่อนปรนการค้า จุดผ่านแดนถาวร

ผมไม่ทราบเรื่องจุดผ่านแดนถาวรถูกต้อง แต่ทราบว่าได้อยู่อธิปไตยแล้วในเรื่องสถานที่กับกรมป่าไม้

- 20 เรียบร้อยแล้ว แต่ที่เปิดไม่ได้ปัจจุบันผมไม่ทราบ เพราะฉะนั้น ถ้าจะเกี่ยวข้องกับปัญหาเส้นเขตแดน

คณะกรรมการการบอกว่าประเทศไทยไม่เกี่ยว ถึงแม้จะปักปันเขตแดนไม่ได้ แต่สามารถเปิด

จุดผ่านแดนถาวรได้ ที่คณะกรรมการใช้คำว่า มิติด้านความมั่นคงกับมิติด้านเศรษฐกิจ

แต่ถ้าจะเปิดจุดผ่านแดนถาวรหรือจุดผ่อนปรนการค้า ถ้ายังมีการรุกรานอยู่ประเทศไทยยังเปิดไม่ได้

ความหมายคือตรงนั้น แต่ที่ผ่านมาบางทีมองแต่เรื่องเศรษฐกิจอย่างเดียว ทั้งที่ยังมีสิ่งปลูกสร้าง

- 25 รุกล้ำ ละเมิดเอมโอยู เอ็มโอยู ปี ๒๕๔๓ ระยะทาง ๑๐๐ เมตร จากเส้นสมมุติดีทิลเซอร์เวย์

(detail survey) จะปลูกสร้างไม่ได้ ประเทศไทยยังผลักดันให้เปิดจุดผ่อนปรน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องผลักดัน ในแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง

- 5 (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้เปลี่ยนมิติใหม่ คือ ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก ในแผนระดับ ๒ ในการแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดน กระทรวงมหาดไทยกำลังตั้งหลัก ผมไม่ก้าวล่วงถึงหน่วยระดับนั้น เพราะคณะกรรมการได้เชิญมา ๒ - ๓ ครั้งแล้ว เดิมกระทรวงมหาดไทย

ใช้กองการต่างประเทศเพียงพิจารณาในเรื่องจุดผ่านแดนถาวร จุดผ่อนปรนการค้าเท่านั้นเอง แต่ขณะนี้ สมช. ได้มอบความชัดเจนว่า ให้ร่วมเป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการบูรณาการแก้ไข

- 10 ปัญหาเขตแดน กระทรวงมหาดไทยกำลังดำเนินการ ปี ๒๕๖๖ กำลังทำแผนเพราะเป็นปีแรกของแนวทางใหม่ ประเด็นที่เกี่ยวกับคำถามของท่านว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ คือ ประเทศไทยต้องสร้างความพร้อมในพื้นที่ ที่จะปักปันเขตแดนได้ หรือปักปันเขตแดนไม่ได้ หรือรอปักปันเขตแดนไม่ได้ ทุกหน่วยงานโดยเฉพาะกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นเจ้าภาพจะต้องทำความพร้อมให้พื้นที่ มีโครงการเก่าดีมาก เช่น โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองแห่งชาติ

- 15 (อพป.) อาจต้องนำกลับมา ผมอยากจะมีประเด็นนี้ หมู่บ้านที่อยู่ตามแนวชายแดนมีภัยคุกคามที่ สมช. กำหนดไว้ เรียกว่า ภัยคุกคามรวม ยาเสพติด หลบหนีเข้าเมือง ค้าของเถื่อน ทุกอย่างมีแผนหมด แต่แผนควรรวมเป็นวันแพลนในหมู่บ้าน คือ ทำให้บ้านเข้มแข็งเป็นด่านแรกที่ต้องป้องกันภัยคุกคามที่ว่านี้ -----

ถ้าทำตรงนี้เข้มแข็งจะปักปันเขตแดนได้หรือไม่ได้ เพราะบางพื้นที่จนชั่วลูกชั่วหลาน

อาจปักปันเขตแดนไม่ได้ สามารถเปิดจุดผ่านแดนได้โดยไม่มีผลต่อการปักปันเขตแดนในอนาคต

- 5 คงไม่มีใครยอมเสียดินแดนเพราะขัดต่อรัฐธรรมนูญมีโทษประหารชีวิต เป็นเรื่องที่หน่วยป้องกัน

ชายแดนรักษาสิทธิตามที่ชายแดน ผมคงตอบท่านว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์

ได้ตรงว่า การเปิดจุดผ่านแดนถาวรเป็นเรื่องของกระทรวงมหาดไทย โดยผ่านลำดับชั้นไปจนถึง

สมช. แต่บางทีความพร้อมอาจไม่มี เช่น เปิดจุดผ่านแดนถาวรได้ แต่ที่ผ่านมากรมศุลกากรไม่มี

เจ้าหน้าที่ต้องวิ่งลอม ภาระตกกับหน่วยป้องกันชายแดน จึงยังไม่เปิดจุดผ่านแดนถาวร มีปัญหา

- 10 ปลีกย่อย ผมเล่าจากบทเรียนสมัยช่วงรับราชการให้ฟังว่าเป็นปัญหาเดิม ๆ เพราะฉะนั้น ในรายงาน

ฉบับนี้พยายามให้สร้างความเข้มแข็ง คือ แยก ๒ ปัญหาให้พบ ปัญหาเทคนิคเส้นเขตแดน

เสร็จแล้วหยุดตรงนี้ และควรทำพื้นที่อย่างไร ถ้าเป็นพื้นที่เศรษฐกิจควรพิจารณาอย่างไร

ถ้าเป็นพื้นที่ที่กระทบความมั่นคงควรพิจารณาอย่างไร ถ้าเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ควรพิจารณาอย่างไร

ความหมายคือตรงนั้น ขออนุญาตเรียนชี้แจงครับ

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านพลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ ท่านว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม

เพ็งพานิชภักดิ์ ยังตั้งใจในประเด็นที่ พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ ตอบชี้แจงหรือไม่ เชิญครับ

ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน

วุฒิสภาที่เคารพ กระผม ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ ขอขอบคุณท่านประธานวุฒิสภา

- 20 ผ่านไปยังประธานคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ ผมเป็นรองประธาน

คณะอนุกรรมการ คนที่สี่ ในคณะอนุกรรมการกิจการทหารเพื่อความมั่นคง การพัฒนาประเทศ

และการช่วยเหลือประชาชน คณะอนุกรรมการ ทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิก

วุฒิสภาเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย สว. มีโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชน ผมอยู่ในโครงการ

สมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนภาคเหนือตอนล่าง ตลอด ๔ ปีที่ผ่านมา ไปจังหวัดอุดรติด ๓ ครั้ง

- 25 ได้รับการร้องขอ เพราะจุดผ่านแดนถาวรถูกใช้ประมาณในการก่อสร้างจำนวนมาก

ขณะนี้ถนนขยายเป็น ๖ เลนแล้ว แต่ยังไม่มีการเปิดอย่างเป็นทางการ ประชาชนอยากเข้าไปทำการค้า ขอให้ท่านประธานมีข้อเสนอแนะไปยังรัฐบาลว่า ถ้าพร้อมแล้วอยากให้เปิด เป็นการสร้าง

- 5 ความสามัคคีระหว่างคนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นข้อเสนอแนะที่ประชาชนอยากให้เปิดจุดผ่านแดนถาวรภูตู่มาก กราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพ ขอบขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ขอขอบคุณ ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ คณะกรรมาธิการ

รับข้อเสนอแนะไปพิจารณา เชิญ ท่านถวิล เปลี่ยนศรี ครับ

- 10 นายถวิล เปลี่ยนศรี (รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผมขออนุญาตเคลียร์ประเด็นนี้จะได้ไม่ติดใจต่อไป ทั้ง ๆ ที่อยู่ในคณะเดียวกัน ที่ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ ติดใจเรื่องการเปิดจุดผ่านแดนถาวรภูตู่หลักการ คือ จะไม่นำเรื่องเส้นเขตแดนมาเป็นอุปสรรคปัญหาในการทำการค้า เพราะฉะนั้นบางจุดถึงแม้ว่าเส้นเขตแดนยังไม่เรียบร้อย แต่ถ้าทั้ง ๒ ประเทศ มีเจตนาตรงกันที่จะเปิดเป็น

- 15 จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว สามารถทำความเข้าใจกันได้โดยปริษพื้นที่ไว้ เรียกว่าจอยต์ดีเทลเซอร์เวย์ (joint detail survey) คือ เซอร์เวย์ไว้ล่วงหน้าร่วมกันและปริชไว้ไม่ไปทำลายคอนทัวร์ (contour) รักษาสภาพพื้นที่ไว้เหมือนเดิม และกำหนดพื้นที่ที่จะทำร่วมกัน ผมเข้าใจว่า

ที่ท่านว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ ติดใจเรื่องจุดผ่านแดนถาวรภูตู่ มะม่วง ๗ ต้น

จังหวัดอุดรดิตถ์ ผมคิดว่าติดที่ความพร้อมของปริมาณสินค้าบางที่ไม่ถึง กรมศุลกากรตั้งไม่ได้

- 20 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) ตั้งไม่ได้ หรือบางครั้งประเทศไทยพร้อม มีถนน ๔ - ๕ เลน

แต่อีกฝ่ายหนึ่งไม่พร้อมก็เปิดจุดผ่านแดนถาวรไม่ได้ ๒ ประเทศต้องตรงกันพอดี เพื่อให้

ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ เบาลใจในฐานะที่อยู่ในคณะกรรมการเดียวกัน

ผมรับไปประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำคำตอบเรื่องนี้มาให้ ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอบคุณครับ เป็นการถามกันในระหว่างคณะกรรมการการทหารและความมั่นคง

- 5 ของรัฐ ถือว่าเป็นประโยชน์แก่ประชาชนชาวไทยในฐานะที่ สว. เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ตามที่ ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ กล่าว เชิญท่านชลิต แก้วจินดา ครับ

นายชลิต แก้วจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม

นายชลิต แก้วจินดา ขออนุญาตพูดนิดเดียว เรื่องจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ครับ

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ผมให้พูดนะครับ ไม่ให้อภิปราย เพราะปิดการอภิปรายแล้ว อนุญาตให้ท่านชลิต แก้วจินดา พูดในฐานะที่ทำเรื่องจุดผ่านแดนถาวรภูคู้มาตลอด เชิญครับ

- 15 นายชลิต แก้วจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ อาจเข้าใจผิดว่า จุดผ่านแดนถาวรภูคู้เปิดหรือยัง จุดผ่านแดนถาวรภูคู้มี ๒ ด่าน คือ จุดผ่านแดนถาวรภูคู้ฝั่งประเทศไทย และจุดผ่านแดนถาวรผาแก้วฝั่งประเทศลาว ทั้ง ๒ จุดผ่านแดนถาวรนี้ เปิดเป็นสากลแล้ว ทุกประเทศสามารถใช้จุดผ่านแดนถาวรเหล่านี้ผ่านแดนได้ ประเทศไทย ประเทศลาว ประเทศในอาเซียนและเปิดมานานแล้ว ปัจจุบันมีการค้าขายกันตามปกติ ไม่ใช่ยังไม่เปิด เรียนให้ทราบ ขอบพระคุณครับ

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอบคุณท่านชลิต แก้วจินดา ที่ได้ชี้แจงให้ ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ ได้ทราบแล้ว ท่านถวิล เปลี่ยนศรี ไม่ต้องไปหาคำตอบ ท่านชลิต แก้วจินดา ตอบมาแล้ว ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ ไม่ตั้งใจที่เสนอแนะให้คณะกรรมการการทหาร และความมั่นคงของรัฐเพิ่มในข้อเสนอแนะแล้ว เปิดแล้วครับ เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายการ การพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะ

เกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการจะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา

5 ดำเนินการต่อไป มีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

ขอขอบคุณคณะกรรมการและผู้ชี้แจงครับ จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๓

10 ๔.๔ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การติดตามการถ่ายโอน

ภารกิจ สอน./รพ.สต. ไปยัง อบจ. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการดำเนินการ”

ซึ่งคณะกรรมการการสาธารณสุขพิจารณาเสร็จแล้ว

15

20

25

30

๑๕๓

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เยาวเรศ ๓๘/๕

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

5 (คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ด้วยคณะกรรมการการสาธารณสุข ได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอก ซึ่งเป็นอนุกรรมการและที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการติดตามการถ่ายโอน รพ.สต. ไปยัง อบจ. เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ ดังนี้

10	๑. นายวิฑูรย์ เอี่ยมโสภา	อนุกรรมการ
	๒. รองศาสตราจารย์พิทยา จารุพูนผล	อนุกรรมการ
	๓. นางภรณ์ สีนุตพงษ์	อนุกรรมการ
	๔. นางภาวนา อังคสิทธิ์	อนุกรรมการ
	๕. รองศาสตราจารย์อัจฉรา เตชฤทธิพิทักษ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
15	๖. พันเอก ชุมชุมชาติ บานพับทอง	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และ ข้อ ๕๕ ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ (ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญประธานคณะกรรมการแถลงครับ

- ๓๘/๑

- นายเจตน์ ศิรธรานนท์ (ประธานคณะกรรมการธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์ ประธานคณะกรรมการธิการการสาธารณสุข
- 5 วุฒิสภา ขอแถลงภาพรวมของรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การติดตามการถ่ายโอนภารกิจสอน./รพ.สต. ไปยัง อบจ. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการดำเนินการ” ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ดังนี้ การกระจายอำนาจด้านการสาธารณสุขได้เริ่มต้นมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกำหนดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจเพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงมีการตรากฎหมายและบังคับใช้
- 10 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๕ มารองรับการดำเนินการ ทั้งนี้ ในระยะแรก กระทรวงสาธารณสุขได้มีการถ่ายโอนภารกิจสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรชนาวมินทราชินี (สอน.) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้แก่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๕ รวม ๘๔ แห่ง ต่อมาแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ในระยะสุดท้าย หากเทศบาลและ อบต. แห่งใดไม่พร้อมรับการถ่ายโอน ให้ถ่ายโอนไปยัง
- 15 องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือ อบจ. ดำเนินการได้ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) จึงได้จัดทำประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรชนาวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ โดยแนบท้ายประกาศด้วยแนวทางการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ให้แก่
- 20 อบจ. พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มี อบจ. ขอรับการถ่ายโอน สอน.
- 25 และ รพ.สต. จากกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๔๙ จังหวัด โดยผ่านมติคณะรัฐมนตรี

๑๕๕

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อัจฉริยา ๓๙/๒

ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ มี รพ.สต. ถ่ายโอนไปยัง อบจ. จำนวน ๕๑๒ แห่ง
และมติคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕ มี รพ.สต. ถ่ายโอนไปยัง

- 5 อบจ. จำนวน ๒,๗๕๑ แห่ง รวม ๓,๒๖๓ แห่ง ใน ๒ ปี ในปี ๒๕๖๖ สำหรับการถ่ายโอน
ในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มี รพ.สต. ถ่ายโอนไปยัง อบจ. จำนวน ๙๓๑ แห่ง รวมมี อบจ.
รับโอน จำนวน ๖๒ แห่ง และมี รพ.สต. ถ่ายโอนไปยัง อบจ. รวมทั้งสิ้น ๔,๑๙๔ แห่ง
หรือร้อยละ ๔๓

- จากการศึกษาและติดตามการถ่ายโอนครั้งนี้มีความเร่งรีบจนอาจทำให้เกิดปัญหา
10 ในหลายด้าน ทั้งด้านงบประมาณและด้านบุคลากร ซึ่งปัจจุบันพบว่า บุคลากรของ รพ.สต.
ที่ถ่ายโอนไป อบจ. มีความขาดแคลนมาก เนื่องจากมีบุคลากรถ่ายโอนไปไม่ครบจำนวน
และบางส่วนมีการขอย้ายกลับ อีกทั้ง อบจ. ยังไม่สามารถจัดสรรบุคลากรได้ตามขนาดเอส (S)
เอ็ม (M) แอล (L) คือ ขนาดเอส ๗ คน ขนาดเอ็ม ๑๒ คน และขนาดแอล ๑๔ คน นอกจากนี้
ตัวชี้วัดการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค ในปี ๒๕๖๗ ที่มีจำนวน ๕๔ ตัวชี้วัด
15 จาก ๖๒ ตัวชี้วัด ในปี ๒๕๖๖ แต่พบว่า รพ.สต. ที่ถ่ายโอนไปยัง อบจ. ดำเนินการตามตัวชี้วัด
เฉพาะส่วนที่ได้รับเงินค่าบริการหรือฟรีสเคดตวล (free schedule) จากสำนักงานหลักประกัน
สุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เท่านั้น จึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพและการให้บริการต่อประชาชน
อย่างไรก็ตาม ประเด็นนี้คณะกรรมการได้มีการศึกษาและติดตามต่อไป

สำหรับการศึกษาปัญหาอุปสรรคที่ผ่านมา คณะกรรมการการสาธารณสุข

- 20 วุฒิสภา ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการติดตามการถ่ายโอน รพ.สต. ไปยัง อบจ. พิจารณา
ศึกษาอย่างรอบด้าน จึงขออนุญาตท่านประธานวุฒิสภาให้ พลโท อำพน ชูประทุม ที่ปรึกษา
คณะกรรมการ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการติดตามการถ่ายโอน รพ.สต. ไปยัง อบจ.
เป็นผู้นำเสนอเนื้อหาสาระสำคัญของรายงานฉบับดังกล่าวต่อที่ประชุมวุฒิสภาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

- 25 คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านประธานคณะกรรมการ ขอเชิญพลโท อำพน ชูประทุม แลงครับ

พลโท อำพน ชูประทุม (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

และสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลโท อำพน ชูประทุม ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

- 5 ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการติดตามการถ่ายโอน รพ.สต. ไปยัง อบจ. ในคณะกรรมการ
การสาธารณสุข วุฒิสภา ขอรายงานสาระสำคัญของรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การติดตาม
การถ่ายโอนภารกิจ สอน./รพ.สต. ไปยัง อบจ. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการดำเนินการ”
ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ดังนี้

การจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าว คณะกรรมการการสาธารณสุข

- 10 วุฒิสภา ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการเป็นผู้ดำเนินการ โดยการดำเนินการได้เริ่มประชุม
ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๕ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๖ รวมจำนวนการประชุมทั้งสิ้น ๒๔ ครั้ง

ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อศึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งการศึกษา

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติกำหนดแผน

และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แผนปฏิบัติการ

- 15 กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑) และ (ฉบับที่ ๒)

ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์

และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี

และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๔

พระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน

- 20 ได้มีการศึกษาดูงานในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดกาญจนบุรี จากการพิจารณาศึกษา

ดังกล่าวพบว่า การดำเนินการมีความเร่งรีบและเร่งรัดทำให้ขาดความพร้อมของหน่วยงาน

ที่รับการถ่ายโอนและหน่วยงานที่ถ่ายโอน รวมทั้งยังไม่มีความชัดเจนในหลายด้าน

ทั้งด้านกระบวนการถ่ายโอน ด้านกำลังพล ด้านงบประมาณ และด้านการจัดบริการสุขภาพปฐมภูมิ

ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการถ่ายโอน คณะอนุกรรมการได้จัดทำแนวทาง

- 25 การแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำหรับรายงานรายละเอียดการศึกษา ขออนุญาตให้นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส
อนุกรรมการ นำเสนอข้อมูลสาระสำคัญของรายงานการพิจารณาการศึกษาต่อที่ประชุมวุฒิสภา

5 โดยขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการนำเสนอ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ขอบคุณท่านพลโท อำพน ชูประทุม ขอเชิญท่านวิฑูร เอี่ยมโอภาส แลงครับ
(ฉายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส (อนุกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
10 ที่เคารพพระผม นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส อนุกรรมการติดตามการถ่ายโอน รพ.สต. ไปยัง อบจ.
ขออนุญาตนำเสนอรายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง “การติดตามการถ่ายโอนภารกิจ สอน./รพ.สต.
ไปยัง อบจ. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการดำเนินการ” เนื่องจากการนำเสนอในรูปแบบ
เพาเวอร์พอยต์มีอักษรย่อจำนวนมาก จึงขออนุญาตนำเสนออักษรย่อให้รับทราบ ดังนี้

15 สอน. ย่อมาจาก สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี
รพ.สต. ย่อมาจาก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
อบจ. ย่อมาจาก องค์การบริหารส่วนจังหวัด
อบต. ย่อมาจาก องค์การบริหารส่วนตำบล
อปท. ย่อมาจาก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ก.ก.ถ. ย่อมาจาก คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง

20 ส่วนท้องถิ่น

- 5 สปสช. ย่อมาจาก สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
 กสพ. ย่อมาจาก คณะกรรมการสุขภาพระดับพื้นที่
 รพศ. ย่อมาจาก โรงพยาบาลศูนย์
 รพท. ย่อมาจาก โรงพยาบาลทั่วไป
 รพช. ย่อมาจาก โรงพยาบาลชุมชน

- ในการกระจายอำนาจด้านการสาธารณสุขหรือการถ่ายโอนภารกิจสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เริ่มกำหนด
- 10 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ จากรัฐธรรมนูญได้มีการจัดทำพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อมาได้มีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑) และ (ฉบับที่ ๒) โดยกำหนดให้กระทรวงสาธารณสุขถ่ายโอนภารกิจสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี โดยแผนการกระจายอำนาจและแผนปฏิบัติการกำหนดให้ในระยะแรก
- 15 ให้ถ่ายโอนตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ได้แก่ เทศบาลและ อบต. สำหรับระยะสุดท้ายหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่พร้อมรับการถ่ายโอน ให้ถ่ายโอนให้แก่ อบจ. ดำเนินการ ดังนั้น ในระยะแรกกระทรวงสาธารณสุขจึงได้มีการถ่ายโอน สอน. และ รพ.สต. ให้แก่ เทศบาลและ อบต. ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๖๕ รวม ๘๔ แห่ง และเมื่อคณะกรรมการการกระจาย
- 20 อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อมา กระทรวงสาธารณสุขได้ถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ให้แก่ อบจ. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มี อบจ. รับโอน สอน. และ รพ.สต. จำนวน ๓,๒๖๓ แห่ง ใน ๔๙ จังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มี อบจ. รับโอน สอน.
- 25 และ รพ.สต. เพิ่มอีก ๙๓๑ แห่ง ใน ๑๓ จังหวัด รวม อบจ. รับการถ่ายโอน ๖๒ จังหวัด

มี สอน. และ รพ.สต. ถ่ายโอนรวมทั้งสิ้น ๔,๑๙๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๓ ของจำนวน
สอน. และ รพ.สต. ทั้งประเทศ

5 จากการศึกษากิจการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ไปยัง อบจ. พบปัญหา
อุปสรรค ๔ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ด้านกระบวนการ การถ่ายโอนภารกิจ รพ.สต. ไปยัง อบจ. เกี่ยวข้อง
กับกฎหมายหลายฉบับ ซึ่งกฎหมายแต่ละฉบับอาจจะไม่มีความสอดคล้องกัน ยกตัวอย่าง
พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
10 พ.ศ. ๒๕๔๒ กับพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ อาจส่งผลกระทบต่อประชาชน
ที่ได้รับบริการสุขภาพปฐมภูมิ นอกจากนี้ กระบวนการถ่ายโอนตามประกาศคณะกรรมการ
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้กำหนดตัวชี้วัด
ที่อาจไม่สะท้อนถึงความพร้อมและศักยภาพของ อบจ. การถ่ายโอนมีความเร่งรีบในการดำเนินการ
และไม่มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟัง

15 ความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘
ด้านที่ ๒ ด้านกำลังคน จากประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจ สอน.
และ รพ.สต. ไปยัง อบจ. ได้กำหนดโครงสร้างอัตรากำลังของ รพ.สต. ไว้ ๓ ขนาด ได้แก่ ขนาดเล็ก
๗ อัตรา ขนาดกลาง ๑๒ อัตรา และขนาดใหญ่ ๑๔ อัตรา แต่การถ่ายโอนพบว่า บุคลากรของ สอน.

20 และ รพ.สต. สังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีจำนวนมากที่ไม่ประสงค์ถ่ายโอนตามภารกิจไป
ทำให้ขาดแคลนบุคลากรในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ มีบุคลากรจากโรงพยาบาลสังกัดกระทรวง
สาธารณสุข เช่น โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน ได้ขอถ่ายโอนไปยัง อบจ.
ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามที่ประกาศกำหนด ส่งผลกระทบต่อการทำงานของโรงพยาบาล
เหล่านั้น อีกทั้งเมื่อมีการถ่ายโอนบุคลากรไปยัง อบจ. แล้ว บุคลากรเหล่านั้นบางส่วน

25 แจ้งความประสงค์ขอกลับมายังกระทรวงสาธารณสุข

ด้านที่ ๓ ด้านงบประมาณ แหล่งรายได้ของ สอน. และ รพ.สต. มาจากหลายแหล่ง และที่สำคัญจริง ๆ มาจากงบประมาณของ สปสช. คณะอนุกรรมการพิจารณาว่า ระบบการจัดสรร

- 5 งบประมาณของ สปสช. มีหลายระบบ การให้บริการงานผู้ป่วยนอกกับการสร้างเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคจำเป็นต้องดำเนินการร่วมกันระหว่าง รพ.สต. กับโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข การคำนวณงบประมาณจึงไม่สามารถแยกงบบริการผู้ป่วยนอกกับงบเสริมสร้างสุขภาพ และป้องกันโรค มีปัญหาทำให้ อบจ. บางแห่งไม่สามารถตกลงกันในเรื่องการจัดสรรงบประมาณได้ ระบบการจัดสรรงบประมาณที่เป็นลักษณะของการจัดสรรแบบรายหัวตามจำนวนประชากร

- 10 อาจส่งผลกระทบต่อ รพ.สต. บางแห่งที่ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารจัดการ เงินค่าตอบแทนและสวัสดิการของบุคลากรถ่ายโอนอาจมีปัญหาในเรื่องความไม่เท่าเทียม กับกระทรวงสาธารณสุข ในระยะแรกอาจไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณ ในการดำเนินการ อีกทั้ง รพ.สต. ที่ถ่ายโอนอาจต้องจ้างบุคลากรจากเงินบำรุง รพ.สต. ทำให้เกิด ภาระด้านรายจ่ายของบุคลากร

- 15 ด้านที่ ๔ ด้านการจัดบริการสุขภาพปฐมภูมิ การจัดการบริการสาธารณสุข อาจไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มีเจตนารมณ์ให้ท้องถิ่น หรือชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณสุขด้วยตนเอง และมีกลไกความร่วมมือในการส่งเสริม พัฒนาให้ รพ.สต. มีความสามารถในการเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายปฐมภูมิ การถ่ายโอนไปยัง อบจ. ทำให้งานซึ่งเป็นหัวใจของระบบสุขภาพปฐมภูมิในพื้นที่บางส่วน

- 20 อาจไม่มีการดำเนินการหรือดำเนินการลดลง ยกตัวอย่าง งานข้อมูลสุขภาพมีการดำเนินการลดลง ในส่วนงานการวางแผนควบคุมโรคระบาดมีบางแห่งที่ไม่มีการดำเนินการ

จากปัญหา และอุปสรรคต่างๆ รายงานการศึกษาฉบับนี้มีข้อเสนอแนะ ในเชิงนโยบายรวม ๙ ข้อ ดังนี้

๑. จากประเด็นการศึกษาการถ่ายโอน สอน. และ รพ.สต. ไปยัง อบจ.

ยังมีปัญหาอีกมาก ทั้งงบประมาณ บุคลากร และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการรับฟัง

5 ความคิดเห็นของประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย ส่งผลกระทบต่อการจัดบริการปฐมภูมิตาม

พระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนั้น หากการแก้ไขปัญหาระบบการถ่ายโอน

และข้อห่วงใยดังกล่าวยังไม่บรรลุผลตามเจตนารมณ์ที่กำหนด รัฐบาลควรชะลอการถ่ายโอน

สอน. และ รพ.สต. ไปยัง อบจ. ไว้ก่อน

๒. แม้กระทรวงสาธารณสุขจะมีการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต.

10 ไปยัง อบจ. แล้ว กระทรวงสาธารณสุขยังต้องให้การสนับสนุน รพ.สต. ที่ถ่ายโอนแล้ว

แต่ยังไม่มีความพร้อม เพื่อให้สามารถจัดบริการให้แก่ประชาชนได้เช่นเดิม โดยอาจกำหนด

ระยะเวลาสนับสนุนบุคลากร งบประมาณ ยาและเวชภัณฑ์ตามความเหมาะสม

๓. คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ควรเร่งจัดให้มีการประชุมร่วมกันของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยถ่ายโอน

15 และหน่วยรับการถ่ายโอนในการที่จะกำหนดมาตรฐาน ปรับปรุงตัวชี้วัด หลักเกณฑ์การประเมิน

ความพร้อมในการถ่ายโอน รพ.สต. ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความพร้อมและมีความประสงค์

ที่จะถ่ายโอนควรมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ก่อน

๔. พระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเจตนารมณ์
ด้านการจัดบริการสาธารณสุขให้กระจายไปสู่พื้นที่ระดับชุมชน การถ่ายโอน รพ.สต. ควรเป็น
- 5 การถ่ายโอนไปยัง อบต. หรือเทศบาล ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง
และเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหน่วยบริการปฐมภูมิของท้องถิ่นด้วยตนเอง
โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก จึงควรมีการทบทวนการศึกษาแนวทาง
การถ่ายโอนในรูปแบบที่เหมาะสมกับพื้นที่ รวมถึงการติดตามประเมินผลและถอดบทเรียน
การศึกษาวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมด้านการบริการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ อาจทำโครงการนำร่อง
- 10 เปรียบเทียบการถ่ายโอนระหว่างการถ่ายโอนไปยัง อบจ. กับการถ่ายโอนไปยัง อบต. หรือเทศบาล
๕. อบต. หรือเทศบาลควรเร่งพัฒนาการเข้าสู่ระบบสุขภาพปฐมภูมิด้วยตนเอง
โดยเร็ว อีกทั้ง รพ.สต. ที่ถ่ายโอนไปยัง อบจ. แล้ว หาก อบต. หรือเทศบาลใดมีความพร้อม
ในการที่จะรับโอน ให้ อบจ. ถ่ายโอน รพ.สต. ไปยัง อบต. หรือเทศบาลในพื้นที่ได้
๖. กระทรวงสาธารณสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการพัฒนา
หน่วยงาน สอน. และ รพ.สต. ให้ทันต่อระบบประกันสุขภาพที่มีการเปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้สามารถ
รองรับการดูแลขั้นต้นตามระบบสุขภาพปฐมภูมิ และมีการส่งต่ออย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้
เกิดการคับคั่งในโรงพยาบาลทุติยภูมิและตติยภูมิ รวมทั้งควรสนับสนุนความก้าวหน้าในวิชาชีพ
แก่บุคลากรในสถานีนอามัยหรือ รพ.สต. ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
๗. การจัดตั้งหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ซึ่งกำหนด
- 20 จำนวนประชากรขั้นต่ำในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน ๘,๐๐๐ – ๑๒,๐๐๐ คน เห็นว่า
ไม่ควรกำหนดหลักเกณฑ์ขั้นต่ำและให้สามารถจัดตั้งหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการ
ปฐมภูมิได้ตามจำนวนประชากรที่มีอยู่ และตามความพร้อมของพื้นที่พลวัตปฐมภูมิดังกล่าว
ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนได้รับสิทธิและการสนับสนุนงบประมาณจากระบบหลักประกันสุขภาพ
แห่งชาติ รวมถึงงบประมาณอื่น ๆ ที่จะสนับสนุนการดำเนินงานปฐมภูมิในพื้นที่

๘. เร่งพัฒนาระบบแพทย์ทางไกลหรือเทเลเมดิซีน (telemedicine) ไปยัง สอน.
หรือ รพ.สต. ที่ขาดแคลนแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว เพื่อให้การบริการสามารถดำเนินการ

5 ได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๙. คณะกรรมการสุขภาพระดับพื้นที่ กสพ. ตามประกาศคณะกรรมการ
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ ในประเด็นองค์ประกอบ
ของคณะกรรมการที่มีทั้งหมด ๒๖ คน มีวาระ ๔ ปี มีนายก อบจ. เป็นประธาน มีอำนาจ
ในการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสุขภาพระดับพื้นที่ท่านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง

10 ควรเป็นการพิจารณาร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันการเกิดหน่วยงานทับซ้อน
และอำนาจหน้าที่ที่ไม่ชัดเจน อีกทั้งมี รพ.สต. ที่ถ่ายโอนไปยัง อบต. หรือเทศบาลแล้ว

ในรอบแรก จำนวน ๘๔ แห่ง ที่ไม่ได้สังกัด อบจ. รวมถึงยังมี รพ.สต. ที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
ที่ยังไม่มีการถ่ายโอนไปยัง อบจ. ฉะนั้น การกำหนดให้นายก อบจ. เป็นประธาน จึงไม่ครอบคลุม
ภาพรวมด้านสุขภาพทั้งจังหวัด เห็นควรเปลี่ยนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน เนื่องจาก

15 มีความเป็นกลางและรับผิดชอบในการปกครองและบังคับบัญชาข้าราชการในสังกัดราชการ
ส่วนภูมิภาคและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของราชการส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด
ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

สุดท้าย การกระจายอำนาจด้านสาธารณสุข โดยการถ่ายโอนภารกิจ สอน.
และ รพ.สต. ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องดำเนินการโดยคำนึงถึงความพร้อม

20 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอนและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขอย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานตามระบบสุขภาพ
ปฐมภูมิ ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนทุกที่มีสุขภาพที่ดีและมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
ขอบคุณมากครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย

25 ประธานวุฒิสภา ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์ ทำหน้าที่ประธานของที่ประชุมต่อไป)

ประธานวุฒิสภา : ขอบขอบคุณ สมาชิกที่ประสงค์จะอภิปรายรายงานฉบับนี้
โปรดยกมือแสดงตนเพื่อเข้าชื่ออภิปราย มี ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชักดิ์ เชิญครับ

5 ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชักดิ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

ที่เคารพ กระผม ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชักดิ์ สมาชิกวุฒิสภา กราบเรียนท่านประธาน
วุฒิสภาผ่านไปยังประธานคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา ที่ได้พิจารณาศึกษา

เรื่อง “การติดตามการถ่ายโอนภารกิจ สอน./รพ.สต. ไปยัง อบจ. ปัญหา อุปสรรค

และข้อเสนอแนะการดำเนินการ” มีประโยชน์มาก และเป็นข้อเท็จจริงที่บางจังหวัดยังไม่พร้อม

10 บางจังหวัดพร้อมแล้ว แต่หน่วยงานไม่สามารถจะตอบสนอง คือ ส่งไปแต่ตัว แต่ไม่ให้เลขที่ไปด้วย

คือ ไม่ให้เงินไปด้วย อบจ. ทุกจังหวัดผมเชื่อว่ามีศักยภาพ ทุกจังหวัดมีเงินพร้อม หลายจังหวัด

มีบุคลากรพร้อม จังหวัดกำแพงเพชรบ้านผม ตั้งแต่ปีแรกโอนรพ.สต. ไป ๘๐ กว่าแห่ง แต่ปีนี้ไม่รับ

ครับ ผมได้ปรึกษาหารือกับคุณหมอสุนทร รัตนกร นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร

ซึ่งท่านเป็นสาธารณสุขเดิม รู้ปัญหาว่าประชาชนในจังหวัดต้องการอะไร ผมเห็นด้วยในหลายส่วน

15 ที่คณะกรรมการได้นำเสนอ แต่ยังไม่เห็นด้วยที่จะให้ชะลอการถ่ายโอน เห็นด้วยที่เทศบาล

เมืองขนาดใหญ่ อบต. ขนาดใหญ่สามารถดูแลข้าราชการสาธารณสุขได้ แต่ประเด็นที่ประชาชน

ต้องการคือ แพทย์ ผมอยู่อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ประชากร ๖๐,๐๐๐ กว่าคน

มีเตียงคนไข้ ๖๐ เตียง ไม่เพียงพอที่จะดูแลประชาชน แต่ รพ.สต. หรือ สอน. ซึ่งเกิดมา ๑๐๐ กว่าปี

ยังไม่มีแพทย์โรงพยาบาลประจำอำเภอส่วนใหญ่อยู่ใกล้ตัวอำเภอ แต่ประชาชนอยู่ไกลออกไป

20 ๓๐ กิโลเมตร ๔๐ กิโลเมตร ๕๐ กิโลเมตร เข้ามาไม่ถึงตัวอำเภอ จำเป็นต้องใช้ รพ.สต. หรือ สอน.

ดูแลประชาชน แต่ไม่มีแพทย์ จึงไม่มีความเชื่อมั่น เพราะฉะนั้น ถ้าถ่ายโอนไปให้ อบจ. หรือเทศบาล

หรือ อบต. ที่มีความเข้มแข็ง ที่มีความพร้อมมีหลายพื้นที่ วันนี้จังหวัดกำแพงเพชรยังไม่รับอีก

๓๖ แห่ง เพราะไม่สามารถจะตอบสนองเรื่องเงินเดือน อัตราจ้างได้ ไปแต่ตัว เลขที่ไม่ไป

- อีกประเด็นหนึ่ง คือ พื้นที่ส่วนใหญ่ในประเทศไทยที่อยู่ห่างไกลความเจริญ
อยู่นอกเขตอำเภอ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ไม่ถูกต้อง คือ เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเสื่อมโทรม
- 5 แต่เป็นชุมชนที่ประชาชนอยู่กันเต็มหมดแล้ว เช่น อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
ทั้งอำเภอคลองลานอยู่ในป่าสงวนแห่งชาติ ไม่มีป่าแล้ว แต่ยังขึ้นชื่อว่าอยู่ในป่าสงวนแห่งชาติ
เพราะฉะนั้น ที่ดินไม่ถูกต้อง ถ่ายโอนลงไปต้องบอกด้วยว่า สถานที่ สอน. หรือ รพ.สต. ตั้งอยู่
มีพื้นที่เท่าไร มีกี่อาคาร ต้องมอบให้ อบจ. ด้วย โดยทำเรื่องขึ้นไปยังที่ราชพัสดุ อบจ. จะได้
ไปขอเช่าที่ราชพัสดุให้ถูกต้องตามกฎหมาย อบจ. มีเงิน อยากพัฒนา อยากจะสร้างอาคารใหม่
- 10 อยากจะนำเตียงไปตั้ง วันนี้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ๑ คน ดูแลประมาณ
๑๒ หลังคาเรือน ดูแล สอน. หรือ รพ.สต. ของตัวเอง ผู้ป่วยติดเตียงทั้งนั้น ไม่สามารถไปอยู่ที่
สอน. ได้ สอน. เพียงรับรอง ปวดศีรษะให้ยาพาราเซตามอล (Paracetamol) แล้วกลับบ้าน
ไม่มีแพทย์ ประเทศไทยมี ๗,๒๕๕ ตำบล มี รพ.สต. และ สอน. ทุกตำบล ตั้งโรงผลิตแพทย์ ๑ อำเภอ
๑ รุ่น เรียนจบแล้วไปอยู่ในอำเภอนั้น ถ้ามาอยู่ใน อบจ. ได้จะมีความเจริญเติบโตทางสายงาน
- 15 ผมได้มีโอกาสพูดคุยกับท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลว่า มีแต่คนอยากมาอยู่ เพราะว่า
เงินเดือนสูง และสามารถขอขึ้นขอตำแหน่งได้ง่าย เพราะถ้าปล่อยไปตามขนาดเอส ๗ คน
ขนาดเอ็ม ๑๒ คน ขนาดแอล ๑๔ คน เสนอแนะไปยังรัฐบาลว่า ให้คนไปแล้ว ให้เลขที่
และเงินเดือนตามไปด้วย วันนี้ อบจ. เกือบทุกแห่งให้โบนัสเจ้าหน้าที่ พนักงาน บางคนเงินเดือน
๖๐,๐๐๐ – ๗๐,๐๐๐ บาท ปีหนึ่งได้โบนัส ๑ – ๒ เดือน ๑ เดือน ได้โบนัสแสนกว่าบาทแล้ว
- 20 เพราะฉะนั้น ขอขึ้นขอตำแหน่ง ขอความเจริญทางอาชีพของหน่วยงานตัวเองของง่ายกว่า
ผมเห็นด้วยที่ รพ.สต. ไหนพร้อมจะไปอยู่องค์การบริหารส่วนตำบล เพราะองค์การบริหารส่วนตำบล
ใกล้ชิดกับประชาชน ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ที่ผมอาศัยอยู่
ใหญ่เป็นอันดับ ๒ ของประเทศ มี ๒๘ หมู่บ้าน สถานีอนามัยแห่งเดียวดูแล ๒๘ หมู่บ้าน
ถ้าให้ความสำคัญและมีนโยบายชัดเจนว่าจะกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นไม่ควรชะลอ
- 25 ทำให้สำเร็จ ถ้าเบรก (break) อย่างนี้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารไม่รู้ว่าจะให้ไปหรือไม่ให้ไป

จริง ๆ แล้วการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นไปแล้วดี คุณแลประชาชนทั่วถึง การดูแลประชาชนตามรายหัวบ่งชี้อยู่แล้วว่า ตำบลไหนอำเภอไหนมีประชากรเท่าไร จะได้บริหารจัดการได้

- 5 กราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังประธานคณะกรรมการธิการ ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งในหลายกรณีที่ท่านสรุปและเป็นข้อเสนอแนะ อยากให้ท่านประธานคณะกรรมการธิการได้กรุณาใส่ความต้องการคือ ให้มีคุณหมอครบทุกตำบล ทุกสถานีนอนามัย ตั้งธงไว้เลย กราบขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ต่อไปเชิญท่านธานี อ่อนละเอียต และตามด้วย

ท่านสาธิต เหล่าสุวรรณ มีท่านใดประสงค์จะอภิปรายอีกหรือไม่

- 10 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการลงชื่อ เชิญท่านธานี อ่อนละเอียต

และตามด้วยท่านสาธิต เหล่าสุวรรณ ครับ

นายธานี อ่อนละเอียต : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายธานี อ่อนละเอียต สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตแสดงความคิดเห็น ก่อนอื่น

- 15 ต้องขอขอบพระคุณคณะกรรมการธิการการสาธารณสุข โดยเฉพาะคณะกรรมการติดตามการถ่ายโอน รพ.สต. ไปยัง อบจ. ที่ได้หยิบยกประเด็นปัญหาสำคัญอย่างนี้มาทำการศึกษาเพื่อหาปัญหาและข้อเสนอแนะไปยังรัฐบาล เป็นที่ยอมรับว่า การกระจายอำนาจนอกจากบัญญัติไว้

ในรัฐธรรมนูญแล้ว ยังมีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ประเด็นปัญหา คือ ความแออัดของผู้ป่วยไม่มีวันน้อยลง

- 20 มีแต่เพิ่มขึ้น การกระจุกตัวอยู่ในโรงพยาบาลใหญ่เป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่ง ในสมัยโบราณ

ต้องเตรียมข้าวเตรียมปลาหมอพบแพทย์ ตั้งแต่เช้าจนถึงเย็นกว่าจะได้พบ การไปแออัดอยู่ตาม

โรงพยาบาลต่าง ๆ เป็นปัญหาที่แก้ไขยาก การกระจายอำนาจจึงเป็นทางออกที่ดีในการเข้าถึง

ระบบสาธารณสุขของประเทศ การพิจารณาศึกษา เรื่อง “การติดตามการถ่ายโอนภารกิจ

สอน./รพ.สต. ไปยัง อบจ. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการดำเนินการ” จึงเป็นสิ่งที่

- 25 มีประโยชน์อย่างยิ่งและมีข้อเสนอแนะที่ดี ขออนุญาตเรียนถามว่า เท่าที่รับฟังปัญหาการถ่ายโอนมา

ประการหนึ่ง คือ ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรทางการแพทย์ ปัญหาน้อยที่สุดคือ พยาบาล พยาบาลไปทำงานที่โรงพยาบาลโอกาสจะได้เป็นข้าราชการมีน้อย เคยมีกระแสข่าวบอกว่า

- 5 จบจากพยาบาลไม่สามารถจะรับราชการได้ เพราะเกินอัตราที่ภาครัฐรับได้ พอเปิดโครงการเช่นนี้ ไปสมัครเป็นข้าราชการในโรงพยาบาลประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ อบจ. ต่าง ๆ

ปัญหาเกี่ยวกับพยาบาลจึงหมดไป เกสัชรเช่นเดียวกับพยาบาล แพทย์ ทันตแพทย์ กรณีจะสมัคร

สมมุติทำงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมา ๗ ปีกว่า อยากจะโอนย้ายมาอยู่โรงพยาบาลประจำ

สังกัด อบจ. เท่าที่ทราบทำไม่ได้ เนื่องจากมีคำสั่งปลดกระทรวงสาธารณสุข ฉบับลงวันที่

- 10 ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ห้ามมิให้บุคลากรทางการแพทย์โอนย้าย นอกจากจะได้รับการอนุมัติ

จากปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงเป็นปัญหาอุปสรรคหนึ่ง ซึ่งแพทย์ ทันตแพทย์ ไม่สามารถ

ถ่ายโอนหรือย้ายเพื่อนับอายุราชการ และนับอัตราเงินเดือนต่อได้ ถ้าอยากจะไปต้องลาออกไป

สมัครใหม่ เริ่มต้นใหม่ ไปรับเงินเดือน ๆ ละ ๑๗,๐๐๐ กว่าบาท อยากเรียนถามท่านประธาน

ผ่านไปยังคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการว่า ประเด็นปัญหานี้จะแก้อย่างไร

- 15 และได้เสนอแนะไว้หรือไม่ ต้องขอภัยว่าอ่านในรายงานได้ไม่ครบ แต่เท่าที่พบเป็นเช่นนี้

- ๔๓/๑

- อีกประการหนึ่ง สมัยหนึ่งผมเคยเป็นกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย กระทรวงสาธารณสุขเคยมารายงานเรื่องของงบประมาณ
- 5 ผมบอกว่า เสนอแนะไปยังคณะกรรมการ การของงบประมาณต่าง ๆ แพทย์ ทันตแพทย์มีปัญหา
เกี่ยวกับเรื่องการขาดแคลน ไม่สามารถจะรองรับจำนวนประชากรได้เท่าที่ควร ประเด็นปัญหาหนึ่ง
คือ หลักของประชาธิปไตยที่สำคัญ ๑ ใน ๕ หลัก คือ ความเสมอภาค คนเราเกิดขึ้นมาโดยกายภาพ
บางคนสูง บางคนต่ำ บางคนขาว บางคนดำ บางคนฉลาดมาก บางคนฉลาดน้อย ไม่อาจเท่าเทียม
กันได้ด้วยกายภาพ มีโอกาสเดียวที่จะทำให้เท่าเทียมกันได้ คือ ความเท่าเทียมกันเรื่องของโอกาส
- 10 คนเราต้องให้เขามีโอกาสได้เข้าถึง อย่างทั่วถึง เท่าเทียมกัน การเข้าถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม
เป็นศัพท์ของท่านมณเฑียร บุญตัน ใช้มาตลอดระยะเวลาที่ผมอยู่เป็นสมาชิกวุฒิสภากับท่าน
ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ท่านได้ต่อสู้ประเด็นความเท่าเทียม ทั่วถึง และเป็นธรรมมาตลอด ในกรณีเช่นนี้
ไม่ยากในกรณีที่แพทย์จบมาหรือว่ามีความรู้ความสามารถจะไปกระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพมหานคร
ที่เจริญไม่ไปอยู่ในตำบลไกล ๆ ไม่สามารถจะไปบังคับเขาได้ แต่เป็นไปได้หรือไม่ว่า มีมาตรการจูงใจ
- 15 บุคลากรที่มีคุณภาพเช่นนี้ เป็นศาสตราจารย์ เป็นนายแพทย์ เป็นบุคลากรซึ่งมีความรู้
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เขาเลยวัยที่อยากจะได้รายได้แล้ว ไม่ต้องการผลตอบแทนด้านการเงิน
ยศถาบรรดาศักดิ์ไม่ต้องการ แต่ต้องการบางสิ่งบางอย่างที่ทำให้สังคมยอมรับเขา ยกย่องเขาว่า
เป็นชนชั้นพิเศษได้หรือไม่ เชิญเขามาและให้สิทธิพิเศษ เช่น นักรถเมล์ฟรี เข้าสวนสาธารณะฟรี
เป็นบัตรซึ่งเขาเกิดความภาคภูมิใจ แล้วเชิญเขามาเป็นบุคลากร เข้าเวรกันวันละ ๓ ชั่วโมง
- 20 ถ่ายโอนด้วยเทคโนโลยีไปยังแพทย์ในต่างจังหวัด ให้อาจารย์สอนวัดความดันว่ามีค่าความดันเท่าไร
อาจารย์หมอก็อสั่ง ความรู้ความสามารถ สามารถถ่ายโอนได้ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่
เป็นการแก้ปัญหา การถ่ายโอนในประเด็นที่ท่านศึกษานี้สามารถจะจูงใจแพทย์ที่เขาเกษียณแล้ว
หรือมีความรู้ ความสามารถ จูงใจด้วยการทำอะไรให้เขา เช่น ขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้นดิเรกคุณาภรณ์ทำเรื่องเสนอให้ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เขามาช่วยงานในท้องถิ่นจะเป็นประโยชน์
- 25 อย่างยิ่ง ขอกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านสาธิต เหล่าสุวรรณ ครับ

นายสาธิต เหล่าสุวรรณ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

5 กระผม นายสาธิต เหล่าสุวรรณ สมาชิกวุฒิสภา เนื่องจากว่าเป็นคนต่างจังหวัด อยู่ในท้องถิ่น

ท้องที่ ได้เห็นปัญหาการดูแลสุขภาพประชาชนในชนบท ในภูมิภาค และได้เห็นบทเรียนตอนที่

สถานพยาบาล หน่วยงานท้องถิ่นได้ดูแลผู้ป่วยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ผ่านมา ผมคิดว่าต้นแบบครั้งนั้นน่าจะเป็นบทเรียนและนำมา

ต่อยอดในการที่จะทำให้เกิดการดูแลสุขภาพประชาชนในท้องถิ่น ขณะนี้อย่างที่หลายท่านได้กล่าวแล้วว่า

10 ในโรงพยาบาลทั่วไปหรือโรงพยาบาลศูนย์แออัดไปด้วยผู้ป่วยค่อนข้างมาก

อีกส่วนหนึ่ง คือ ผู้สูงวัยที่อยู่บ้าน โดยเฉพาะผู้สูงวัยที่มีสภาวะอัลไซเมอร์

(Alzheimer) หรือว่าช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ผู้ป่วยติดเตียงที่ไม่มีบุตรหลาน พี่น้องของตนเอง

ดูแลอยู่ที่บ้าน คนเหล่านี้แม้จะมี อสม. หรือ รพ.สต. ซึ่งถือว่าใกล้ชิดกับประชาชนตามบ้านอยู่แล้ว

แต่น่าเป็นห่วง เพราะหลายครั้งที่ผมเห็นประชาชนมาทำงานในเมือง ทั้งคุณแม่ ทั้งคุณพ่อ ทั้งพี่

15 ไร่ที่บ้านแล้วไม่มีคนดูแล ใน รพ.สต. มี อสม. ไปดูแล ทำได้ดีเยี่ยม แต่คิดว่าน่าจะมีอะไรที่สามารถ

ต่อยอดได้ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ อบจ. อบต.

รพ.สต. ทำศูนย์ดูแลผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ผู้ป่วยหรือผู้สูงวัยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

และบุตรหลานไม่ได้ดูแลที่บ้านด้วยน่าจะมีศูนย์ดูแล มีบุคลากร มีผู้เชี่ยวชาญหรือการให้บริการ

เป็นรายอำเภอ เป็นรายจังหวัด เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์ ทางสาธารณสุขได้พัฒนาบุคลากร

20 ขึ้นมาอีกชุดหนึ่งซึ่งไม่ใช่พวกเดียวกับคุณหมอหรือพยาบาล อาจพัฒนาบุคลากรทางสาธารณสุข

เพื่อดูแลผู้ป่วย ดูแลผู้สูงวัยที่เป็นอัลไซเมอร์หรืออะไรต่าง ๆ ขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ ไม่ต้องคิดว่า

จะต้องเหมือนคุณหมอหรือพยาบาลใน รพ.สต. สามารถสร้างบุคลากรทางนี้ได้ ผมเคยเห็นตัวอย่าง

ทางภาคเหนือมีบริษัทวิสาหกิจเพื่อสังคมอยู่บริษัทหนึ่ง ผมจำชื่อไม่ได้ คล้ายคล้ายคลึงคลาว่าเป็น

บริษัท บัดดีโฮม จำกัด พัฒนาคณท้องถื่นของเขาเอง เป็นชาวนคนเฒ่าดูแลผู้สูงวัย ผู้ป่วยติดเตียง

25 ในสังคม ในชุมชนของเขา จนกระทั่งได้รับความนิยม พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ คนในชุมชน

หรือผู้มีใจที่จะเป็นอาสาสมัครเข้ามา และมีรายได้ให้เขาสามารถพัฒนาได้ สิ่งเหล่านี้น่าจะเป็นทางออกหรือนวัตกรรมอย่างหนึ่งที่จะทำให้ท้องถิ่นสามารถดูแลคนในชุมชนของท้องถิ่นเองได้

5 ผมกราบเรียนนำเสนอความคิดว่า เราอาจลืมหรือมองข้ามเรื่องการดูแลคนที่อยู่บ้าน ซึ่งบุตรหลาน

หรือพี่น้องไม่สามารถดูแลคนที่บ้านได้ ผมเคยถูกล้วงวงจรปิดของเพื่อนที่ดูแลคุณแม่ที่เป็น

อัลไซเมอร์ไม่มีจิตใจทำงาน สมาธิน้อยลงจากการที่ต้องถูกล้วงวงจรปิดว่าตอนนี้คุณแม่ของเขา

เป็นอย่างไรกราบเรียนท่านประธานไปถึงคณะกรรมการวิชาการว่า สิ่งเหล่านี้อาจมีอะไรใหม่ขึ้นมา

เพื่อเพิ่มเติมในวงจรที่ขาดหาย สร้างแคเรียร์พาท (career path) ให้กับคนอีกชุดหนึ่ง คิดว่า

10 น่าจะทำได้ในการขยาย รพ.สต. ให้กับท้องถิ่น ขอขอบคุณครับ

15

๑๗๑

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปฏิญญา ๔๔/๑

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณท่านสาธิต เหล่าสุวรรณ ต่อไปเชิญคณะกรรมการ
ตอบชี้แจงครับ

- 5 พลโท อำพน ชูประทุม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพ กระผม พลโท อำพน ชูประทุม ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการติดตามการถ่ายโอน
รพ.สต. ไปยัง อบจ. ขอบคุณทุกท่านที่มีคำถามต่าง ๆ ขอขอบคุณท่านหมอเจตน์ ศิรธรานนท์
ผมดีใจที่ผมไม่ได้เป็นแพทย์ แต่ให้ผมเป็นประธานคณะอนุกรรมการติดตามการถ่ายโอน รพ.สต.
ไปยัง อบจ. เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมคิด สิ่งที่ผมทำ สิ่งที่ผมไปดูงาน ได้มาจากความรู้ความเห็น
10 ในเรื่องจริงอาจมีหลายประเภทหลายแบบที่ในชุมชนใหญ่หรือในเมืองเป็นแบบหนึ่ง ในชุมชนเล็ก
เป็นแบบหนึ่ง ยินดีที่จะตอบคำถามทุกท่าน ดังนี้

- ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ เรียนให้ทราบว่า จังหวัดกำแพงเพชร
มีความคิดที่ดี ความคิดที่ถูก ขณะนี้เรียนให้ทราบว่ามีปัญหามาก ถ้าไปสุ่มยิ่งมาก นี่คือความคิด
ของคณะอนุกรรมการที่ทำการศึกษา เนื่องจากไปแต่สถานที่ เจ้าหน้าที่ไม่ได้ไป เนื่องจาก
15 มีการกระจายเจ้าหน้าที่ไปจุดอื่นเพื่อให้สามารถรองรับได้ แต่งานสำคัญขาดหายไปในพื้นที่เดิม
สิ่งเหล่านี้คือปัญหา ถ้าถ่ายโอนผมว่าจะยิ่งสะสมปัญหา งบประมาณมีปัญหา ผมฟังแล้วไม่ใช่ว่า
งบประมาณไม่เข้าไป ส่งงบประมาณไปให้ แต่ระบบการเงิน ระบบต่าง ๆ ยังไม่มีการแก้ไข
ใช้แต่เอ็มโออยู่ บางเรื่องบางส่วนไปไม่ได้ คือ ปัญหาทั้งหมดที่เกิดขึ้นเนื่องจากความเร่งรีบ
การกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ผมมองภาพแล้วยังไม่ต้องเร่งรีบขนาดนั้น เมื่อความเร่งรีบ
20 มากขึ้นอะไรต่าง ๆ จะมีปัญหา เมื่อมีปัญหาไม่อยากเห็นพอกพูนขึ้นไปเรื่อย ๆ ที่ศึกษามามีหลายที่
ถึงขนาดเจ้าหน้าที่ร้องให้อยากจะกลับก็มี ผมไปเห็นมา ไม่ใช่ตัวคนเดียว จะดีเฉพาะท้องถิ่น
ที่อยู่ในตัวเมือง หรือในพื้นที่ที่มีรายได้สูง แต่ท้องถิ่นที่อยู่ข้างนอก ๘๐ แห่ง จังหวัดหนึ่ง
มี ๑๖๐ - ๑๘๐ แห่ง ไปไม่ถึง จะโอนไปทั้งหมดทีเดียวยิ่งแล้วใหญ่ ไม่ใช่ไม่ให้ถ่ายโอน ชะลอ
เพราะอยากให้เร่งกำหนดมาตรฐานและการดำเนินการให้ชัดเจน เช่น มาตรฐานที่กำหนดมาว่า
25 ดีเลิศ คือ มาตรฐาน ๙๐ เปอร์เซนต์ขึ้นไป ดีมาก คือ มาตรฐาน ๘๐ เปอร์เซนต์ ดี คือ

๑๗๒

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปฏิญญา ๔๔/๒

มาตรฐาน ๗๐ เปอร์เซนต์ ทั้งหมดดีหมด เพราะฉะนั้น ไปได้หมด คือ ปัญหามาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ คณะอนุกรรมการกังวลใจว่า ถ้ายังมีการถ่ายโอนจะทำให้เกิดปัญหา

- 5 การที่ถ่ายโอนไปแล้ว ๘๐ แห่ง แต่ปีนี้ไม่ถ่ายโอน เพราะถ้าถ่ายโอนไปมาก ๆ ยิ่งเกิดปัญหา
อบจ. จะรวบอย่างไรก็ตาม แต่การถ่ายโอนทั้งหมดไป อบจ. จะรับไหวหรือไม่ เป็นสิ่งที่อยากเรียน
ให้ทราบ กฎเกณฑ์แรกที่ให้ชะลอ คือ อยากให้ได้มาตรฐานและดำเนินการต่อได้ ต้องได้มาตรฐาน
จริง ๆ และมีความพร้อมทั้ง ๒ หน่วยงาน

- 10 เรื่องการขาดแคลนหมอ ผมไปดูทุกที่ ไม่ใช่การขาดแคลนหมอเพราะไม่มี
ความไม่เท่าเทียมกัน แต่การขาดแคลนแพทย์ท่านต้องเข้าใจว่า นายแพทย์ที่ไปอยู่พื้นที่ทุรกันดาร
ไปอยู่นาน ๆ ความรู้เขาหาย วิชาการหาย ความชำนาญการหาย เพราะฉะนั้น เป็นไปไม่ได้
ในช่วงระยะเวลาหนึ่งจะต้องผลิตหมอให้มาก ๆ และให้ไปอยู่ทุกพื้นที่ได้ คณะอนุกรรมการติดตาม
การถ่ายโอน รพ.สต. ไปยัง อบจ. เห็นว่า การใช้เทเลเมดิซีนจะช่วยได้ เทเลเมดิซีนเพื่อให้
เจ้าหน้าที่ รพ.สต. หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีความรู้ขั้นต้นมีหมอเป็นที่ปรึกษาได้ เทเลเมดิซีน

- 15 ทำให้การส่งต่อมีระบบขึ้น คือ หมอโรงพยาบาลใหญ่ได้รู้ว่าคนไข้เป็นอย่างไรตลอดเวลา
พอส่งไปโรงพยาบาลทุติยภูมิ หรือตติยภูมิจะได้ตอบสนองในการรักษาที่เร็วขึ้นในขั้นตอนที่
คณะอนุกรรมการเสนอไป คือ ขอให้เร่งขยายเทเลเมดิซีนเพื่อให้โอกาสคนที่อยู่ไกล ๆ

- มีหมอเป็นที่ปรึกษาได้ ได้มีหมอเป็นผู้ตกลงใจว่าควรส่งหรือยัง หรืออะไรอย่างไร จะสร้าง
ความมั่นใจ ผมอยู่กรุงเทพมหานครไปซื้อยาที่ร้านขายยา ถ้าเภสัชกรคนไหนโทรศัพท์ปรึกษาแพทย์

- 20 ผมดีใจแล้ว ยินดีที่จะซื้อและกินยาตามนั้น นี่คือ เทเลเมดิซีนตามแนวความคิดผม เพราะฉะนั้น
กระทรวงทำอยู่ แต่บางทีผมไม่เห็นด้วย เช่น ทำให้ประชาชนเป็นคนตกลงใจเอง ไม่ใช่
มีวิชาความรู้เทเลเมดิซีนแล้วให้ประชาชนเป็นผู้วินิจฉัยว่าเป็นโรคนี้ กินยานี้หาย ต้องมีเจ้าหน้าที่
สาธารณสุข คือ ระบบปฐมภูมิ จะได้ให้มีความเชื่อมั่นว่าอยู่ในพื้นที่ถ้าเป็นโรคขนาดนี้ได้รับการดูแล
สามารถใช้ยาหรือดำเนินการได้ แต่ถ้าเป็นมากมีการติดต่อทางเทเลเมดิซีนแล้วส่งต่อ การส่งต่อ

- 25 ทางนั้นรับได้ มีประวัติคนไข้ ผมเป็นพลเรือน เป็นประชาชนอยากเห็นแบบนี้ ทดแทนในช่วงเวลานี้

ที่ยังมีแพทย์ไม่ครบทุกพื้นที่ แต่ถ้าต่อไปประเทศก้าวหน้าโรงพยาบาลทุกแห่งมีเครื่องมือที่จะให้แพทย์ดำเนินการได้ก็เห็นด้วย แต่ขณะนี้ไม่เป็นเช่นนั้น โรงพยาบาลมีแพทย์เพียงเท่านี้

5 เพราะฉะนั้น ระบบปฐมภูมิจะแก้ความคับคั่ง

เรื่องความไม่เท่าเทียมกันหรืออะไรผมไม่มั่นใจ ผมคิดว่าคงไม่ใช่แล้วครับ

สาขาใครก็สาขานั้น เพียงแต่ว่าโอกาสที่จะลงพื้นที่หรือโอกาสอะไรต่างกัน นายแพทย์

อยากอยู่ใกล้เมือง เทคโนโลยี ความรู้อะไรต่าง ๆ ของเขาจะไม่หาย ถ้าไปอยู่ต่างจังหวัด

ปวดหัว ตัวร้อน เป็นไข้ ผม ผู้หมวด อำพน ก็ไปรักษาได้ ผมไปรักษาตอนนั้นได้ยาแก้ปวดหัว

10 ตัวร้อน เป็นไข้ตอนผมไปขายแดน แต่ถ้ามีเทคโนโลยีขึ้นผมว่าความมั่นใจและความรักในตัวเจ้าหน้าที่

จะมากกว่าการไปโรงพยาบาลที่มีผู้ป่วยคับคั่ง นอกจากคับคั่งแล้วต้องนอนค้าง เสียค่าเดินทาง

ไกล ๆ ลำบากกว่านะครับ แต่ถ้ามีระบบนี้เสริมกันและระบบการส่งต่อที่ดีจะทำให้ลดการไป

โรงพยาบาลใหญ่ ความคับคั่งจะหายไป การดำเนินการเป็นระบบขึ้น

ตอบท่านธานี อ่อนละเอียด เรื่องความแออัดที่ผมได้กล่าวแล้ว จริง ๆ แล้ว

15 มีพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งขณะนั้นผมเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติ

แห่งชาติได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ ได้มีการดำเนินการ ต้องรับผิดชอบ

ในท้องถิ่นตั้งแต่การตรวจขั้นต้น ความต่อเนื่องในการรักษา การป้องกัน ดูแลสุขภาพ ดูแลผู้สูงอายุ

อย่างที่ท่านสาธิต เหล่าสุวรรณ เป็นห่วง-----

ระบบสุขภาพปฐมภูมิถ้ามีเครือข่ายร่วมกันจะแก้ปัญหาดังนี้ได้ ผู้สูงอายุถ้ามี อสม. หรือมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้รับการสอนมา ไปอบรมหรืออะไรก็ตาม อบต. อบจ. มีเงินจะสนับสนุนเขาเพิ่มขึ้น

- 5 ผมว่าเขามีกำลังใจที่จะดูแลคนที่ติดเตียงหรืออะไรต่าง ๆ ดีกว่าส่งไปโรงพยาบาล เพราะในท้องถิ่นต่าง ๆ ยังไม่มีแพทย์ ระบบปฐมภูมิเป็นการสร้างเครือข่ายในชุมชน ทั้งเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการรักษา เครือข่ายกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายปกครอง ทุกเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ภาคประชาชน รวมทั้งประชาชนในท้องถิ่นที่มีฐานะที่จะมารวมตัวกันเพื่อสร้างเครือข่ายนี้ขึ้นมา เพราะฉะนั้น ความสำเร็จคือ การร่วมมือร่วมใจกันในระบบปฐมภูมิที่มีพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒
- 10 ความสำเร็จนี้ คือ สิ่งแรก การมารวมตัวกันที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ใช่เป็นการกระจาย เพราะการปฏิบัติจริง คือ อบต. ที่จะต้องมีการรวมตัวระหว่างท้องถิ่นกับท้องถิ่น โดยรัฐส่งเสริมสนับสนุนให้งบประมาณ คือ สิ่งที่ต้องทำ ไม่ใช่ไปรวมตัวกันเป็นกระจุก แต่เป็นการกระจายอำนาจไปสู่ อบต. อย่างแท้จริง เพราะ อบต. เป็นผู้ปฏิบัติ อยู่คู่กันกับท้องถิ่น อยู่คู่กับประชาชน โดยมีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) เป็นผู้ประสานงานดำเนินการจะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงเท่าไร
- 15 คือ สาธารณสุขยังรับผิดชอบ แต่ปัจจุบันถ้าเป็นอย่างนี้จะมี ๒ ทางแล้ว จากกระทรวงต้องมา อบจ. จังหวัดต้องมีการประชุม โดยเฉพาะโรคระบาดเป็นอันตราย โรคระบาดมาก ๆ จะมีปัญหาหรือไม่ ผมมีความกังวลว่า การดำเนินการนั้นต้องเพื่อสุขภาพประชาชน เพราะถ้าแตกกัน สสจ. บอกไม่ใช่หน้าที่ แทนที่สาธารณสุขจะสั่ง สสจ. ที่เดียวรู้หมด กลายเป็นหลายทอด เพราะคนที่รู้เรื่องนี้ คือ สสจ. ต้องถ่ายทอด กระจายโดยเร็ว มีการอบรมโดยเร็ว
- 20 คณะอนุกรรมการเป็นห่วง ไม่ใช่ไม่เห็นด้วยกับการกระจายอำนาจ สนับสนุน แต่เห็นว่าถ้ากระจายไป อบต. แล้วจะมีการดำเนินการเรื่องปฐมภูมิสูงสุด เพียงแต่จะอย่างไรให้ อบต. มีความเร็วขึ้น เช่น กำหนดไว้ ๘,๐๐๐ คน พัฒนา อบต. รัฐให้เงินเสริมสร้างไป รัฐให้รายหัว อบต. เร็วเมื่อไร อบต. มีสิทธิที่จะพัฒนาเพิ่มขึ้น ประชาชนในท้องถิ่นต้องร่วมมือร่วมใจกันให้เกิดระบบสุขภาพปฐมภูมิ ไม่ว่าจะเป็นครู เจ้าหน้าที่หรือใครก็ตาม มีเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล
- 25 เป็นเครือข่ายระบบปฐมภูมิ เมื่อเป็นแล้วเร่งดำเนินการให้เกิดขึ้น โดยสาธารณสุขต้องดำเนินการ

ในเรื่องเทเลเมดิซีนให้ได้ทุกจุด อย่าเพิ่งคิดว่าจะได้แพทย์ ไม่มีทาง จะได้แพทย์รวดเร็วในเวลานี้ ต้องเทเลเมดิซีนให้ได้ก่อน และมีการรวมตัวกันเพื่อดำเนินการเรื่องสุขภาพขั้นต้นทั้งหมด

5 ก่อนจะส่งต่อไปอย่างเป็นระบบ ผมคิดว่าถ้าทำอันนี้ดี ๆ อย่างเป็นระบบจะเป็นแนวความคิด

อย่างที่ท่านสาธิต เหล่าสุวรรณ กล่าว คือ อยากเห็นการดูแลผู้สูงอายุ เพราะอยู่ในหน้าที่หรือบทบาทของหน่วยบริการปฐมภูมิตามพระราชบัญญัติที่ต้องทำให้ได้โดยกระทรวงสาธารณสุข ไม่ใช่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

10 ท่านธานี อ่อนละเอียด เรื่องพยาบาลที่จบมาแล้วไม่ได้รับราชการ คณะอนุกรรมการมีข้อเสนอแนะ หน่วยปฐมภูมิที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐ คือ รพ.สต. ที่ขยายไป

มีการกิจความรับผิดชอบสูงกว่าพยาบาลที่อยู่โรงพยาบาลในเมือง ถ้ามีคน ๘,๐๐๐ คน เขาต้องดูแล ต้องเป็นผู้เชื่อมโยงกับท้องถิ่น เชื่อมโยงกับชาวบ้านในระบบปฐมภูมิ ดูแลให้เกิดการป้องกัน การรักษา รวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ให้เกิดระบบให้ได้ ร่วมกับแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว ถ้ายังไม่มีเขาต้องทำกับท้องถิ่น อยากพัฒนาให้เขามีความก้าวหน้ามากกว่านี้

15 ไม่ใช่ไม่เห็น ทุกคนเห็น แต่ปัจจุบันงานยังไม่เกิด คนยังขยายไม่ได้ ต้องงานเกิดและให้เห็นข้อเท็จจริงว่านี่คืองานที่ต้องพัฒนา รพ.สต. และเจ้าหน้าที่รักษาพยาบาลให้มีมาตรฐานสูงขึ้น เพราะเขามีงานมีความรับผิดชอบมากกว่า ถ้าอยู่โรงพยาบาลทำเป็นด้าน ๆ แต่ตรงนี้เขาต้องรับผิดชอบในการสร้างเครือข่าย ดูแลประชาชน ทุกเรื่องที่ต้องมีการประสานงานในหน่วยบริการปฐมภูมิ

ปัญหาเรื่องแพทย์ เรื่องทันตแพทย์ ตามที่ท่านธานี อ่อนละเอียด กล่าว

20 ที่คณะอนุกรรมการศึกษาคงไม่ใช่ เป็นเรื่องของ ๕ แห่งมากกว่า การถ่ายโอนไปจะทำให้เขาเสียภารกิจ ผมตอบไม่ทราบว่าคุณหรือไม่ ถ้าผิดช่วยเสริมนะครับ ปัญหาว่าเขาอยากจะทำที่โน่นแล้วไม่ให้ไปหรืออะไรต่าง ๆ ทำไม่ไม่ให้เขาย้าย ปัญหาเรื่อง ๕ แห่งสำคัญ เพราะงานในโรงพยาบาลขณะนี้มามาก บางทีเหมือนกับเป็นวิชาชีพที่สับสนไว้ในโรงพยาบาลใหญ่ก่อนเพื่อให้เพียงพอต่อการรักษาพยาบาล สำหรับหน่วยบริการปฐมภูมิสามารถมีหมอพวกนั้นได้ สามารถบรรจุจากไหน

25 ก็ได้ เช่น ผู้ที่เกษียณอายุราชการแล้วขอความร่วมมือ ขั้นต้นไม่มีงบประมาณ ใช้งบประมาณ อบต.

หรือ อบจ. ก่อน จ้างเขาชั่วคราว จ้างเป็นเวลา จ้างนอกเวลา ที่ทำกันอยู่มีจ้างทำนอกเวลาทำอะไรต่าง ๆ ในพื้นที่ จ้างผู้ที่เกษียณอายุราชการแล้วมาดำเนินการ

- 5 ทั้ง ๓ ท่าน คงคล้ายกันที่ผมตอบน่าจะครบ ไม่ทราบมีท่านใดจะเสริมหรือไม่จริง ๆ ผมอยากเห็นระบบการบริการประชาชนด้านสาธารณสุข นึกถึงชีวิตประชาชนเสี่ยงไม่ได้ โอนไปทางนั้นดีกว่า ทางนี้ดีกว่า เสี่ยงไม่ได้ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคระบาด ระบบยังไม่มีประสิทธิภาพเสี่ยงไม่ได้ จะทำให้ประเทศไทยจากเดิม

- ที่มีการสาธารณสุขดีที่สุด ทุกคนยอมรับไปดุงงาน หรือดูจากการสื่อสารต่าง ๆ ข้างนอกจะเห็นว่า
10 ทัวโลกยอมรับการสาธารณสุขของประเทศไทย แต่การถ่ายโอนแบบนี้จะทำให้ระบบปฐมภูมิที่กำหนดไว้อย่างเป็นมาตรฐาน ผมศึกษาเรื่องปฐมภูมิจึงอยากเห็นระบบปฐมภูมิที่ได้จริง ๆ ทำอย่างถูกต้องจริง ๆ สิ่งเหล่านี้ที่จะทำให้ประเทศไทยยังคงความมีชื่อเสียงในด้านการสาธารณสุข ทัวโลก อยากให้พวกเราช่วยศึกษาและพิจารณาด้วย ผมตอบเท่านี้ ขอขอบคุณครับ

๑๗๗

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุณิย์ ๔๖/๑

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณ พลโท อำพน ชูประทุม ชี้แจงอย่างชัดเจน สมาชิกท่านใดยังตั้งใจในประเด็นที่ได้มีการตอบชี้แจงอีกหรือไม่ครับ เชิญท่านธานี อ่อนละเอียด

5 ครับ

นายธานี อ่อนละเอียด : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายธานี อ่อนละเอียด สมาชิกวุฒิสภา ไม่ได้ตั้งใจอะไรมาก เพียงแต่ว่าเมื่อสักครู่ พลโท อำพน ชูประทุม พูดถึงประเด็นเกี่ยวกับเรื่องเทเลเมดิซีน ผมเห็นด้วย ตอนนั้นที่ผม อยู่ในคณะกรรมการธิการสมัยสามัญนิติบัญญัติแห่งชาติยังไม่มีเทเลเมดิซีน ผมเรียกไม่ค่อยถูก

10 แต่รู้ว่าเทคโนโลยีนั้นน่าจะทำได้ระหว่างแพทย์ใหญ่กับแพทย์ใหม่ในท้องถิ่น ภายหลังเป็น เทเลเมดิซีน ผมดีใจที่มีเทเลเมดิซีน เห็นด้วย

ประธานที่ ๒ การถ่ายโอนบุคลากรจากกระทรวงสาธารณสุข ผมได้ทราบจาก อบจ. ว่าถ่ายโอนไม่ได้ ตัดขาดเรื่องคำสั่งปลัดกระทรวงสาธารณสุข วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ห้ามโอนย้ายบุคลากรทางการแพทย์ไปยังหน่วยงานอื่น ถ้าจะย้ายต้องได้รับคำสั่งอนุมัติ

15 จากปลัดกระทรวง จริงเท็จประการใด เขาแจ้งมาแค่นั้น กราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพ ครับ

ประธานวุฒิสภา : คณะกรรมการจะชี้แจงหรือไม่ เชิญครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน วุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม ในฐานะกรรมการการสาธารณสุข

20 ๒ ประเด็น ขออนุญาตตอบคำถามขยายความเพิ่มเติมจากที่พลโท อำพน ชูประทุม ได้ตอบ ประเด็นที่ท่านธานี อ่อนละเอียด ถาม ขออนุญาตเรียนตอบ ดังนี้ คือ การขาดแคลนบุคลากร มีทุกสาขาวิชาชีพในด้านสาธารณสุข ไม่ว่าจะเป็นแพทย์ พยาบาล รังสีเทคนิค กายภาพบำบัด ขาดแคลนทั้งหมด หลักการของ รพ.สต. ที่จะโอนย้ายไปที่ อบต. โดยเฉพาะจะย้ายไปที่ อบจ. หรือ อบต. หลักการโดยความหมาย คือ รับโอนย้ายบุคลากรที่เคยสังกัดอยู่ ณ รพ.สต.

25 เคยเกี่ยวพันอยู่กับกระทรวงสาธารณสุขที่จะย้ายโอนไปยัง อบต. คือ อบจ. หรือ อบต.

- เพราะฉะนั้น บุคลากรที่เคยอยู่ที่นี้ เป็นพยาบาลหรือนักสาธารณสุข มีสิทธิแจ้งความจำนง หรือแจ้งความประสงค์ที่จะย้ายไปที่ อบท. ได้แน่นอน จะเป็นการย้ายในลักษณะที่มีความสมัครใจ
- 5 ทั้งผู้ที่จะย้ายไปและผู้ที่จะรับ งาน เงิน คน ย้ายไป ปัญหาที่ท่านถามนี้ อ่อนละเอียด เรส (raise) ขึ้นมาเรื่องหนังสือ ขออนุญาตขยายความ ถ้าท่านอ่านให้ละเอียด หนังสือแนบผมยังเคยผ่านตา ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ เวลาถามความประสงค์ ถามไปที่หน่วยงานของ รพ.สต. แต่เวลาแจ้งความประสงค์มีบุคลากรที่ไม่ได้สังกัด รพ.สต. แต่สังกัดโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลจังหวัด โรงพยาบาลทั่วไป หรือโรงพยาบาลอื่นที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับ รพ.สต. ขอถ่ายโอนไป อบจ. ด้วย
- 10 เช่น พยาบาลที่ท่านว่ามานี้เคยสังกัดโรงพยาบาลศูนย์ที่ไหนก็ตาม เคยทำงานอยู่ในไอซียู (Intensive Care Unit : ICU) อยู่ในห้องผ่าตัด อยู่ในโอพีดี (Out Patient Department : OPD) โรงพยาบาลนั้นขาดแคลนบุคลากรอยู่แล้ว ขาดแคลนอย่างหนักด้วย เพราะฉะนั้น กว่าจะผลิตมาได้ พยาบาลเรียนจบพยาบาลแล้วต้องไปฝึกพิเศษเพื่อมาเป็นพยาบาลไอซียู เป็นคอร์ส (course) พิเศษ อีก ๑ ปีบ้าง ๖ เดือนบ้าง ๒ ปีบ้าง ได้ไปประกาศนียบัตรมา รับราชการเป็นพยาบาลอยู่ในไอซียู
- 15 หรืออยู่ในห้องผ่าตัด วันดีคืนดีอยากถ่ายโอนไป รพ.สต. ไหนไม่ทราบ ไปอยู่ที่ อบจ. ด้วย ถ้าอย่างนั้นนอกกติกาที่เคยตกลงไว้กับคณะกรรมการถ่ายโอนอำนาจหรือคณะกรรมการที่ดูแล เรื่องนี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายโรงพยาบาลและมีจำนวนตัวเลขแบบนี้มากพอสมควร ขณะนี้ผมไม่มีตัวเลขอยู่ในมือ ปัญหาเริ่มหลังไหล่มากขึ้น กระทรวงสาธารณสุขได้รับฟีดแบ็ก (feedback) เรื่องนี้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขโดยท่านปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงได้ออก
- 20 หนังสือฉบับที่ท่านถามนี้ อ่อนละเอียด กล่าว บอกว่าถ้าอย่างนี้ไม่ได้ กติกา คือ ต้องเป็นบุคลากร ที่อยู่ที่ รพ.สต. เดิม นี่คือคำตอบที่จะมอบให้กับท่านถามนี้ อ่อนละเอียด
- มีคำถามจากท่านสาธิต เหล่าสุวรรณ ขออนุญาตที่เอ่ยนาม บังเอิญเกี่ยวพันกับการศึกษาเรื่องระบบสุขภาพผู้สูงอายุที่ผมเคยศึกษา สอดคล้องกับที่ท่านสาธิต เหล่าสุวรรณ กล่าวคือ ผู้สูงอายุที่เคยอยู่ในชุมชน เคยอยู่ในพื้นที่ ดิดเตียงบ้าง เป็นผู้ป่วยที่มีปัญหาโรคเรื้อรัง
- 25 เป็นอัลไซเมอร์ สมองเสื่อม หรือเป็นโรคอื่น ๆ ที่ดิดเตียง ที่ต้องการการเฝ้าดูแลและเป็นลักษณะ

- ลองเทอมแคร์ (long term care) ผมใช้คำว่า “ลองเทอมแคร์” คือ การดูแลแบบต่อเนื่องในระยะยาว รพ.สต. ที่เป็นหน่วยปฐมภูมิเป็นคำตอบของการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุที่อยู่ในชุมชน
- 5 ระบบสุขภาพที่ประเทศไทยทำขึ้นมา และหลายประเทศพยายามมาเรียนรู้และศึกษาเรื่องนี้ คือ ระบบสุขภาพผู้สูงอายุที่ดูแลผู้ป่วยแบบโฮมเบสส์ (home base) คือ ดูแลที่บ้าน พยายามไม่เอาผู้สูงอายุที่เป็นผู้ป่วยติดเตียงหรืออัลไซเมอร์ หรือโรคต่าง ๆ ไปยึดเย็ดให้กับโรงพยาบาล ไม่ว่าจะเป็น รพ.สต. หรือที่ไหนให้ดูแล คือ ระบบสุขภาพที่ชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมโดยมี รพ.สต. หรือ อสม. มาช่วยดูแล ไปทำแผลให้ที่บ้าน สอนการพลิกตัว สอนการฉีดอินซูลิน (Insulin)
- 10 ในกรณีเป็นเบาหวาน สอนการให้อาหารทางสายยาง สอนและฝึกปฏิบัติจนกระทั่งสมาชิกในครอบครัวสามารถดูแลได้ ยกเว้นถ้าหากว่าไม่มีคนในครอบครัวดูแล จะพาท่านไปแอดมิต (admit) ที่ รพ.สต. ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ รพ.สต. เมื่อย้ายไปอยู่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว สิ่งที่ท่านจะขาดไป คือ องค์ความรู้เรื่องบุคลากร อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นสิ่งที่คณะอนุกรรมการพยายามศึกษาเรื่องนี้ และได้คำตอบว่าเป็นอย่างที่คุณท่านกล่าวเมื่อสักครู่นี้
- 15 คือ พยายามให้มีเงินไปที่ รพ.สต. ไม่ว่าท่านจะไปสังกัดที่ไหนก็ตาม ขณะนี้กระทรวงสาธารณสุขเป็นพี่เลี้ยงดูแลเรื่องนี้อยู่ เป็นเรื่องที่คณะอนุกรรมการศึกษาและได้คำตอบว่า การเร่งรัดการดำเนินการเรื่องนี้ คือ การพยายามจะเร่งถ่ายโอน รพ.สต. ไปยัง อปท. โดยขาดเรื่ององค์ความรู้ ขาดเงิน ขาดบุคลากร ภาระหนักจะตกอยู่กับประชาชน จริง ๆ เมื่อ ๒ ปีที่ผ่านมา มีกรณีศึกษา คือ เนื่องจากปฏิทินงบประมาณเป็นปฏิทินที่ฟิกซ์ (fix) เวลาไว้ เวลาปฏิทินงบประมาณเดินหน้าไป
- 20 มีการสำรวจอย่างเร่งรัดว่ามี รพ.สต. ไหนที่จะถ่ายโอนไปยัง อปท. เพราะจะนำมาซึ่งการตั้งตัวเลขในการทำงานงบประมาณ ตัวเลขนี้เคยมีอยู่ในระดับหนึ่งและระยะเวลาไม่สอดคล้องกับความพร้อมของผู้รับ คือ อปท. ภาระหนัก คือ เจ้าหน้าที่ที่เสนอนุมัติสมัครใจที่จะถ่ายโอนไป ทั้งที่ อปท. ไม่มีความพร้อม ไม่มีเงิน บุคลากรไม่พร้อม ถ่ายโอนไปบางแห่ง มีบุคลากร ๑๐ แห่ง ขอย้ายไป ๑ - ๒ คน ในที่สุดเกิดความขาดแคลน เกิดความทุกข์ทรมาน ปัญหาเกิดขึ้นตามมา เป็นคำตอบของ
- 25 คณะอนุกรรมการที่ได้ทำการศึกษาว่า ถ้าปล่อยไปแบบนี้ในงบประมาณถัดไปจะรอบเต็ม

ว. ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุณิย์ ๔๖/๔

ของปัญหาจะเกิดขึ้น สอดคล้องกับที่ท่านว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชักดี ได้กล่าวว่า
อย่าไปขัดขวางเขา สิ่งที่คณะกรรมการธิการและคณะกรรมการการสาธารณสุขทำอยู่ไม่ได้

5 ขัดขวางการถ่ายโอน แต่มีคำตอบว่า ถ่ายโอนโดยไม่พร้อมปัญหาตามมามีมากกว่าแน่นอน

เพราะฉะนั้น ในระยะเวลาของรอบปีงบประมาณที่กำลังจะเกิดขึ้นในปีถัดไปจึงมีคำตอบในรายงาน
ฉบับนี้แล้วว่า ความพร้อมเป็นคำตอบสุดท้ายที่จะถ่ายโอน รพ.สต. ไปยัง อปท. ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชักดี มีประเด็นอะไร
จะถาม เชิญครับ

10 ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชักดี : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

ที่เคารพ กระผม ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชักดี กราบขอบพระคุณท่านประธานวุฒิสภา
ไปยังท่านประธานคณะกรรมการธิการที่เห็นด้วยจะให้มีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น โดยเฉพาะ
รพ.สต. ซึ่งต้องดูแลประชาชน -----

15

20

เพราะในแต่ละอำเภอเท่าที่ทราบ อำเภอขนาดเล็กมี ๖๐ เพียง อำเภอขนาดกลาง อำเภอขนาดใหญ่ มี ๑๒๐ เพียง ปัจจุบันคนที่ดูแลผู้ป่วยติดเตียงจริง ๆ คือ อบต. กับ อสม. แท้จริงแล้ว อบต. ต้องถึน

- 5 ดูแลอยู่แล้ว และกราบขอบคุณอีกครั้งว่าท่านเห็นด้วยที่จะให้ชะลอเพื่อการทำงานที่จะไปต่อ ผมเห็นด้วย เป็นอย่างยิ่งว่า ถ้ามีการชะลอแล้วจะเป็นการชะลอเพื่อยุติ จริง ๆ แล้วองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทุกจังหวัดมีความพร้อม มีเงิน พร้อมจะพัฒนา รพ.สต. แต่ละแห่ง เพียงแต่ทำให้ถูกต้อง เพราะขณะนี้ทำอะไรไม่ได้ ถ้าชะลอเพื่อไปสู่ความพร้อม กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านประธานคณะกรรมการการครับ

- 10 นายเจตน์ ศิรธรานนท์ (ประธานคณะกรรมการการ) : กราบเรียนท่านประธาน

วุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายเจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ประธานคณะกรรมการ

ขอบคุณว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี ความคิดของคณะอนุกรรมการการ

และคณะกรรมการเห็นด้วยกับการถ่ายโอน เพียงแต่ว่าการถ่ายโอนมีทั้งข้อดี ข้อเสีย

แต่การรับเร่งถ่ายโอนคณะกรรมการไม่เห็นด้วย ชะลอ หมายถึง ชะลอเพื่อให้มีความพร้อม

- 15 ของทั้งผู้ถ่ายโอนและผู้รับการถ่ายโอน เมื่อมีความพร้อมแล้วจึงเกิดการถ่ายโอน จะเกิดประโยชน์ สูงสุดกับประชาชน อีกประเด็นหนึ่งที่ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี ถามเรื่องคนไม่ไป คนไปแต่ตำแหน่งไม่ไป ไม่ใช่ครับ การถ่ายโอน คือ คนไป ตำแหน่งไป แต่กลับไม่ได้ คนที่เปลี่ยนใจ จะกลับ กลับไม่ได้ ตำแหน่งไปแล้ว ตรงนี้กลับกัน ไม่ใช่สิ่งที่ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี พูดและมีประเด็นหนึ่งที่เกิดปัญหาเรื่องขาดแคลนคน เนื่องจากกรอบอัตรากำลังแบ่งตาม

- 20 เอส เอ็ม แอล ขนาดเอส ๗ คน ขนาดเอ็ม ๑๒ คน ขนาดแอล ๑๔ คน กรอบของ รพ.สต. เดิม

ที่อยู่กับกระทรวงสาธารณสุขไม่เคยได้เต็มกรอบ ไม่เคยได้ ๗ คน ๑๒ คน ๑๔ คน พอเกิด

การถ่ายโอนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอีกมาก ทั้งพยาบาลและนักวิชาการจำนวนหนึ่งไม่ประสงค์

จะไป โดยเฉพาะบาง รพ.สต. ที่ถูกชี้ให้ไปแต่เจ้าหน้าที่ไม่ไปแม้แต่คนเดียวใน ๑๔๐ แห่ง

คือ ปัญหา พอเจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่งไม่ไป สิ่งที่เขาอยู่แล้วพอย้ายไป กรอบตามไปเหมือนเดิม

- 25 ยิ่งขาดมากขึ้นเพราะคนไม่ไปส่วนหนึ่ง อบจ. ต้องหาคนมาทดแทน มีข้อจำกัดอีก

เพราะพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดกรอบงบประมาณด้านกำลังคนไว้ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ส่วนใหญ่เกือบเต็มอยู่แล้ว บางจังหวัดที่รวบอาจไม่มีปัญหา

5 เพราะยังมีสเปซ (space) ที่ถ่ายโอนได้ แต่บางจังหวัดมีปัญหา ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ การรีครูต

(recruit) คน หาคนมาแทน หาได้เฉพาะแบ็กออฟฟิศ (back office) ฝ่ายสนับสนุน ฝ่ายธุรการทั่วไป แต่วิชาชีพหาไม่ได้เพราะต้องใช้เวลา พยาบาลต้องจบออกมา ขณะนี้พยาบาลผลิตได้

๑๑,๐๐๐ คนต่อปี แต่ความต้องการในตลาด ๑๓,๐๐๐ คนต่อปี พยาบาลจบออกมายังทำงานไม่ได้ ต้องฝึกและใช้เวลาในการฝึก เพราะฉะนั้น อบจ. ที่ต้องการพยาบาลซึ่งขาดแคลนอย่างมาก

10 ไม่สามารถหาได้โดยปัจจุบันทันด่วน ได้บ้าง อาจเล็กน้อยซึ่งไม่พอ ความต้องการคนที่จะไปทำงาน

ไม่ว่าจะเป็น รพ.สต. ที่ถ่ายโอนหรือไม่ได้ถ่ายโอน คนสำคัญที่สุดโดยเฉพาะในสังคมสูงวัยที่กำลังจะ

มาถึง ส่วนนี้โยงไปถึงท่านธานี อ่อนละเอียด บอกว่าอยากให้แพทย์ไปอยู่ในภูมิภาค ได้ครับ

ต้องหาทางให้แพทย์ที่ไปอยู่ในภูมิภาค มีเงินเดือนมากกว่าแพทย์ที่อยู่ในเมือง แก้ปัญหาได้เหมือนกับประเทศญี่ปุ่นเป็นประเด็นสุดท้ายที่ฝากไว้ ขอขอบคุณครับ

15 ประธานวุฒิสภา : นายแพทย์เจตน ศิริธรรานนท์ ได้อธิบายอย่างชัดเจน

ท่านที่ถามไว้คงได้คำตอบอย่างชัดเจน คงไม่มีข้ออื่นอีกแล้วนะครับ ผมขอปิดการอภิปราย

เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

โดยที่คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการและได้บันทึกไว้

ในรายงานนี้แล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการจะได้ดำเนินการ

20 ส่งไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็น

เป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ถ้าวาทที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของ

คณะกรรมการ ขอขอบคุณคณะกรรมการและผู้ชี้แจง รวมทั้งคณะอนุกรรมการติดตาม

25 การถ่ายโอน รพ.สต. ไปยัง อบจ. เป็นอันจบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๔

๔.๕ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ทางเลือกเชิงนโยบาย : การประกันสังคม
กับการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ ซึ่งคณะกรรมการธิการการแรงงานพิจารณาเสร็จแล้ว
(เลื่อนการพิจารณา)

- 5 ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกครับ เนื่องจากระเบียบวาระที่ ๔.๕ รายงาน
การพิจารณาศึกษา เรื่อง ทางเลือกเชิงนโยบาย : การประกันสังคมกับการบริหารจัดการแรงงาน
ข้ามชาติ ซึ่งคณะกรรมการธิการการแรงงานพิจารณาเสร็จแล้ว ผมได้รับหนังสือลงวันที่ ๔ มีนาคม
๒๕๖๗ ของคณะกรรมการธิการการแรงงานแจ้งว่า ดิถุภารกิจสำคัญ จึงขอเลื่อนการพิจารณารายงาน
ฉบับนี้ไปในวันจันทร์ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๗ จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่น
หรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 15 ประธานวุฒิสภา: ไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบตามนี้
ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี
ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี
ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่นๆ ไม่มี
ท่านสมาชิกครับ วันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้ว ขอขอบคุณทุกท่าน
ที่มาประชุม ผมขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๑๐ นาฬิกา